

VAASAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2021

KAUPUNGINVALTUUSTON
HYVÄKSYMÄ 13.6.2022

V A A S A .

SISÄLLYSLUETTELO

I TOIMINTAKERTOMUS

1. VAASAN KAUPUNGIN HALLINTO	1
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	1
1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.3 Kaupungin henkilöstö	5
2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	7
2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
2.2 Olennaiset muutokset Vaasan toiminnassa ja taloudessa	9
2.3 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	17
2.4 Muut ei-taloudelliset asiat	19
2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	20
2.6 Selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella	21
2.7 Yhteenveto vuoden 2021 koronan vaikutuksista ja tuloihin ja menoihin	21
3. SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	25
3.1 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä	25
4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS 4.1	38
Tilikauden tuloksen muodostuminen	38
5. TOIMINNAN RAHOITUS	42
5.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	42
6. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	44
6.1 Tase tarkastelu	44
7. KOKONAISTULOT JA –MENOT	47
8. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	48
9. KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖS	64
9.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	64
9.2 Konsernin rahoituslaskelma	65
9.3 Konsernitase ja taseen tunnusluvut	66
10. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	67

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	68
1.1 Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	68
1.2 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	68

2. TALOUDEN TOTEUTUMINEN	74
2.1 Käyttötalouden toteutuminen	75
Hallintokuntien toimintakertomukset	77
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)	175
2.3 Investointien toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)	178
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	179
2.5 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumistaulukot	180
2.5.1 Käyttötalousosa	180
2.5.2 Investointiosa	183
2.6 Nettoyksiköiden taloudellinen toteuma 2021	187
2.7 Taseyksikön taloudellinen toteuma 2021	193
2.8 Yhteenveto määrärahojen ylityksistä	193
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	
Tuloslaskelma	197
Rahoituslaskelma	198
Tase	199
Konsernituloslaskelma	201
Konsernin rahoituslaskelma	202
Konsernitase	203
Tuloslaskelma - yhdistely	205
Rahoituslaskelma - yhdistely	206
Tase-yhdistely	207
IV LIITETIEDOT	
Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot	210
Tuloslaskelman liitetiedot	211
Taseen liitetiedot	213
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	218
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	224
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	225
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	232
V LIKELAITOSTEN TILINPÄÄTÖKSET	
Liikelaitosten vaikutus tulokseen	233
Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen	234
Liikelaitosten vaikutus taseeseen	235
Pohjanmaan pelastuslaitos	
Vaasan Talotoimi	
Vaasan Vesi	

1. TOIMINTAKERTOMUS

1. VAASAN KAUPUNGIN HALLINTO

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2021 voidaan tiivistää seuraaviin teemoihin: koronatilanteesta selviytyminen, valmistautuminen sotepalveluiden siirtymiseen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään, kuntavaalit, talouden tasapaino ja kestävä kuntatalous, GigaVaasa-sopimukset.

Koronatilanteesta selviytymistä

Vuonna 2021 koronavirusepidemia vaikutti edelleen laajasti kuntien toimintaan ja näin kävi myös Vaasassa. Koronatilanne Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella pysyi vakavana ja rajoituksia tiukennettiin useaan otteeseen. Rokotukset käynnistyivät, koulujen toiminta pyrittiin pitämään ennallaan mutta etäopetukseen siirtymiseltä ei välttytty tänäkään vuonna. Sosiaali- ja terveyspalveluissa koronatestit ja jäljittäminen aiheuttivat ylimääräisiä kustannuksia. Haluan kiittää koko kaupungin henkilöstöä venymisestä ja jaksamisesta koronatilanteessa ja siitä että hankalasta tilanteesta huolimatta pystyttiin pitämään palvelut käynnissä.

Valmistautumista sotepalveluiden siirtymiseen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään

Koronapandemian keskellä valmisteltiin Vaasan kaupungin historian suurinta hallinnollista muutosta, kun Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2022. Uusi kuntayhtymä rakentui Vaasan keskussairaalan ja kuntien sosiaali- ja terveystoimien palveluista. Vaasan kaupungin osalta tämä tarkoitti sitä, että noin 1.800 työntekijää eli vajaa puolet koko henkilöstöstä siirtyi hyvinvointikuntayhtymän työntekijöiksi. Siirtymiseen liittyvien valmistelujen lisäksi oli kaupunkiin jäävät hyvinvointitoiminnot organisoitava ja huolehdittava että hallinto vastaa uutta pienentyntä organisaatiota. Vaasan kaupungin hyvinvointipalvelut organisoitiin omaksi tulosalueeksi konsernihallinnon alaisuuteen ja sen asiat päätetään kaupunginhallituksen alaisessa hyvinvointijaostossa.

Vuonna 2022 kunnat vielä ostavat sotepalveluita Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymältä, mutta vuoden 2023 alusta lukien tapahtuu jo seuraava muutos, kun sotepalvelut siirtyvät hyvinvointialueille ja ne rahoitetaan valtion toimesta siirtämällä kunnista verotuloja ja valtionosuustuloja hyvinvointialueille. Siirtymävaiheessa riskinä kaupungin suuntaan nähdään sote-kustannusten kohoaminen, mutta pitkällä aikavälillä toimintojen yhdistämisestä ”saman katon alle” odotetaan kertyvän kustannushyötyjä ja palvelujen saatavuus asiakasnäkökulmasta parantuu.

Kuntavaalit, uudet luottamushenkilöt ja uuden valtuustokauden strategia

Koronatilanteen vuoksi kuntavaalit jouduttiin siirtämään huhtikuulta kesäkuulle. Kesäajasta huolimatta äänestysaktiivisuus nousi kuitenkin yli 55 prosentin. Uudet toimielimet aloittivat toimintansa elokuussa ja uusi kaupunginvaltuusto päätti marraskuussa 2021 vuoden 2022 talousarviosta ja vuosien 2023-24 taloussuunnitelmasta. Kaupunginvaltuusto työsti syksyn ajan uuden valtuustokauden strategiaa, jossa tavoitellaan vahvaa väestönkasvua kohti 100 000 asukkaan tavoitetta ja Pohjolan energiapäikaupunki -statusta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian 14.2.2022.

Talouden tasapainoa ja kestäväää kuntataloutta

Vuoden 2021 alussa todettiin, että kaupunki teki valtion koronatukitoimien johdosta poikkeuksellisen korkean tuloksen, minkä ansiosta kaikki aiemmin kertyneet alijäämät saatiin katettua määräajassa, talous tasapainoon ja uhka kriisikunnaksi ajautumisesta saatiin samalla vältettyä. Tämän ansiosta myös koko kaupungin henkilöstölle kohdistetut lomautukset pystyttiin vuoden alussa peruuttamaan. Niin johdon kuin henkilöstönkin suunnalta tulee vahvasti viestiä kestävään ja vakaan kuntatalouden tilanteen säilyttämiseksi.

Vaikka talous oli saatu tasapainoon, oltiin vuonna 2021 taloustilanteeseen liittyvän uuden haasteen edessä. Talouden tasapainottamisen jälkeen tuli esiin runsaasti paineita ryhtyä paikkaamaan korjausvelkaa, jota säästövuosien aikana oli ehtinyt syntyä sekä palveluverkossa että kaupungin infrastruktuurissa. Samaan aikaan kaupungin on myös elinvoimansa turvaamiseksi tehtävä sitä tukevia investointeja ja huolehdittava, että investointitaso kuitenkin säilyy talouden kantokyvyn mukaisena. Syksyn 2021 tilanne vuoden 2022 talousarviota tehtäessä kuvasi hyvin investointitarpeiden ja kantokyvyn epäsuhtaa: investointitarpeita oli yli 80 milj. euron edestä, vaikka talouden kantokyky riittäisi vain 40 milj. euron investointitasoon.

Vuonna 2021 toimintamenot kasvoivat odotettua korkeammiksi erityisesti palveluiden ostojen osalta. Osittain kasvu syntyi koronatilanteen johdosta, osittain toiminnan kasvun myötä palveluiden ostojen ja materiaalihankintojen kautta. Kasvaneita kustannuksia paikkasivat vuonna 2021 valtion korona-avustukset ja ennakoitua korkeammat verotulot.

Vuonna 2021 verotuotot olivat Vaasan kaupungin historian korkeimmat ja ylittivät ensimmäistä kertaa 300 milj. euron rajan. Verokertymässään näkyy valtion vuonna 2020 koronatukitoimena tekemä päätös nostaa kuntien yhteisöveron jako-osuutta 10 prosenttiyksikköä. Tämän ansiosta verotulokertymä kasvoi yli 5 milj. eurolla. Lisäksi yhteisöveron jako-osuutta korotettiin 2 prosenttiyksikköä, jotta kunnat pystyisivät rahoittamaan varhaiskasvatustalouden muutosten tuomat lisäkustannukset.

Valtionosuustuotot olivat edelleen tavallista korkeammat, mutta eivät enää niin mittavat kuin vuonna 2020. Erityisesti Sosiaali- ja terveysministeriön maksama korona-avustus koronapandemian aiheuttamiin välittömiin kustannuksiin auttoi kuntia selviämään pandemian aiheuttamista lisäkustannuksista. Vaasan kaupungille arvioitu korona-avustus on noin 10 milj. euroa. Tämän lisäksi Vaasan kaupunki sai Valtionvarainministeriöltä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta 2,2 milj. euroa.

Kaksi peräkkäistä positiivista tulosta osoittavat, että kestävä kuntatalouden suhteen ollaan oikealla tiellä. Epävarmuus ympärillä jatkuu ja on entistä tärkeämpää, että kaupungille syntyy taloudellista puskuria.

GigaVaasa tuo elinvoimaa

Vaasan kaupunki on kehittänyt Laajametsän alueella GigaVaasa-teollisuusalueen infrastruktuuria, jotta GigaVaasa tarjoaisi yrityksille valmiin alustan käynnistää akkutehdastoimintoja Vaasassa.

Keväällä 2021 julkistettiin Vaasan kaupungin ja Johnson Mattheyn aiesopimus akkutehdashankkeesta. Vaikka aiesopimus myöhemmin kariutui ovat neuvottelut uusien toimijoiden kanssa kyseisen tontin osalta jo käynnissä. Toisen tontin osalta kirjoitettiin aiesopimus FREYR Batteryyn kanssa.

Yksityisen sektorin investoinnit muuallakin Vaasassa vahvistavat uskoa tulevaisuuteen. Wärtsilän STH-hanke etenee suunnitelmien mukaan ja alihankkijoiden investoinnit valmistuvat. Liisanlehdon alue kauppakeskittymiseen rakentuu ja uusi entistä hiilineutraalimpi laiva Aurora Botnia aloitti kesällä liikennöinnin Vaasan ja Uumajan välillä.

Toiveikkaina tulevaisuutta kohti

Tuoreen tutkimuksen mukaan asukkaiden toiveikkaus on säilynyt vaikeiden aikojen yli ja koettu onnellisuus on keskimääräistä korkeammalla tasolla ja edelleen noussut viime vuodesta. Olemme kiitollisia siitä, että päättäjiltä löytyi rohkeutta asettaa strategiaan tavoite, joka tuo tekemiseen empatiaa, tunnekykyä ja inhimillisyyttä. Väestönkasvun suhteen tavoite yli 100.000 asukkaan Vaasasta 202x on kuntaliitoksen kariutumisen jälkeen kunnianhimoinen tavoite, mutta työ sen saavuttamiseksi jatkuu. Mittarit osoittavat, että hiilineutraali Vaasa 202x tavoitteen saavuttamisessa edetään oikeaan suuntaan. Tulevaisuuden suunnitelmissa on toimenpiteitä, joilla hiilidioksidipäästöjä saadaan merkittävästi alennettua.

Uusia huolia on vuonna 2022 tuonut maailmanpoliittinen tilanne ja sotatila Ukrainan ja Venäjän välillä. Kriisi saattaa aiheuttaa vakavia muutoksia talouteen ja hyvinvointiin globaalisti. Epävarmuuden entisestään kasvaessa hyvinvointiin, onnellisuuteen ja turvallisuuteen painottuva strategia luo turvaa ja kuntalaisten kokeman onnellisuuden lisääntyminen vaikeissakin oloissa luo uskoa ja toiveikkautta tulevaan.

Kaupunginjohtaja Tomas Häyry

1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin organisaatio 2021

Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä väheni 59 valtuutetusta 55 valtuutettuun 1.8.2021 alkaneen uuden valtuustokauden alusta. Muutoksella valmistauduttiin sosiaali- ja terveystoimen toimialan siirtymiseen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään 1.1.2022 lukien.

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet	31.12.2021
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	16
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	11
Kansallinen Kokoomus	10
Perussuomalaiset	9
Vaasan vihreät	3
Vasemmistoliitto	2
Suomen Keskusta	2
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Valtuutettuja yhteensä	55

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet	31.12.2021
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	4
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2
Kansallinen Kokoomus	2
Perussuomalaiset	2
Vaasan vihreät	1
Jäseniä yhteensä	11

Hallinnollinen organisaatio

Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän valmistautumisen yhteydessä uudistettiin kaupunginhallituksen toimintaa siten, että kaupunginhallituksen yleisjaosto ja suunnittelujaosto lakkautettiin. Kaava-asioiden hoito siirtyi kaupunkiympäristölautakunnalle ja yleisjaoston tehtävät kaupunginhallitukselle ja konsernijaostolle. Kaupungin hoidettavaksi jääneiden hyvinvointitehtävien käsittelyä varten perustettiin uutena kaupunginhallituksen alainen Hyvinvointijaosto.

Kaupunkiympäristölautakunnan (Kaavoitus, Kiinteistötoimi, Kuntatekniikka) lisäksi uuteen perustettuun kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat Rakennus- ja ympäristölautakunta (Rakennusvalvonta, Ympäristötoimi), teknisten liikelaitosten johtokunta (Vaasan Talotoimi –liikelaitos, Vaasan Vesi –liikelaitos) ja Vaasan seudun jätelautakunta. Näin tehdyn muutoksen yhteydessä myös aikaisemmin toiminut Tekninen lautakunta lakkautettiin.

Liikelaitos Vaasan Aluetyöterveys yhtiöitettiin ja työterveyden työntekijät siirtyivät vanhoina työntekijöinä TT Botnia Oy:lle 1.1.2021.

Vaasan kaupungin organisaatio

V A A S A .

1.3 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärä oli vuoden 2021 viimeisenä päivänä 5 316 (5 247 vuonna 2020), näistä 3 890 (3 926) vakituisia ja 1 432 (1 325) määräaikaista. Vakituisten määrässä ovat mukana kaikki vakituksessa palvelussuhteessa olevat henkilöt, vaikka ao. henkilöt olisivat virkavapaalla / työlomalla. Määräaikaisiin kuuluvat kaikki määräajaksi tehdyt palvelussuhteet, mukaan lukien kaikki tuntiopettajat. Lukuihin sisältyvät myös työllisyysvaroin palkatut henkilöt, näiden määrä vuoden lopussa oli 85 (96). Lukuihin eivät sisälly Pohjanmaan pelastuslaitoksen sivutoimiset ns. puolivakinaiset palomiehet, joita oli 495 (527).

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2021 ei suoraan kuvaa henkilöstöresurssia, joka koko vuoden on keskimääräisesti ollut käytettävissä palvelujen tuottamiseen. Lukuihin sisältyvät sekä vuoden lopussa eri lomilla ja virkavapailla olleet henkilöt, että näitä tehtäviä hoitaneet sijaiset. Henkilötyövuosien määrä ilman opettajia oli 3 709 (3 666,9). Luku sisältää työllistetyt. Henkilöstömäärät tehtävittäin 2020-2021 esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Palvelussuhteiden kokonaismäärä 31.12.2021 oli 69 suurempi kuin vuoden 2020 lopussa. Vakinaisten määrä on laskenut 36:lla ja määräaikaisten noussut 107:llä. Tarkasteltaessa kaupungin kokonaishenkilömäärää määräaikaiset palvelussuhteet mukaan lukien, voidaan todeta, että kaupungin henkilötyövuodet lisääntyivät vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2020 yhteensä 70 henkilötyövuotta.

Vakituisten htv:t väheni noin 48 htv:tä joista noin 32 htv aluetyöterveyden yhtiöittämisestä johtuen ja loput lähinnä siitä syystä että erityisesti sotessa on ollut haasteita saada pätevää henkilöstöä esim. kotihoidon alueelle ja on jouduttu käyttämään määräaikaista työvoimaa. Sosiaali- ja terveystoimesta irrotettiin myös jonkin verran henkilöstöresursseja hydyn valmistelutyöhön vuoden 2021 puolella.

Määräaikaisten määrän lisääntyminen (118 HTV) johtuu pääosin koronapandemiasta johtuvien sairaspöissaolojen sijaisuuksista ja on toteutunut lähinnä sotessa ja sivistystoimessa.

Henkilöstön lukumäärä hallinnonaloittain

Henkilöstön lukumäärä on kuvattu oheisissa taulukoissa hallinnonaloittain. Sosiaali- ja terveystoimi koostuu sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisista tulosalueista. Sivistystoimeen kuuluvat opetus-, kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aika-, museo-, orkesteri- ja teatteritoimi.

Kaupunkiympäristö toimialaan kuuluu kuntatekniikka, kiinteistötoimi, kaavoitus, rakennusvalvonta, Vaasan Talotoimi, Vaasan Vesi, Vaasan seudun jätelautakunta, yhteispalvelut ja ympäristötoimi. Konserniohjauksen toimialaan kuuluvat konserniohjaus, tarkastustoimi ja Pohjanmaan pelastuslaitos.

Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2021 oli 232,4 miljoonaa euroa, mistä käyttötalousosan palkat 231,9 milj. euroa ja investointiosan palkat 0,5 milj. euroa.

Vakituisesta henkilöstöstä naisia oli 70,9 % (78,6 % v. 2020) ja miehiä 29,1 % (21,4 %). Määräaikaisesta henkilöstöstä naisia oli 76,3 % (77,2 %) ja miehiä 23,7 % (21,7 %). Koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2021 oli 45,0 vuotta (44,5 v. 2020). Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 47,1 vuotta (46,1 vuotta) ja määräaikaisen henkilöstön keski-ikä 40,4 vuotta (40,3 vuotta). Erillisenä laaditaan henkilöstöraportti, jossa kuvataan mm. henkilöstövoimavarojen määrää, laatua ja saavutettuja tuloksia.

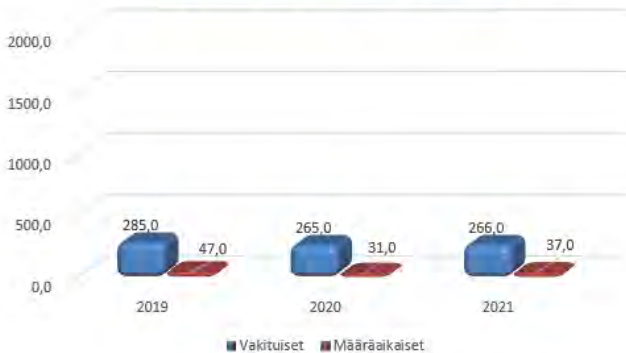
Sivistystoimi

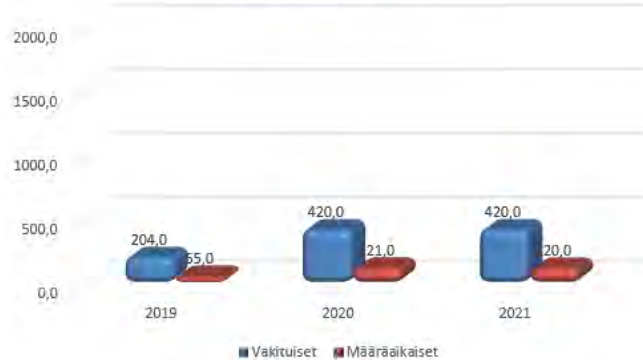
Sosiaali- ja terveystoimi

Kaupunkiympäristön toimiala

Konserniohjaus

Henkilöstöasioiden hoitaminen

Palvelualueen tehtävänä on

- 1) vastata kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja -hallinnon suunnittelusta sekä kehittämisestä
- 2) vastata koko kaupungille työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista ja henkilöstövoimavarojen kehittämisestä
- 3) vastata pää- ja yhteistoimintasopimukseen ja virka- ja työehtosopimukseen perustuvasta paikallisesta neuvottelu- ja sopimustoiminnasta
- 4) huolehtia työnantajan ja työntekijöiden välisen työsuojelun yhteistoiminnan järjestämisestä, ylläpitämisestä ja kehittämisestä
- 5) huolehtia työterveyshuollon järjestämisestä kaupungin henkilöstölle
- 6) huolehtia työllisyyden hoidon koordinoitavista
- 7) huolehtia yhtiömuotoisesti tuotettavien palkkahallinnon palveluiden järjestämisestä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Koko maailma seuraa järkyttyneinä Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Suomi tuomitsee jyrkästi Venäjän sotilaalliset toimet Ukrainassa ja Euroopan unionin jäsenmaat, Yhdysvallat sekä muu maailma hyväksyivät mittavat pakotteet Venäjän toiminnan johdosta. Ensi kertaa sitten toisen maailmansodan suurvalta on ryhtynyt sotatoimiin Euroopassa toista itsenäistä valtiota kohtaan.

Suomen Pankin mukaan Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi synkän varjon talouteen. Sodan talousvaikutuksiin liittyy suurta epävarmuutta, koska vielä ei ole tiedossa sodan laajuutta eikä kestoja. Skenaariolaskemilla voidaan hahmottaa talouden näkymiä suuren epävarmuuden vallitessa. Laskelmien mukaan Ukrainan sota heikentää talouskasvua ja kiihdyttää inflaatiota. Suomen talouskasvu hidastuu kuluvana vuonna 0,5 – 2 prosenttiin.

Pandemiaan liittyvät riskit ovat vähentyneet, mutta Ukrainan sodan seurauksena etenkin energia voi kallistua huomattavasti arvioitua enemmän. Talouden kasvun oletettiin pysyvän 3,0 prosentissa vuonna 2022, sillä moni toimiala on edelleen pandemiaa edeltävän tason alapuolella. Mutta tämä ennuste annettiin ennen Venäjän sotatoimia. Kasvun oletetaan hidastuvan ja BKT:n arvioidaan kasvavan 1,5 % vuonna 2023 ja 1,4 % vuonna 2024. Inflaatiopaineiden tekijöitä ovat mm. kansainvälisen kaupan häiriöt, työvoimapula sekä erityisesti auto- ja elektroniikkateollisuutta haittaava komponenttipula.

Ennusteessa on oletettu, että vuoden 2022 sopimuskorotukset noudattavat tämän vuosituhannen kaavaa ja sopimuskorotukset ovat vuotta 2021 suuremmat. Nimellisansiot nousisivat vuonna 2021 2,3 % ja noin 3 % vuonna 2022. Työttömyysaste jää 7,6 prosenttiin vuonna 2021, mutta odotetaan laskevan 6,7 % vuonna 2022.

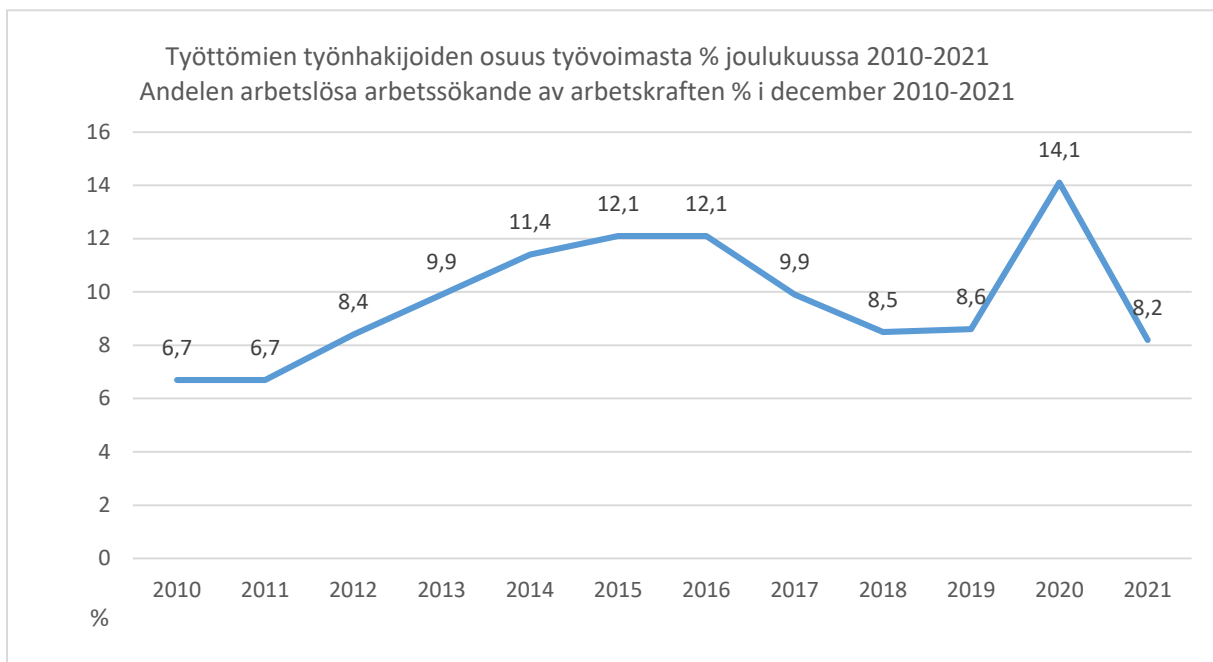
Koronaepidemian myötä suureksi kasvanut julkisen talouden alijäämä pienenee vauhdikkaasti lähivuosina. Ripeä talouskasvu ja koronaepidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien vähentyminen vahvistavat julkista taloutta. Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Paikallishallinnon sekä tulot että menot lähes puolittuvat uudistuksen

seurauksena. Paikallishallintoon luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä suuremmin nuorien ikäluokkien palveluihin kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen.

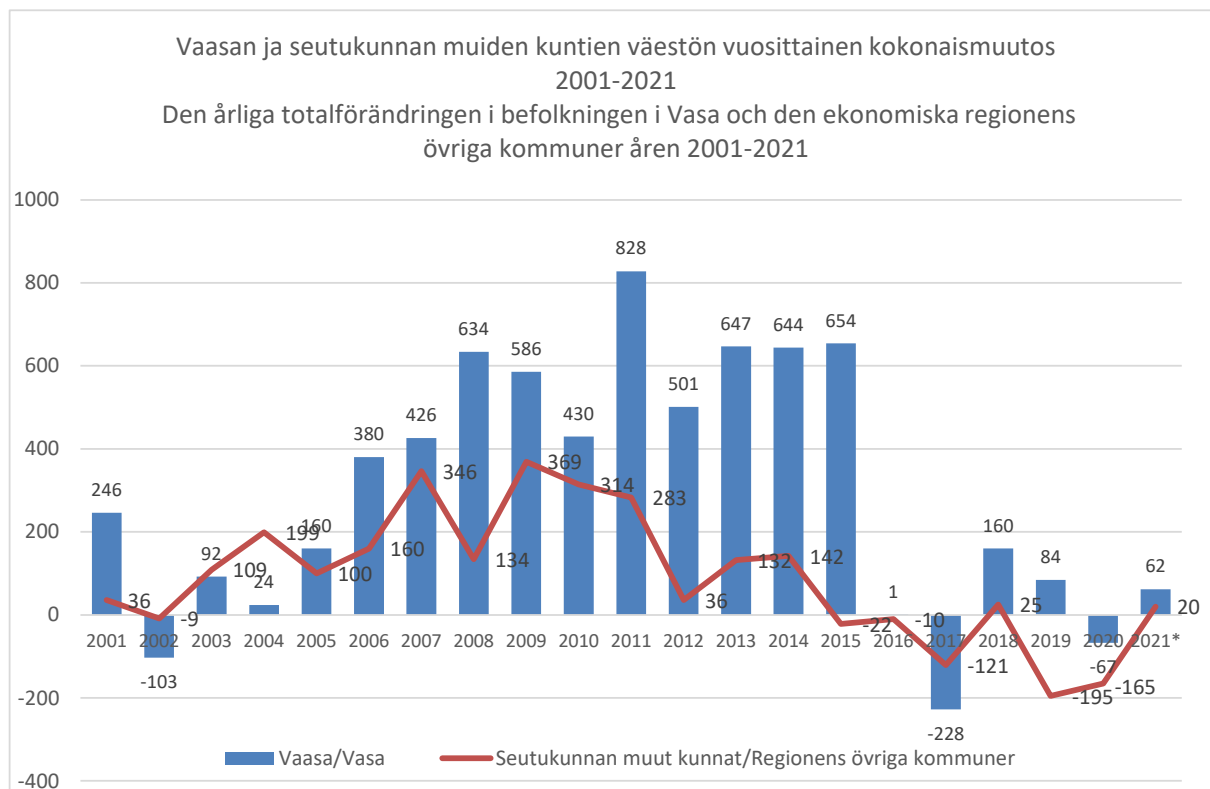
Kunnallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa velkaantumista vuoteen 2023 asti. Julkisessa taloudenpidossa tulisi pyrkiä tukemaan suunnitelmallista ja pitkäjänteistä rahankäyttöä. Samaan aikaan julkisia voimavaroja pitäisi kohdentaa enenevästi tukemaan talouden siirtymään kohti hiilineutraalia tuotantoa ja kulutusta. (Lähde: VM Taloudellinen katsaus Talvi 2021)

Tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien vuosikate heikkeni vajaat 0,5 mrd. euroa vuodesta 2020, jolloin vuosikate oli poikkeuksellisen vahva kuntasektorille kohdennetusta koronatukipaketista johtuen. Verotulojen merkittävä kasvu piti vuosikatteen edellisvuoden tapaan varsin vahvana. Kuntien tilikauden tulos oli selvästi positiivinen, negatiivinen tilikausi oli 67 kunnassa, kun vuonna 2020 tulos oli negatiivinen 32 kunnassa. (Lähde: VM, Kunta- ja aluehallinto)

Vaasan työttömyysaste oli työllisyyskatsauksen mukaan joulukuun 2021 lopussa 8,2 %. Työttömien osuus laski 5,9 prosenttiyksikköä vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan nähden. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2 679, mikä on 1 955 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli joulukuussa 320 ja pitkäaikaistyöttömiä 867. Pitkäaikaistyöttömien määrä laski 15 % edellisvuoden vastaavaan aikaan.

Vaasan väkiluku vuoden 2021 lopussa oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 67 631 asukasta. Väkiluku nousi 62 henkilöllä edellisvuodesta. Kuntien välinen nettomuuttotappio oli 180 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli 41 henkilöä. Vuonna 2021 syntyneitä oli 637, kun vastaavasti vuoden aikana kuoli 587 henkilöä. Luonnollista väestönkasvua kertyi näin ollen 50 henkilön verran. Vaasan seudun väkiluku nousi 20 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna.

2.2 Olennaiset muutokset Vaasan toiminnassa ja taloudessa

Konserniohjauksen toimiala

Konserniohjauksen toimiala aloitti toimintansa 1.1.2020 kun keskushallinnon organisaatiouudistus astui voimaan. Toimintavuosi oli siis toimialan toinen, ja sitä leimasi edelleen korona-pandemia ja suurempaa osaa henkilöstöä koskettava etätyöskentely. Toimialaan kuuluu konsernihallinto, Vähänkyrön aluelautakunta ja Pohjanmaan pelastuslaitos –liikelaitos. Konsernihallinto huolehtii keskushallintotoiminnoista ja konsernin johtamisesta. Paljon suunniteltuja toimenpiteitä jäi edelleen vuonna 2021 toteuttamatta, kun matkustaminen ja ihmisten väliset tapaamiset vähennettiin minimiin. Kuluneen vuoden toiminnassa korostui tehdyt päätökset sote-toiminnan siirrosta hyvinvointikuntayhtymän hoidettavaksi, jotka vaativat oman varsin suuren panostuksensa hallinnon henkilöstöltä. Paitsi sote-toiminnan siirron valmistelu, myös kaupungin organisaation päivittäminen veivät paljon aikaa. Konserniohjeuksen toimialalle, konsernihallinnon alaisuuteen, muodostettiin uusi hyvinvointipalvelujen tulosalue. Hyvinvointipalvelut huolehtii kaupungille jääneistä sote-palveluista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä työllistämiseen liittyvistä palveluista. Tulosalueen johtaja – hyvinvointijohtaja – rekrytoitiin kuluneen vuoden lopulla. Vähänkyrön alueen toiminta jatkui vakiintuneesti, osallisuustyötä edistettiin ja erityisesti hankkeiden toteuttaminen alueella oli aktiivista. Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimintaan vaikutti pandemian mukanaan tuomat haasteet. Myös hyvinvointikuntayhtymän muodostaminen ja ensihoidon tehtävien siirto kuntayhtymän järjestämisvastuulle teetti valmistelutyötä. Hankesuunnittelu uuden paloaseman saamiseksi Risön alueelle eteni, kuten myös pääpaloaseman tarveselvitys.

Sosiaali- ja terveystoimi

Vaasan kaupunki päätti jo aiemmin siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen – ja tuottamisvastuun Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle ja vuoden lopussa rekrytoitiin valmisteluun ja toiminnan käynnistämisen kannalta keskeisimmät johtavat virkamiehet. Toiminnan suunnittelu- ja erilaiset jatkovalmisteluryhmät aloittivat vastaavasti myös toimintaansa vuoden loppupuolella.

Hyvinvointikuntayhtymä yhdistää vuoden 2022 alussa sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut integroiduksi kokonaisuudeksi samaan organisaatioon. Samalla seurattiin kansallisen sote-uudistuksen valmistelua, etenemistä ja päätöksentekoa hyvinvointikuntayhtymän muuttuessa vuoden 2023 alussa Pohjanmaan hyvinvointialueeksi. Tuolloin myös alueen pelastustoimen palvelut sisältyvät uuteen kokonaisuuteen.

Korona-pandemia vaikutti edelleen voimakkaasti koko kaupungin toimintaan ja strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen. Erityisen paljon korona vaikutti terveyspalvelujen toimintaan, jossa jouduttiin tekemään resurssien siirtoja perustoiminnoista pandemian leviämisen ehkäisyyn ja yleisiin varautumisen toimenpiteisiin sekä rokotuksiin. Tämä vaati myös suuria lisäresursseja vuoden aikana ja aiheutti terveysasematoiminnan rajaamista, siirrettiin ei-kiireellistä hoitoa ja rutiinitarkastuksia eteenpäin. Merkittäviä toimenpiteitä tehtiin myös koti - ja laitoshoidon palveluissa ja sosiaalityössä ja perheiden palveluissa, joissa kuitenkin pyrittiin turvaamaan ikäihmisten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien selviytymistä pandemiatilanteessa. Valtio korvasi vuoden aikana kunnille koronaan liittyviä suoria kustannuksia sekä toteutukseen liittyviä lisäkustannuksia ja niinpä vuoden lopussa voitiin todeta taloudellisten huolien helpottuneen ja päädyttiin sosiaali- ja terveystoimen osalta katteen osalta reilusti plussalle. Toimialan laatujärjestelmän (SHQS) ylläpitoauditoinnit ja Kanta-arkistojärjestelmän laajennukset toteutettiin suunnitellusti. Neljän sairaanhoitopiirin ja kuntayhtymän yhteinen Aster-projekti ja Vaasan sairaanhoitopiirin Aster Botnia-hanke päättyivät marraskuussa 2021.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen tuottamat palvelut - kasvatus, opetus, koulutus, kulttuuri ja liikunta; ovat lähellä ihmisten arkea ja tärkeä osa perheiden käyttämää lähipalvelua. Palveluita etenkin kulttuuri- ja vapaa-aikapuolella tarjoaa vahvojen instituutioiden lisäksi laaja kolmannen sektorin joukko. Sivistystoimen strategiassa Vaasa nähdään Pohjan energisimpänä koulutus- ja kulttuurikaupunkina ja toimialan tavoitteena ovat hyvinvoivat kuntalaiset sekä laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko. Uuden valtuustokauden sekä kunnan strategian myötä, myös sivistystoimen strategian päivistytyö on aloitettu syksyllä 2021.

Pitkäkestoinen pandemia vaikeutti toimintoja

Covid-19-pandemia on leimannut myös vuotta 2021. Koronatilanne ja ohjeistus on muuttunut nopeallakin syklillä ja tavoitteita sekä suunniteltua toimintaa on jouduttu muokkaamaan, muuttamaan ja peruuttamaan viimeisilläänkin metreillä. Tartunnat, altistumiset ja sitä seuranneet karanteenit ovat vieneet yksittäisiä oppilaita ja opettajia, ryhmiä, luokkia ja kouluja karanteeniin pitkin vuotta. Etenkin kouluissa ja päiväkodeissa on tehty suuri työ pandemian jäljityksessä ja hallitsemisessa ja sen avulla on tuettu terveysviranomaisen toimintaa.

Etäopetus oli vuoden aikana jo tutumpaa. Erilaiset hybridiopetusmuodot ovat kuitenkin kuormittaneet oppilaita ja opiskelijoita. Vaikka uudesta arjesta on selvitty kiitettävästi, monet opettajat ja oppilaat ovat kertoneet väsymyksestä arjen horjumisen sekä rajoitusten takia. Etäopetusjaksot sekä koronapandemian

muut vaikutukset näkyvät mm. nuorisopalveluiden ja koulujen arjessa ja vielä ei tiedetä koronan aiheuttamaa oppimis- ja hyvinvointivajetta ja sen vaikutuksia kokonaisuudessaan. Myös nuorisotoiminnan tiloja on täytynyt pitää suljettuina ja henkilökunta jalkautumisen kautta yrittänyt tavoittaa nuoria. Tuen tarve näkyy muun muassa kasvaneina jonoina ja vasteaikoina. Valtio on edelleen jakanut erityisavustuksia paikkaamaan opetusvajetta ja tukemaan lapsia ja nuoria. Kuitenkin toimenpiteet kohdistuvat usein akuutteihin tilanteisiin ja ongelmien ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin tukemisen kehittäminen jäävät akuuttien ongelmien jalkoihin.

Vuoden aikana on jouduttu toteuttamaan moni perinteinen tapahtuma, kuten kevät- ja joulujuhlat sekä yötodistusten jaot, digitaalisesti tai rajoitetuilla osallistujamäärillä tai ne on jouduttu perumaan kokonaan. Eri tulosalueilla on kuitenkin löydetty ja jatkettu vuonna 2020 kehitettyjä uusia tapoja toteuttaa ja tarjota palveluita. Esimerkiksi konsertteja, podcasteja, luentoja ja jumppaa on tuotu kuntalaisille netin välityksellä. Eri digitaaliset tavat tuottaa palveluita jää hyvien kokemusten myötä varmasti osaksi pysyviä toimintamuotoja myös jatkossa.

Kulttuuri- ja liikuntatapahtumien vaihteleva vuosi

Vuodelle 2021 Vaasassa uskaltauduttiin jo suunnittelemaan kulttuuri- ja liikuntatapahtumia, joista osa pystyttiin onnistuneesti toteuttamaan. Pandemia vaikutti kuitenkin tapahtumiin, mm. edelleen esim. Wasa Footballcup järjestettiin pienimuotoisempaan, Kuorofestivaaleja ei järjestetty ollenkaan ja Taiteiden yö peruttiin viime metreillä. Vaasa Festival järjestettiin myös kesällä 2021, kuten edellisenäkin vuotena.

Vaasan kaupunginteatterin toiminta on ollut pitkällä tauolla. Kevätkaudella ei pystytty esittämään yhtään esitystä, mutta syksyllä pidettiin suunnitelman mukaisesti kaikki neljä ensi-iltaa. Vasta lokakuussa katsojarajoitukset poistuivat kokonaan. Kaupunginorkesteri on myös vuonna 2021 pitänyt konserttejaan Vaasan kirkossa, jossa turvavälit on pystytty ylläpitämään. Myös striimattuja keikkoja on järjestetty. Orkesterin uusi ylikapellimestari Tomas Djupsjöbacka aloitti työnsä 1.1.2021. Kaupungin eri museoissa on ollut nähtävillä erilaisia näyttelyitä, joista yhtenä Kuntsin modernin taiteen museossa sai ihailta Erik Johanssonin visuaalisia mahdolluuksia sisältäviä suuria valokuvateoksia.

Kirjaston lukupaikat olivat suljettuna, kun voimassaolevat rajoitukset sitä edellyttivät. Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen käytössä huomioitiin eri tahojen antamat suositukset ja kokoontumisrajoitukset. Aikuisten ryhmäharrastusten tauottamisen suosituksen myötä osa Alma-opiston ja liikuntapalveluiden toiminnasta oli ajoittain tauolla ja kaupungin salit olivat aikuisryhmiltä suljettuna. Osa kurseista ja luennoista on kuitenkin pystytty pitämään etäyhteyden välillä.

Uusia palveluita, nähtävyyksiä ja toimintatapoja

Poikkeusoloista huolimatta vuoden aikana on kehitetty palveluita monella tapaa. Uusi, kaksikielinen *Vaasan kansalaisopisto Alma - Vasa medborgarinstitut Alma* aloitti toimintansa 1.1.2021 ja työ käytänteiden ja toimintatapojen yhdistämisen kanssa on alkanut hyvin.

Syksyllä valmistui Onkilahden rantaan Vaasaan pitkään toivottu skeittipuisto, joka heti saavutti suuren suosion. Myös Öjbergetin alueen kehittäminen on jatkunut ja uutuutena saatiin lasten mattohissi alkuvuodesta 2021 sekä mahdollisuus maksaa hissilippu netissä. Öjbergetin alueella järjestettiin syksyllä alamäkipyöräilyn kisat, jossa pyörien kuljettamisessa hyödynnettiin rinteen hissiä.

Varhaiskasvatuksessa on ollut leikin vuosi ja koulutuksien ja leikkitutoreiden avulla on haettu vahvistusta yhteiselle leikkipedagogiikalle sekä uusia työkaluja henkilöstölle. Uutta toimintaa pilotoitiin myös Punahilkkan päiväkodin ulkopäiväkotiryhmän myötä, joka viettää suurimman osan ajasta luonnossa.

Vaasan kaupungin moottoritien pään sisääntulo sai vaikuttavan uuden ilmeen Kirsi Kaulasen kahdeksan metrisen De Geer teräsveistoksen myötä. Teoksessa on vaikutteita Merenkurkun saaristosta ja se toimii kestäväenä maamerkinä. Teoksen valaisulla tavoitellaan viihtyisyyttä kaupunkiympäristöön.

Vaasa oli mukana myös harrastamisen Suomen mallin mukaisen toiminnan pilotoinnissa keväällä 2021 muutaman koulun myötä ja syksyllä toiminta laajennettiin useampaan kouluun. Uuden toiminnan tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteyteen ja määrätietoista työtä toiminnan kehittämisen ja kasvattamisen kanssa jatketaan.

Kirjastojärjestelmään kohdistunut järjestelmähyökkäys kaatoi hetkeksi ohjelman. Tulevaisuudessa kaupungin ja eri toimijoiden tuleekin yhä enemmän varautua erilaisiin mahdollisiin vastaaviin hyökkäyksiin.

Fokus rakennuksiin ja tiloihin

Vuoden aikana moni päiväkotij- ja koulurakennushanke eteni ja Vaasassa suunnitellaan historiallisen suurta panostusta palveluverkkoon. Variskan yhtenäiskoulun uudisosan rakentaminen jatkui ja toiminta uudessa yhtenäiskoulussa käynnistetään elokuussa 2022. Siten nykyisen Vanhan Vaasan koulun oppilaat vihdoin palaavat kouluun omalla alueellaan ja kolme vuotta kestäneet koulukyyditykset Palosaarelle päättyvät.

Teeriniemen ja Palosaaren päiväkotien hankesuunnitelmat hyväksyttiin kaupunginhallituksessa ja Länsiniityn alueen päiväkodin palveluntuottaja-rakennuttaja-pari valittiin. Hankkeet etenevät siten toteuttamisvaiheeseen. Myös Merikaarron päiväkodin ja koulun tarpeita on selvitelty, tarveselvityksen hyväksymisen myötä hankesuunnittelua on aloitettu. Varhaiskasvatuksen lisätilojen tarpeen vuoksi Merikaarron kirjasto joutui väliaikaisesti sulkemaan ovensa. Tavoitteena on saada myös kirjastolle korvaavat tilat uudessa kokonaisuudessa.

Keskustan yhtenäiskoulu on yksi Vaasan kaupunkistrategian keskeisistä toimenpiteistä. Hankesuunnitelma käsiteltiin ensimmäisen kerran kaupunginhallituksessa marraskuussa 2021, jolloin asia palautettiin valmisteluun evästyksellä, että selvitetään täysimittaisen liikuntasalin vaihtoehdot ja kustannukset. Hanke on perusopetuksen kannalta kriittinen, nykyinen tilanpuute ja huonokuntoiset tilat edellyttävät pikaisia ratkaisuja ja toimenpiteitä.

Ruotsinkielisen perusopetuksen palveluverkkoselvityksen päivitys hyväksyttiin lautakunnassa syksyllä 2021. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa oppilasmäärät ovat kasvaneet ja tilaratkaisuja on mietitty eri koulujen osalta. Sundomin koulun laajennuksen suunnittelua jatkettiin ja rakennustyöt alkavat kesällä 2022. Laajennuksen valmistuttua voidaan luopua tontilla sijaitsevista tilaelementeistä. Ahdasta on myös etenkin Vikingan koulussa ja Porvarinkadun yläkoulussa ja vuoden 2022 aikana tehdään nykytilojen käytön uudelleen järjestelyitä lisätilan saavuttamiseksi. Lukuvuonna 23-24 on ennustettavissa oppilasmäärän selkeä lisääntyminen ja koulun jo ollessa täydessä kapasiteetissa on vuoden 2022 aikana ratkaistava tilatarpeet-

Ammatillista koulutusta Vaasassa tarjoavan Vamian Sepänkyläntiellä sijaitsevalle Sampo-kampukselle rakennetaan uusi, moderni halli. Samalla puretaan vanhoja ja huonokuntoisia tiloja. Uudet tilat tulevat talonrakennuksen, maanrakennuksen, autoalan sekä uuden logistiikka-alan koulutusten käyttöön. Tavoitteena on, että uusi halli olisi käyttöönottovalmiina kesän 2024 aikana. Myös Pohjanmaan museon Terranovan näyttelyn uusimista on jatkettu.

Hallitusohjelman päätöksien vaikutukset toimialaan

Hallitusohjelmassa tehtiin vuonna 2019 merkittäviä päätöksiä liittyen sivistystoimen toimialaan, jotka ovat vaikuttaneet palvelun tarpeeseen myös vuonna 2021. Uusia paikkoja jouduttiin perustamaan runsaasti, esimerkiksi alkuvuodesta avattiin Raastuvankatu 33:ssa sijaitsevaan kiinteistöön ihan uusi, tilapäinen kolmen ryhmän päiväkotikoti. Myöhemmin talossa aloitti myös neljäs ryhmä. Kasarmialueella sijaitsevassa soittokunnan talossa aloitti uusi ryhmä syksyllä 2021. Muuttuneen palvelutarpeen myötä avoimen päiväkodin toiminta päättyi Gerbyn ja Huutoniemen avoimissa päiväkodeissa.

Hallitusohjelmassa on myös muita muutoksia ja Vaasan kaupunki valittiin satunnaisotannalla mukaan kaksivuotisen esiopetuksen valtakunnalliseen kokeiluun. Ministeriö valitsi kokeilupäiväkodeiksi Gerby daghemin, Metsäkallion päiväkodin, Sundom daghemin sekä Merikaarrossa sijaitsevan Pikkuonnin päiväkodin.

Vaasan lukiot pääsivät myös vuonna 2021 tavoitteensa liittyen opiskelijamääriin, vaikkakin Vaasan lyseon lukion iltalinjan opiskelijamäärä jatkoi vähenemistään. Opiskelijatytyväisyys on yhä hyvä. Hallitusohjelmassa mukainen toisen asteen koulutuksen maksuttomuus sekä oppivelvollisuuden nostaminen 18 vuoteen koskivat keväällä 2021 peruskoulun yhdeksännen luokan päättäneitä oppilaita ja siten lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa aloitti ensimmäinen ikäluokka, joita uudet säädökset koskevat.

Päätös tarkoittaa kunnille myös laajaa ohjaus- ja valvontavastuuta oppivelvollisuuden noudattamiseen liittyen. Vaasassa tilanne on hyvä ja on luotu toimivia prosesseja, mutta kuitenkin on varmistettava, että kunnalle ja opetuksen järjestäjälle kohdistetut kaikki uudet tehtävät huomioidaan ja vastuutaho on osoitettu. Opetuksen maksuttomuus on aiheuttanut lisätyötä etenkin materiaalin ja tietokoneiden hankkimisessa ja niiden jakelussa. Hallitusohjelman tarkoitus on korvata nousseet kustannukset täysimääräisesti kunnille valtionosuuksien kautta ja ensimmäisen vuoden osalta tavoite näyttäisin toteutuvan suhteellisen hyvin.

Opetuksen kehittämisen kärkinä energia ja kielet

Opetuksen kehittämistyötä tehdään yli oppiaste- ja tulosalue rajojen seuraavissa pääteemoissa: opetussuunnitelmien kehittäminen, tieto- ja viestintäteknikan opetus (eForum), energiakoulutusstrategia, kielenopetus, maahanmuuttajien opetus, taiteen perusopetus, urheiluakatemia.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimintaan kuuluu kaupunkiympäristön suunnittelu, rakentaminen, hoito, suojeleminen ja valvonta. Toimiala vastaa kaavoituksesta, logistiikasta ja liikenteestä. Toimialalle kuuluvat vesi- ja jätevesihuolto. Kaupunkiympäristö vastaa kaupungin kiinteistönpidosta ja maaomaisuuden hallinnasta sekä energia-asioista. Toimialalla on myös valvonta- ja suojelurooli. Se huolehtii jäte- ja ympäristöhuollon viranomaistehtävistä, rakennustarkastuksesta ja pysäköinninvalvonnasta.

Toimialan organisaatio uudistui vuonna 2021, kun kaupunki muokkasi organisaatiotaan. Kaupunginhallituksen suunnittelujaosto lopetettiin ja kaavoitus siirtyi perustetun kaupunkiympäristölautakunnan alaiseksi tulosalueeksi. Kaupunkiympäristölautakunnan alaisiin tulosalueisiin kuuluvat kaavoituksen lisäksi kiinteistötoimi, kuntatekniikka ja yhteispalvelut. Toteutettu muutos edesauttaa kaupunkiympäristön kokonaisuuden hallintaa, kun kaavoitus, maaomaisuuden kehittäminen ja kuntatekninen infrastruktuuri ovat samassa toimielimessä. Teknisen lautakunnan viimeinen kokous oli 28.7.2021. Muutos ja tehtävienjako huomioitiin kaupungin hallintosäännössä sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintasäännöissä. Suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamisten päätöksen teko siirrettiin rakennus- ja ympäristölautakunnalle, asioiden valmistelu on edelleen kaavoituksessa osana laajempaa maankäytön suunnittelua. Toimialan toimielimistä jatkaa aikaisempaan tapaan teknisten liikelaitosten johtokunta sekä Vaasan seudun jätelautakunta. Tekninen toimiala jatkoi toimintaansa uudella nimellä kaupunkiympäristön toimiala 1.8.2021 alkaen.

Toimialan henkilöstömäärältään suurin tulosalue kuntatekniikka kävi läpi yhteistoimintaneuvottelut ja kehitti organisaatiotaan vastaamaan tämän päivän ja tulevaisuuden tarpeita. Organisaatiouudistuksen keskeisimmät tavoitteet olivat asiakaspalvelun priorisointi, itseohjautuvuuden ja suunnitelmallisuuden lisääminen, hukan minimointi, nopeammat läpimenoajat sekä jatkuva kehittäminen. Kuntatekniikan uusi organisaatio aloitti 1.1.2022.

Kaupunkiympäristön kehittäminen

Kaupunkirakentamisen edellytysten luominen ja turvaaminen on pitkäjänteistä työtä. Tavoitteena on tulevaisuudessakin tarjota kuntalaisille houkuttelevia, elinvoimaisia, tarkoituksenmukaisia ja turvallisia ympäristöjä. Maankäytön toteuttamisohjelmassa keskeisimpiä toimenpiteitä ovat:

- maapolitiikkaa hoidetaan pitkäjänteisesti,
- yhdyskuntarakenteen eheyttä ja tiivistämistä tuetaan,
- kehitystä tukeva kaava- ja tonttivaranto on riittävä ja
- kuntatekniikkaa rakennetaan kustannustehokkaasti.

Kaavavarantoa tavoitellaan kolmeksi vuodeksi. Kerrostalotonttivarantoa on hyvin, rivi-, pientalo- ja omakotitonttivarantoa tarvitaan lisää, sillä on tärkeää tarjota asumisen vaihtoehto. Vuoden 2021 aikana vahvistui neljä asemakaavaa (Sataman tarkistus, Laajametsän suurteollisuusalueen tarkistus, Radiotie ja Viiden kadun kaava) huomattavalla rakennusoikeudella.

Kaavoitus eteni vuoden aikana eri vaiheessa olevien kaavojen osalta hyvin. Ehdotusvaiheeseen etenivät mm. Välitien pientaloalueen, Korsholmanpuistikko 37-39:n, Ahventien opiskelijakylän asemakaavat ja Vaskiluodon osayleiskaava. Seuraavien vuosien asemakaavahankkeita edistettiin yhdessä toimijoiden kanssa. Vuoden lopussa keskeneräisiä hankeaihoita oli neuvottelussa n. 30 kpl. Vuoden 2021 loppuun mennessä Vaasan kaupungin alueesta oli asemakaavoitettu 5 213 hehtaaria.

Kaupungin luovutettavissa olevien asuntotonttien lukumäärä oli n. 80 tonttia, pääosin Länsiniityn, Björsinkallion ja Vähänkyrön alueilla. Vanhan sataman alueella on noin kuusikymmentä pien- ja rivitalotonttia, mitkä ovat luovutettavissa, kun alueen kunnallistekniikka on rakennettu. Vuonna 2021 jaettiin yhteensä 45 tonttia, jonka lisäksi 10 vuokratonttia lunastettiin. Kaupunki hankki 81,87 ha raakamaata. Kaupungin maanomistus on strategisesti tärkeää ja mahdollistaa kaupungin kehittymistä. Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita 6 481 ha ja vesialueita n. 2 141 ha.

Asuntopoliittisen ohjelman 2019-2022 toteutus jatkui vuonna 2021. Ristinummen kehittämistyötä jatkettiin ympäristöministeriön lähiöohjelman 2020-2022 merkittäville avustuksilla. Vaasan asumisneuvontapalvelun perustaminen eteni ja asumisneuvojat rekrytoidaan alkuvuonna 2022. Ikäystävällistä Vaasaa edistettiin mm.

kaupunginosien esteettömyyskartoituksilla, hissi- ja esteettömyysavustuksilla sekä edistämällä monipuolisen senioriasumisen toteutumista Ravilaaksoon.

Rakennuslupia myönnettiin: 735 kpl (2020: 724 kpl) ja kerrosalaneliöitä 51.275 m² (2020: 99 673 m²). Kerrosneliöistä uusia asuinkerrostaloja oli 6 (2020: 6 kpl), rivitaloja 11 kpl (2020: 16 kpl) ja omakotitaloja 73 kpl (2020: 58 kpl).

Ilmanlaadun jatkuvatoimisen seuranta jatkui ympäristötoimessa, mittausten ajallinen kattavuus oli 95%. Terveysvalvonnassa valvontasuunnitelman toteutumisaste oli 55%. Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuudessa ei ole ollut poikkeamia kahta päivää lukuun ottamatta. Eläinlääkinnässä tehdään yhteistyötä naapurikuntien eläinlääkärien kanssa.

Strategisen tavoitteen Hiilineutraali Vaasa 202X saavuttamiseksi on määritelty toimenpiteet, joilla hiilineutraali Vaasa saavutetaan vuoteen 2029 mennessä. Tehty suunnitelma alittaa selvästi Secap-ohjelmalle asetetut päästövähennystavoitteet. Vuonna 2021 selvitettiin kaupungin metsien hiilitase ja -nielut. Myös arvioitiin miten ilmastonmuutoksen riskien arviointi tulisi suorittaa ja mitkä riskit näyttävät keskeisimmiltä. Vaasan kaupungin hakemus EU:n 100 hiilineutraalin kaupungin missioon valmisteltiin vuonna 2021 ja hakemus jätettiin sisälle vuoden 2022 alussa.

Seudullisessa jätehuollossa pienkiinteistöjen liittymisprosentti järjestettyyn jätteenkuljetukseen oli vuonna 2021 96 %. Jätelautakunta ottaa yhteyttä niihin kiinteistöihin, joiden jäteastioiden tyhjennyksistä ei ole tietoa. Tavoitteena on myös järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen. Painopisteenä on myös jätehuollon valvonta, kompostitarkastuksia toteutettiin n. 100 kpl.

Liikenteen osalta on viety eteenpäin useita selvitys-, suunnittelu- ja rakennushankkeita. Muun muassa liikennevalo-ohjauksen yleissuunnitelma sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma valmistuivat 2021.

Toisen koronavuoden vaikutukset näkyivät toimialalla lähinnä vähentyneinä pysäköinti- ja joukkoliikenteen lipputuloina. Etätyötä jatkettiin suositusten mukaisesti. Lähitöihin yritettiin paluuta loppuvuodesta, mutta koronatartuntojen lisääntyminen palautti henkilöstön pääosin etätöihin. Palvelutuotanto jatkui kuitenkin keskeytymättömänä, siirtyminen sähköiseen palvelutuotantoon jatkui. Koronasta johtuvat järjestelyt vakiinnuttivat mm. uusia vuorovaikutuksen keinoja kaavoituksessa.

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän toiminnan aloituksen 1.1.2022 takia tehtiin valmistelua toimialalla erityisesti Vaasan talotoimessa. Työtä jatketaan osittain myös vuoden 2022 puolella. Pohjanmaan hyvinvointialueen tarpeita huomioitiin tilahankkeissa.

Merkittävimmät investoinnit vuonna 2021

Uutta tai peruskorjattua liikenneinfraa valmistui mm. Liisanlehtoon, Laajametsään sekä Hietalahteen Sanmarkinkadun kiertoliittymä. Liikenneturvallisuushankkeina toteutettiin mm. Pappilanmäellä Kauppiaankadun ja Kråklundinkadun risteysalueen ja bussipysäkkien saneeraaminen ja suojatiesaarekkeen rakentaminen sekä Länsiniityn pyörätie. Laajametsän suurteollisuusalueella toteutettiin tontti 16 esirakentaminen, sekä Itäisen Runsorintien peruskorjaaminen.

Satamassa työt ovat jatkuneet toteuttamalla uuden matkustajalaiturin ja matkustajaterminalin rakentaminen, matkustajalaiturin pohjoispuolen RO-RO ramppi, Pohjoispiirin väliaikaisjärjestelyt ja automaattiseen lähtöselvityksen liittyvät työt. Långgrynnanin silta uusittiin. Kuntatekniikan toteutettujen omien hankkeiden arvo oli noin 26,7 milj.€.

Vaasan Vesi –liikelaitoksella on menossa hanke raakavesijärjestelmän varmistamiseksi toisella raakavesilähteellä. Kurikan Vesihuolto Oy:n kanssa syväpohjavesitutkimushankkeessa v. 2014-2024 edetään

kohti vedenottolupaa. Lisäksi Vesi saneeraa ja uudistaa Pilvilammen vesilaitosta vaiheittain. Myös Pättin puhdistamolla tehtiin saneerausta. Kaikkiaan Veden investoinnit olivat noin 9 milj. euroa, josta vesi- ja jätevesiverkostoja rakennettiin ja kunnostettiin 3,9 milj. eurolla.

Vuoden 2021 talonrakennushankkeiden investointikustannukset olivat 13,8 milj. euroa, josta 5,0 milj. euroa oli pienempien hankkeiden mukaista peruskorjausta. Kuluneen vuoden aikana ei valmistunut erillishankkeita. Teeriniemen päiväkodin toteutusmalliksi hyväksyttiin leasing – rahoitus. Keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelmaa ei vielä hyväksytty kaupunginhallituksessa, vaihtoehtojen selvitys jatkuu vuoden 2022 aikana. Variskan yhtenäiskoulun hanke eteni arvioitua nopeammin. Hankkeelle saatiin myös OKM:n avustusta.

Korjausvelan hallinta

Kaupungin vahvaan talouteen liittyvän strategisen tavoitteen ”Järkevä ja tehokas omaisuudenhallinta” yhtenä toimenpiteenä on korjausvelan hallinta. Korjausvelkaa kertyy kaupunkiympäristön toimialalla eniten katu- ja verkostoinfrasta, vedenkäsittelylaitoksista sekä toimitiloista. Korjausvelkaa pyritään hallitsemaan kohdistamalla toimenpiteet oikeisiin kohteisiin niin kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta, kuin kohteen kunto huomioiden.

Toimialalla on vakiintuneita korjausvelan laskentamalleja ja vertailutietoaineistoa, mm. toimitilahallinnassa. Kuntainfrassa korjausvelkaa on laskennallisesti seurattu katujen ja verkostojen iän mukaan. Vuonna 2021 katuverkoston korjausvelkatiedon päivittämiseksi kartoitettiin katujen pinnan kunto. Työ etenee rakenteen kuntoon mm. kantavuusmittauksilla ja maatutkalla. Näin saadaan tieto katujen todellisesta kunnosta. Kaikkiaan kaupunkiympäristön infrastruktuurin korjausvelka on noin 200 milj. €.

Digitalisaation hyödyntäminen kaupunkiympäristön toimialalla

Vaasan Veden toiminnanohjaustietojärjestelmän vaihdon vaikutukset mm. laskutuksen, asiakaspalvelun ja asentajien työhön sekä varaston hallintaan näkyvät toiminnan selkiytymisenä ja rutiinoiden tehostumisena sitä mukaan, kun järjestelmä toimintoja saadaan käyttöön. Asentajille otettiin käyttöön mobiilit työvälineet mittarien asennuksiin ja vaihtoihin, mikä nopeuttaa tietojen siirtymistä asiakkaan laskulle. Asiakkaille suunnatun ”AsiakasOnline” sekä palauteosion käyttöönotto sujui hyvin, ja käyttömäärä on lisääntynyt tasaisesti. Vuoden kuluessa kiinteistöihin vaihdettiin lisää etäluettavien IoT-mittareita, mitkä tasaavat asiakkaan vesilaskutusta.

Kuntatekniikassa otettiin käyttöön alueiden ylläpidossa tietojärjestelmä. Työn hallittavuuden taso on parantunut työjonojen selkeyttämisen johdosta. Raportointi on selkeytynyt. Kuntalaisille tämä näkyy nopeampana ja täsmällisempänä reagoitina.

Joukkoliikenteeseen liittyen Vaasa oli mukana keskisuurten kaupunkiseutujen digitalisaatiohankkeessa, jonka tavoitteena oli tunnistepohjaisen Waltti 2.0 korttijärjestelmän käyttöönotto Waltti-kaupungeissa. Vaasan paikallisliikenteessä kehitettiin mm. mobiililippujen laajennusta kausituotteisiin, informaatiojärjestelmä, asiakaspalvelumyyntijärjestelmät. Lähimaksurahastuslaitteet otettiin tuotantokäyttöön loppuvuodesta.

Rakennusvalvonnan sähköisen asioinnin ja arkistoinnin eteen on tehty aktiivisesti työtä jo pitkään. Sähköisen asioinnin käyttöaste on nyt 83 %, sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa valmistellaan. Seudullisessa jätehuollossa 56 % hakemuksista jätettiin sähköisessä muodossa.

Kaupunkiympäristö sai 2 251 palautetta sähköisen palautejärjestelmän kautta. Niistä suurin osa (70%) kohdistui katuihin ja liikenteeseen. Palautteita tuli myös muuta kautta sähköisessä muodossa, kuten talotoimelle ja Vaasan Vedelle. Ympäristötoimessa on ns. rottaportaali rottahavaintoineen käytössä. Kuntatekniikassa on katuvalojen sähköinen vikailmoitus, minne tuli noin 700 ilmoitusta. Pättin puhdistamon hajutarkkailussa halutaan saada kuntalaisilta havaintoja sähköisesti. Toimiala arvostaa saamaansa palautetta, niistä suurin osa

on toimenpide-ehdotuksia, joihin reagoidaan käytännön toimenpiteillä. Palautteita ja niiden tuomia toimenpiteitä arvioidaan toimialatasolla, onko esimerkiksi jotain kehityskohteita.

Kaupunkiympäristö otti kattavasti käyttöön Cludia sopimushallintajärjestelmän vuoden 2021 aikana. Järjestelmään vietiin merkittävä määrä sopimuksia. Sopimusten sähköistäminen ja sähköisen allekirjoituksen hyödyntäminen etätyöaikana on helpottanut työskentelyä.

Paikkatietojärjestelmässä kehitettiin eri toimialueille karttapalveluita ja tarinakarttoja kuten Liikennemerkkirekisteri ja sen ylläpito. Maanmittauslaitoksen vetämässä projektissa selvitettiin konsultin kanssa kiinteistöverotukseen liittyen rakennustietojen poikkeavuuksia kaupungin, Maanmittauslaitoksen, Digi- ja väestöviraston sekä Verohallinnon rekistereissä.

Kaupunkiympäristön toimiala fasiltoi kaupungin kasvua kaupunkiympäristöä kehittäen. Tavoitetta mahdollistaa toimialalla n 260 ammattilaista ja hyvät yhteistyökumppanit kaupunkiorganisaatiossa, konsernin sisällä ja ulkopuolella.

2.3 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupunkikonsernin riskienhallintapolitiikka kuvaa riskienhallinnan periaatteet; vastuu ja käytännön toteuttamisen. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea kaupunkikonsernia sen perustehtävän toteuttamisessa, asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa sekä kuntalaisten, henkilöstön ja omaisuuden turvaamisessa erilaisilta riskeiltä. Riskienhallinta sisältää järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Riskienhallinnalla varmistetaan, että kaupunkikonsernin toiminta jatkuu keskeytyksittä ja häiriöttä laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Riskienhallinta on keskeinen osa kaupunkikonsernin vastuullista toimintaa.

Riskienhallintaprosessi käynnistyy talousarviotyön yhteydessä. Riskejä hallitaan sekä osana toimintaa, että erityisin toimenpitein. Riskitilannetta päivitetään seurantaprosessin yhteydessä. Tilinpäätöksessä raportoidaan riskeistä ja riskienhallinnasta.

Vahinkoriskit ja toiminnan keskeytymisriskit

Vahinkoriskeihin ja toiminnan keskeytymisriskeihin on varauduttu vakuuttamalla ja rahastoimalla. Vakuuttamalla varaudutaan mm. kiinteistöjen palovahinkoihin, liikennevahinkoihin ja vastuuvahinkoihin. Vahinkorahaston avulla on varauduttu seuraavien omalla vastuulla olevien vahinkojen rahoittamiseen:

- Kiinteää ja irtainta omaisuutta kohdanneet vahingot
- Toiminnan keskeytysvahingot
- Vastuuvahingot, joista kaupunki on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- Takaussitoumuksen perusteella mahdollisesti syntyvä korvausvastuu

Vahinkorahaston määrä 31.12.2021 on 6,9 miljoonaa euroa. Valtuusto on 12.3.2007 vahvistanut rahaston varojen vähimmäismäärää, rahaston kartuttamista ja varojen käyttöä koskevat säännöt.

Kaupungin vakuutukset olivat toimintavuoden aikana lakisäätteisten vakuutusten ja vapaaehtoisten vakuutusten osalta Pohjola vakuutusyhtiössä. Vuoden 2011 tammikuusta lukien kaupungilla on myös kuntalaisten eduksi vapaaehtoinen tapaturmavakuutus kaupungin järjestämässä toiminnassa, ns. kuntalaisvakuutus.

Taloudelliset riskit

Taloudellisia riskejä, joita ovat korkoriski, valuuttariskin, likviditeettiriski ja luottoriski hallitaan kaupunginhallituksen päätösten ja Vaasan kaupungin talous ja strategia linjausten mukaisesti. Hallintaa tehdään hajauttamalla lainat ja sijoitukset toteuttamishetken markkinatilanteen mukaan ja jo olemassa oleva laina- ja sijoitussalkku huomioon ottaen. Lisäksi otetaan kantaa korkoperustaan, valuuttaan ja erääntymisajankohtaan sekä muuttamalla lainasalkun korkojakaumaa johdannaissopimusten avulla.

Rahoitusriskeistä on viime vuodet kiinnitetty erityistä huomiota korkoriskiin. Kaupungin rahoitusriskit liittyvät lainasalkkuun, joka koostuu sisäisen pankin lyhytaikaisista lainoista konsernin tytäryhteisöiltä (2.021.500 euroa), lyhytaikaisista kuntatodistuksista (24 000 000 euroa), lyhytaikaisista velkakirjalainoista (48 390 000 euroa) sekä pitkäaikaisista velkakirjalainoista (228.095.000 euroa). Lainasalkku oli 31.12.2021 yhteensä 302 506 500 euroa. Kaupungin lainasalkku on suurelta osin sidottu vaihtuviin korkoihin, mikä on pitkällä aikavälillä havaittu edullisimmaksi, varsinkin matalien korkojen aikana. Tällöin korkomenojen ennakointi on kuitenkin vaikeampaa ja korkoriski suurempi. Toimenpiteitä on tehty suojatun osuuden lisäämiseksi tekemällä koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimusten avulla toteutetaan suojauksia suhdannesyklejä huomioivalla tavalla. Vuosina 2013-2016 on tehty suojaussopimuksia, jotka astuvat voimaan tulevaisuudessa vuosina 2020-2027. Vuoden 2021 lopussa lainasalkusta suojattu osuus oli noin 69 %. Vaikka korkotasoa pysyy matalana, korkoriski on lainakannan voimakkaan kasvun myötä edelleen yhä merkittävämpi riski kaupungille. Korkoriskin hallinta vaatii yhä enemmän suunnitelmallisuutta ja resurssia. Vuonna 2019 tehtiin lainasalkkuanalyysi, jonka lisäksi pankkien kanssa tehdään säännöllisesti lainasalkkuanalyyskejä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt varainhankinnan periaatteet 20.2.2017.

Ympäristöriskit

Ympäristötekijöitä, joilla on mahdollisesti vaikutusta toimintaan ja/tai talouteen, on Suvilahden kaatopaikan sulkemisesta aiheutuvat toimenpiteet. Vuonna 2014 päivitettyä Suvilahden kaatopaikan sulkemislupaa tarkistettiin vuonna 2019 aikataulun osalta. Suvilahden kaatopaikan varauslaskelma on päivitetty vuoden 2020 alussa ja sisältää 2,3 miljoonaa euroa, jonka tulisi riittää maisemointitöiden loppuun saattamiseen ja jälkitarkkailun suorittamiseen.

Suvilahden kaatopaikan sulkemiseen liittyy olennaisesti myös Suvilahden teollisuusalueen pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus. Teollisuusalueella ja sen lähistöllä sijainneesta aikaisemmasta kaatopaikkatoiminnasta aiheutuneen maaperän pilaantuneisuuden laajuuden selvittämiseksi tehtiin laaja ympäristötekniinen selvitys vuonna 2014 ja koekunnostus vuonna 2015. Ympäristöteknisestä selvityksestä ja koekunnostuksesta saatujen tulosten perusteella alueella toteutettiin pohjaveden ja huokoskaasun tarkkailujakso vuosien 2015-2018 aikana. Tarkkailujakson aikana saatujen tulosten perusteella katsottiin aiheelliseksi tutkia alueen maaperän huokoskaasun vaikutus rakennusten sisäilmaan. Sisäilmamittaukset suoritettiin vuonna 2018. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 12.11.2019 antaman lausunnon mukaan alueen käyttö nykyisen kaltaisessa teollisuuskäytössä on mahdollista Vaasan kaupungin tilaamissa selvityksissä esitetyjä riskienhallintakeinoja noudattaen. Kohdealueen asemakaava päivitetään esitetyt riskienhallintakeinot huomioiden.

Vaasan kaupunki sai Aluehallintovirastolta Vaasan Vesi –liikelaitoksen Pättin jätevedenpuhdistamon ympäristölupapäätöksen 10.7.2017. Ympäristölupa on lainvoimainen ja sen mukaisia lupaehtoja noudatetaan. Ympäristölupa koskee Vaasan kaupungin sekä Mustasaaren ja Maalahden kuntien osien eli yhteensä noin 69 500 asukkaan jätevesien käsittelyä sekä käsitellyn jäteveden johtamista mereen Varisselän Isolahteen Palosaaren edustalle.

Pitoisuus- ja käsittelytehorajat pysyvät muuten ennallaan, mutta typenpoistovaatimus lieveni haetun mukaisesti siten, että sen teho lasketaan vuosikeskiarvona ja vain siltä ajalta, jona tulevan jäteveden lämpötila on vähintään 12 °C.

Puhdistamon melurajat lähimmissä häiriintyvissä ovat uuden luvan mukaan klo 7–22 taso 55 dB (LAeq), klo 22–7 taso 50 dB (LAeq), jotka alittuvat nykytoiminnassa.

Lupaan vaaditut hajukartoitus ja hajupäästöjen leviämismallinnus sekä kartoituksen perusteella laadittu suunnitelma hajuhaittojen vähentämiseksi on tehty. Hajukartoituksen ja -mallinnuksen tulosten sekä suunnitelman perusteella lupaviranomainen voi täydentää lupamääräyksiä, mikä voi aiheuttaa lisäkustannuksia. Hajujen hallinta liittyy myös lähialueiden kaavoituksen etenemiseen ja hajutarkkailua puhdistamon läheisyydessä suoritetaan 2021-2023.

Mereen johdettavalle puhdistetulle jätevedelle asetettiin hygienisointivaatimus maaliskuusta marraskuulle. Hygienisointiyksikkö valmistui vuoden 2020 aikana ja käyttöönotto tapahtuu vuonna 2021.

Luvanhaltija on määrätty maksamaan kertakaikkiset korvaukset rantakiinteistöjen virkistyskäyttövahingoista yhteensä 41:lle rantakiinteistöjen omistajalle sekä kalastuksen vaikeutumisesta aiheutuneista vahingoista neljälle ammattikalastajalle. Lisäksi Gerbyn osakaskunnalle on määrätty maksettavaksi kertakaikkinen korvaus kalastuksen tuoton alenemisesta. Luvanhaltijalle on määrätty myös 14 300 euron vuotuinen kalatalousmaksu.

2.4. Muut ei-taloudelliset asiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Vaasan kaupunginvaltuusto on 7.5.2012 hyväksynyt Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikan –periaatteet, joilla turvataan toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Vaasan kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 hyväksynyt Vaasan kaupungin konserniohjeen, missä on määritelty eri toimijoiden tehtävät ja vastuut toiminnan lainmukaisuuden, läpinäkyvyyden ja harmaan talouden torjunnasta annettujen sääntöjen ja ohjeiden noudattamiseksi.

Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Edun taloudellisesta arvosta yksinään ei voi päätellä, onko kyse lahjonnasta tai luottamusta vaarantavasta edusta. Myöskään rikoslaissa lahjan tai edun luonnetta tai arvoa ei ole määritelty.

Kuntalain mukaisen uuden sidonnaisuusrekisterin käyttöönotto tukee osaltaan korruptio-vastaista toimintaa. Kunnallishallinnon sidonnaisuusilmoituksen tekemisvelvoite koskee toisaalta ainoastaan johtavia viranhaltijoita ja esittelijöitä sekä luottamushenkilöistä kaupunginhallituksen jäseniä, valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

2.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talouden suhdannenäkymät 2021-2024

Kuntarahoituksen maaliskuussa 2022 julkaiseman arvion mukaan Suomen bruttokansantuotteen (bkt) kasvu saattaa jopa puolittua Venäjän aloittaman Ukrainan sodan ja sen aiheuttamien vaikutusten takia. Näkymät ovat erittäin epävarmat, koska vielä ei tiedetä onko kyse rajusta, mutta rajautuvasta sodasta vai voiko konflikti laajentua. Ennusteet tarkentuvat, kun kriisin kehityksestä ja talousvaikutuksesta saadaan enemmän tietoa.

Suomen talouden odotettiin ennen Venäjän hyökkäystä yltävän vuonna 2022 lähes kolmen prosentin kasvuun. Kuntarahoitus arvioi, että Ukrainan kriisin negatiivinen kokonaisvaikutus bkt:n kasvuun olisi noin 1-1,5 prosenttiyksikköä. Suomen bkt-kasvun arvioidaan asettuvan vuonna 2022 1-2 prosentin haarukkaan ja putoavan vuonna 2023 0-1 prosentin välille. Arvio perustuu näkymään, ettei sodalle ole toistaiseksi odotettavissa nopeaa ratkaisua, mutta ettei se myöskään laajene Nato-maiden ja Venäjän suoraksi keskinäiseksi konfliktiksi. Arvio ei myöskään sisällä skenaariota, jossa Venäjän energiatoimituksia Eurooppaan ajettaisiin merkittävästi alas. Energiatoimitusten katkeaminen johtaisi merkittävästi heikompaan kehityskulkuun.

Vuoden 2021 lopussa ennen tietoa Ukrainan tilanteen kehittymisestä maailmantalouden uskottiin jatkavan covid-19-pandemian kiihtymisestä huolimatta nopeaa toipumista ja tämä olisi vetänyt Suomen taloutta mukanaan. Ripeän kasvun vaihteen uskottiin tasoittuvan vuoden 2022 aikana ja vuodesta 2023 eteenpäin talouden arvioitiin kasvavan 1-1,5 prosentin vauhtia. Onnistuminen pandemian hoidossa voisi sysätä maailmantalouden, yritysten investoinnit ja kotitalouksien kulutuksen ennustettua ripeämpään kasvuun. Epäonnistuminen johtaisi päinvastaiseen lopputulokseen. Koronapandemian on todettu vaikuttavasti heikentävästi ihmisten henkiseenkin hyvinvointiin etenkin lasten ja nuorten kohdalla. Tästä on arvioitu kunnille aiheutuvan kustannuksia, joiden summa ei vielä ole edes tiedossa. Ukrainan tilanteen kehittymisen myötä koronan vaikutukset taloussuhdanteisiin ovat jääneet joksikin aikaa taka-alalle huomion kiinnittyessä geopolitiittisen kriisitilanteen vaikutusten seurantaan.

Vaasan kaupungin osalta talouteen luovat edelleen epävarmuutta mm. hyvinvointikuntayhtymän muodostuminen ja sen kustannuskehitys, verokertymän ennustaminen, kunnille asetetut uudet velvoitteet ja investointipaineet.

Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän toiminta käynnistyi vuoden 2022 alussa. Valtakunnallinen laajempi muutos sosiaali- ja terveystoimintojen siirtymisestä hyvinvointialueille on suunniteltu tapahtuvan vuoden 2023 alusta lukien. Vuonna 2022 Vaasan kaupunki ostaa sosiaali- ja terveystoimintoihin sekä sairaanhoidon palvelut Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymältä, mutta Vaasan kaupunki vastaa edelleen mahdollisista kustannusten ylityksistä. Vuoden 2023 alkaen rahoitus siirtyy hyvinvointialueille, jolloin myös näitä vastaava verorahoitus (verotuotot ja valtionosuudet) siirtyy kunnilta hyvinvointialueille ja näiden osalta laskelmat tarkentuvat vasta vuoden 2022 aikana. Verokertymän ennustaminen on jo ennestään ollut haastavaa koronatilanteen vaikutusten arvioinnin johdosta ja kun siihen lisätään vielä Ukrainan tilanteen mahdolliset vaikutukset ja epävarmuus hyvinvointialueille siirtyvän rahoituksen osuudesta, niin vuoden 2023 talousarviossa verokertymän ennustaminen tulee olemaan erityisen vaikeaa.

Kunnille on viime vuosina asetettu uusia velvollisuuksia, mm. yleistä oppivelvollisuuskäytäntöä on nostettu, subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajausta on purettu ja varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja on pienennetty. Seuraava isompi muutos tapahtuu vuonna 2024, kun suunniteltu muutos työ- ja elinkeinopalveluiden osalta

tapahtuu ja TE-palvelut siirretään kuntien vastuulle. Tämän rahoittaminen tulee vaikuttamaan myös kuntien vero- ja valtionosuustuottoihin.

Kaupungin omat investointipaineet aiheuttavat osaltaan myös epävarmuutta tulevaisuuden näkymiin. Kaupungin talous oli alijäämäinen vuosina 2014-2020 ja näinä vuosina pakon sanelemana toteutettu säästäminen investointimenoissa on aiheuttanut kasvavaa investointipainetta. Velkaantumiskehitystä on hillitty käyttötalouden tasapainottamistoimenpiteillä ja investointien tarkastelun kautta. Kaupungin pitäisi pystyä edelleen tekemään elinvoimaa tukevia investointeja, kohentamaan palveluverkkoa ja pienentämään korjausvelkaa. Erittäin positiivisena signaalina elinvoiman osalta voidaan pitää alueen yritysten investointikykyä ja Vaasan alueelle sijoittuvien yritysten lukumäärän kasvua. Investointien toteuttamisessa on tulevaisuudessa huomioitava myös näkymät korkotason noususta.

2.6. Selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella

Vuonna 2019 laadittiin tasapainosuunnitelma, joka ulottui vuoteen 2021 asti. Vuoden 2020 tilinpäätös kattoi kaikki taseeseen kertyneet alijäämät ja myös vuoden 2021 tilikausi päättyi ylijäämäiseksi. Vuoden 2021 talousarvion tasapainottamistoimenpiteet olivat yhteensä nettona noin 4 miljoonaa euroa. Suurin osa tulosalueista saavuttivat ja jopa ylittivät tavoitellut säästöt. Yleisesti ottaen kokousten vähentäminen ei onnistunut esim. kaupunginhallituksen kokouksia jouduttiin jopa pitämään ylimääräisiäkin mm. korona pandemian takia. Sen sijaan henkilöstöjärjestelyjen tuomia säästöjä toteutui yli tavoitteen mm. konserniohjauksen toimialalla. Tuloissa tavoitteita ei saavutettu johtuen koronan tuomista haasteista mm. tilaisuuksien peruuttamisten ja pysäköintitulojen vähentymisen takia. Menosäästöt toteutuivat yhteensä 3,2 miljoonaa euroa, tulonlisäyksiä 0,4 miljoonaa euroa, joten nettosäästö oli vuonna 2021 yhteensä 3,6 miljoonaa euroa.

2.7. Yhteenveto vuoden 2021 koronan vaikutuksista tuloihin ja menoihin

Koronan aiheuttamia toimintatulojen menetyksiä kaupungille kertyi yhteensä n. 3,2 milj. €. Sivistyksen toimialalla tulonmenetykset olivat n. 1,7 milj. €, joka muodostui pääosin Vamian, liikuntapalveluiden, teatterin, orkesterin ja opistojen myynti- ja maksutuotoista. Sosiaali- ja terveystoimen toimialalla tulonmenetykset olivat n. 0,7 milj. € muodostuen suurimmaksi osaksi terveyspalveluiden hammashoidon ja lääkärivastaanoton maksutuotoista sekä koti- ja laitoshoidon päivätoiminnan ja liikuntapalveluiden tuotoista. Kaupunkiympäristön toimialan tulomenetykset olivat n. 0,5 milj. € johtuen pääosin kuntatekniikan joukkoliikenteen lippituloista ja pysäköinnin tuloista. Liikelaitos Vaasan Vedellä tulonmenetyksiä oli yhteensä n. 0,25 milj. €, joka muodostui veden kulutuksen pienenemisestä.

Koronasta johtuvia toimintatulojen lisäyksiä (koronatuotet, okm-avustukset) kaupungille kertyi yhteensä n. 9,6 milj. €. Sosiaali- ja terveystoimen toimialalla tulojen lisäyksiä oli n. 8,4 milj. €, josta erikoissairaanhoidon osuus 5,8 milj. € (Covid-19 kustannuksiin) ja terveyspalveluiden osuus 2,6 milj. € (Covid-19 rokottamiseen ja jäljittämiseen). Sivistyksen toimialalla tulojen lisäyksiä oli n. 1,1 milj. €, joka muodostui pääosin kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaisesta toiminnasta 0,38 milj.€, josta kaupunginteatterin osuus 0,2 milj. € ja orkesterin osuus 0,18 milj. €. Koulutuslautakunnan alaisen toiminnan osuus oli 0,46 milj. € ja kasvatus- ja opetuslautakunnan osuus 0,25 milj. €. Konserniohjauksen toimialalla tulojen lisäyksiä oli n. 0,1 milj. €, joka muodostui valtionavusta vaaleihin.

Koronan aiheuttamaa toimintatulojen lisäystä kaupungille kertyi nettomääräisesti n. 6,4 milj. € kun huomioidaan toimintatulojen menetykset.

Koronan aiheuttamia toimintamenojen lisäyksiä kaupungille kertyi yhteensä n. 8,0 milj. €. Suurin osa menonlisäyksestä syntyi sosiaali- ja terveystoimen toimialalla yht. 6,3 milj. € muodostuen erikoissairaanhoidon

korona-näytteenotosta (4,1 milj. €), terveyspalveluiden (1,8 milj. €) ja koti- ja laitoshoidon (0,27 milj. €) menojen lisäyksistä. Konserniohjauksen toimialalla menolisäykset olivat yhteensä n. 0,8 milj. € muodostuen ruokapalvelujen etäruokapaketeista ja lisääntyneistä kuljetuskustannuksista (0,13 milj. €) sekä työllistämisen työmarkkinatuen kuntaosuudesta (0,6 milj. €). Sivistyksen toimialalla menojen lisäykseä oli n. 0,6 milj. € pääosin palkkakustannuksista ja suojatarvikkeista. Kaupunkiympäristön toimialalla menolisäyksiä oli yhteensä n. 0,25 milj. € muodostuen suurimmaksi osaksi kuntatekniikan lipputuista joukkoliikenteelle. Liikelaitoksilla menolisäyksiä oli yhteensä n. 0,06 milj. €.

Koronasta johtuvia menosäästöjä kaupungille syntyi yhteensä n. 2,2 milj. €. Sivistyksen toimialalla menosäästöjä oli 1,4 milj. € pääosin kaupunginteatterin koronasta johtuvista operatiivisista ratkaisuksista, oppilasruokailusta ja siivouksesta. Sosiaali- ja terveystoimen toimialalla menosäästöjä oli yhteensä n. 0,8 milj. €, joka koostui henkilökohtaisesta avusta ja henkilökuljetuksista.

Koronan aiheuttamia toimintamenojen lisäyksiä kaupungille kertyi nettomääräisesti n. 5,8 milj. € kun huomioidaan toimintamenojen säästöt.

Liitteessä tarkempi yhteenveto koronan vaikutuksista toimialoittain.

3. SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

3.1. Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä

1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Vaasan kaupungissa ja kaupunkikonsernissa. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä hallintosäännön mukaan seuraavasti:

- 1) hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
- 2) valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
- 3) antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupunginjohdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Tavoite on, että sisäinen valvonta on riittävää ja kohdennettu oikeassa suhteessa toiminnan sisältämiin riskeihin. Hallintosäännön mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on selkeästi vastuutettu eri toimijoiden kesken:

- 1) Toimielimet vastaavat tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 2) Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 3) palvelualueen päälliköt, palveluyksiköiden esihenkilöt ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 4) Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.
- 5) Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpideehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen ja johtoryhmän tukena toimii kokonaisvaltaisen riskienhallinnan KORI-työryhmä. Se arvioi ja kehittää tilivelvollisten toimielinten ja esihenkilöiden riskienhallintaa. Keskeisenä tehtävänä on myös kouluttaminen ja yhtenäisten toimintamallien luominen sekä toimialojen tuki. Talous- ja strategiajohtaja toimii KORI-työryhmän puheenjohtajana. Ryhmän kokoonpano päivitettiin 17.1.2022.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan vastuut on määritelty kaupungin riskienhallintapolitiikassa (kv 7.5.2012 § 60), Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (kv 16.12.2013 § 153), sisäisen valvonnan ohjeessa (kh 29.9.2003 § 432), konserniohjeessa (kv 23.4.2018 § 22) ja hallintosäännössä (kv 26.7.2021 § 47).

Hallinto- ja johtamistapa

Vaasan kaupunki uudisti vuonna 2021 organisaatiotaan huomioiden Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän aloittamisen 1.1.2022. Merkittävimmät muutokset olivat kaupunginhallituksen hyvinvointijaoston ja hyvinvointipalvelut – tulosalueen perustamiset. Kaupunginhallituksen suunnittelujaosto lopetettiin ja kaavoitus siirtyi perustetun kaupunkiympäristölautakunnan alaiseksi tulosalueeksi. Tekninen toimiala muutettiin kaupunkiympäristön toimialaksi. Valtuusto hyväksyi uuden organisaation ja tarvittavat hallintosääntömuutokset 3.5.2021 § 21. Hallintosääntöä päivitettiin myös kaupunginvaltuustossa 26.7.2021 § 47. Muutokset johtuivat lainsäädännön muutoksista ja toiminnassa esiin tulleista asioista.

Vaasan kaupungin hallinto- ja johtamistapa perustuu kunta- ja hallintolakiin sekä muihin säännöksiin. Hallintosääntö on keskeinen ohje; se sisältää ohjeet hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, taloudesta ja valvonnasta, valtuustosta ja päätöksenteosta sekä hallintomenettelyistä. Se on luottamushenkilöiden portaalissa ja kaupungin verkkosivuilla kohdassa Hallinnon säännöt. Kunnallisvaaleissa valitut toimielimet aloittivat työskentelynsä elokuussa 2021. Luottamushenkilöille järjestettiin yhteistä koulutusta ja myös toimielinkohtaisia koulutuksia kuten uudelle kaupunkiympäristölautakunnalle 25.8.2021.

Hallintosäännön lisäksi kaupungilla on toimintasääntöjä, menettelyohjeita, periaatteita ja muuta ohjeistusta. Vaasan kaupungin Hyvän johtajan ja työntekijän arvolupaukset hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä 2019. Arvolupauksissa painottuu tavoitteellisuus ja seuranta sekä henkilöstön osallistaminen. Johtajan/esihenkilön tulee pitää henkilöstö ajan tasalla toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista, mutta myös työntekijöiden vastuuta korostetaan tiedonhankintaan liittyen. Varsinaisia eettisiä ohjeita kaupungilla ei ole erikseen laadittuna. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista löytyy kuitenkin selkeä määritelmä väärinkäytöksestä. Väärinkäytöksiä pidetään epärehellistä, epäeettistä, ohjeiden vastaista sekä lainvastaista toimintaa eikä mitään väärinkäytöksiä hyväksytä. Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin ylimmän johdon tulee sitoutua eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukemiseen.

Riskienhallinta

Riskienhallinta toteutetaan osana toiminnan ja talouden suunnittelu-, toimeenpano- ja seurantaprosessia. Tulosalueiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmien toteutumisesta raportoitiiin lauta- ja johtokunnissa kesäkuun lopun tilanteesta, toiminnan ja talouden raportoinnin yhteydessä. Elokuussa tulosalueet laativat seuraavan vuoden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmat. Ne hyväksyttiin talousarvioesitysten yhteydessä toimielimissä. Toimialajohtajat raportoivat 18.10.2021 kaupungin johtoryhmälle toimialansa riskienhallinnasta. Kaupunginhallitus merkitsi seurannan tiedoksi 8.11.2021 § 384. Toimialajohtajat raportoivat myös tilinpäätöstilanteessa johtoryhmälle oleellimmat asiat riskienhallinnasta, kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

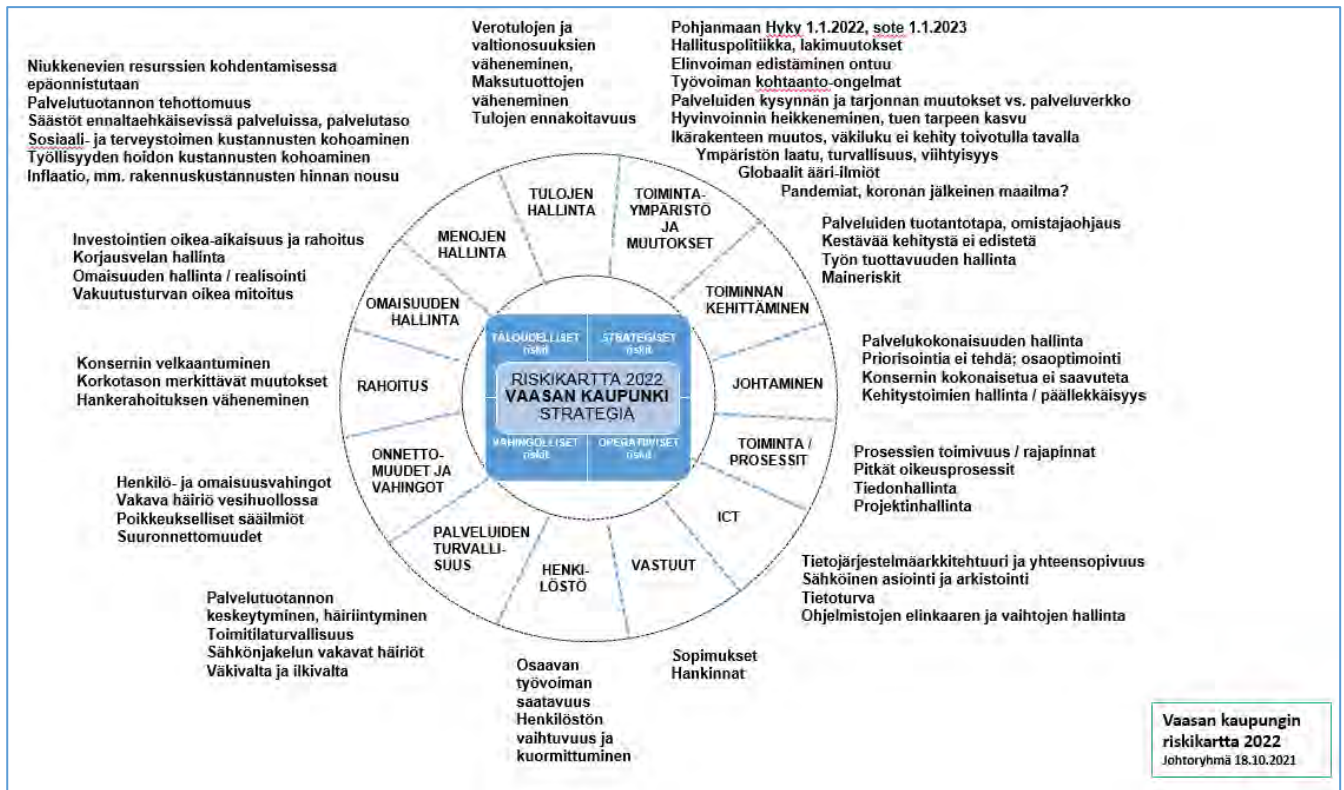
Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelu ja seuranta toteutetaan Opiferus -järjestelmällä. Samassa tietojärjestelmästä on toiminnan tavoitteet ja niiden toteutumista uhkaavat riskit. Riskejä käsitellään rullaavasti ja ajantasaisesti. Seuraavassa kuviossa on kuvattuna riskienhallinnan prosessi tulosalueilla.

Riskienhallinta tulosalueilla, rullaavasti

Talousarvion 2022 laadinnassa tunnistetut riskit sidottiin uuden valtuustokauden strategiaan teemoihin: Hyvinvoiva ja osaava Vaasa, Vetovoimainen Vaasa, Hiilineutraali Vaasa, Henkilöstö, talous ja johtaminen.

Strategiset riskit liittyvät kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Operatiiviset riskit koskevat palvelutuotantoa, prosesseja, tietojärjestelmiä ja henkilöstöä. Yleisesti luokitellaan lisäksi vahinkoriskit ja taloudelliset riskit. Riskien monimuotoisuus ilmenee alla olevasta kaupungin riskikartasta. Se pohjautuu toimiala-, toimielin- ja tulosaluetasolla talousarviovalmistelussa syksyllä 2021 tehtyihin riskienkartoituksiin sekä KORI-työryhmässä ja kaupungin johtoryhmässä tehtyyn arviointiin.

Valvontatoimenpiteet

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johdon ja esihenkilöiden vastuulle kuuluvia ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä, organisaatoratkaisuja ja toimintatapoja, joiden avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus toiminnan lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tulokellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Esihenkilöiden tukena ovat asiantuntijat talous-, henkilöstö- ja asiakirjahallinnossa, juridiikassa ja riskienhallinnassa. Tilivelvollisten tulosaluejohtajien mukaan sisäinen valvonta toteutetaan osana päivittäistä johtamista mm. valvomalla sovittujen toimintatapojen ja -ohjeiden noudattamista sekä pistokokein. Kaupungilla on myös oma sisäinen tarkastus. Luottamushenkilöt valvovat toimintaa päätöksenteon kautta. Kaavoituksessa toimitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti turvaten jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja suunnitteluun. Oikeudellisia riskejä hallitaan ennaltaehkäisevästi varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen valmistelu. Asianosaisille ja kuntalaisille on valitusmenettelyt. Myös jälkikäteisarviointia realisoituneista oikeudellisista riskeistä tehdään esim. kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupungin toimintaa valvovat myös eri viranomaistahot, kuten aluehallintovirasto.

Hallintosäännön 67 § mukaan kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä. Se on hyväksynyt sopimusohjeen, ja siitä saatiin yleiskirjeohjeistus 2021. Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännössä 4 § todetaan, että omistajaohjauksen tehtävänä on mm. huolehtia sopimusten hallinnasta ja sopimusvalvonnan ohjauksesta kaupungin organisaatiossa. Kaupungin keskitettynä sopimushallintajärjestelmänä toimii asianhallintajärjestelmä Tweb. Kaupunkiympäristön toimiala käyttää päivittäisenä työkaluna Cludia Sopimusta. Sosiaali- ja terveystoimi oli jo aikaisemmin siirtänyt sopimuksensa samaan järjestelmään, organisaatiomuutosta ennakoiden. Sopimusten valvontaan liittyen kaupungilla oli Vanhustenhuollon sosiaalipalveluiden (kotihoito, palveluasuminen) valvontasuunnitelma 2020-2021 sekä Yksityisen varhaiskasvatuksen valvontasuunnitelma. Valmisteilla on myös tarkastuslautakunnan huomion perusteella Kuntatekniikan vastaavatyypinen ostopalvelusopimukseen liittyvä ohjeistus.

Kaupungin hankintaohjeet päivitettiin kaupunginhallituksen konsernijaostossa 24.8.2021 § 91 ja ne tulivat voimaan 1.9.2021. Päivityksessä huomioitiin hallintosäännön muutokset ja tarkennettiin sidosyksikköhankintoja koskevia määräyksiä sekä voimassa olevien hankintasopimusten puitteissa tehtäviin hankintoihin. Hankintamenettelyitä käsiteltiin marraskuussa kaksiosaisessa koulutuksessa Ajankohtaisia ohjeita hankinnoista, julkisuudesta, päätösvalmistelusta ja riskienhallinnasta.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioidaan tilikauden päätyttyä tilivelvollisille tulosaluejohtajille tehtävällä kyselyllä. Kyselyyn vastasi 30 tulosaluejohtajaa, yksi jäi vastaamatta (terveyspalvelut). Kyselyn laadinnassa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje.

Tilinpäätöskyselyssä kaikki vastanneet tulosalueet ilmoittivat tehneensä riskienkartoituksen ja riskienhallintasuunnitelman sekä sisäisen valvonnan suunnitelman. Vastausten mukaan suunnitelmat on käsitelty asianomaisessa toimielimessä, käytännössä osana muuta raportointia.

Riskienhallintasuunnitelmat ovat johtaneet toimenpiteisiin kaikilla tulosalueilla ja sisäisen valvonnan suunnitelmat 73 % tulosalueista. Vastaajista 37 % (2020: 39 %, 2019: 56 %) ilmoittaa tarvitsevansa lisää koulutusta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Tulosalueilla valmistellaan ja päätöksiä tehdään hyvää hallintotapaa noudattaen ratkaisuvaihtoehtojen selvittämisessä, tasapuolisuudessa, päätösten perusteluiden kirjaamisessa ja tiedoksi antamisessa, kaikkien vastanneiden tilivelvollisten mukaan.

Vuonna 2021 KORI-työryhmän auditointivuorossa oli Hyvinvointialueeseen liittyvät riskit kaupungille. Työryhmä seurasi vuoden aikana valmistelun etenemistä. Kaupunginhallituksessa merkittiin tiedoksi 20.12.2021 § 493 tunnistetut keskeiset riskit ja niiden toimenpiteet. Merkittävämpänä riskinä todettiin olevan kustannusten kohoaminen, hallintatoimenpiteenä oli aktiivinen omistajaohjaus ja ajantasainen talouden seuranta.

Kuntien talousraportointi uudistui vuoden 2021 alusta. Myös Vaasan kaupunki siirtyi neljännesvuosiraportointiin. Toiminnasta ja taloudesta raportointiin toimielimille talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti tilikauden aikana.

Tieto ja tiedonvälitys

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta edellyttävät, että päätöksentekijöillä on käytössä hyvät tiedot kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Kaupunginhallitus johtaa viestintää kaupunkikonsernin viestintäsuunnitelman (kaupunginhallitus 9.3.2020) pohjalta. Kaupunki tarjoaa oikeaa ja ajantasaista tietoa kuntalaisille, henkilöstölle ja sidosryhmille valmisteilla olevista asioista, vaikutusmahdollisuuksista ja päätöksistä.

Aktiivisella viestinnällä kaupungin tarjoamista palveluista rakennetaan positiivista ja tavoitteellista mielikuvaa Pohjolan energiapäikaupungista, jossa on helppo olla onnellinen. Luottamusta asukkaisiin rakennetaan myös avoimella ja ennakoivalla viestinnällä myös ikävistä tai pieleen menneistä asioista -nöyrä ja aito viestintä näissä tapauksissa saattaa jopa vahvistaa positiivista mainetta, kun taas asian salaaminen kääntyy aina negatiiviseksi ja aiheuttaa mainekolhun.

Kriisiviestintää, joka on tehostettua normaaliolojen viestintää, ja sen prosesseja on koronatilanteen edetessä kehitetty organisaatiossa. Koronaviestintä asukkaille ja medialle on ollut avointa ja aktiivista. Kaupungin toimipisteiden positiivista koronatapauksista ja altistumisista, kun ne ovat koskeneet asukkaita tai asiakkaita tai vaikuttaneet palveluun, on viestitty koronapandemian kiihtymisvaiheissa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Tällä haluttiin varmistaa asukkaiden tasa-arvoinen tiedon saanti, koska esimerkiksi koulu- ja päiväkotitartunnat päätyivät mediaan heidän kontaktien kautta, mutta mediaviestintä on monille maksumuurin takana ja aiheutti epävarmuutta asukkaissa, jotka eivät päässeet tietoon käsiksi. Kaupungin kanavilla koronaviestintä on kaikkien saatavilla avoimesti. Altistumiset julkisissa paikoissa, joissa ei ollut tietoa ihmisten henkilöllisyyksistä (esimerkiksi kuntosalit, kahvilat, ravintolat, kaupat) koottiin myös kaupungin kotisivulle asukkaiden tietoon, jotta mahdolliset altistuneet henkilöt välttäisivät ylimääräisiä kontakteja ja seuraisivat erityisen matalalla kynnyksellä mahdollisia

koronaviruksen oireita. Asukkailla tuli kiitosta Vaasan kaupungin avoimesta ja aktiivisesta viestinnästä koronatilanteessa.

Kaupungin viestinnän painopistealueet olivat strategian mukaisesti vetovoiman parantaminen, työyhteisöviestinnän kehittäminen ja vuorovaikutuksen ja osallistumisen kehittäminen asukkaiden kanssa. Vetovoiman osalta tehtiin vahvaa valtakunnallista imago- ja rekrytointikampanjaa yhdessä Vasekin, Vaasan keskussairaalan ja alueen yritysten kanssa. Työyhteisöviestinnän kehittämisen painopiste oli intranetin uusimisessa, koska nykyinen intranet on hankalasti saavutettava osalle käyttäjistä ja on muutenkin tullut teknisesti tiensä päähän. Vuorovaikutusta edistetään erityisesti somekanavilla, joiden seuraajamäärät kasvavat koko ajan, sekä erilaisten vaikutusmahdollisuuksien aktiivisella markkinoinnilla asukkaille.

Digipalveluiden toimivuuden korkean tason varmistaminen on merkittävä tavoite 24/7 palvelutoiminnassa. Digipalveluiden toiminnan sujuvuus oli hyvällä tasolla ilman laajamittaisia katkoksia. Etätyön jatkuvuus korosti edelleen korkeaa palvelutasoa digipalveluissa. Tietoturvallisen verkon käyttöön panostettiin monin tavoin esimerkiksi palomuuria kehittämällä. Järjestelmätarpeiden merkittävä lisääntyminen kaupunkikonsertissa aiheutti suurta työkuormaa digipalveluiden kehittämiseen. Tiedonhallintamallin kehittäminen jatkui vuonna 2021.

Digipalveluiden kehittämisessä keskeisenä tavoitteena on laadukkaat, turvalliset ja saavutettavat digipalvelut. Tiedolla johtaminen tapahtuu laadukkaan, turvallisen ja saavutettavan tiedon ja tiedonkulun avulla. Kaupungin Digivisio hyväksyttiin 2019. Kaupungin tietohallintostrategia vuodelta 2006 päivitettiin tietohallinto-ohjelmaksi, missä huomioidaan muuttunut toimintaympäristö ja myös Digivision tavoitteet. Tietohallinto-ohjelman toimeenpano on viivästynyt ja sen tavoitteet ja päähankkeet tullaan uudelleenarvioimaan vuoden 2022 aikana, jossa digipalveluiden saavutettavuus on yhtenä osana.

Tulosalueet ilmoittavat toteuttaneensa kehityskeskustelut. Kehityskeskustelussa esimies selkeyttää työntekijän työskentelyn tavoitteita ja saa puolestaan tietoa niiden toteuttamisen edellytyksistä.

Sisäisen tarkastuksen tulokset raportoidaan kaupunginjohtajalle, asian laadun perusteella asianosaiselle ja/tai kaupungin johtoryhmälle ja KORl-työryhmän sihteerille. Ulkoiselle tilintarkastukselle raportit menevät tiedoksi. Sisäisen tarkastuksen raporttien vaikuttavuus arvioidaan seurantatarkastuksissa.

Seuranta - realisoituneet keskeiset riskit 2021 toimialoilla

Sivistystoimi

Covid19-pandemian jatkumiseen osattiin osaltaan jo varautua vuoden 2020 jälkeen. Pandemia on kuitenkin edelleen laajasti vaikuttanut sivistystoimen tulosalueiden toimintaan sekä taloudellisten että toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen. Turvallista palvelua on laajasti ylläpidetty ja tarjottu viranomaisten sen hetkisiä suosituksia ja rajoituksia huomioiden.

Huoli lasten ja nuorten pahoinvoinnin lisääntymisestä on ollut yksi suurimmista riskeistä jo ennen pandemiaa. Pandemian jälkiseurauksia ja oppimisvajeita ei vielä kaikilta osin tiedetä ja vaikutuksiin täytyykin varautua toiminnassa jatkossa. Valtionavustuksia pandemian vaikutusten minimointiin ja ehkäisyyn on saatu. Asiakkaiden palaaminen palveluiden pariin sekä käyttäytyminen jatkossa on epävarmaa.

Myös henkilöstön kuormittuminen on ollut keskeinen riski jo ennen pandemiaa. Pandemia on tuonut mukanaan suuren määrän uusia tehtäviä sekä lisätöitä, joka on kuormittanut henkilöstöä. Jatkossa on panostettava henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen.

Varhaiskasvatuksessa rekrytointihaasteet ovat jatkuneet. Pätevän henkilöstön saaminen on tunnistettu vakavaksi riskiksi ja valtakunnallinen kilpailu pätevistä henkilöstöstä on kovaa. Kirjastojärjestelmään kohdistui ityhökkäys ja erilaisten järjestelmähyökkäysten määrän arvioidaan tulevaisuudessa kasvavan.

Riskejä liittyen uhkaaviin tilanteisiin äkillisiin henkilöstön poissaoloihin muutoksiin on realisoitunut. Hyvien prosessikuvausten ja ohjeiden luominen korostuu. Kolme tulosaluetta on arvioinut, että tavoitteita ei saavutettu, joista jokainen antoi syyksi koronapandemian

Sosiaali- ja terveystoimi

Tarttuvien tautien lisääntyminen. Hallintatoimenpiteet tartuntataudille on esimerkiksi hyvä hygienia, muun muassa puhdistus ja desinfiointi. Covid-19 pandemian johdosta on myös voimassa maskisuositus, turvavälit ja etätyöskentely. Pandemiatilanne jatkuu haastavana vuonna 2022 mutta väestön rokotukset vaikuttavat tilanteen rauhoittumiseen. Toiminnan keskeyttäminen on myös aiheuttanut ns. hoitovelkaa toimialan eri yksikköihin ja esim. hammashuollossa on jatkettu jononpurkutyötä koko vuoden 2021 osalta.

Henkilöstön saatavuus ja kuormittuminen. Koti- ja laitoshoidon ja terveystaluiden osalta on ollut resurssipulaa, ja riittävästi ammattitaitoisia henkilökuntaa on ollut vaikeata rekrytoida. Resurssipula näkyy myös taloudessa mahdollisina säästöinä ja jatkuva henkilökuntavaje vaikuttaa henkilökunnan jaksamiseen.

Henkilöstön kuormittumiseen on myös vaikuttanut covid-19 pandemia ja laajat organisaatiomuutokset. Tilanne tulee jatkumaan vaativana vuoden 2022 osalta kun uusi toiminta aloitetaan. Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi on pyritty tekemään yhteistyötä oppilaitosten kanssa, kouluttamaan henkilökuntaa ym. Henkilöstön kuormittumiseen on yritetty vaikuttaa tekemällä yhteistyötä työterveyden kanssa ja miettimään palveluiden/prosessien organisointia.

Avainhenkilöriski. Laajan organisaatiomuutoksen johdosta avainhenkilöriski on korostunut organisaatiossa ja se jatkuu vielä Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymässä vuonna 2022.

Kaupunkiympäristö

Toimialalla korona – pandemia pienensi tulokertymää noin 0,44 milj. euroa (joukkoliikenteen lipputulot, pysäköintitulot). Palvelutuotanto jatkui keskeytymättömänä.

Korjausvelan arviointia jatkettiin ja tilanteesta raportoitiin kaupunkiympäristölautakunnalle, työkaluja erityisesti kuntatekniikan korjausvelan hallintaan valmistellaan. Poikkeuksellisen voimakkaat luonnonilmiöt tunnistetaan riskiksi toimialalla, niitä oli kuitenkin vuonna 2021 maltillisesti ja on selvitty hetkellisellä työkuormituksella. Vahingonkorvauksia jouduttiin maksamaan kaatumisista, liukastumisista, hulevedestä sekä autokatoksen painumisesta.

Kaupunkiympäristön riskienhallinnan seurantatiedoissa korostuu suunnitelmallisuus, sopimustoiminta, koulutus. Yhteistyö tulosalueiden ja yhteistyökumppaneiden välillä on tärkeä toteutuva riskienhallintakeino. Tunnistettuihin riskeihin liittyvät selvitykset, korjaustoimet ja tiedonkulun parantaminen ovat myös keskeisiä hallintatoimenpiteitä.

Konserniohjaus

Kaupungin talous- ja palkkahallinnon palveluja tuottavassa yhtiössä henkilöstön vaihtuvuus oli suurta. Myös toimitusjohtaja irtisanoutui ja hallitus vaihtui kesken kauden.

Merkittävät tietojärjestelmäudistukset talous- ja henkilöstöhallinnossa ovat viivästyneet; talouspuolen käyttöönottotavoite 2023, henkilöstöhallinnossa uuden aikataulun suunnittelu on meneillään.

Taloudessa kertyneet alijäämät saatiin katettua tilinpäätöksessä 2020. Koronatilanteesta huolimatta käyttötalous on tasapainossa, tilikauden 2021 ollessa ylijäämäinen.

Työttömyyden osalta tilanne koheni ja vuoden 2021 lopussa Vaasassa oli 3 536 työtöntä, kun vuotta aiemmin työttömiä oli 6331. Lomautettuja oli 331. Työttömyysturvan väliaikaiset lakimuutokset olivat voimassa vuoden 2021 loppupuolelle, jonka vaikutus työmarkkinatuen kasvuun oli noin 0,6 milj. euroa.

Yleisiä huomioita

Tulosalueiden tilinpäätöskyselyn itsearvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuivat viime vuonna pääosin suunnitellusti ja kokonaisuudessaan hyvin. Tilivelvollisten **kokonaisarvio** asteikolla 1-4 sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä tulosalueilla oli pääsääntöisesti hyvä = 3. Seitsemän tulosaluetta arvioi sisäisen valvonnan tason erittäin hyväksi = 4 (Kaavoitus, Koti- ja laitoshoido, Liikuntapalvelut, Rakennusvalvonta, Suomenkielinen perusopetus, Tarkastustoimi, Vaasan lyseon lukio, Varhaiskasvatus). Edelliseen vuoteen verrattuna vastauksissa oli pientä vaihtelua yksittäisten tulosalueiden osalta. Vastausten keskiarvo nousee hitaasti ollen 3,27 (3,24).

Työn vaarojen arvioinnissa uuden järjestelmän käyttöönottoprojekti oli käynnissä vuonna 2021 eikä aikaisempi järjestelmä ollut enää aktiivisessa käytössä. Vuosien 2010-2020 perusteella kaikkien riskilajien keskiarvo oli 3 = tyydyttävä skaalalla 1-5 (riski% <30%). Viime vuosina trendi osoitti kokonaisriskin (26,4% > 23,8%) pienentyneen. Uudella järjestelmällä on toteutettu 38 toimipisteen (26 %) riskienarviointi helmikuuhun 2022 mennessä. Työn vaarojen arvioinnin katsotaan tilinpäätöskyselyn vastauksissa olevan ajan tasalla yhtä tulosaluetta lukuun ottamatta.

Tuloksellisuuden arvioinnin vaikuttavuudesta ja luotettavuudesta saadaan vuosittain arvio tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kautta. Riskienhallintaa on vuonna 2021 esitelty tarkastuslautakunnan kokouksissa sekä kaupunkitasoisesti että yksittäisen toimialan eli kaupunkiympäristön osalta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä antaa myös kaupungin tilintarkastaja lausuntonsa tilintarkastuskertomuksessaan.

Tilikauden aikana ei ole todettu **hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa** merkittäviä menetyksiä tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen, tilinpäätöksen liitetiedoissa on selvitys arvonalentumisista. Hankintojen seurannassa ei ole noussut esiin väärinkäytöksiä eikä varojen käytön hallinnasta ole löytynyt puutteita eikä vilpillistä toimintaa koskien kaupungin omaisuutta. Tilivelvollisten vastauksissa viitataan toistuvasti kaupungin ohjeisiin sekä asiantuntijoiden käyttöön, kuten hankintapalvelut ja talousohjeistus.

Irtaimen omaisuuden hallinnointiin ei ole käytössä yhtenäistä irtaimistorekisteriä. Riskinä on irtaimiston katoaminen tai muu käyttö, mikä ei ole tarkoituksenmukainen. Irtaimiston inventointi on myös pitkän etätyöjakson takia perusteltua. Tilinpäätöksen yhteydessä on pyydetty toimittamaan inventointikertomukset, joita saatiin vaajaalta puolelta tulosalueista. Talouden tietojärjestelmien yhteydessä haetaan ratkaisua irtaimistokirjanpidon järjestämiseen järjestelmäpohjaisesti. Käytöstä poistetun omaisuuden jatkokäsittelyyn liittyvät ohjeet ovat päivitettävänä.

Ostopalveluiden ja poikkihallinnollisten prosessien valvonnan osalta todetaan, että Vaasan sairaanhoitopiirin laskuttamien siirtoviivepäivien määrä oli viime vuonna 2 405 hpv (2020: 1 913, 2019: 2 498), kasvua edellisestä vuodesta 25,7 %. Hinta oli 560 € / hpv (2020: 550 €), joten laskutus yhteensä 1 346 800 €.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Merkittäviä puutteita lakien ja säädösten noudattamisessa ei ole havaittu. Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi järjestettiin hyvästä hallinnosta, hallintomenettelystä, valmistelu- ja päätöksentekoprosessista kaksiosainen nauhoitettu koulutus. Siihen kuului myös osio kokonaisvaltaisesta riskienhallinnasta. Perehdytystä järjestettiin uusille esimiehille ja työntekijöille kaupunkitasoisesti ja tulosalueilla tarveperusteisesti. Lisäksi oli mm. Vakuutusinfo esimiehille. Tilivelvollisten vastausten perusteella tulosalueilla kunnallisvalitusten syytteeseen asettamisten tai muiden oikeusseuraamusten määrä pysyi ennallaan tai väheni.

Kunnallisvalituksista, syytteeseen asettamisesta ja keskeisistä oikeusseuraamuksista raportointi

Kaupunkia koskevista keskeneräisistä riita- ja insolvenssiasioista mainittakoon merkittävimpinä seuraavat. Kaupungin vahvistuskanne Helsingin käräjäoikeudessa IT-järjestelmätoimitusta koskevassa asiassa CGI Suomi Oy:tä vastaan oli käräjäoikeuden tuomio 8.10.2021 kaupungille negatiivinen, kanne hylättiin pääasiallisen ratkaisun osalta kokonaan. Vaasan kaupunki veloitettiin korvaamaan CGI Suomi Oy:n oikeudenkäyntikulut asiassa palkkioineen ja kuluineen 100.538,36 eurolla (ei sisällä alv) korkolain 4 §:n 1 mukaisine viivästyskorkeineen. Kaupungin omat oikeudenkäynti- ja asianosaiskulut ovat tähän asti 375.537,76 euroa.

Kaupunginhallitus päätti 25.10.2021 § 374, että Vaasan kaupunki valittaa Helsingin käräjäoikeuden päätöksestä. –Korkoriskin takia myös käräjäoikeuden määräämät oikeudenkäyntikulut on maksettu, odottamatta hovioikeuden päätöstä. Roschier Asianajotoimiston laatima valitus jätettiin Helsingin hovioikeuteen 8.11.2021. CGI Suomi Oy on vastannut valitukseen 28.1.2022. Vaasan kaupungin asiamiehen näkemyksen mukaan hovioikeudessa on ruuhkaa eikä hovioikeus ole antanut tietoja asian käsittelyn etenemisestä tai siitä, järjestetäänkö asiassa suullinen käsittely.

JAU ry ja JUKO ry ovat haastaneet Kuntatyönantajat KT ja Vaasan kaupungin työtuomioistuimeen, johon haastehakemus saapui 31.12.2018. Asiakirjat ja haaste saapuivat kaupungille 21.6.2021, kaupungin dnro 735/2021. Kaupunkia edustaa asiassa lain nojalla KT. Kantajat vaativat, että neljän kaupungin palveluksessa olevan/olleen palomiehen/paloesimiehen varallaoloajaksi laskettu työaika lasketaan varsinaiseksi työajaksi. Vaatimus koskee aikaa 1.1.2012-1.9.2016, määrältään 664.074 e. KT/Asianajaja Salla Pyymäki on vastustanut kannetta ja antanut työtuomioistuimeen vastineen 15.9.2021. Työtuomioistuimen pääkäsittely on ilmoitettu tapahtuvan 26.-27.4.2022.

Yksityishenkilöiden tekemä kunnallisvalitus Merkkikallion osayleiskaavan hyväksymistä koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 20.2.2017 § 14, vaatimuksina päätöksen kumoaminen ja oikeudenkäyntikulujen korvaaminen. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 26.6.2019 hylännyt valituksen. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 27.4.2021 hylännyt asiassa tehdyn valituslupahakemuksen. Osayleiskaava on lainvoimainen.

Vaasan ympäristöseura ry:n tekemä kunnallisvalitus Yhdystien ja moottoritien liikennejärjestelyt-asemakaavaa koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 4.5.2020 § 21, vaatimuksena päätöksen kumoaminen kaavan osa-alueen osalta luonnonsuojelulain, vesilain ja yleiskaavan vastaisuuden sekä riittämättömien luontoselvityksien vuoksi. Kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksellä 5.10.2020 § 262 antanut lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta.

Kokonaisarvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta sekä kehittämistoimenpiteet

Kaupunginhallituksen kokonaisarvion mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusjärjestelmä on kunnossa. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin tavoitteiden toteutumista tarkastamalla ja arvioimalla organisaatioiden ja sisäisen valvonnan toimivuutta sekä toiminnan ja päätöksenteon säädöstenmukaisuutta. Suoritettujen tarkastusten perusteella todetaan, että sisäinen valvonta toimii vähintään tyydyttävästi.

Suurimmat uhat liittyvät kaupunkikonsernin kykyyn vastata kasvavaan palvelukysyntään muuttuvassa toimintaympäristössä niukkenevilla resursseilla. Vaasan väestökehityksessä on vuonna 2021 ollut hieman kasvua. Kaupungin käyttötalouden määrätietoiset tervehdyttämistoimet ovat tuottaneet tulosta. Toisaalta päätökset palvelutarjonnan laajenemisesta varhaiskasvatuksessa tuovat taloudellisia haasteita. Sivistystoimessa oppivelvollisuusiän nousu 18-vuotiaaksi asti toteutui syksyllä 2021, syksyllä 2022 aloittaa toinen vuosiluokka laajennetun ja maksuttoman oppivelvollisuuden piirissä. Maksuttoman toisen asteen nettovaikutus on vielä epäselvä. Lisäksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu asettaa vaatimuksia niin tiloille kuin henkilöstölle. Vaasa on mukana yhtenä kokeilukuntana, kokeilu jatkuu vuonna 2022. Kaupungin ja hyvinvointialueen vastuunjaossa on kaupungille jää-

nyt toimintoja, joiden alun perin katsottiin siirtyvän hyvinvointikuntayhtymään. Riskinä nähdään hyvinvointikuntayhtymän tuottamien tukipalveluiden tason heikkeneminen tai kustannusten nousu, kun se yhdenmukaistaa alueen palvelutasoa.

Riskienhallinnan kehittämässä tavoitteena on synkronoida sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta kiinteäksi osaksi strategista ohjausta ja operatiivista toimintaa. Halutaan varmistaa tehokas toiminnanohjaus: muodostetaan yhtenäinen raportoitavissa oleva ketju strategisista tavoitteista tulosalueiden tavoitteisiin ja niiden toteutumista uhkaavien riskien hallintaan. Tässä on edetty kehittämistoimenpiteillä ja tietojärjestelmän käytön laajentamisella. Kehittämistehtävänä on kaupungin uuden strategian mukaisten tavoitteiden halluunotto suhteessa kaupungin riskeihin. Riskienhallinnassa yhteyttä sitovien strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumista uhkaavien riskien välillä ei vielä ole.

Sisäisen valvonnan toimivuuden ehtona on ohjeiden ja määräysten ajantasainen saatavuus, mikä paranee kaupungin uuden intranetin käyttöönoton myötä maaliskuussa 2022. Kaupunki järjestää uuden esihenkilökoulutuskokonaisuuden, esihenkilöiden merkitys on tärkeä sisäisen valvonnan toteutumisessa.

Suomen hallituksen esitystä ilmoittajien suojelusta annetun direktiivin täytäntöön panemiseksi ja kansallisen lainsäädännön lopullista muotoa ja voimaantuloa seurataan keväällä 2022. Kaupunki on valmistellut eettisen ilmoituskanavan käyttöönottoa vuonna 2021, mm. järjestelmäratkaisulla.

Globaalien tapahtumien ja pandemian vaikutuksesta kuntien riskiympäristössä on tapahtunut merkittävä muutos. Tavoitteena on luoda turvallisuusjohtamisen malli täydennykseksi kokonaisvaltaiselle riskienhallinnalle. Kaupunki rekrytoi loppuvuodesta 2021 riskienhallinta- ja turvallisuuspäällikön. Riskienhallinnan prosessien toteutuessa suunnitelmallisesti, painopistettä siirretään hallintatoimenpiteisiin ja jatkuvuuden hallintaan. Toimintaympäristön jatkuva analyysi on riskienhallintaa, jolla voidaan tunnistaa myös mahdollisuudet.

4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Tuloslaskelma	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	125 516	107 641
Valmistus omaan käyttöön	531	362
Toimintakulut	-534 949	-497 230
Toimintakate	-408 902	-389 227
Verotulot	314 472	299 939
Valtionosuudet	134 085	141 306
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	705	883
Muut rahoitustuotot	12 712	12 869
Korkokulut	-814	-1 005
Muut rahoituskulut	-2 305	-1 906
Vuosikate	49 953	62 860
Poistot ja arvonalentumiset	-32 021	-30 239
Tilikauden tulos	17 932	32 621
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	315	543
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-10 200	-5 500
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)	0	76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 047	27 740
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	23,5	21,7
Vuosikate / Poistot, %	156,0	207,9
Vuosikate, euroa/asukas	739	930
Asukasmäärä	67 631	67 569

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

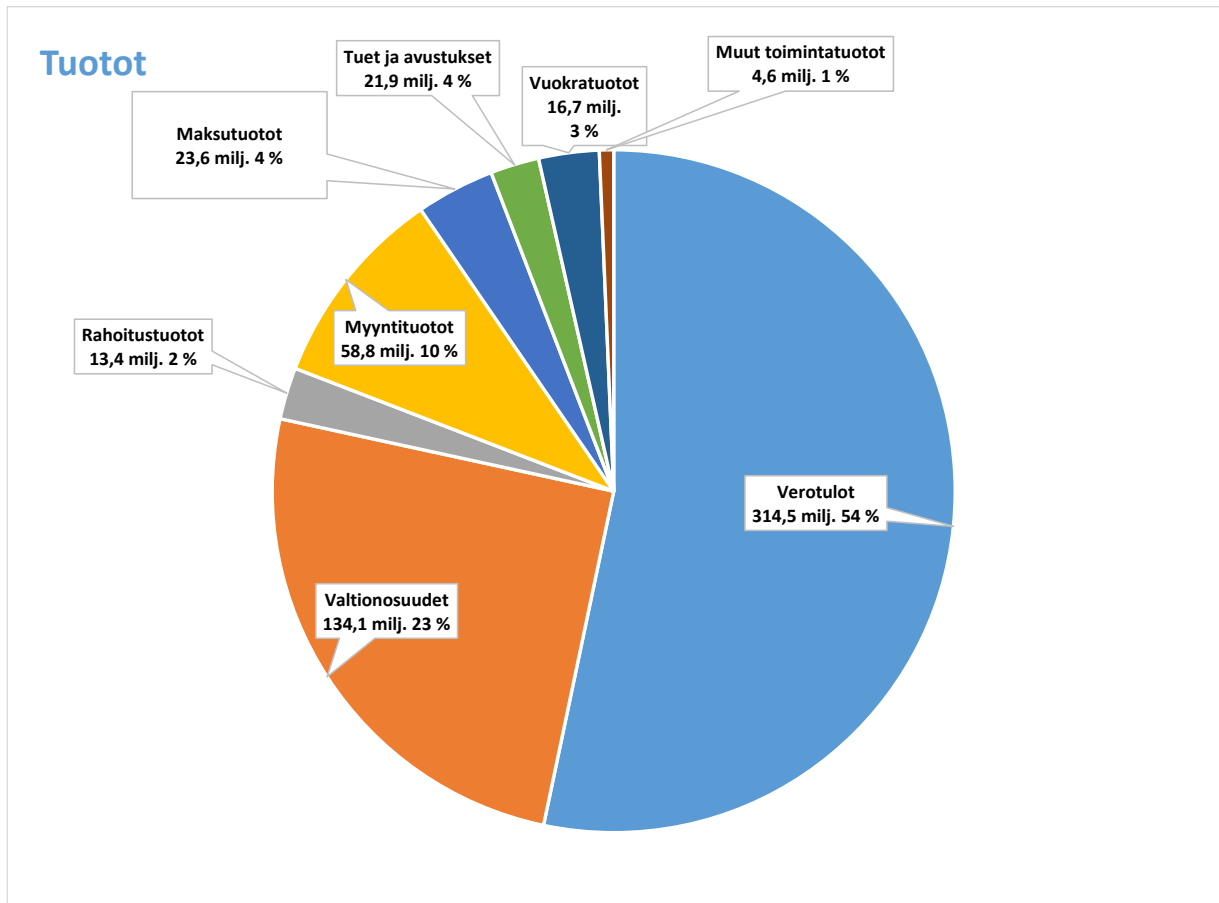
$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Tuotot

Kaupungin tuottojen kokonaismäärä oli yhteensä 587,6 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna kasvua oli 24,9 milj. euroa. Toimintatuottoja kertyi 125,5 milj. euroa, mikä on 17,9 milj. euroa edellisvuotista enemmän. Toimintatuotoilla katettiin noin 24 prosenttia toimintakuluista.

Myyntituotot (58,8 milj. euroa) toteutuivat 4,9 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Pohjanmaan Pelastuslaitoksen myyntituotot olivat yhteensä 18,0 milj. euroa, jotka lisääntyivät hiukan edellisestä vuodesta. Vaasan Vesi –liikelaitoksen myyntituotot olivat 17,2 milj. euroa ja ne kasvoivat 1,1 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Maksutuottojen (23,6 milj. euroa) toteuma kasvoi edellisvuoden tasosta 2,7 milj. euroa. Koti- ja laitoshoidon tulosalueen maksutuotot 10,4 milj. euroa pysyivät miltei samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Varhaiskasvatuksessa hoitopäivämaksut pysyivät samalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen ollen 3,0 milj. euroa vuonna 2021. Suurin poikkeama löytyy kiinteistötoimesta, jossa toteutui maksutuottoja yht. 2,6 milj. euroa (vuonna 2020 0,6 milj. euroa). Syy parempaan toteutumaan löytyy mm. maankäyttösopimustuloihin liittyvien kaupungin vastuiden toteutumisesta, uusista maanvuokrasopimuksista ja vuokrien ajantasaistamisesta.

Tukia ja avustuksia (21,9 milj. euroa). Suurimmat tuen saajat olivat Erikoissairaanhoidon 5,8 milj. euroa, Terveyspalvelut 2,6 milj. euroa sekä Koti- ja laitoshoidon 1,5 milj. euroa. Vamiat ja Kuntatekniikka saivat valtionavustuksia erilaisiin projekteihin ja hankkeisiin sekä Koti- ja laitoshoidon Valtionkonttorin korvauksia rintamaveteraanien palveluihin. Tuet ja avustukset kasvoivat 60 % verrattuna vuoteen 2020.

Vuokratuotot (16,7 milj. euroa) pysyivät edellisvuoteen nähden miltei samalla tasolla. Suurin potti 9,9 milj. euroa oli maa- ja vesialueiden vuokratuotoissa.

Muut toimintatuotot (4,6 milj. euroa) toteutuivat 0,8 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kiinteän omaisuuden myynti elpyi hiukan edellisestä vuodesta ollen noin 3 milj. euroa.

Verorahoitus toteutui 448,6 milj. eurona, mikä tarkoitti 7,3 miljoonan eli vajaan 2 % kasvua edelliseen tilikauteen nähden. Kunnallisverotuloja kertyi 253,8 milj. euroa, kiinteistöveroja 23,9 milj. euroa ja yhteisöverotuloja 36,8 milj. euroa. Kunnallisverotulot nousivat 1,0 prosenttiyksikköä hyvän verotulokehityksen ansiosta. Vahvaan verokertymään vaikuttivat talouden myönteinen kehitys. Valtionosuuksien määrä laski vuoden takaisesta ennätyksestä 7,2 milj. euroa (-5,1 %) ollen yhteensä 134,1 milj. euroa vuonna 2021. Valtionosuuksia kasvattivat valtion lisätalousarvioissa kunnille myönnetyt koronatuot, valtionosuuksien lakisääteiset tarkistukset ja kuntien laajeneviin tehtäviin myönnetty valtionosuuspäätökset.

Rahoitustuotot toteutuivat 13,4 milj. euroa, mikä oli 0,4 milj. euroa vuoden 2020 toteumaa vähemmän. Korkotuottoja kertyi 0,7 milj. euroa ja muita rahoitustuottoja 12,7 milj. euroa. Suurimman osinkotulon kaupunki sai Vaasan Sähkö Oy:ltä 12,0 milj. euroa (v. 2020 11,5 milj. euroa).

Kulut

Kaupungin kulujen kokonaismäärä oli yhteensä 570,2 milj. euroa. Nousu edellisvuoteen verrattuna oli 39,8 milj. euroa (7,5 %). Omana työnä tai kaupungin johdolla valmistettuihin investointihyödykkeisiin liittyvät kulut sisältyvät tuloslaskelman toimintakuluihin ja niiden vaikutus tulokseen (0,5 milj. euroa) on eliminoitu valmistus omaan käyttöön –rivillä.

Toimintakulut toteutuivat 535,9 milj. euroa. Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostivat 82 prosenttia toimintakulujen kokonaissummasta.

Henkilöstökulut toteutuivat 232,1 milj. euroa, mikä on noin 41 prosenttia toimintakuluista. Vuoteen 2020 nähden henkilöstökulut kasvoivat 10,5 milj. euroa (4,8 %). Tulosalueista suurimmat henkilöstökulut olivat Koti- ja laitoshoidossa 36,4 milj. euroa, Suomenkielisessä perusopetuksessa 26,9 milj. euroa ja Varhaiskasvatuksessa 26,8 milj. euroa.

Palvelujen ostot toteutuivat 232,6 milj. euroa mikä oli 22,0 milj. euroa (8,5 %) edellisvuotta enemmän. Prosentuaalisesti suurimmat nousut palvelujen ostoissa olivat Jäsenmaksujen ja Varausmäärärahojen tulosalueilla. Merkittävin erä oli erikoissairaanhoidopalvelujen ostot kuntayhtymiltä 107,2 milj. euroa, jossa on nousua 7,9 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat –tiliryhmän kulut (29,0 milj. euroa) nousivat 3,5 milj. euroa vuoteen 2020 nähden. Prosentuaalisesti suurimmat nousut olivat Museotoiminnalla, Vaasan Lyseon Lukiolla ja Öljyntorjunnassa.

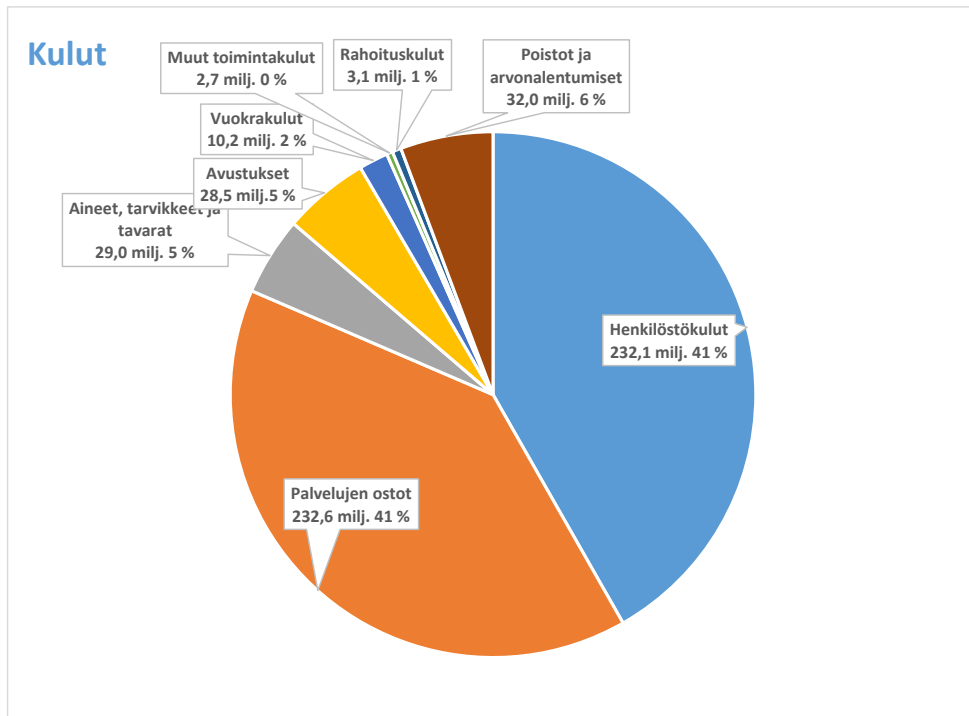
Avustuskulut (28,5 milj. euroa) kasvoivat edellisen vuoden tasosta 0,4 milj. euroa. Avustuskuluista 5,1 milj. euroa muodostui työmarkkinatuen kuntaosuudesta ja 4,5 milj. euroa avustuksista yhteisöille. Kotihoidon palvelusetelit 3,4 milj. euroa, Lasten kotihoidon tuen osuus 2,5 milj. euroa, omaishoidon tuki 2,8 milj. euroa ja vammaisille annettujen avustusten osuus 1,9 milj. euroa. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osuus avustuskuluista oli 0,6 milj. euroa. Muut palvelusetelimenot eli palvelusetelipäivähoito olivat 5,1 milj. euroa.

Vuokrakulut toteutuivat 1,5 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Vuokrakuluista 8,1 milj. euroa oli rakennusten ja huoneistojen vuokria ja loput 1,9 milj. euroa koneiden ja laitteiden leasing-vuokria.

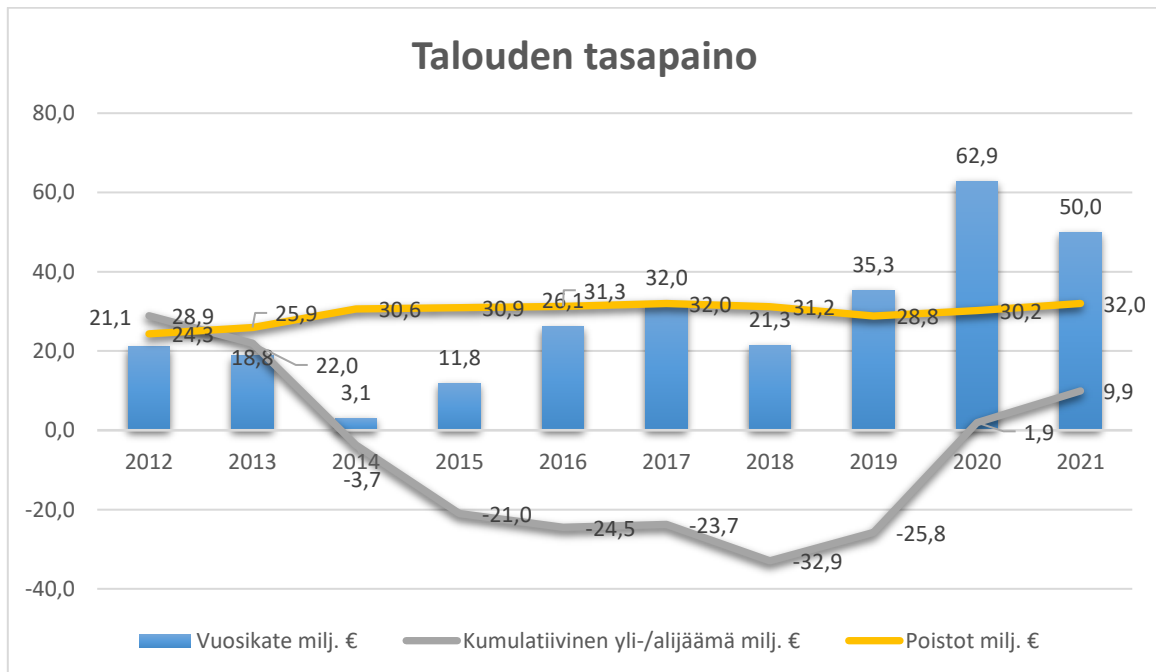
Muut toimintakulut toteutuivat 2,7 milj. euroa.

Rahoituskulut kasvoivat hieman edelliseen vuoteen nähden. Korkokulujen toteuma oli 2,8 milj. euroa.

Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat 1,8 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Arvonalentumisia eli pääasiassa purettavia rakennuksia kirjattiin yht. 1,7 milj. euroa.

Talouden tasapainon vähimmäisvaatimus, jonka mukaan vuosikatteen tulee olla poistojen suuruinen, toteutui. Poistot olivat 32,0 miljoonaa euroa ja vuosikate kattoi poistoista 156,0 %. Talouden pitkän aikavälin rahoitustasapaino edellyttää, että suunnitelmapoistot ja poistonalaisten investointien omahankintameno ovat samaa tasoa. Tilikauden tulos oli 17,9 miljoonaa euroa. Poistoeron tuloutuksen, vapaaehtoisten varausten ja rahastonsiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 8,0 miljoonaa euroa.

5. TOIMINNAN RAHOITUS

5.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan kaupungin kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	49 972	62 860
Tulorahoituksen korjaukset	-3 236	-1 269
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-62 419	-69 909
Rahoitusosuudet investointeihin	4 710	4 094
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 561	1 061
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 412	-3 164
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 850	0
Antolainasaamisten vähennykset	679	389
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	80 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 402	-20 825
Lyhytaikaisten lainojen muutos	51 452	-53 893
Oman pääoman muutokset	1 130	76
Muut maksuvalmiuden muutokset	-20 189	3 053
Rahoituksen rahavirta	2 820	8 800
Rahavarojen muutos	-3 592	5 637
Rahavarat 31.12	3 732	7 324
Rahavarat 1.1	7 324	1 687
	-3 592	5 637

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-66 955	-91 014
Investointien tulorahoitus, %	86,6	95,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1	2,9
Kassan riittävyys, pv	2	5
Asukasmäärä	67 631	67 569

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirta -välitulos kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kertymään lasketaan mukaan tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden rahavirrat.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin. Tilikauden 2021 toiminnan rahavirta oli 46,7 milj. euroa ja se toteutui 14,9 milj. euroa edellistä vuotta huonompana. Vuosikate laski edellisvuodesta 12,9 milj. eurolla. Muutoksen syytä on analysoitu tuloslaskelman yhteydessä.

Tulorahoituksen korjauksissa toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja –tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kertyi tilikaudella yhteensä 3,0 milj. euroa.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Vuoden 2021 investointien rahavirta oli 53,1 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat 57,7 milj. euroa (2020 65,8 milj. euroa). Kaupungin investoinneista on tilikaudella 2021 kohdistunut suurimmaksi osaksi kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin 26,8 milj. euroa, jotka sisältävät mm. katu-, tie- ja johtoverkostoinvestointeja. Toiminnan ja investointien rahoitustarpeeksi muodostui kokonaisuudessaan 6,4 milj. euroa. Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti oli 86,6 %. Tunnuslukuun on vaikuttanut vuosikatteen paraneminen vuosina 2020 ja 2021. Vuosikate ei ole riittänyt aiempina vuosina poistojen kattamiseen ja näin tulorahoitus on ollut alijäämäinen suhteessa investointitasoon.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella 2,8 milj. euroa positiivisena pääosin lyhytaikaisten lainojen lainamäärän kasvun vuoksi. Uutta pitkäaikaista lainarahoitusta nostettiin 20,0 milj. euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 48,4 milj. euroa. Kokonaisuutena kaupungin lainakanta kasvoi tilikauden aikana 24,5 milj. eurolla, mikä on 20,0 milj. euroa enemmän kuin lainakannan kasvu tilikaudella 2020.

Lainanhoitokate lasketaan todellisilla vuotuisilla lainanlyhennyksillä. Kaupungin lainanhoitokate heikkeni 1,9 prosenttiyksikköä edellisvuoteen nähden. Lainanhoitokate on hyvällä tasolla silloin, kun tunnusluku on suurempi kuin 2.

Kaupungin vuoden 2021 rahavarojen muutos toteutui 3,6 milj. euroa negatiivisena. Kaupungin kassavarojen tilanne oli vuoden lopussa kohtuullinen, 3,7 milj. euroa. Rahavarojen tase selittyy kuitenkin lainojen lisäyksellä, sillä toiminnan ja investointien rahoitustarve tilikaudella oli 6,4 milj. euroa. Kassan riittävyttä kuvaava tunnusluku kertoo, että tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi kyetty kattamaan kaikki kassasta maksut vain 2 päivän ajan.

6. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

6.1 TASE TARKASTELU

Tase	31.12.2021	31.12.2020
	1 000 euroa	1 000 euroa
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	28 761	28 921
Ennakkom. ja kesk.er. hankinnat	0	0
	<u>28 761</u>	<u>28 921</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	60 462	58 863
Maa- ja vesial. arvonkorotukset	166 597	130 555
Rakennukset	186 990	193 116
Kiinteät rakenteet ja laitteet	115 871	99 139
Koneet ja kalusto	13 458	14 086
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	23 329	9 708
	<u>566 708</u>	<u>505 467</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	129 709	130 320
Osakkeiden ja os. arvonkorotukset	614	614
Muut lainasaamiset	15 764	14 314
Muut saamiset	2 214	2 088
	<u>148 301</u>	<u>147 336</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	30 837	28 076
Muut toimeksiantojen varat	377	365
	<u>31 214</u>	<u>28 442</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 291	1 399
Keskeneräiset tuotteet	505	363
Valmiit tuotteet	5	7
	<u>1 801</u>	<u>1 769</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	5 000	5 048
Muut saamiset	29	83
Siirtosaamiset	1 717	1 429
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	14 422	13 967
Lainasaamiset	3 260	3 520
Muut saamiset	15 424	8 041
Siirtosaamiset	5 585	2 762
	<u>45 438</u>	<u>34 851</u>
Rahat ja pankkisaamiset	3 732	7 324
VASTAAVAA YHTEENSÄ	825 955	754 109

VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
	1 000 euroa	1 000 euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	191 910	191 910
Arvonkorotusrahasasto	170 130	134 089
Muut omat rahastot	8 554	8 554
Edellisten tilikausien alijäämä	1 178	-26 033
Tilikauden yli- / alijäämä	8 047	27 740
	<u>379 820</u>	<u>336 260</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 425	2 741
Vapaaehtoiset varaukset	15 700	5 500
	<u>18 125</u>	<u>8 241</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	99	135
Muut pakolliset varaukset	2 177	2 412
	<u>2 277</u>	<u>2 547</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA		
Valtion toimeksiannot	2 076	5 434
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 864	28 280
Muut toimeksiantojen pääomat	491	691
	<u>33 431</u>	<u>34 405</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	40 000
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	229 554	217 956
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot	3 817	3 892
Liittymismaksut ja muut velat	3 933	3 518
	<u>237 304</u>	<u>265 366</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	40 000	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	32 402	19 525
Lainat julkisyhteisöiltä	0	250
Lainat muilta luotonantajilta	1 902	2 025
Saadut ennakot	5 692	15 780
Ostovelat	32 113	29 268
Muut velat	9 206	8 335
Siirtovelat	33 684	32 107
	<u>154 998</u>	<u>107 290</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	825 955	754 109
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	48,7	46,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,7	64,3
Kertynyt alijäämä, 1 000 euroa	9 225	1 707
Kertynyt alijäämä, euroa/asukas	136	25
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	303 857	279 756
Lainakanta, euroa/asukas	4 493	4 140
Lainasaamiset, 1 000 euroa	15 764	14 314
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1 000 €	316 811	293 689
Asukasmäärä	67 631	67 569

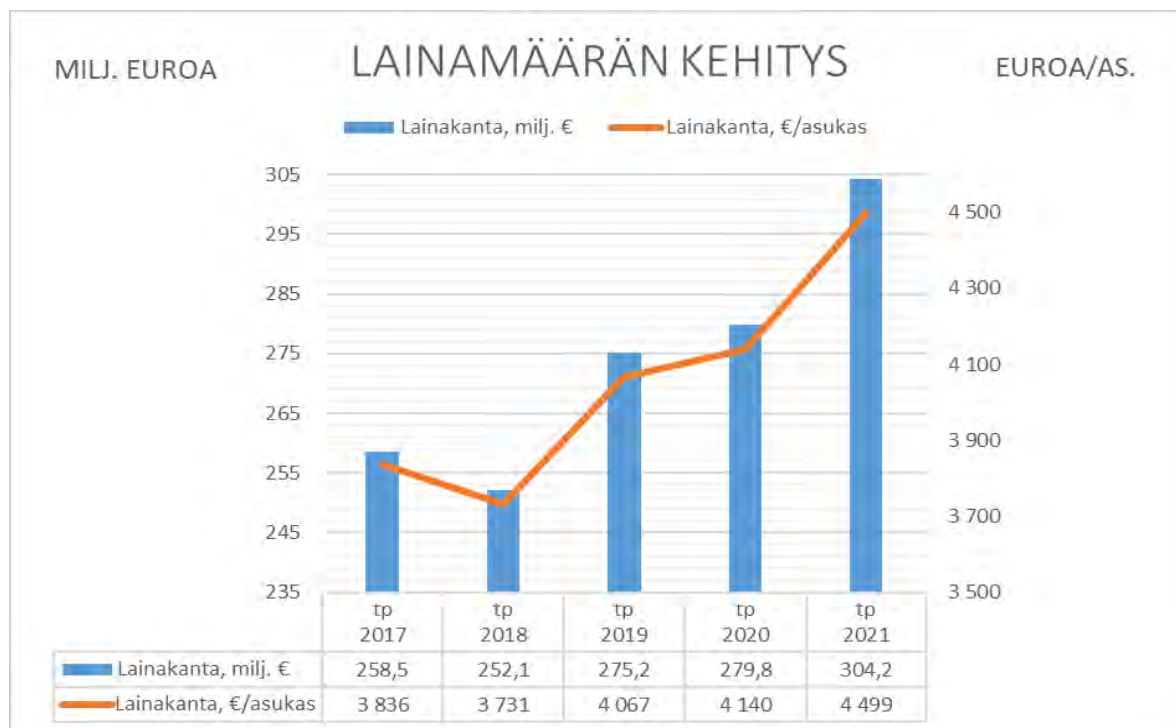
Tase kuvaa kaupungin taloudellista asemaa tilikauden päättymishetkellä. Kaupungin varallisuus ja rahoituksen rakenne esitellään ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti omaisuus- ja pääomaeriin. Tase sisältää myös liikelaitosten omaisuus- ja pääomaerät ilman yksiköiden välisiä sisäisiä eriä, kuten saamia ja velkoja.

Taseen loppusumma oli tilinpäätöshetkellä 825 955,0 milj. euroa, mikä oli 71,8 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet kasvoivat 61,2 milj. euroa ja vapaaehtoisia varauksia oli 10,2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020. Pitkä- ja lyhytaikaisia lainoja oli tilinpäätöshetkellä 19,6 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna.

Tunnusluku lainat ja vuokravastuut rinnastaa vuokravastuut lainoihin. Tunnusluvun taustalla on ajatus tehdä investointien rahoitus vertailukelpoiseksi riippumatta siitä, miten investointi on rahoitettu (laina- tai leasingrahoitus). Suhteessa lainakantaan, kaupungin lainat ja vuokravastuut eivät vielä merkittävästi eroa, mutta varmasti leasingrahoituksen osuus lainanotossa kasvaa yhä enenevässä määrin.

Kaupungin omavaraisuusaste oli 48,7 prosenttia, mikä hieman nousi edellisestä vuodesta. Kuntatalouden yleinen hyvä tavoitetaso on 70 prosenttia. Omavaraisuusasteen nousua selittää oman pääoman ja vapaaehtoisen varauksen kasvu.

Suhteellinen velkaantuneisuus oli 67 prosenttia, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötuloista tarvittaisiin 67 prosenttia kaupungin vieraan pääoman takaisinmaksamiseksi. Tunnusluku parani hiukan edellisvuodesta.

7. KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tulos- ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain kaupungin ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelmassa on esitetty varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytöt.

	2021	
	milj. euroa	%
TULOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	125,5	18,8
Verotulot	314,5	47,1
Valtionosuudet	134,1	20,1
Korkotuotot	0,7	0,1
Muut rahoitustuotot	12,7	1,9
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-3,0	-0,4
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4,7	0,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
luovutustulot	4,6	0,7
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0,7	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20,0	3,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	51,5	7,7
Oman pääoman lisäykset	1,1	0,2
Kokonaistulot yhteensä	667,4	100,0
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	534,9	82,2
-Valmistus omaan käyttöön	-0,5	-0,1
Korkokulut	0,8	0,1
Muut rahoituskulut	2,3	0,4
Tulorahoituksen korjauserät		
+/- Pakollisten varausten muutos	0,3	0,0
Investoinnit		
Investointimenot	62,4	9,6
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäys	1,9	0,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	48,4	7,4
Kokonaismenot yhteensä	650,5	100,0

8. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Konsernin toiminnan ohjaus

Vaasan kaupunki on aktiivinen omistaja. Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet, kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yhteisön aseman osana kaupunkikonsernia. Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen. Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuuajakoja.

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja ja talous- ja strategiajohtaja. Konsernijohto vastaa omistajapolitiikan toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginjohtajaa avustaa konsernihallinnossa toimiva omistajaohjausyksikkö. Konserniohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Konserniohjauksen tavoitteena on huolehtia siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohjauksen tavoitteena on ennakoiva konserniohjaus sekä laadukas ja yhtenäinen päätöksenteko ja valmistelu.

Valtuusto määrittelee omistajapolitiikan sekä hyväksyy merkittävimpien konserniyhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osana kaupungin tilinpäätöstä ja vuodesta 2018 alkaen osana kaupungin raportointijärjestelmää.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto hoitaa hallintosäännön mukaisesti konserni- ja yhteisöohjaukseen liittyvät tehtävät sikäli, kun ne eivät kuulu kaupunginjohtajalle tai konsernijohtoon kuuluvalle viranhaltijalle. Konsernijaosto myös valmistelee hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitukselle kuuluvat konserni- ja yhteisöohjausta koskevat päätösaasiat.

Konserniohjeella pyritään kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen ja tehostamiseen sekä kaupungin tytäryhteisöistä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun varmistamiseen. Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata kokonaisuutena yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeella luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuksen yhteensovittamisesta.

Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteet konserniyhteisöille asetetaan vuosittain kaupungin talousarviossa.

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab

Yhtiön tarkoitus on yleishyödyllisen asuntotuotannon harjoittaminen Vaasan kaupungissa. Yhtiön tehtäviin kuuluu siten kiinteistöjen omistaminen ja hallinta sekä asuntojen vuokraus.

Pikipruukin toiminnallinen ja taloudellinen tulos on tilikauden aikana ollut vain tyydyttävä. Asuntojen taloudellinen käyttöaste oli 84,5 % (2020: 87,0 %). Tilikauden aikana asuntojen kysyntä painottui edelleen pieniin, hyvän sijainnin omaaviin asuntoihin. Vaasan kaupungin keskustaan on muutaman viime vuoden aikana

valmistunut runsaasti uusia pientaloja, joista suuri osa on tarjolla vuokra-asunnoiksi sijoittajien toimesta. Tämä on väistämättä vaikuttanut yhtiön omistamien asuntojen kysyntään. Lähivuosien toiminnan painopiste tulee olemaan asuntokannan sopeuttamisessa vallitsevaa kysyntää vastaavaksi.

Yhtiö on jatkanut nykyisen asunto- ja kiinteistökannan sopeuttamista kysyntään hallituksen laatiman lyhyen ja pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti sekä asuntojen ja rakennusten tason parantamista vastaamaan asiakkaiden lisääntyviä vaatimuksia. Varsinaista energiatehokkuusohjelmaa yhtiöllä ei ole laadittuna. Vuokratalojen Asemakatu 11 ja Asemakatu 13 hissit peruskorjattiin tilikauden aikana.

Yhtiöllä on ollut tiivistä vuoropuhelua valtion asuntorahaston (ARAN) kanssa, mutta tilikauden aikana ei ole saatu energia-avustusta muutostöihin.

Asiakastyytyvyyteen ja yhtiön imagoon on panostettava enemmän tulevana vuosina.

Oy Vaasan Asumisoikeus – Vasa Bostadsrätt Ab

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettavia rakennuksia sekä luovuttaa niissä sijaitsevien huoneistojen hallintaoikeuksia vastiketta vastaan asumisoikeussopimuksen tai vuokrasopimuksen nojalla.

Yhtiössä aloitti uusi toimitusjohtaja 1.4.2021.

Yhtiön tavoitteena ollut taloudellinen kannattavuus on tilikauden aikana noussut. Tilikauden asuntojen käyttöaste oli 85,10 % (2020: 76,4 %).

Yhtiön hallitus on toteuttanut laatimaansa talouden tervehdyttämisohjelmaa, joka tähtää asuntokannan sopeuttamiseen Vaasan asuntomarkkinoihin nähden. Kaupungin konsernijaosto on hyväksynyt päivitetyn tervehdyttämissuunnitelman 30.11.2021 §119. Tervehdyttämisohjelma ja sen mukaisesti haetut lainaehdot muutokset on hyväksytty Valtiokonttorissa.

Tilikausi 2022 tähtää tervehdyttämissuunnitelman mukaisin toimenpitein parantamaan yhtiön taloudellista asemaa, nostamaan käyttöastetta sekä näiden kautta turvaamaan sekä nykyisille että tuleville Vaasalaisille laadukkaita ja turvallisia asumisoikeusasuntoja.

Tilikauden aikana yhtiö on myynyt kiinteistön Ympyrätie 1-3, jossa on 25 asuntoa.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

Yhtiön tarkoitus on tarjota laadukasta ja kohtuuhintaista vuokra-asumista Vähänkyrön alueella.

Yhtiön viime vuoden käyttöaste oli 88,7 % (2020: 89,8 %). Käyttöaste oli tavoitteen mukainen yli 90 % huhtikuulle asti ja laski vuoden loppua kohti. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, jos se säilyy 90 %:ssa. Merkittävimpiä korjauksia olivat Kuusikon ja Pihatien valokatteiden uusiminen sekä niiden rakennetekniset parannukset. Lisäksi tehtiin huoneistokorjauksia.

Kilpailutilanne alueen vuokra-asunto markkinoilla jatkuu kohtuullisen kovana, mutta yhtiön toiminta on vakaalla pohjalla ja perusasiat ovat kunnossa. Markkinatilanteesta ja asiakaskunnan maltillisesta tulokehityksestä johtuen uskotaan edellytysten vuokrien nostamiselle kustannusten nousua vastaaviksi olevan haasteellista vuonna 2022.

Yhtiö on selvittänyt asuntokannan kehittämistä ja yhtiö esittää ensisijaisena toimenpiteenä Vähänkyrön kirkonkylän kerrostalojen muutosta. Esitetyt muutostoimenpiteet koskien kerrostaloja ovat kaupungin strategian mukaisia ja edistää mm. Vähänkyrön kirkonkylän houkuttelevuutta ja kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita. Konsernijaosto on käsitellyt kehittämissuunnitelmat 26.10.2021 §110.

Vaasan seudun Matkailu Oy

Vaasan seudun matkailu Oy, eli Visit Vaasa on Vaasan ja Närpiön kaupunkien sekä Mustasaaren, Laihan, Isonkyrön, Maalahden, Korsnäsin ja Vöyrin kuntien omistama yhtiö. Visit Vaasan toiminnan ydin on sen omistajakaupunkien ja -kuntien tunnettuuden sekä houkuttelevuuden lisääminen, koko seudun matkailupalvelujen- ja tuotteiden kehittäminen, markkinointi ja myynti sekä matkailuneuvonta. Visit Vaasa on toimintavuoden aikana panostanut alueella pidettäviin kokouksiin ja kongresseihin. Myyntiä ja markkinointia on toteutettu sekä paikallisesti, että valtakunnallisesti. Yhtiö on muokannut toimintansa vahvasti kohdistuen lähimatkailuun. Visit Vaasa on kehittänyt Vaasan ydinkeskustan toimintaa ja tapahtumia yhdessä yritysten ja Vaasan kaupungin kanssa. Yhteistyössä järjestäjien kanssa on kehitetty elämyksiä, jotta tapahtumiin saatiin lisää yleisöä koronavuodesta huolimatta.

Yhtiö onnistui pitämään pandemiasta huolimatta liikevaihdon lähes samalla tasolla kuin vuonna 2020 suurien rakenneuudistusten sekä pienentyneiden henkilöstömenojen vuoksi. Myös loka- ja marraskuu olivat toimialalle kelpollisia, vaikka ne eivät hyvitäkään korona-ajan yritystä kohdanneita vaikeuksia. Yritys onnistui Suomen sisällä myymään ja markkinoimaan Vaasan seutua, josta tuli toista vuotta peräkkäin käytännössä toiminnan ainoa kohderyhmä. Joulukuussa toiminta pysähtyi uusien koronarajoitusten takia.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2021 oli 775 007 € (2020:797 764 €). Tilikauden tulos oli 12 205 € (2020: 32 599 €).

Palosaaren Yrityskeskus Oy

Yhtiön tarkoitus on vanhojen suojeltujen kiinteistöjen kehittäminen uusien käyttösovellusten avulla ja vuokraus uusiin tarkoituksiin.

Palosaaren Yrityskeskuksesta muodostuu kaupungin kiinteistökonsernin emoyhtiö vuoden 2022 aikana kaupunginvaltuuston 3.5.2021 §23 päätöksen mukaisesti. Yhtiön hallitus on lisäksi käsitellyt tilaamansa Nykytilan kartoitusraportin ja ryhtynyt sen johdosta toimenpiteisiin. Raportissa on tarkasteltu yhtiön organisaatio, sen toimintatavat, talous sekä omistusten tilanne ja niiden arvot. Asiakaspalvelu ja -tyytyväisyys otettiin myös keskeiseksi kehittämiskohteeksi.

Yrityksen liiketoiminta siirrettiin uuteen tytäryhtiöön 15.2.2022. Yhtiön toimitusjohtajana aloitti 1.11.2021 Ulla Mäki-Lohiluoma.

Yhtiö myi Pukinkulman kiinteistönsä joulukuussa 2021. Kaupunginhallitus käsitteli myyntiä 13.12.2021 §460.

Kiinteistöjen toiminnallinen keskimääräinen käyttöaste vuonna 2021 oli 87 % (2020: 88 %). Kiinteistöjen käyttöasteet pysyivät lähes kaikilta osin tavoitteiden mukaisilla korkeilla tasoilla.

Ab Stormossen Oy

Yhtiö huolehtii omistajakuntiansa lakisääteisestä jätehuollosta: jätteiden hyötykäytöstä, käsittelystä ja loppusijoituksesta sekä vaarallisten jätteiden vastaanotosta. Jätekeskus sijaitsee Koivulahdessa, Mustasaaren kunnassa. Jätekeskuksella käsitellään biojätettä myös muiden jäteyhtiöiden alueilta. Jätekeskuksen

välittömässä yhteydessä toimii Stormossenin liikennekaasun tankkausasema. Stormossen ylläpitää yhteensä 12 miehitettyä hyötykäyttöasemaa ja n. 70 ekopistettä.

Yhtiön 100 % omistettu uusi tytäryhtiö Stormossen Restor Oy Ab aloitti toimintansa 1.1.2020 ja yhtiön uuden kierrätyskeskuksen, Mikromossenin toiminta alkoi 5.1.2021. Tytäryhtiön osake-enemmistö on myyty alkuvuodesta 2022. Konsernijaosto on käsitellyt myyntiä 30.11.2021 §122.

Yhdyskuntajätteen hyötykäyttöaste oli tilikaudella 99 % (2020: 99%), eli yhtä korkealla tasolla kuin edellisenä vuonna. Stormossen vastaanotti tilikauden aikana 130 000 tonnia jätettä (2020: 182 000 tonnia). Uuden jätelain tavoitteiden mukaan materiaalihyödyntämisen osuus on oltava 65% vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen asettaa suuria haasteita nykyisen materiaalihyödyntämisen ollessa vain 35 %. Biojätteen määrä laski (-3,0 %) kolmantena vuotena peräkkäin.

Stormossenin toinen kaasutankkausasema valmistui kesällä 2020. Tankkausasema sijaitsee ABC Kiitokaaren tontilla Vaasassa. Vuoden 2021 aikana päätettiin rakentaa kolmas tankkausasema Vaasan Onkilahteen.

Yrityksen liikevaihto oli tilikaudella 13,4 milj. € (2020: 14,4 milj. €). Liiketulos oli -143 000 € (2020: +1,0 milj. €). Asetettua taloustavoitetta ei saavutettu. Liiketuloksen heikkeneminen johtui pääosin Lounais-Suomen hankintarenkaan kanssa solmitun poltettavan jätteen toimitusten sopimuksen loppumisesta. Yhtiön suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2021 samalla tasolla (64 %) kuin edellisellä tilikaudella.

Oy Ekolämpö Ab

Yhtiön toimiala on uuteen ja kehittyvään teknologiaan perustuvien lämpöjohtoverkkojen ja niitä palvelevien rakennusten ja laitteiden rakentaminen ja ylläpito, sekä lämpöenergian hankinta ja myynti. Vaasan kaupunki omistaa yhtiön kokonaisuudessaan. Hallitus on aikaisempina vuosina todennut, että nykyisellä asiakaspohjalla ja toimintamallilla ei ole mahdollista saavuttaa tyydyttävää tulostasoa. Rahoitustilanne on kuitenkin kohtuullinen. Yhtiö pystyy suoriutumaan velvoitteistaan lyhyellä aikavälillä, vaikka liikevaihto on poistoihin suhteutettuna liian alhainen.

Tilikauden aikana on käyty neuvotteluja asukkaiden kanssa verkoston luovuttamisesta heille. Västervikin verkosto luovutettiin asiakkaille 3.11.2021.

Koy Palosaaren Kampus

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Palosaaren Kampus yhdessä Söfukin kanssa (kaupunki 90 %). Yhtiön strategiset tavoitteet ovat tarjota Vaasassa toimiville ammattikorkeakouluille korkeatasoiset opetustilat kilpailukykyisillä vuokrilla.

Yhtiö sai valmiiksi remontin kiinteistöissään (tilat ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön käyttöön). YTHS:n toiminta siirtyi uusiin tiloihin vuoden 2021 alussa. Tulevaisuuden näkemys on, että Vamk- ja Alere – rakennusten osalta korjaustarvetta ei ole tulevina vuosina.

Palosaaren laboratoriot tulee sulautumaan Palosaaren Kampukseen vuoden 2022 aikana. Konsernijaosto hyväksyi fuusion läpiviemisen 26.10.2021 §112 ja sulautumissuunnitelma hyväksyttiin yhtiöiden hallituksissa tammikuussa 2022.

Koy Palosaaren Laboratoriot

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Palosaaren Laboratoriot yhdessä Söfukin kanssa (kaupunki 56 %). Yhtiön rakennukset on viimeksi peruskorjattu vuonna 1996. Näin ollen peruskorjaukset ovat ajankohtaisia arviolta noin neljän vuoden sisällä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.3.2019 § 26 kiinteistökaupan ja kiinteistöosakeyhtiön perustamisen. Kaupan seurauksena kaupungin omistus yhtiössä kasvoi 56 %:iin. Koy Palosaaren Laboratoriot on kiinteistökaupan jälkeen kaupungin tytäryhtiö.

Palosaaren laboratoriot tulee sulautumaan Palosaaren Kampukseen vuoden 2022 aikana. Konsernijaosto hyväksyi fuusion läpiviemisen 26.10.2021 §112 ja sulautumissuunnitelma hyväksyttiin yhtiöiden hallituksissa tammikuussa 2022.

Koy Vaasan Teatteriparkki

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Vaasan Teatteriparkin kokonaisuudessaan. Yhtiön rakennus on kaksikerroksinen pysäköintilaitos, käsittäen 348 autohallipaikkaa. Laitos on kokonaisuudessaan vuokrattu Kuntatekniikalle, joka edelleen vuokraa paikkoja sekä lyhytaikaisesti, että kuukausipaikkoja loppukäyttäjille ja yrityksille. Viime tilikausi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti ja toiminnallisesti ei ole poikkeavaa.

Vuoden 2021 aikana on selvitetty ravilaakson pysäköintiratkaisua. Uuden asuinalueen latausinfra ja mm. yhteiskäyttöautojärjestelyt vaikuttavat myös kaupungin olemassa oleviin pysäköintilaitoksiin.

Vaasan Sähkö -konserni

Vuoden 2021 pakkastalvi näkyi energiankulutuksessa niin vuoden alussa kuin sen lopussakin. Vaikka liikevaihto nousi selkeästi, se ei vaikuttanut Vaasan Sähkön liikevaihtoon voimakkaasti kohonneiden hankintakustannusten vuoksi. Hinnat energiamarkkinoilla olivat nousussa koko vuoden 2021 ajan. Loppuvuodesta tilanne kärjistyi entisestään ja hintojen nousu oli jopa historiallisen voimakasta.

Kaukolämmössä suunniteltiin tulevaa tuotantoratkaisua ja tehtiin sen osalta vaadittavat investointipäätökset. Investointipäätökset mahdollistavat Pättin jätevesipuhdistamon hukkalämmön talteenoton ja Vaskiluodon voimalaitoksen uuden biomassan polttoratkaisun toteuttamisen. Molemmilla tulee olemaan merkittävä vaikutus päästöjen vähenemiseen ja kilpailukyvyyn varmistamiseen. Vuoden aikana päätettiin myös sijoittaa noin 18 miljoonaa euroa Närpiön Norrskogenin tuulipuistoon. Tuulipuiston on määrä valmistua vuonna 2023, jolloin sen on arvioitu tuottavan Vaasan Sähkölle noin 140 gigawattituntia puhdasta energiaa vuodessa.

EPV Energian ja Wärtsilän kanssa käynnistettiin yhteistyö, jonka tavoitteensa on rakentaa järjestelmä, joka mahdollistaa vedyn hyödyntämisen uusiutuvan energian varastoinnissa. Investointipäätös tullaan tekemään keväällä 2022 ja hankkeen on suunniteltu valmistuvan vuonna 2024.

Vaasan Sähkö sijoittui jälleen kerran ykköseksi EPSI Ratingin Sähkön vähittäismyynti 2021 -tutkimuksessa yritysasiakkaiden vertailussa. Kuluttajapuolella asiakkaiden tyytyväisyyttä kuvasti vahva kakkossija.

Yhtiö jatkoi myös sähköautojen latauspisteverkoston laajentamista Pohjanmaalla ja lähikunnissa. Vuoden lopussa yhtiön latauspisteitä oli noin 50.

Vaasan Sähkö-konsernin liikevaihdossa tapahtui selkeä notkahdus edellisvuoteen verrattuna. Konsernin liikevaihto oli 208,7 M€ (2020: 112,9 M€) liikevoiton ollessa 6,5 M€ (2020: 17,0 M€). Vaasan Sähkö maksoi

tilikaudella osinkoa Vaasan kaupungille 12 001 500 euroa. Tulevien vuosien investointitarpeet on kartoitettu ja vaikutukset yhtiön rahoitukseen on selvitetty.

Oy EduVamia Ab

Oy EduVamia Ab:n tehtävänä on kehittää ihmisten ja organisaatioiden osaamista, edistää työllisyyttä ja maahanmuuttajien kotoutumista koulutuksen avulla. Koulutustoiminnan painopisteitä ovat maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukset, eri alojen räätälöity työvoimakoulutus sekä työelämän pätevänti- ja lupakorttikoulutukset.

Vuoden 2021 merkittävämmäksi tapahtumaksi muodostui Pohjanmaan ELY-keskuksen toteuttama Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen kilpailutus tammikuussa 2021 ja Oy EduVamia Ab:n häviö kovassa hintakilpailussa. Tämän vuoksi käytiin henkilöstön kanssa neuvottelut YT-lain hengessä. Neuvottelujen tuloksena päätettiin irtisanoa 7 työntekijää. Kilpailutuksen tuloksesta johtuen kotoutumiskoulutuksen volyymit laskivat merkittävästi vuoden 2021 aikana. Myös covid-19 pandemian aiheuttamat rajoitukset vaikuttivat yhtiön toimintaan sekä koulutusvolyymien että -toteutusten osalta.

Yhtiön liikevaihto oli 1,8 milj. euroa (2020: 2,1 milj. euroa) ja liikevoitto oli 78t euroa (2020: 179t euroa).

Vaasanseudun Kehitys Oy

Vaasanseudun Kehitys Oy – Vasaregionens Utveckling Ab VASEK on seitsemän kunnan omistama seudullinen kehitysyhtiö, jonka keskeisimmät tehtävät ovat yritysten perusneuvontapalveluiden tuottaminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen, elinkeinoelämään ja yrittäjiin liittyvien kehittämishankkeiden toteuttaminen sekä Vaasan seudun markkinointi, seutuviestinnän koordinointi ja edunvalvonta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yhtiön osana toimii myös Vaasanseudun Uusyrityskeskus Startia, joka on yhtiön apunimi.

Yhtiön 18. tilikausi jatkui edelleen poikkeuksellisen globaalina koronaviruspandemian jatkuessa koko vuoden 2021 ajan. Toiminnallisesti kulunut vuosi oli koronan aiheuttamista haasteista ja epävarmuustekijöistä huolimatta onnistunut kaikkien kolmen päätehtäväalueen osalta. Luottamus yhtiöön ja asiakastyytyväisyys oli annettujen asiakaspalautteiden perusteella erittäin korkealla tasolla.

Aluekehitys kattaa laajan kokonaisuuden lähtien seudun kehittämisen strategiastasosta (esim. Vaasan seudun Elinvoimastrategia 2016-2020) sekä kehitysohjelmista (esim. Vaasan Ekosysteemisopimus 2021-2027). VASEK toteuttaa mainittujen strategioiden ja ohjelmien sekä yhtiön hallituksen määrittämän strategian perusteella seudullisia kehityshankkeita kattavasti elinkeinoelämän eri sektoreilla. Yhtiön oma hankekanta oli vuonna 2021 ennätyskellisen suuri. Hankkeita päättyi ja uusia alkoi vuoden aikana, enimmillään käytössä oli samanaikaisesti 20 ulkoisesti rahoitettua hankekustannuspaikkaa.

Toimivien yritysten neuvonnan puitteissa oli yhteensä 1 096 eri asiakasyritystä (2020: 1 220 eri yritystä). Näistä yrityksistä 395 (2020: 703) sai apua nimenomaan koronatilanteeseen liittyen. Omistajanvaihdospalvelua tarvitsevien yritysten kontaktit pysyivät määrältään samalla korkealla tasolla kuin ennenkin. Kaiken kaikkiaan 182 eri yritystä sai omistajanvaihdosneuvontaa (2020: 175). Uusyrityskeskus Startia kasvatti asiakasmääräänsä peräti 29 prosentilla vuonna 2021. Perustettujen yritysten määrä pysyi sen sijaan aikaisempien vuosien tasolla.

Vaasanseudun Kehitys Oy:n liikevaihto oli 1,8 milj. euroa (2020: 1,7 milj. euroa). Tilikauden liikevoitto oli 60t euroa (2020: 79t euroa).

Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu – Vasa Yrkeshögskola Ab

VAMK kouluttaa kansainvälisiä ammatillisen korkeakoulutuksen asiantuntijoita elinkeinoelämän palvelukseen. VAMK on monialainen ja kansainvälinen korkeakoulu, joka tarjoaa koulutusta suomen- ja englannin kielellä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa integroituna opetukseen tekniikassa, liiketaloudessa sekä sosiaali- ja terveysalalla.

VAMK tarjoaa myös yrityksille palveluliiketoimintana erilaisia palveluita ja tuotteita. Jatkuva oppiminen on yhä merkittävämpi osa toimintaa.

Vaasan ammattikorkeakoulun koulutusyksiköt ovat muutosvaiheessa. Henkilöstöä eläköityy nopeaan tahtiin ja kolmen tehtävän integraatio haastaa yksiköiden toimintakulttuuria. Uudet koulutuspäälliköt ovat aloittaneet tehtävässään. Covid-19 on edelleen haastanut toimintaa, kun on oltu vuorotellen etä- ja lähiopetuksessa kulloinkin vallitsevat tilanteen mukaisesti. Ammattikorkeakoulu on panostanut palveluiden digikehitykseen ja ottanut käyttöön mm. Dashboardin, sekä digitaalinen matka- ja kululaskuohjelman.

Vaasan ammattikorkeakoululla on kunnianhimoiset tavoitteet strategian mukaisesti kehittää ja lisätä TKI-työn volyyymiä. Vuoden 2021 alussa aloitti TKI-päällikkö ja TKI-palvelut ovat rakentaneet omaa toimintaansa tukemaan organisaation onnistumista TKI-työssä. TKI-toiminnan ulkoinen rahoitus ylitti tavoitteen 100t eurolla. Jatkuvan oppimisen määrällistä tavoitetta ei saavutettu tuloksen ollessa ~5000 op (tavoite 7000op).

Tilikauden liikevaihto oli 18,9 milj. euroa (2020: 17,7 milj. euroa) ja tilikauden tulos oli voitollinen 151t euroa (2020: 420t euroa).

Koy Sekahaku

Yhtiön toimiala on asuinhuoneistojen vuokraus. Yhtiö perustettiin yhdessä VOAS:n kanssa, jotta VOAS saisi edullisemmilla ehdoilla valtion rahoitusta rakennuskohteilleen. Yhtiön rakennukset sijaitsevat Erämiehenkadulla, Ajurinkadulla ja Klemetinkadulla.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 28.5.2019 § 66 yhtiön jakautumisesta hyväksymällä yhtiön jakautumissuunnitelman. Yhtiön jakautumisen jälkeen osakkeenomistajat vaihtoivat kaupassa osakkeitaan keskenään. Vaasan kaupunki omistaa nykyään Koy Sekahaun koko osakekannan ja VOAS Koy Naistenhaun osakekannan. VOAS:in tavoite on sulauttaa Koy Naistenhaku säätioon.

Yhtiön omistamassa kiinteistössä osoitteessa Ajurinkatu 19 oli tulipalo vuonna 2020 ja koko kiinteistö on tällä hetkellä asumiskelvoton. Palosaneeraus on meneillään ja arvioitu valmistumisaika on toukokuu 2022. Omaisuus on vakuutettu jälleenhankinta-arvostaan ja yhtiöllä on myös toiminnan keskeytysvakuutus, joka kattaa 12 kk:n ajalta menetetyt vuokratuotot. Yhtiön strategiaa on päivitetty tilikauden aikana yhdessä kaupungin kanssa.

Yhtiön huoneistojen vuokrausaste oli 89 % (2020: 90 %). Yhtiön liikevaihto oli 617t euroa (2020: 201t euroa) ja liikevoitto 55 813 euroa (2020: -393 euroa).

Oy Klemetinkaari

Toiminta on ollut muuttumatonta ja normaalia tilikauden aikana. Tilikauden tuotot olivat yhteensä 291t euroa (255t e 2020). Tilikauden voitto oli 25t euroa (5t euroa v. 2020).

Yhtiön tulevaisuudesta on tilikauden aikana käyty vuoropuhelua yhtiön toisen omistajan Senaatti-kiinteistöjen kanssa.

Yhtiö tulee siirtymään osaksi kaupungin uutta kiinteistökonsernia kaupunginvaltuuston 3.5.2021 §23 päätöksen mukaisesti.

NLC Vaasa Oy

Yhtiön toiminnan kohteena on kiinteistöjen, rakennusten ja rakenteiden omistaminen ja hallinnoiminen Vaasan kaupungin ja Mustasaaren kunnan välisellä rajalla sijaitsevalla logistiikkaalueella. Yhtiö voi myös toimia Vaasan ja Mustasaaren logistiikka-alueen infrastruktuuri- ja kehittämissyhtiönä. Yhtiön toiminnan painopiste kohdistuu ns. akkutehdashankkeeseen.

Yhtiön omistamalla ja/tai hallinnoimalla alueella toimi vuoden lopussa kaksi yritystä. Yritysten määrä ei ole kasvanut tilikauden aikana.

Yhtiö tulee siirtymään osaksi kaupungin uutta kiinteistökonsernia kaupunginvaltuuston 3.5.2021 §23 päätöksen mukaisesti.

TeeSe Botnia Oy

TeeSe Botnia Oy Ab on teknisiä tukipalveluita tuottava palveluyritys. Yhtiön toimialoja ovat ruokapalvelut, puhtauspalvelut sekä kiinteistö- ja logistiikkapalvelut, joka sisältää hankinta-, kuljetus- ja varastopalvelut. Yhtiö kuuluu Vaasan kaupungin konserniin, ja se tuottaa in house -asemassa palveluita pääomistajilleen Vaasan kaupungille sekä Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle (vuoden 2022 alusta Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle). Hankintapalveluita tarjotaan pääomistajien lisäksi muille, myös välillisille, omistajayhteisöille.

Vuoden 2021 alussa toteutettiin koko yhtiötä koskeva organisaatiomuutos, jossa sekä yhtenäistettiin toimialojen organisaatorakenteita, että keskitettiin talous- ja henkilöstöhallintopalvelut tukitoimintoihin. Korona-epidemia aiheutti haasteita toiminnalle läpi tilikauden, erityisesti poissaolojen jatkuessa ja lisääntyessä merkittävästi loppuvuodesta 2021. Liikevaihto oli vuonna 2021 36,3 milj. euroa (2020: 35,2 milj. euroa), josta tilikauden tulos oli -597t euroa (2020: 24,4t euroa).

Toiminnan tehostamista ja kannattavuutta pyrittiin edelleen varmistamaan kaikilla toimialueilla. Ruokapalveluissa jatkettiin ruoantuotannon ja -jakelun muutosten suunnittelua, jolla varmistettaisiin tulevaisuudessa tuottavampi toiminta sekä ylläpidettäisiin palvelun laatu ja saatavuus. Järjestelmäkehitystä on jatkettu mm. ottamalla käyttöön verkkokauppatoiminnallisuuksia. Myös logistiikkapalveluissa toimintaa digitalisoiitiin uuden ajohallinta-järjestelmän avulla ja siitä saavutettavan hyödyn odotetaan olevan tilikaudesta 2022 lähtien merkittävä.

Omistajien asettamiin tavoitteisiin pystyttiin haasteellisesta tilanteesta huolimatta vastaamaan myös vuonna 2021. Covid-pandemian odotetaan hiljalleen hiipuvan ja sen aiheuttamien suurien poissaolojen helpottavan vuoden 2022 aikana. Henkilöstön jaksaminen ja sen tukeminen on tulevan vuoden tärkein painopiste, jotta pitkstä pandemiasta ja myös sen tuomasta henkisestä kuormasta pystytään palautumaan. Vuoden aikana on valmisteltu hyvinvointialueen palveluita. Koska painopiste on ollut palveluiden kehittämisessä tuotteistus ja hinnoittelutyö on vielä keskeneräinen. Myös konsernimallin selvitystyö on kesken. Konsernijaostossa on käyty keskustelua konsernimallista, mutta päätöstä asiasta ei ole tehty. Kaupunginhallitus hyväksyi rahoitusmallin 20.12.2021 §472 ja myönsi yhtiölle pääomalainan.

Vaasa Parks Oy Ab -konserni

Vaasa Parks Oy Ab on Vaasan seudulla toimiva toimitilapalveluyritys, joka tuottaa asiakaslähtöisiä ratkaisuja ensisijaisesti yritysten toimitilatarpeisiin sekä kehittää ja markkinoi yrityspuistoja ja toimitiloja tavoitteenaan uusien yritysten ja työpaikkojen saaminen Vaasan seudulle. Futura I-IV-teknologiakeskustaloihin liittyvä toiminta kattaa yli 90% yhtiön liikevaihdosta. Toimintaa harjoitetaan tiiviissä yhteistyössä tytäryhtiön Koy Vaasan Yrittäjänkatu 17 Fab:n kanssa, minkä taseeseen investoinnit on toteutettu. Toiminta on jatkunut Futura I-IV-taloissa koko covid-19 vuoden ajan, vaikkakin vuokralaisten etätyösuositusten takia läsnä olevien työntekijöiden määrä on ollut selkeästi pienempi. Toimenpiteet turvallisen työympäristön ylläpitämiseksi ovat olleet käytössä keskeytymättömänä, eikä tartuntoja ja laajoja altistumisia ole ollut.

Futura V-vaiheen valmistelu jatkui vuonna 2021, mutta kohteen käynnistäminen siirrettiin seuraaville vuosille. Invest in Vaasa-työ, muu markkinointi- ja kehittämistyö sekä GigaVaasa-työ on jatkunut erittäin tiiviinä koko raportointijakson ajan.

Konsernin liikevaihto oli 2,1 milj. euroa (2020: 2,4 milj. euroa) € ja tilikauden tulos verojen jälkeen oli 186t euroa (2020: 228t euroa).

Yhtiö tulee siirtymään osaksi kaupungin uutta kiinteistökonsernia kaupunginvaltuuston 3.5.2021 §23 päätöksen mukaisesti.

Kvarken Link –konserni

Kvarken Link Oy on konsernin emoyhtiö, jonka tarkoituksena on toteuttaa Merenkurkun laivaliikenteen infrainvestoinnit. Kvarken Link Oy on Vaasan kaupungin ja Uumajan kunnan yhteisomistuksessa (50/50). Vuosi 2021 oli yhtiön kolmas toimintavuosi. Vuoden 2019 lopusta lähtien Kvarken Link Oy on toiminut emoyhtiönä, jonka tytäryhtiöitä ovat NLC Ferry Ab Oy (100 %) ja Kvarken Link AB (100 %).

Tilikauden aikana yhtiön uusi laiva Aurora Botnia valmistui ja se luovutettiin yhtiölle 25.8.2021. Yhtiön vanha laiva Wasa Express luovutettiin uudelle omistajalle 29.8.2021. Kvarken Link Oy omistaa laivan ja vuokraa sitä tytäryhtiölle NLC Ferry Ab Oy:lle (varustamoyhtiö Wasaline). Konsernin liikevaihto ja tulos muodostuvat pääosin NLC Ferryn toiminnasta.

Mico Botnia Oy Ab

Mico Botnia Oy on Pohjanmaan maakunnan hallinnollisia tukipalveluita tuottava yhtiö. Yhtiön toimialana on tuottaa ja kehittää kuntia, kuntayhtymiä, kuntakonserneja ja julkista sektoria palvelevia tukitoimintoja, kuten talous- ja palkkapalvelut, ICT-palvelut sekä tulkki- ja käännöspalvelut.

Mico Botnia päätti siirtää ICT-liiketoiminnan lähes kokonaan Kuntien Tiera Oy:lle 1.1.2021 lukien. IT-järjestelmäinfrastruktuuri ja strategia on vahvistettu ja sekä suurimmat omistajat että hallitus ovat hyväksyneet ne. Järjestelmähankeet eivät ole kuitenkaan edenneet tilikauden aikana.

Uusi väliaikainen toimitusjohtaja Greenstepistä aloitti elokuussa 2021 alkaen. Ulkoinen konsultti on myös laatinut yritysanalyysin, jonka hallitus hyväksyi 26.8.2021. Yritysanalyysiin perustuva toimintasuunnitelma on laadittu ja hyväksytty hallituksessa 23.9.2021. Yhtiö on nyt keskellä muutosprosessia. Myös henkilöstön vaihtuvuus on vaikuttanut muutosprosessin toimeenpanoon.

Uusi hybridityöskentelymalli on laadittu.

Palvelutuotannon valmistelutyötä on tehty hyvinvointikuntayhtymän syntyä ajatellen vuodenvaihteessa 21/22.

TT Botnia Oy

Yhtiön työterveystoiminnan ylösajo ja operatiivinen toiminta käynnistettiin 1.1.2021 Vaasan kaupungin luovuttaessa Vaasan Aluetyöterveys-liikelaitoksen liiketoiminnan ja henkilöstön TT Botnia Oy:lle. Vastaavat liikkeen- ja henkilöstön luovutukset tehtiin Maalahden kunnan, Järvi-Pohjanmaan perusturvan ja Alajärven kaupungin toimesta 1.4.2021 ja sen jälkeen vastaavasti 1.5.2021 JIK:n ja Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymät.

Yhtiö teki mittavat IT-järjestelmä ja verkkoympäristömuutokset sekä hankinnat ja saattoi palvelutoimintansa vuoden 2021 aikana sähköisiksi palveluiksi mahdollistaen etävastaanoton, chat-palvelut, sähköisen ajanvarauksen sekä sähköiset terveystarkastukset. Hankinnat mahdollistivat myös tarvittavan etätöiden tekemisen pääosalle työntekijöistä. Lääkäritilannetta helpottamaan aloitettiin myös etälääkäripalvelutoiminta uusien yhteistyötahojen kanssa.

Yhtiön ylösajotavoitteet saavutettiin yli odotusten tilikauden koronarajoituksista huolimatta.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vaasan Sähkö –konserni

Vaasan Sähkön liikevaihto nousi selkeästi, mutta se ei heijastunut yhtiön liikevoittoon voimakkaasti kohonneiden hankintakustannusten vuoksi.

Helmikuussa 2021 Vaasan Sähkö osti 14,9 prosenttia älykkään energiamittauksen ratkaisuja toimittavasta Comsel System Oy:stä.

Vuoden aikana Vaasan Sähkö päätti sijoittaa noin 18 miljoonaa euroa Närpiön Norrskogin tuulipuistoon.

Kaukolämmössä yhtiö suunnitteli myös tulevaa tuotantoratkaisua ja teki sen osalta vaadittavat investointipäätökset. Investointipäätökset mahdollistavat Vaasan kaupungin Pättin jätevesipuhdistamon hukkalämmön talteenoton ja Vaskiluodon voimalaitoksen uuden biomassan polttoratkaisun toteuttamisen. Molemmilla tulee olemaan merkittävä vaikutus päästöjen vähenemiseen ja kilpailukykyyn varmistamiseen.

Kvarken Link Oy

Tilikauden aikana yhtiön uusi laiva Aurora Botnia valmistui ja se luovutettiin Kvarken Linkille 25.8.2021. Yhtiön vanha laiva Wasa Express luovutettiin uudelle omistajalle 29.8.2021.

Kiinteistökonserni / Vaasa Facilita Oy Ab

Vaasa Facilita Oy Ab:sta on muodostettu Vaasan kaupungin kiinteistökonsernin emoyhtiö. Kaupunki omistaa yhtiön koko osakekannan. Yhtiö on muodostettu kaupunginvaltuuston 3.5.2021 §23 päätöksen mukaisesti.

TT Botnia Oy

Vaasan Aluetyöterveyden toiminta on yhtiöitetty. Toiminta siirtyi TT Botnia Oy:lle 1.1.2021 alkaen. Yhtiölle siirtyi myös Alajärven, JIK:in, LLKY:n ja Maalahden työterveyspalvelut kevään 2021 aikana. Palvelujen

laajentuminen toteutettiin suunnattujen osakeantien kautta ja tämän myötä TT Botniasta tuli kaupungin osakkuusyhtiö (kaupungin omistusosuus laski 37,2 %:iin).

Ab Stormossen Oy

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 24.9.2019 (§ 86), että Stormossen tulee toteuttaa jätelain muutoksesta johtuen yhtiön uudelleenorganisointi yhtiöittämissä kautta. Stormossen on perustanut kokonaan omistetun tytäryhtiön Stormossen Restor Oy Ab, joka on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2019. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2020. Konsernijaosto hyväksyi tämän jälkeen Restorin osake-enemmistön luovutuksen yksityiselle yritykselle 30.11.2021 §122. Luovutus tapahtui suunnatun osakeannin kautta apporttia vastaan helmikuussa 2022. Stormossen omistaa luovutuksen jälkeen 49 % Restorin osakekannasta.

Koy Palosaaren Kampus

Vuoden 2021 aikana on tehty fuusioselvitys Koy Palosaaren Kampuksen ja Koy Palosaaren laboratorioden välillä. Konsernijaosto hyväksyi fuusion läpiviemisen 26.10.2021 §112

Vaasan Asumisoikeus Oy

Kaupunginhallitus päätti 7.12.2020 (§351) myöntää 1 820 000 euron maksuvalmiuslimiitin yhtiölle. Maksuvalmiuslimiitin tarve pieneni alkuvuonna 2021 yhtiön myydessä Ympyrätien kohteensa. Konsernijaosto päätti jatkaa maksuvalmiuslimiittiä (1 260 000 euroa) 30.11.2021 §120. Konsernijaosto hyväksyi myös Asumisoikeuden päivitetyn tervehdyttämissuunnitelman 30.11.2021 §119.

Koy Sekahaku

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 28.5.2019 § 66 yhtiön jakautumisesta ja osakevaihdosta. Yhtiön jakautuminen toteutui 2.9.2020 ja osakevaihto toimeenpantiin 6.7.2021. Vaasan kaupunki omistaa nyt yhden jakautumisessa syntyneen yhtiön koko osakekannan ja VOAS toisen.

Covid 19

Covid 19 –pandemialla oli merkittävä vaikutus Vaasan seudun Matkailu Oy:n (Visit Vaasa), NLC Ferry Ab Oy:n (Wasaline) ja TeeSe Botnia Oy Ab:n (ruokapalvelut) toimintaan.

Konsernin talous 2021 tiivistetysti

Konsernin tulos vuonna 2021 oli 17,2 milj. euroa ylijäämäinen. Merkittävimpiä syitä ylijäämäväliseen tulokseen olivat kaupungin saamat koronatuot sekä koronatukena tehty yhteisöveron jako-osuuden kuntaryhmän korotus. Myös Vaasan Sähkö konsernin ylijäämäinen tulos kasvatti konsernin tulosta. Useat kaupungin tytäryhtiöt tavoittelevat mm. verotuksellisista syistä pääosin enintään nollatulosta, joten näiden vaikutus konsernitulokseen on vähäinen.

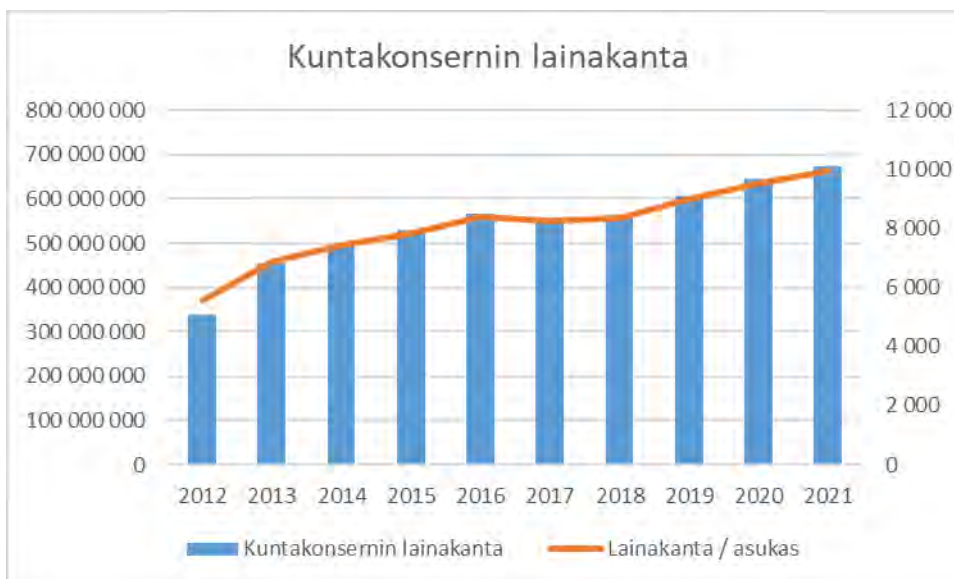
Vuosikate oli 82,9 milj. euroa eli 15,6 milj. euroa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tilikauden ylijäämä oli 17,2 milj. euroa eli 22,3 milj. euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Kaupungin tulos oli merkittävän ylijäämäinen vuonna 2020 johtuen valtion koronatuesta.

Konsernin lainakanta oli vuoden 2021 lopussa 674 milj. euroa ja se kasvoi vuodessa 31 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohden oli 9 967 euroa, kun se edellisvuonna oli 9 520 euroa.

Taseen loppusumma vuoden lopussa oli 1 615 milj. euroa, kasvua edellisestä vuodesta 132 milj. euroa. Oma pääoma oli vuoden lopussa 602 milj. euroa eli 50 milj. euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Vieraan pääoman määrä, joka sisältää sekä korollisen että korottoman vieraan pääoman, oli 961 milj. euroa ja se kasvoi vuodessa 84 milj. euroa, josta suurin osa selittyi lainojen, kasvulla.

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 101,2 % ja se laski edellisvuodesta 5,0 prosenttiyksikköä. Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Konsernin kertynyt ylijäämä on 217 milj. euroa eli 3 209 euroa asukasta kohden. Kokonaisylijäämän kertymä kasvoi 17 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Kaupunki on järjestänyt investointeja tytäryhtiöiden kautta, minkä vuoksi kaupunkikonsernin lainakanta on kaupungin lainakantaa huomattavasti korkeampi. Suurin osa konsernin lainakannasta koostui kaupungin lainojen lisäksi Koy Pikipruukin, Vaasan Sähkö Oy:n ja Koy Palosaaren Kampuksen vieraasta pääomasta. Myös Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän vieras pääoma kasvattaa konsernin lainakantaa.

Vuonna 2021 eniten konsernin lainakantaa kasvattivat kaupunki ja Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Sairaanhoitopiirin pitkäaikainen vieras pääoma kasvoi 52 milj. euroa, josta kaupungin osuus on n. 54 %.

Kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli -31 milj. euroa eli se heikkeni vuositasolla 8 milj. euroa. Investointimenot olivat 122 milj. euroa eli 5 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna. Konsernin investointiohjelma jatkui edellisvuosien tapaan mittavana. Suurimmat investoinnit olivat sairaanhoitopiirin H-talo ja Vaasan Sähkön tuulivoima- ja sähköverkkoinvestoinnit.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab

Kaupunginhallitus on 9.3.2020 (§ 46) päättänyt asettaa toimikunnan tarkastelemaan yhtiön toimintaa ja taloutta. Toimikunnan loppuraportti hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 29.3.2021 §15. Toimikunnan loppuraportin mukaiset toimenpiteet ovat olleet työn alla vuoden 2021 aikana ja työ jatkuu vuonna 2022.

Kiinteistökonserni / Vaasa Facilita Oy Ab

Vaasa Facilita Oy Ab:sta on muodostettu Vaasan kaupungin kiinteistökonsernin emoyhtiö. Kaupunki omistaa yhtiön koko osakekannan. Yhtiö on muodostettu kaupunginvaltuuston 3.5.2021 §23 päätöksen mukaisesti. Kiinteistökonsernin muodostus on edennyt vuosien 2021 ja 2022 aikana seuraavasti:

1. Palosaaren Yrityskeskus Oy on perustanut tytäryhtiön Palosaaren Yritystilat Oy:n.
2. Palosaaren Yrityskeskus on siirtänyt liiketoimintansa tytäryhtiölleen liiketoiminnan myynnillä 15.2.2022. Palosaaren Yrityskeskuksesta on täten muodostettu tulevan kiinteistökonsernin emoyhtiö.
3. Palosaaren Yrityskeskus on myös perustanut uuden tytäryhtiön Kiinteistö Oy Vamian ATM-Hallin, joka rakennuttaa uuden opetustilan Vamian Sampo-kampukselle. Vamian ATM-Hallin rakennussuunnittelu on työn alla.
4. Palosaaren Yrityskeskus Oy on vaihtanut nimensä Vaasa Facilita Oy Ab:ksi 23.2.2022.
5. Kaupunginhallitus on 7.3.2022 § 68 hyväksynyt KiOy Cargo Apron Vaasan, Vaasa Parks Oy Ab:n ja NLC Vaasa Oy:n osakkeiden myynnin Vaasa Facilita Oy Ab:lle.
6. Oy Klemetinkaaren osakkeiden myynti Vaasa Facilita Oy Ab:lle.

Koy Palosaaren Kampus

Koy Palosaaren laboratoriot fuusioituu Palosaaren Kampukseen kesään 2022 mennessä. Konsernijaosto hyväksyi fuusion läpiviemisen 26.10.2021 §112 ja sulautumissuunnitelma hyväksyttiin yhtiöiden hallituksissa tammikuussa 2022.

Koy Sekahaku

Fuusioselvitys Sekahaun ja pienten asunto-osakeyhtiöiden ja kiinteistöosakeyhtiöiden välillä tulee olemaan ajankohtainen vuonna 2022.

Kvarken Ports

Sataman yhtiörakennetta selvitetään vuonna 2022.

Vaasan kaupungin pysäköintipolitiikka (2018)

Kaupungin pysäköintilaitosten yhtiörakennetta selvitetään vuonna 2022 ja Ravilaakson uudelle asuinalueelle selvitetään pysäköintilaitoksen rakentamista.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa

Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja ja talous- ja strategiajohtaja. Hallintosäännössä on myös määräykset konsernijaoston tehtävistä. Konsernijaosto vastaa kaupungin omistajaohjauksesta ja omistajaohjauksen toimivallan käyttämisestä.

Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaan omistajaohjauksen palvelualueen tehtävänä on

- 1) huolehtia hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti kaupunkikonsernin konserniohjauksesta
- 2) huolehtia yhtiöittämisistä ja rakennemuutoksista johtuvien asioiden suunnittelusta ja toimeenpanosta
- 3) huolehtia konsernin rahoitussuunnittelusta ja sijoitustoiminnasta
- 4) ohjata ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa
- 5) ohjata hankintatoimintaa

Palvelualueetta johtaa omistajaohjauksen johtaja.

Vaasan kaupungin konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 12.6.2017. Konserniohje käsitellään tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa tai mikäli yhteisömuoto on muu kuin osakeyhtiö niin vastaavassa elimessä. Yhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen ja ottaa sen huomioon päätöksenteossaan ja toiminnassaan. Kaupungin osakkuusyhtiöissä ja muissa yhtiöissä kaupungin edustajan tulee pyrkiä siihen, että ohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

Konserniohjeen mukaista ennakkokäsitysmenettelyä on kehitetty toimintavuoden aikana. Konsernijaosto on käsitellyt olennaiset tytäryhtiöiden toimintaa koskevat asiat.

Joulukuussa 2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn kaupungin strategian. Kaupungin strategia jalkautetaan konserniyhtiöihin ja on huomioitu tavoiteasetannassa vuoden 2021 talousarviossa. Mm. energia- ja ilmasto-ohjelman tavoitteet on soveltuvin osin huomioitu tytäryhtiöiden kanssa käydyissä neuvotteluissa. Kaupungin strategia vuosille 2022-2025 on hyväksytty valtuustossa 14.2.2022.

Yhteisöjen edustajien ohjeistaminen ja nimittäminen

Kaupunginhallituksen konsernijaosto määrää kaupungin edustajan yhteisöiden ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antaa toimiohjeet edustajille. Edustajan valintaa ja konsernijaoston evästys edustajalle on

uudistettu 2019. Konsernijaosto päättää tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanon. Konsernijaosto voi siirtää toimivaltaansa kaupunginjohtajalle.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöille asetettujen tulostavoitteiden tilinpäätösraportoinnin lisäksi eräät konserniyhteisöt antoivat konsernijaostolle selostuksen yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta. Konsernijaosto järjestää tapauskohtaisesti kokouksensa tytäryhtiöiden toimitiloissa, mutta vuonna 2021 on otettu huomioon viranomaisten koronaohjeistus, jonka seurauksena konsernijaosto on kokoustanut sähköisesti. Konsernijaostolle on lisäksi pidetty ajankohtaiskatsauksia olennaisista tapahtumista ja muutostoimenpiteistä konsernissa. Tämän lisäksi kaupunginjohtajalle, toimialajohtajille ja omistajaohjauksen johtajalle on raportoitu vapaamuotoisesti yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta sekä olennaisista tapahtumista.

Vuodesta 2018 alkaen konsernijaostolle, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle on raportoitu säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta. Omistajaohjauksen palvelualue vastaa raportteihin liittyvien seurantatietojen keräämisestä, analysoinnista ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden organisoinnista. Mikäli yhteisön talous ja toiminta eivät vastaa oletettua kehitystä, on yhteisön pyydyttävä lisäselvityksiä. Osavuosisraportit laaditaan neljä kertaa vuodessa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Omistajaohjauksen palvelualue valmistelee lainojen takauspäätökset ja eräitä rahoituspäätöksiä sekä avustaa tytäryhteisöjä varainhankinnassa ja sijoitustoiminnassa.

Hankinnoissa yhteisöjen tulee selvittää mahdollisuus liittyä kaupungin kilpailuttamiin sopimuksiin.

Konsernitilinpäätöksen laadinta toteutetaan Mico Botnia Oy:n toimesta. Lisäksi Mico Botnian talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita käyttävät Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä, Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä, Vaasan seudun Matkailu Oy, NLC Vaasa Oy, EduVamia Oy, TeeSe Botnia Oy, Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy, Vaasan ammattikorkeakoulu Oy ja TT Botnia Oy.

Vaasan Aluetyöterveys -liikelaitoksen toiminta on päättynyt 31.12.2020 ja TT Botnia Oy on aloittanut työterveystoimintansa 1.1.2021. Yhtiö tarjoaa palveluitaan myös kaupunkikonsernin yhteisöille.

Kaupunki on hyväksynyt palvelusopimuksen Kuntien Tiera Oy:n kanssa, joka tuottaa kaupungille ja konserniyhteisöille IT-palveluita 1.1.2021 lukien.

Lisäksi TeeSe Botnia Oy tarjoaa palveluitaan kaupunkikonsernille.

Tukipalveluiden keskittämistä kaupunkikonsernissa jatketaan. Toimintojen keskittämisellä varmistetaan kokonaistaloudellisuus, yhteiset toimintatavat ja raportoinnin sujuvuus kaupungille.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Konserniohjeen mukaan tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien johto vastaa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Yhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Konserniyhteisöjen tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa kaupungin riskienhallintapolitiikkaa sekä sisäisen valvonnan yleisohjetta. Riskien hallinta ja valvonta toteutuvat myös yhteisöjen ja kuntayhtymien hallinnossa toimivien kaupungin edustajien kautta.

Tytäryhteisöiltä pyydetään osavuosisraportoinnin yhteydessä kuvaus yhteisön oman toiminnan tavoitteiden kannalta merkittävimmistä riskeistä kuluvana vuonna, sekä kuvaus riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kuntalaki velvoittaa kuntayhtymiä toimimaan riskienhallintansa osalta vastaavalla tavalla.

Keskeiset tytäryhteisöt ja kuntayhtymät ovat selostaneet omaa riskienhallintaansa tarkemmin omista toimintakertomuksissaan ja kaupungin osavuosisraportointiin sisältyvissä seurantatiedoissa. Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä muun muassa osavuosisraporttien avulla konserniyhteisöjen riskitilannetta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on yhteisöjen koon ja toiminnan laajuuden kannalta toteutettu toiminnan vaatimalla tavalla, eikä siinä ole havaittu merkittäviä puutteita. Monessa tytäryhteisön selonteossa tuotiin koronapandemia esiin toteutuneena riskinä. Joidenkin tytäryhteisöjen toimintaan koronapandemialla on ollut erittäin suuri vaikutus. Koronapandemia lisäksi mm. sääolosuhteet ovat vaikuttaneet energiayhtiöiden toimintaan ja sähkön markkinahintaan. Olkiluoto 3 myöhästyminen on vaikuttanut Vaasan Sähkö Oy:n toimintaan. Mico Botnia Oy:n taloushallinnon palveluissa on todettu puutteita tilikauden aikana. Lisäksi kriittisten järjestelmien kehitystyö on viivästynyt. Puutteet ovat vaikuttaneet myös tytäryhtiöiden toimintaan. Koy Pikipruukin toimintaa ja taloutta koskevat haasteet, mm. alhainen käyttöaste on merkittävä riski yhtiölle. Tytäryhtiöiden raportoinnista voidaan myös nostaa esiin Stormossenin, jonka keskeiset tavoitteet jäi saavuttamatta ja Koy Sekahaun kiinteistössä tapahtunut tulipalo. Tulipalosta raportoitiin myös vuoden 2020 toimintakertomuksessa. Yhtiön vakuutusurva oli tilanteessa riittävä. Palosaaren Yrityskeskus Oy ja Oy Vaasan Ekolämpö ovat tehneet merkittävät alaskirjaukset tilikauden aikana.

Selonteot tukevat pääosin näkemystä, että sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa ei ole merkittäviä puutteita ja tytäryhteisöt tunnistavat toimintaansa liittyvät riskit ja niiden hallintakeinot riittävästi ja kokonaisuudessaan kohtuullisen hyvin. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa voidaan kuitenkin monessa tytäryhteisössä vielä edelleen kehittää käytännössä sekä esimerkiksi selontekojen laatimisen ja niiden hyödyntämisen osalta.

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kumppani- koodi
Tytäryhteisöt					
Oy Klemetinkaari	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %	7 003
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynrinta	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 007
Kiinteistö Oy Cargo Apron	2156845-5	Vaasa	80,80 %	80,80 %	7 008
Palosaaren Yrityskeskus Oy (konserni)	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 010
Vaasa Parks Oy (konserni)	2917959-3	Vaasa	66,67 %	74,19 %	7 057
Kiinteistö Oy Pikipruukki (konserni)	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 011
Kiinteistö Oy Sekahaku	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 017
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 013
Vähänkyrön Vuokratolat Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 051
Vaasan Asumisoikeus Oy	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 015
Kiinteistö Oy Mäntyhovi	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %	7 022
Vaasan Ekolämpö Oy	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 023
Vaasan Sähkö (konserni)	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	7 025
Vaasanseudun Kehitys Oy	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %	7 045
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %	7 021
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	89,98 %	92,17 %	7 047
NLC Vaasa Oy	2475661-1	Vaasa	60,00 %	60,00 %	7 048
Stormossen Oy	0586634-8	Mustasaari	54,35 %	54,35 %	7 049
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 052
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %	7 053
TeeSe Botnia Oy	2859365-3	Vaasa	65,74 %	80,26 %	7 056
Oy EduVamia	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 055
Kiinteistö Oy Palosaaren laboratoriot	1078255-2	Vaasa	56,00 %	65,60 %	7 114
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 059
Kuntayhtymät					
Escoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0283116-6	Seinäjoke	15,58 %	15,58 %	7 301
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä	1025565-6	Mustasaari	70,77 %	70,77 %	7 302
Kärkulla samkommun	0204197-3	Parainen	5,92 %	5,92 %	7 303
Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	40,85 %	40,85 %	7 304
Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	0349388-3	Vaasa	54,07 %	54,07 %	7 306
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %	7 310
Osakkuusyhteisöt					
Kvarken Link Oy (konserni)	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 209
TT Botnia Oy	2995396-4	Vaasa	37,19 %	41,45 %	7 058
Pohjanmaan Expo Oy	0702385-4	Vaasa	30,20 %	30,20 %	7 106
Kiint. Oy Ajurinkatu 14	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %	7 101
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,64 %	7 112
VP Facilities Oy (konserni)	2917961-4	Vaasa	33,30 %	40,78 %	7 135
Kyrönmaan jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 204
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	48,81 %	7 208
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %	7 136
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
Kvarkenhamnar Ab	556975-9037	Uumaja	50,00 %	50,00 %	7 205
Alakonsernit					
Kiinteistö Oy Pikipruukki	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 011
joka omistaa:					
As. Oy Pitkänlahdenkatu 31-35	1089301-7	Vaasa	100,00 %		7 040
As. Oy Vaasan Asemakatu 43	0546657-1	Vaasa	100,00 %		7 046
Vaasan Sähkö Oy					
joka omistaa:					
Vaasan Sähköverkko Oy	1993667-7	Vaasa	100,00 %		7 026
EPV Energia Oy	0216734-9	Vaasa	40,58 %		7 105
Stormossen Oy					
joka omistaa:					
Stormossen Restor Oy	3099477-1	Mustasaari	100,0 %		7 060
Palosaaren Yrityskeskus Oy (konserni)					
joka omistaa:					
Kiinteistö Oy Vamian ATM-Halli	3248304-3	Vaasa	100,00 %		7 061
Palosaaren Yritystilat Oy	3255942-3	Vaasa	100,00 %		7 062
Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalo	2117212-7	Vaasa	50,00 %		7 202
Vaasa Parks Oy Ab					
joka omistaa:					
Koy Vaasan Yrittäjänkatu 17	1729692-8	Vaasa	100,00 %		7 128
Kvarken Link Oy					
joka omistaa:					
NLC Ferry Ab Oy	2490732-8	Vaasa	100,00 %		7 203
Kvarken Link AB	559035-4873	Uumaja	100,00 %		Ei kumppanikoodia
VP Facilities Oy					
joka omistaa:					
KOy Producta III Vaasa	3207712-5	Vaasa	100,00 %		Ei kumppanikoodia
KOy EnergyLab Vaasa	2694481-9	Vaasa	100,00 %		7 134
Kiinteistö Oy Puffetti Fastighets Ab	0686192-8	Vaasa	100,00 %		Ei kumppanikoodia
KOy T2 Partners Vaasa Fab	3207076-7	Vaasa	33,33 %		Ei kumppanikoodia

9.KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖS

9.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
	1000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	472 465	351 316
Toimintakulut	-856 865	-712 624
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-3 917	5 231
Toimintakate	-388 316	-356 077
Verotulot	311 469	295 892
Valtionosuudet	152 606	160 189
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	521	657
Muut rahoitustuotot	13 558	4 789
Korkokulut	-3 942	-4 536
Muut rahoituskulut	-2 956	-2 347
Vuosikate	82 940	98 566
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-60 806	-56 568
Omistuksen eliminointierot	0	-26
Arvonalentumiset	-2 216	-975
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	136	1 634
Tilikauden tulos	20 054	42 631
Tilinpäätössiirrot	-219	76
Tilikauden verot	-2 456	-2 654
Laskennalliset verot	-171	-177
Vähemmistöosuudet	-23	-421
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	17 185	39 454
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	55,1	49,3
Vuosikate/Poistot, %	131,6	171,3
Vuosikate, euroa/asukas	1 226,4	1 458,8
Kunnan asukasmäärä	67 631	67 569

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Vuosikate euroa / asukas

= Vuosikate / asukas

9.2 Konsernin rahoituslaskelma

	<u>1.1. - 31.12.2021</u>	<u>1.1. - 31.12.2020</u>
	<u>1 000 euroa</u>	<u>1 000 euroa</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	82 940	98 566
Tilikauden verot	-2 456	-2 654
Tulorahoituksen korjaukset	3 917	-5 257
Pakollisten varausten lisäys/vähennys	-438	-198
Myyntivoitot	-3 299	-1 278
Myyntitappiot	325	110
	<u>80 988</u>	<u>89 290</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-122 429	-117 786
Rahoitusosuudet investointeihin	4 747	4 094
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 756	1 850
	<u>-111 926</u>	<u>-111 843</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-30 938	-22 553
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	-629	-233
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	75 035	156 604
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-106 571	-48 810
Lyhytaikaisten lainojen muutos	62 356	-72 380
	<u>30 820</u>	<u>35 414</u>
Oman pääoman muutokset	1 130	76
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Maksetut osingot	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 764	5 208
Vaihto-omaisuuden muutos	48	-764
Saamisten muutos	-32 377	-10 232
Korottomien velkojen muutos	52 010	-8 064
	<u>15 916</u>	<u>-13 853</u>
Rahoituksen rahavirta	47 238	21 404
Rahavarojen muutos	16 300	-1 149
Rahavarat 31.12	54 111	37 811
Rahavarat 1.1	37 811	38 960
	<u>16 300</u>	<u>-1 149</u>

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-108 707	-93 421
Investointien tulorahoitus, %	70,5	86,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,99	1,21
Kassan riittävyys, pv	18	15,6
Asukasmäärä		

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Vuosikate+Korkokulut)/(Korkokulut+Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

9.3 Konsernitase ja taseen tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020	VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
	1 000 euroa	1 000 euroa		1 000 euroa	1 000 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	191 910	191 910
Aineettomat oikeudet	3 918	3 811	Arvonkorotusrahasto	173 709	138 120
Muut pitkävaikutteiset menot	30 023	30 337	Muut omat rahastot	19 563	22 050
Ennakkom. ja kesk.er. hankinnat	0	0	Edellisten tilikausien alijäämä	199 831	160 999
	33 942	34 148	Tilikauden yli- / alijäämä	17 185	39 454
				602 198	552 534
Aineelliset hyödykkeet			VÄHEMMISTÖOSUDET	10 453	10 494
Maa- ja vesialueet	89 304	86 769			
Maa- ja vesial. arvonkorotukset	168 352	132 310	PAKOLLISET VARAUKSET		
Rakennukset	483 092	495 999	Eläkevaraukset	99	135
Rakennusten arvonkorotukset	1 285	1 304	Muut pakolliset varaukset	7 098	7 500
Kiinteät rakenteet ja laitteet	248 437	229 481		7 197	7 635
Koneet ja kalusto	21 131	22 830			
Muut aineelliset hyödykkeet	5 969	6 350	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	34 295	35 093
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	93 432	55 559			
	1 111 003	1 030 603	VIERAS PÄÄOMA		
Sijoitukset			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	556 001	587 538
Osakkuusyhteisöosuudet	187 526	176 582	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	100 229	89 700
Muut osakkeet ja osuudet	48 420	57 012	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	118 070	55 713
Osakkeiden ja os. arvonkorotukset	970	999	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	187 041	144 736
Muut lainasaamiset	1 339	1 068		961 341	877 688
	238 688	238 436			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	31 992	29 026	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 615 484	1 483 443
VAIHTUVAT VASTAAVAT			TASEEN TUNNUSLUVUT		
Vaihto-omaisuus	5 569	5 617	Omavaraisuusaste, %	38,2	38,5
Saamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	101,2	106,2
Pitkäaikaiset saamiset	27 718	18 321	Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	217 015	200 454
Lyhytaikaiset saamiset	112 461	89 481	Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	3 209	2 967
	140 179	107 802	Konsernin lainat, euroa/asukas	9 967	9 520
Rahoitusarvopaperit	5 544	3 665	Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	674 071	643 251
Rahat ja pankkisaamiset	48 567	34 146	Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	1 339	1 068
			Konsernin lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000€	691 269	653 774
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 615 484	1 483 443	Konsernin lainat ja vastuut, €/asukas	10 221	9 676
			Asukasmäärä	67 631	67 569

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuudet) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Konsernin lainat euroa / asukas

= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Laskennalliset verovelat)] / Asukasmäärä

Konsernin lainakanta 31.12

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Laskennalliset verovelat)

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

10. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tulokseksi muodostui 17.931.696,03 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan aikaisempina tilivuosina tehtyjä poistoerovaroja 315.401,19 euroa.
- Tehdään 10.100.000 euron investointivaraus taloussuunnitelmaan sisältyvien hankkeiden toteuttamiseen
 - talouden tietojärjestelmät 500.000,00 eur
 - satama-alue 5.000.000,00 eur
 - Palosaaren päiväkotitoimitus 2.300.000,00 eur
 - Kasarmin päiväkotitoimitus 2.300.000,00 eur
- Tehdään 100.000,00 euron suuruinen varaus Vaasa – Uumaja -ystävyysskuntarahaston perustamista varten

Vaasan kaupungin tilikauden ylijäämäksi muodostuu tämän jälkeen 8.047.097,22 euroa, joka siirretään taseen oman pääoman tilikauden yli- / alijäämä –tilille.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion toteutuminen – kohdassa selvitetään valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1 Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa on asetettu Vaasan kaupungin visiosta ja strategiasta sekä kriittisistä menestyskijöistä johdetut valtuustoon nähden sitovat tavoitteet kaudelle 2018–2021, mittarit ja keskeiset toimenpiteet 2021. Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatilanne 31.12.2021 on esitetty sivuilla 69-73.

1.2 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen liikelaitoksittain:

Vaasan Vesi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Liikelylijäämä ilman poistoja	7 958 900	7 967 900	7 900 290
Investoinnit netto	9 050 000	9 260 000	8 976 391

Vaasan Talotoimi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	19 644 500	19 644 500	19 644 500
Liikelylijäämä ilman poistoja	27 875 500	27 875 500	27 992 399
Investoinnit netto	11 915 000	12 310 000	13 455 856

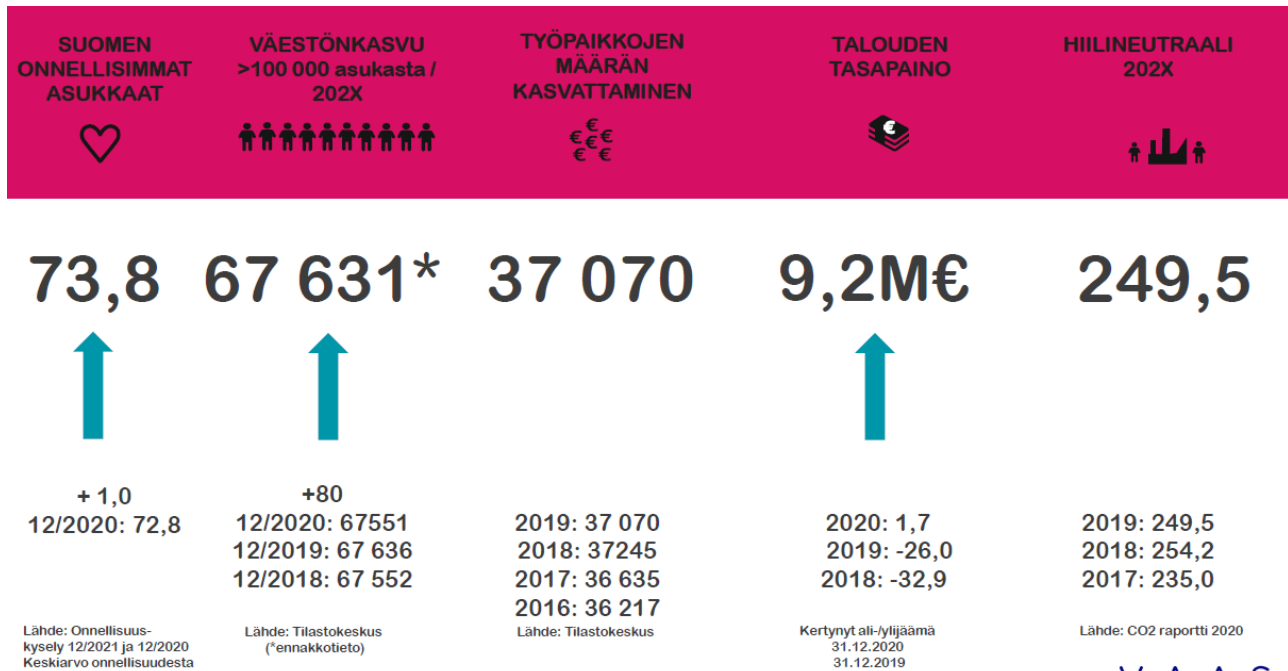
Pohjanmaan pelastuslaitos	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Pelastustoimi			
Kuntaosuudet	11 095 400	11 095 400	11 095 400
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelylijäämä ilman poistoja	580 000	580 000	70 039,71
Investoinnit netto	-580 000	-580 000	-422 002,88
Ensihoitopalvelut			
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelylijäämä ilman poistoja	0	0	1,51
Investoinnit netto	0	0	0

Liikelaitosten tilinpäätökset, jotka sisältävät myös talousarvion toteutumisvertailut, on esitetty liitteessä Tilinpäätökset liikelaitokset.

Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarvioissa on asetettu Vaasan kaupungin strategiasta valtuuston nähden sitovat tavoitteet sekä vuodelle 2021 mittarit ja keskeiset toimenpiteet.

 HYVINVOINTI		
TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUTUMA 31.12.2021
Väestön onnellisuus	<ul style="list-style-type: none"> Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus (TEA-viisari) Katuturvallisuusindeksi Peruspalveluiden saatavuus Hyvinvointi- ja onnellisuuskyseily asukkailla Liikuntakysely ja -indeksi 	<ul style="list-style-type: none"> TEA-viisarin tulokset ovat Vaasan osalta pääasiallisesti hyvät ja pysyneet samoina. Keskiarvo Vaasa 69 (päivitetty 20.1.2022), koko Suomi 68 (1-100). (V. 2020: 71 / 68) Vaasa katuturvallisuusindeksi 2021 oli 87,5, joka oli 9. paras 15 suurimman kaupungin joukossa (Vaasan katuturvallisuusindeksi v. 2020: 83,77, v 2019: 89,32) Lääkäriin pääsy 7,6 viikkoa (tilanne 22.11.2021). (v. 2020 5,4 vkoa, tilanne 9.2.21) Hammaslääkäripalvelun kiireetön hoito 7-9kk (v. 2020; 6-8 kk). Hoitojonon purkutyö edelleen käynnissä. Tehostettu palveluasuminen : 1.7-31.12.21 keskimääräinen odotusaika oli 65 pv Lastensuojeluilmoitukset määräjassa, v. 2021 96% (v. 2020: 98,6 %) Varhaiskasvatuksen käyttäjämäärä kasvaa voimakkaasti, mutta jokaiselle lapselle löytyy paikka lain määräämän ajan puitteissa. Vuoden 2021 aikana perustettiin 150 uutta varhaiskasvatuspaikkaa. Keskiarvo onnellisuudesta nousi prosentilla, vuonna 2021 73,8 (vuonna 2020: 72,8). TEA-viisarin valtakunnallinen tietojen keruu joka toinen vuosi (edellinen 05/2020).
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Päätöksiin haettujen oikaisujen määrä Asukas palaute Äänestysaktiivisuus 	<ul style="list-style-type: none"> 72 kpl (2020: 41 kpl, 2019: 60 kpl, 2018: 75 kpl, 2017: 93 kpl) 3061 kpl (Vuonna 2020 oli palautteita saapunut 1789 kpl.) Kuntavaaleissa 2021 äänestysprosentti oli 55,8 %.
TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUTUMA 31.12.2021
Hiilineutraali Vaasa 202X	<ul style="list-style-type: none"> Hiilidioksidipäästöt Hiilinielut 	<ul style="list-style-type: none"> CO2-raportti 2020: päästöt v.2019 (t CO2-ekv) 249,5 eli 3,7 per asukas. Kaupungin omaa metsäomaisuutta koskeva hiilinielu laskettu metsäsuunnitelman laadinnan yhteydessä. Hiilivarantojen skenaariolaskenta on tehty 50 vuoden ajanjaksolla. Paras tieto tällä hetkellä koko kaupungin alueen hiilinielusta on SYKE38 tv CO2-ekv (metsät ja suot).

VETOVOIMAISSUUS

TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUTUMA 31.12.2021
Talouden tasapaino	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisöverokertymä Verokertymä Yrityskannan muutos 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisöverotutot toteutuneet viime vuotta merkittävästi korkeampina. Toteuma 2021 36,8M€, toteuma 2020 27M€. Vuoden 2021 verokertymä yhteensä on 314,5M€ eli reilusti korkeampi kuin 2020 (299,9M€). Yritysten toimipaikkojen lukumäärä oli 9.12.2021 yhteensä 4149. (9.12.2020: 3977)
Väestönkasvu > 100 000 asukasta / 202X	<ul style="list-style-type: none"> Väestönkehitys Muuttoliike 	<ul style="list-style-type: none"> Ennakkoväkilukutietojen mukaan Vaasan ennakkoväkiluku 31.12.2021 oli 67 631 (Vaasan väkiluku 31.12.2020 oli 67.551, v. 2019: 67636, v. 2018: 67552.) Ennakkoväkilukutietojen mukaan Vaasa sai yhteensä 454 asukkaan nettomuuttotappion kuntien välisessä muuttoliikkeessä vuonna 2021 (nettomuuttotappio 258 asukasta v.2020). Maahanmuutossa kaupunki sai 457 asukkaan nettomuuttovoiton (nettomuuttovoitto 172 asukasta v.2020). Koko nettomuuttovoitto (nettomaassamuutto + nettomaahanmuutto) oli 3 asukasta. Syntyneitä oli 637 henkilöä ja kuolleita 587 henkilöä, joten luonnollinen väestönlisäys oli 50 asukasta. Tämän myötä Vaasan väkiluku kasvoi arviolta noin 50-60 asukkaalla vuonna 2021. Kaupungin haasteena on jo kuuden vuoden ajan jatkunut nettomuuttotappio maan sisäisessä muuttoliikkeessä (yhteensä noin -1 740 asukasta vuosina 2016-2021). (Muuttoliikeanalyysin mukaan Vaasan kaupunki kärsi yhteensä -258 henkilöä muuttotappiota maan sisäältä vuonna 2020.)
Työllisyysaste >75%	<ul style="list-style-type: none"> 18-64-v työllisten määrä / väestö 	<ul style="list-style-type: none"> Vaasan työllisyysaste oli vuonna 2019: 71,4% (v. 2018: 71,8 %.) Työllisyysaste oli v. 2018 Suomen 20. suurimman kaupungin joukossa sijalla 6.

TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUTUMA 31.12.2021
Kilpailukyinen yhdyskuntarakenne	<ul style="list-style-type: none"> Tontti- ja kaavavarannon määrä Rakennuslupien läpimenoaika Asemakaavojen läpimenoaika 	<ul style="list-style-type: none"> AK (asuinkerrostalot) 32 375 k-m2, jolle kunnallistekniikka valmiina ja 127 100 k-m2, jossa kunnallistekniikka puuttuu (kokonaiskaavavaranto 31.12.2021: 229 671 k-m2 = 264 % tavoitteesta) AR + AP (rivitalot ja asuinpientalot) 8076 k-m2, jolle kunnallistekniikka valmiina ja 13 606 k-m2, jossa kunnallistekniikka puuttuu (kokonaiskaavavaranto 31.12.2021: 22 200 k-m2 = 92,5 % tavoitteesta) AO (erillispientalojen korttelialue) 38 tonttia, jossa kunnallistekniikka valmiina, 146 tonttia, jossa kunnallistekniikka puuttuu (kokonaiskaavavaranto 31.12.2021: 144 tonttia = 60 % tavoitteesta). Kokonaiskaavavarannossa on sekä yksityisten että kaupungin maalla olevat tontit. Rakennuslupien läpimenoaika 2021: 16 päivää (v. 2020 keskimäärin 17 päivää). Asemakaavojen läpimenoaika: Asemakaavojen viimeisimmän kymmenen vahvistuneen kaavan osalta läpimenoaika on keskimäärin 1149 päivää. (31.12.2020: 1206 päivää)

VAHVA TALOUS

TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUTUMA 31.12.2021
VAHVA TALOUS		
Talouden tasapaino	<ul style="list-style-type: none"> Kertynyt ylijäämä Velkakertymä / asukas vrt. kuntien keskiarvo Toimintatulot Henkilötyövuodet 	<ul style="list-style-type: none"> Kertynyt ylijäämä 31.12.2021 9,2M€ (v.2020 1,7 M€). Lainakanta per asukas 4499 € / asukas (v.2020 4.140€ / asukas). Velkakertymä per asukas on Vaasassa korkeampi kuin Suomessa keskimäärin (v.2020 3.448 eur per asukas). Toimintatulot v.2021 206,6M€ (v.2020 191,4M€, v.2019 214,5M€) Henkilötyövuosien määrä 4.534 (2020: 4.464, 2019: 4.586) Mukana työllistetyt, ei sivuvirkaiset palomiehet, tilanne 1.1.-31.12.
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Tilamäärän muutos Korjausvelan määrä 	<ul style="list-style-type: none"> Tilakannasta poistunut omistuksessa olleita kiinteistökehityskohteita; Mansikkasaareen on purettu noin 600 hum2. ja Myllykatu 21:ssä 1304 hum2. Väkkärin tupa, 225 hum2, luovutettiin Isokyrön kotiseutuyhdistykselle. Mansikkasaaren jatkokehitys siirretty Kiinteistötoimelle. Varsinaisia myyntejä ei ole vielä toteutunut, mutta Klemettiän C-rakennus ja Hiirelä ovat olleet huutokauppa-kohteena. Niiden myynti ajoittuu loppuvuoteen. Ulkoa vuokrattujen tilojen määrä on n. 19 000 hum2. Pläkkymuseon vuokratilat, 28 hum2, ovat poistuneet tilakannasta. As Oy Suvitorin osakkeet on myyty. Kaupunkiympäristön infrastruktuurin korjausvelka on n. 200 milj. €. Kuntatekniikka: 102 milj. €. Vaasan Vesi liikelaitos: 48 milj. €. Vaasan Talotoimi liikelaitos: 47 milj. €

HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN

TAVOITTEET	MITTARIT	TOTEUTUMA 31.12.2021
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön vaihtuvuus Sairauspoissaolot Työhyvinvointikyselyn tulokset 	<ul style="list-style-type: none"> Päätyneet palvelussuhteet 1.1.-31.12.2021: 1870 kpl (v. 2020: 324) HUOM! Vuoden 2021 luvuissa mukana hykyyn siirtyneet (liikkeen luovutus 1.556) 1.1.- 31.12.2021 välisenä aikana <ul style="list-style-type: none"> Vakituisen henkilöstön sairauspoissaolot 15,0 pv/hlö (2020: 15,5 pv/hlö) Määräaikaisen henkilöstön sairauspoissaolot 16,1 pv/hlö (2020: 12,2 pv/hlö) Työhyvinvointikysely toteutettiin v. 2020 ja seuraavan kerran toteutetaan 2022

TAVOITE	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Väestön onnellisuus	<ul style="list-style-type: none"> Keskustan koulukampus H-talo Päiväkoti- ja kouluverkon kehittäminen Lapsiperheet-hankkeen jalkauttaminen (sivistys+sote) 	<ul style="list-style-type: none"> Keskustan yhtenäiskoulun tarveselvitys hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.3.21 § 81. KH palautti hankesuunnitelman valmisteluun ja se käsitellään uudestaan keväällä 2022. Alueen asemakaavamuutos alkoi syksyllä 2021. H-talo rakentuu Bothnia High5 - projektiallianssin toimesta. Hanke on jokseenkin aikataulussa ja sisäänmuutto tapahtuu vaiheittain syksyllä 2022. Päiväkoti- ja ruotsinkielisen kouluverkon palveluverkkoselvitykset päivitetty syksyllä 2021. Suomenkielisen perusopetuksen palveluverkkoselvitys päivitetään keväällä 2022. Länsiniityn, Palosaaren ja Teeriniemen päiväkotihankkeet etenevät, kuten myös Vamian ATM-halli ja Sundomin koulun laajennus. Merikaarron päiväkodin ja koulun sekä Kasarmialueen päiväkodin tarveselvitykset on hyväksytty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 8.12.2021. Teeriniemen keskustan asemakaavamuutos eteni luonnosvaiheeseen, Länsiniityllä ja Palosaarella on jo kaavallinen valmius päiväkodeille. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu yhteistyössä sote ja sivistys. Hyvinvointikuntayhtymän yhteistyötä sivistystoimeen on suunniteltu yhteisessä sis-sote työryhmässä. Oppilas- ja opiskelijahuolto siirtyi Pohjanmaan hyvinvointialueelle 2022 alusta. Perusopetuksen vuosiviikkotuntiresurssin nosto syksyllä 2021: 1,90 -> 1,95, varhaiskasvatuksen avustajiin +80t€ sekä koulukoutseja jokaiseen yläkouluun (yht. 5 kpl). Loppuvuodesta Vaasa valittiin mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta-malliin
TAVOITTEET	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Väestön onnellisuus (Jatkuu)	<ul style="list-style-type: none"> Pohjanmaan hyvinvointialueen perustaminen Palvelupolkujen tunnistaminen, selkeyttäminen ja palvelumuotoilu Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto Terveysliikunta ja kulttuuripalvelujen edistäminen ja kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointikuntayhtymän osalta päätökset tehty ja toiminta käynnistynyt 1.1.2022 Hyvinvointikuntayhtymän johto valittiin v.2021 aikana. Palvelujen kehittämiseksi on toteutettu hankkeita STM:n tulevaisuuden sotekeskus sekä rakennehankkeiden kautta. Palvelumuotoilu osana kaupungin prosessien kehittämistä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma suunnitelma hyväksyttiin valtuustossa osana hyvinvointikertomuksen käyttöönottoa Keväällä 2020 hyväksyttyä kulttuuri - ja liikuntaohjelmaa jalkautettiin vuoden 2021 aikana, esim. kaupunkiympäristön viihtyisyyden lisääminen katutaiteen keinoin (Ristinummi), varhaiskasvatuksen kulttuuripolun valmistuminen ja pilotointi, museossa toteutettiin nuorten taidekerhotapaamisia 13 krt ja Kaikukortit käytössä (jaettu 1024, käyttöaste 42%). Toteutettuja toimenpiteitä mm: Skeittipuisto Onkilahteen, lasten hissi Öjbergetille, kaupunginselän, Pukinjärven, Ristinummen ja Piivilammen luontoliikuntareittien parantaminen sekä Kalarannan pulkkamäen toteuttaminen. Korona-aikajaksona kuntalaisille on toteutettu paljon digitaalista kulttuuri- ja liikuntapalvelua. Kehitetty Suomen mallin mukaista maksutonta harrastetoimintaa koulupäivän yhteyteen
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Kuntalaisten osallistaminen kokeilujen kautta ja yhteiskehittämisen keinoin Vaikutusten arviointi mukaan johtamiseen ja päätöksentekoon 	<ul style="list-style-type: none"> Asukkaiden ajatuksia on kerätty kyselyjen ja sähköisen asukasillan avulla mm. Kieliohjelman valmistelussa, päiväkotij- ja kouluhankkeissa, Ristinummen lähiöprojektissa, Vähänkylön patikkahankkeessa, Väitien ja Korsholmapuistikko 37-39 asemakaavoissa ja kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeissa. Neuvostot, järjestötoimijoita ja kokemusosaajia on osallistunut osallistumisohjelman valmisteluun työpajoissa. Vaikutusten arviointi on jo mukana merkittävässä päätöksenteossa erillisenä osiona. Esim. jokaisessa kaavahankkeessa on mukana vaikutusten arviointi.
TAVOITE	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Hiilineutraali Vaasa 202X	<ul style="list-style-type: none"> Hiilineutraali rakentaminen, uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen, jakamistalouden toimenpiteet Hiilinielujen ylläpitäminen ja kasvattaminen Kaupunkirakenteen tiivistäminen Kestävän liikkumisen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Ravilaakson osalta kehitetty rakentamista koskevat vähähiilisyyskriteerit. Myöhemmin myös tavoitteena luovuttaa kortteli kiertotalousteemalla. Variskan koulun rakennuksen ja rakentamisen osalta huomioitu seuraavat: Tarpeenmukainen ilmanvaihto vyöhykkeittäin, läsnäolotunnistimin varustetut energiatehokkaat LED-valaisimet, aurinkopaneelit aurinkoenergian keräämiseen, rakennusautomaatiojärjestelmään yhdistetty energiamittaus jotta käytön aikana energiankulutusta voidaan seurata ja optimoida, kohteelle on asetettu viherkerroin, joka toteutuu sekä käytetään pitkäikäisiä rakenneratkaisuja ja materiaaleja. Työmaalla jätteet lajitellaan eri jakeisiin: puu, pahvi ja energijae, kipsilevy, villaristeet, vaarallinen jäte, rakennusjäte, muovi, muovieristeet, metalli, betoni- tiili- ja laatta. Vuoden 2021 budjettiin hyväksyttiin Sundomin koulun laajennuksen suunnittelurahoitus. Laajennuksen yhteydessä vanha öljylämmitys korvataan ympäristöystävällisemmällä ratkaisulla. Ensimmäiselle puukerrostalolle myönnettiin keväällä 2021 rakennuslupa. Jätelainsäädäntö päivitettiin vuonna 2021. Keskeisenä tavoitteena on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä ja materiaali- ja kierrätystä. Tämä toteutetaan kunnallisella tasolla esim. Jätehuoltopoliittisen ohjelman kautta. Vaasan kaupungin metsäomaisuutta koskevien hiilinielujen ja hiilivarantojen määrä sekä hiilitase on laskettu 31.12.2020. Se on osa koko kaupunkialueen metsien hiilinielusta. Hiilinieluja ja -varantoja kasvatetaan parhaiten määrätietoisella metsänhoidolla. Vuonna 2021 hankitusta raakamaasta n. 50 ha oli metsämaata. Asumisen asemakaavoituksessa priorisoitu kaupunkirakenteen tiivistämisen hankkeita. Onkilahden konepajankatu, Etelä-Klemetillä ja Vaskiluodon täydennysrakentamisen mahdollistamia isompia aluekokonaisuuksien etenemistä edistetty. Kaupunkiosakeskustyö jatkuu Ristinummella, Teeriniemellä ja Sundomissa. Kestävän liikkumisen ohjelma hyväksytty ja toimenpiteitä viedään eteenpäin talousarvion puitteissa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeita laadittu ja tulee hyväksyttäväksi 2/2022. Joukkoliikenne kilpailutettu, uusi toimija (Vekka) aloittaa 7/2022. Valmisteltu uusia toimintamalleja systeemiseen kehittämiseen.

VETOVOIMAISSUUS

TAVOITE	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Talouden tasapaino	<ul style="list-style-type: none"> Yritysten houkuttelu ja Invest-In brändin rakentaminen Pienten ja keskisuurten yritysten verkostoitumisen edistäminen Työllisyyspolkujen nopeuttaminen Pohjoismainen yhteistyö (EAYY) Korkeakoulukampuksen kehittäminen GigaVaasa infran rakentaminen Nopeampien juna-yhteyksien kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunki allekirjoitti valtion kanssa innovaatioekosystemisopimuksen ja ensimmäiset hankkeet toteutettu AKKE-rahoituksella, varsinaisen EU- rahoitus myöhässä. Neuvoteltu valtion kanssa jatkorahoituksesta. Yhtenäistä Invest In -brändiä tuotu näkyväksi vaasa.fi-verkkosivustolla ja uutta some sekä infomateriaalia suunnitellaan. Sivut https://vaasanseuduntoimitilat.fi/ jalostettu. Yhteistyötä kehitetty yrittäjäjärjestöjen kanssa ja yhteisiä (virtuaali)tilaisuuksia järjestetty, missä keskusteltiin eri ajankohtaisista teemoista. Vaasa edustettuna KUJO-seminaarissa. Työllisyyden ekosysteemin alueellinen yhteistyö käynnistettiin, ja toimintamallien sekä asiakkaan palvelupolkujen muotoilutyö on alkanut palvelumuotoilua hyödyntäen. EAYY aloitti toimintansa 2021. Pohjoismainen yhteistyö on edistetty osallistamalla Nordregion tutkimustyöhön sekä Uumajan ja Vaasan johtavien viranhaltijoiden säännöllisillä tapaamisilla ja työ kohti yhteistä kehitysstrategiaa aloitettu. Kampushanke on käynnissä Vaasan yliopiston vetämänä. GigaVaasan infraa on laadittu yleissuunnitelma, josta edetään rakennussuunnitteluun ja rakentamiseen 2021. Asemakaavamuutos hyväksyttiin keväällä kv:ssa ja sai lainvoiman. KV myönsi infran suunnitteluun ja rakentamiseen 5 M€ lisämäärärahoituksen vuodelle 2021. Määrärahaa käytettiin tontin 16 raivaukseen ja infran suunnitteluun sekä toteutukseen. Itsäisen Runsorintien perusparannus ja levitys valmistui 11/2021. GigaVaasa alueen katu- ja vesihuoltoinfran suunnittelu valmistui, toteutus alkaa keväällä 2022. Giga Vaasa aluetta sivuavan (Mustasaaren puolella) maantien suunnitteluun myönnettiin valtion rahoitusta 0,5 M€. Suunnittelu käynnistyi vuoden 2021 lopussa. Valtio suunnittelee parhaillaan Vaasa-Seinäjoki -rataosuuden tasoristeysten poistamista liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja rataosuuden nopeustason nostamiseksi.
TAVOITTEET	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Talouden tasapaino (jatkuu)	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijoiden juurruttaminen Vaasaan 	<ul style="list-style-type: none"> Vuorovaikutusta opiskelijajyhdistyksiensä kanssa on vahvistettu, osallistuttu mm. tuutorivierailuihin, uusien opiskelijoiden (myös kansainvälisten) infotilaisuuksiin, kuvattu video uusien kansainvälisten opiskelijoiden kokemuksista. Harjoittelupaikkoja ja kesätöitä tarjottu opiskelijoille. Mukana korkeakoulujen yhteisessä Maailman onnellisimmat opiskelijat –kampanjassa sekä osallistanut eri opiskelijaryhmiä eri haasteiden ja somen kautta. Opiskelijat parhaiten tavoitettavaan Instagram-kanavaan on panostettu suunnitelmallisesti. Kv-opiskelijoiden juurruttamiseen eri hankkeiden kautta. Strategiakyselyn markkinoinnissa panostettiin siihen, että opiskelijoilta saatiin vastauksia kaupungin kehittämiseen ja tulevaisuuden suuntaan.
Väestönkasvu > 100 000 asukasta / 202X	<ul style="list-style-type: none"> Kolmikieliset www-sivut Kuntaliitosneuvottelujen edistäminen työssäkäyntialueen kuntien kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Vaasa.fi-sivuston englanninkielistä sisältöä on lisätty, luotu mm. markkinointipainotteinen, vetovoiman lisäämiseen tarkoitettu osio. Ajankohtaisia uutisia on käännetty englanniksi huomattavasti aikaisempaa enemmän (2021: 185 uutista, v. 2020: 108, 2019: 42) Kesäkuussa valmistuneessa kieliohjelmassa tavoitellaan ja tuetaan englanninkielisen viestinnän lisäämistä mahdollisuuksien mukaan, keskeisiksi havaituilla toimialoilla ja palveluissa. Kuntaliitosneuvotteluja ei ole kuluvana vuonna käyty.
Työllisyysaste >75%	<ul style="list-style-type: none"> Nuorten työllistämistoimenpiteet Pitkäaikaistyöttömien työllistämistoimenpiteet Yrityshautomot Työpaikkojen luominen, työvoiman laadukas koulutus, osaajien houkuttelu 	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetty uusia malleja työllistämisen edistämiseen nuorille mm. yrittäjyysstipendi ja urheilijoiden kesätyöstipendi. Erityisnuorille ja muille vahvempaa tukea tarvitseville nuorille räätälöity kesätyökonsepti. Pitkäaikaistyöttömille tarjottu laaja-alaista tukiverkkoa työllistymisen tueksi. Tuki on moniportainen, yksilöllisesti etenevä malli, jonka tavoitteena on hyvä elämä, huomioiden henkilön omat tarpeet ja resurssit. Toteutetaan yhteistyökumppaneiden kautta. Toteutetaan yhteistyökumppaneiden ja uusien hankkeiden kautta. Osaajien houkuttelu kaupungin, Vasekin, Vaasan keskussairaalan ja yritysten yhteisen valtakunnallisen kampanjan avulla.
TAVOITE	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne	<ul style="list-style-type: none"> Sataman kehittäminen ja satamatien rakentaminen Asumisen monimuotoisuuden kehittäminen Wasa Station 	<ul style="list-style-type: none"> Satamassa on käynnissä mittavat satama-allasta, satama-alueita, laituria- ja terminaaliratkaisua sekä matkustajien saapumisjärjestelyjä koskevat investoinnit, joilla varmistetaan uuden Aurora Botnia -laivan sujuva liikennöinti sekä teollisuuden merikuljetukset. Investoinnit ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti. Satamatien suunnittelu sai joulukuussa 2020 0,5 M€ valtion rahoitusta, suunnittelu on käynnistynyt toivottua hitaammin. Sataman asemakaava sai lainvoiman. Pientalo- ja rivitalotonttien asemakaavoituksen lisäämisellä pyritään turvaamaan monipuolisen asumisen tonttitarjonta. Asuinkerrostalotonttien varanto on hyvä, pienempimitakaavaista asumisen tonttivarantoa tarvitaan lisää ja sitä on valmiilla Länsiniityn, Gerbyn rinteeseen, Strömsöön ympäristöön ja Väliitie. Town-houseja on tulossa Ravilaaksoon ja Teeriniemelle. Asemakaavojen kesto; kaavoitusprosessin kehittämisen pilotoinnin oppeja on viety uusiin alkaviin kaavahankkeisiin, aloitusvaiheen riskienarviointia on kehitetty, koulutusta lisätty, prosessia kirkastettu ja laajempi projekti jatkuu. Hankkeen valmistelut sekä kaupungin ja YIT:n väliset neuvottelut etenivät kevään mittaan ripeästi. Kesäkuussa järjestettiin valtuustolle seminaari, jossa kuvattiin hankkeen tilannetta. Kaupunginhallitus ja valtuusto päätettiin kutsua koolle ylimääräiseen kokoukseen heinäkuussa. Valtuusto hyväksyi 26.7.2021 musiikkitalon rakentamista koskevat yhtiöjärjestelyt mukaan lukien takauksen myöntämisen rakennushankkeelle.

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Talouden tasapaino	<ul style="list-style-type: none"> Lakisääteisten tehtävien kartoittaminen, palveluiden parempi fokusointi Sisäisten vuokrien järjestelmän tarkistaminen Ennaltaehkäisevään hyvinvointiin panostaminen suurempien kustannusten kasautumisen välttämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutettu talousarvion puitteissa. Selvitystyö käynnistetty keväällä 2021. Tähän liittyy keskeisesti vuodenvaihteessa 2021-2022 alkaneen Hyvinvointikuntayhtymän tilavuokrat joihin liittyviä sopimusneuvotteluita on käyty loppuvuosi 2021. Sisäisen vuokran ja Hyvinvointikuntayhtymän vuokrien tulee olla perusteillaan lähellä toisiaan. Ennaltaehkäisevää toimintaa ja varhaista puuttumista on toteutettu osana perustoimintaa Uusia toimenpiteitä on toteutettu mm. Tulevaisuuden sotekeskus-hankesuunnitelun yhteydessä: esim. Perhekeskus on aloittanut Tammikaivontielle, sotessa on osallistuttu lapsiperheitä ja aikuisia koskeviin hankkeisiin. Toimintatapoja on kehitetty, ml sähköisten palveluita.
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Konserniohjauksen kehittäminen Kiinteistöjen kunnossapittoa panostaminen, korjausvelan hallinta Elinkaarimallit ja omaisuuden huolto 	<ul style="list-style-type: none"> Vaasan kaupungin omistajapolitiittiset linjaukset päivitetty, KV 29.3.2021. Konserniohjauksen toimivuutta ja kehityskohteita on arvioitu osana Toimivat kuntakonsernit hanketta. Hanke on päättynyt vuonna 2021. Omasta tilakannasta poistuneet: puretut rakennukset (KKR-kohteet: Myllykatu 21 & Mansikkasaari). Lisäksi 1/2021 luovutettiin Väkkärin tupa Isonkyrön kotiseutuyhd.:lle (225 hum2) Vuokratkannasta poistuneet: Vähässäkyrössä Pläkkymuseon vuokratilat ovat poistuneet tilakannasta (28 hum2). As Oy Suvitorin osakkeet on myyty. Vuokratkannan lisäykset: Variskan koulun hankkeeseen liittyy keittiön väistötilojen vuokraaminen 1.6. alkaen. Korjausvelkaa pyritään hallitsemaan kohdistamalla toimenpiteet oikeisiin kohteisiin niin kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta, kuin rakennuksen kunto huomioiden. Omaisuuden hoidossa pyritään huomioimaan erilaiset rahoitusratkaisut ja elinkaarimallia kokeillaan, kun löydetään sopiva kohde. Kaupunginvaltuusto on 26.7.2021 hyväksynyt Musiikkitalon toteuttamisen tytäryhtiömallilla ja myönsi takauksen Musiikkitalon rahoittamiseksi., Teeriniemen päiväkotia on päätetty toteuttaa kiinteistöleasingmallilla ja vuoden 2022 talousarviossa on päätetty selvittää keskustan yhtenäiskoulun rahoitus- ja omistajusratkaisuja.

HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN

TAVOITE	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön täydennyskoulutus ja elinikäinen oppiminen Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Työntantajbrändin kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Korona-pandemiasta johtuen on panostettu erityisesti virtuaalisiin koulutuksiin, valmennuksiin. Aiheina mm. rekrytointi, projektijohtaminen, tietoturva, työsuojelu ja työturvallisuus. Henkilökunnalle on myös informoitu ulkopuolisista maksuttomista webinaareista erilaisista aiheista. Digitaalisia taitoja on vahvistettu koulutuksin (mm. Teams-koulutukset, tekoäly ja robotiikka). Henkilöille ja esihenkilöille on tarjottu tukea poikkeustilanteeseen (mm henkilöstö- ja esihenkilöinfot, työnhajaukset). Esihenkilöille järjestetty myös valmentavan johtamisen valmennusta Koko vuoden 2021 aikana on toteutettu 16 anonyymia rekrytointia. Nuorten kesätyöhaussa oma hakuryhmä erityis- ja vammaisnuorille, omat työvalmentajat erityistä tukea tarvitseville, palautekysely työntekijöille KVTES-palkkausjärjestelmien kehitystyössä saatiin valmiiksi konsernihallinnon osalta tehtäväkohtaisten palkkojen arvioinnit ja määrittelyt. Teknisten palkkausjärjestelmän kehittämistyössä henkilökohalta lisää koskevan järjestelmän käyttöönotto ajoittui helmi-maaliskuuhun 2021. Aktiivinen työnantajana markkinointi. Oppilaitosyhteistyö: Trainee-ohjelma yliopiston opiskelijoille (Hr-trainee.) Kaupunkiympäristön toimiala solmin yhteistyösopimuksen ammattikorkeakoulun kanssa 2/2021. Vamian sekä Åbo Akademien kanssa järjestetty opiskelijaryhmätapaamisissa missä markkinoitu varhaiskasvatukseen työpaikkoja. Tuotu esille kaupungin laajaa työmahdollisuuksien kenttää uratarinoiden avulla. ("Kesätyöntekijät kertovat" ja "työntekijät kertovat" haastattelusarjat nettisivuilla ja somekanavissa. Kesätyöntekijät kertoivat työstään myös instagramissa videoilla.) Työnantaja/-hakijakokemus -kysely. Toimenpiteinä panostaminen erityisesti hakijaviestintään rekrytointiprosessin aikana TA-mielikuvatutkimuksen (sis. ja ulk.) toteutettiin 2/2021, minkä pohjalta laadittiin kehittämissuunnitelma.

HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN

TAVOITE	TOIMENPITEET	TOTEUTUMA 31.12.2021
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	<ul style="list-style-type: none"> Digitalisointi ja uusien työn tekemisen mallien kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> V. 2021 jatkettu laajojen talous-, palkka- ja HR-järjestelmien uudistamishankkeiden eteenpäin vientiä. Talousjärjestelmän tavoite käyttöönotolle on vuoden 2023 aikana. IT-palveluiden jatko-ulkoistus toteutettiin onnistuneesti. Digivision pohjalta laaditun digiohjelman toimenpiteitä on edistetty. <ul style="list-style-type: none"> Avustusprosessin digitalisointi ja kehittämisprojekti sekä sopimuksenhallinta kaupunkiympäristön toimialalle saatiin onnistuneesti päätökseen. Kuntatekniikan toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto projekti valmistui 2021 Sähköisen allekirjoituksen, ja siihen liittyvien prosessien kehittämisprojekti on pilotointivaiheessa. Laajempi käyttöönotto on 2022. Työnajaseurannan kehittämisprojekti on pilotointivaiheessa, ja sen laajempi käyttöönotto on vuoden 2022 aikana. Projektissa otetaan ensimmäinen tärkeä askel HR Master Datan toteutuksessa ja integraatioiden mahdollistamisessa. Intranet-sivuston uudistusta on jatkettu, ja sen käyttöönotto aikataulutetun maaliskuulle 2022. Avoin kunta -hankkeessa on kehitetty osallistumisen ja vuorovaikutuksen palveluprosesseja palvelumuotoilun keinoin. Hyvät valmiudet etätyöskentelyyn on edelleen korostunut vuoden 2021 aikana, ja panostus henkilöstölle sopiviin työvälineisiin, ja niiden käytön ohjaukseen on jatkunut vahvana esimerkiksi erilaisten koulutusten muodossa. Uusia digitaalisia työkaluja on otettu toimialoilla aktiivisesti käyttöön ja henkilöstölle on järjestetty digikoulutusta (mm. Teams-klinikat) sekä vinkkejä miten huolehtia omasta hyvinvoinnista ja työpaikan yhteisöllisyydestä etätyö-/hybridiaikana. Etätyön yleistäminen ja sen hyödyntäminen on osittain lisännyt työhyvinvointia ja työmotivaatiota. Yhtäjakoisella etätyöllä on kuitenkin myös negatiivisia vaikutuksia, esim. yhteisöllisyyden väheneminen. Jatkossa jonkinlainen hybridimalli vaikuttaisi olevan toimivin henkilöstön hyvinvoinnin ja työn tuottavuuden näkökulmasta.

2. TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan samaa rakennetta.

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut määrärahat ja tuloarviot tulosaluetasolla.

Tulosaluekohtaiset määrärahat alkuperäisen ja muutetun talousarvion mukaan ja toteutuma tulosalueittain on esitetty hallintokuntien toimintakertomuksissa sivuilla 77-174. Toteutumavertailu on tehty suhteessa muutettuun talousarvioon. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perusteluja suurimmille poikkeamille.

Määrärahan sitovuustaso on bruttoyksiköillä toimielintaso, nettobudjetoituyksiköille on vahvistettu sitova nettomeno. Yhteenveto käyttötalouden määrärahojen toteutumasta sitovuustasoittain on esitetty sivuilla 181-184.

Poikkeama – sarakkeessa on toteutumaa verrattu muutettuun talousarvioon

- +merkkinen poikkeama = tulojen toteutuminen yli ja menojen toteutuminen alle talousarvion
- - merkkinen poikkeama = menojen toteutuminen yli budjetoidun ja tulojen jääminen alle talousarvion

KÄYTTÖTALOUS

<u>Toimielin</u>	<u>Tulosalue</u>	<u>Sivu</u>
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	77
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	77
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	79
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	79
	132 Konsernihallinto	82
	140 Avustukset	84
	141 Jäsenmaksut	85
	142 Osuudet	85
	143 Varausmäärärahat	86
	144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	86
	145 Työllistäminen	87
	146 Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset	89
	160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaali- palvelut	90
Vähänkyrön aluelautakunta		92
	150 Lautakunnan hallinto ja yhteiset	93
	152 Työpaja Arpeeti	95
Sosiaali- ja terveyslautakunta		98
	200 Yhteiset ja tekniset tukipalvelut	99
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	101
	220 Koti- ja laitoshoido	107
	230 Terveyspalvelut	110
	239 Erikoissairaanhoido	113
	240 Yhteistoiminta-alue/Laihia	114
Kasvatus- ja opetuslautakunta	302 Varhaiskasvatus	117
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	120
	306 Suomenkielinen perusopetus	121
	307 Ruotsinkielinen perusopetus	124
Koulutuslautakunta	312 Vaasan Lyseon lukio	127
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	129
	315 Vamia	130
	355 Nuorisopalvelut	132
	443 Vaasan kaupungin opistot	135

ToimielinTulosalue

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	351 Liikuntapalvelut	139
	353 Elisa Stadion	145
	363 Vaasan kaupungin museot	146
	373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	148
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	152
	381 Vaasan kaupunginteatteri	153
Rakennus- ja ympäristölautakunta	500 Rakennusvalvonta	156
	501 Ympäristönsuojelu	158
	503 Terveysvalvonta yhteistoiminta-alue	159
	504 Eläinlääkintähuolto yhteistoiminta-alue	160
Kaupunkiympäristölautakunta		161
	510 Yhteispalvelut	162
	511 Kiinteistötoimi	162
	512 Kuntatekniikka	165
	570 Kaavoitus	169
Vaasan seudun jätelautakunta	580 Vaasan seudun jätelautakunta	172

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

100 Vaalit

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii sekä kuntavaaleissa, aluevaaleissa että valtiollisissa vaaleissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta toimitti vuonna 2021 kuntavaalit ja hoiti tammikuussa 2022 pidettyjen ensimmäisten aluevaalien valmistelut. Covid19-pandemia vaikutti merkittävästi molempien vaalien järjestelyihin ja sen johdosta kuntavaalit siirrettiin huhtikuulta kesäkuulle 2021 ja kuntavaalien ennakoäänestysaika pidennettiin kahteen viikkoon. Valtio korvasi kunnille tästä aiheutuneita kustannuksia 1,4 euroa/äänioikeutettu kunnan asukas. Kuntavaalien äänestysprosentti Vaasassa oli 55,8 % koko maan äänestysaktiivisuuden ollessa 55,1 %. Keskusvaalilautakunta teki toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi kampanjoimalla eri kanavissa, järjestämällä ennakoäänestyspaikat mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot		25	25	77	52
Toimintakulut	-277	-51	-329	-327	2
Toimintakate	-277	-26	-304	-250	53

Henkilöstötiedot

Keskusvaalilautakunnalla ei ole omaa vakituista henkilöstöä vaan se valitsee itselleen vaalia varten sihteerin. Lisäksi ennakoäänestykseen ja äänestyspäivän äänestykseen palkataan tarvittavaa tilapäistä henkilökuntaa.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

110 TARKASTUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden järjestämisestä sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastustoimi arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja kaupungin palvelutoiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
	Arviointikertomus vuodelta 2020	Toteutunut
	Arviointisuunnitelma	Toteutunut

Tarkastustoimi arvioi vuosittain valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tarkastuslautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden mukaisesti. Tarkastustoimelle asetetut tavoitteet toimintavuodelle 2021 ovat toteutuneet.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, tarkastuksen järjestäminen)/pv	300,0	299,5	285	258,0
Lakisääteinen tilintarkastus / pv	91,9	83,29	80	83,30
Lakisääteinen tilintarkastus / 1000 €	38,2	32,5	35,4	32,6

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
	Sidonnaisuusrekisterin ylläpito	Toteutunut
	Avainhenkilöriski	Osittain realisoitunut

Talouden toteutuminen

Toimintavuonna 2021 tarkastuslautakunta järjesti yhteensä 10 kokousta. Käyttötalousmenoja on tarkasteltu toimintavuoden aikana kriittisesti, mutta COVID 19 –pandemia ei käyttötalousmenoihin enää vaikuttanut. Toimintakulujen toteuma on 96,1 % talusarviosta.

	Alkuperäinen talusarvio 2021 1000 €	Talusarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talusarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot		5	5	5	
Toimintakulut	-288	-16	-304	-293	11
Toimintakate	-288	-11	-299	-287	11

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2,0		2,0
Määräaikaiset	0,2		0,2
Työllistetyt		0,5	0,5

KAUPUNGINVALTUUSTO

120 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsevat toimielimet järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuustossa on valtuustokaudella 2021-2025 55 jäsentä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valtuuston kokoukset ja seminaarit	7	8	11	14
Päätökset, lukumäärä	94	99	150	143
Kustannukset €/kokous	49 020	38 851	41 927	32 297
Kustannukset €/asukas	5,06	4,60	6,77	6,69

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1		1	1	
Toimintakulut	-461		-461	-452	9
Toimintakate	-461		-461	-451	9

Henkilöstötiedot

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

KAUPUNGINHALLITUS

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	27 203	484	27 686	24 142	- 3 544
Toimintakulut	-73 291	154	-73 137	-69 169	3 968
Toimintakate	- 46 089	638	-45 450	- 45 027	424
Poistot				-2 351	

130 KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita ja reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
<p>Kaupungin ja kaupunkikonsernin johtaminen siten, että kaupunginvaltuuston strategiassa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat</p>	<p>Päätöksenteossa huomioidaan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet</p> <p>Hallinnollisten prosessien kehittäminen</p> <p>Johtamista tukevien ohjaus- ja tietojärjestelmien kehittäminen</p> <p>Omistajaohjauksen kehittäminen</p>	<p>Kaupungin kehitystavoitteiden toteutumisen seuranta</p> <p>Digitaalisten palveluiden ja prosessien kehittäminen.</p> <p>Opiferus-taloussuunnitelu-järjestelmää jatkokehitetty</p> <p>Omistajapoliittiset linjaukset on päivitetty. Konserniyhtiöitä on seurattu osavuosisiraportoinnin kautta. Tytäryhtiöiden kanssa käyty talous- ja tulosneuvottelut. Konsernijaosto on päättänyt kaupungin ennakkokäsityksestä konserniohjeen mukaisesti.</p>
<p>Konserniohjauksen ja johtamisen kehittäminen</p>	<p>Konserniohjauksen selkeyttäminen</p> <p>Säästövelvoitteet myös kuntayhtymille ja yhtiöille</p> <p>Kehittämishankkeiden prosessijohtaminen</p>	<p>Konserniohjausta on kehitetty osana valtakunnallista Toimivat kuntakonsernit-hanketta. Hanke on päättynyt vuonna 2021. Keskeiset kehitysalueet ovat: 1) yhtiökohtaiset vastuut, 2) Raportoinnit ja tiedonkulku sekä 3) vastuuhenkilön tehtävät ja vastuut.</p> <p>Taloudelliseen tuloksellisuuteen ja vuoropuheluun on kiinnitetty erityistä huomiota.</p> <p>Palvelumuotoilu otettu mukaan kehittämishankkeisiin.</p>
<p>Henkilöstörakenteen optimointi</p>	<p>Organisaatioiden uudistaminen, hallinnon keventäminen ja poikkihallinnollisten prosessien tehostaminen</p>	<p>Henkilöstösuunnitteluryhmät kokoontuneet toimialajohtajien johdolla. Tehtäviä uudelleenjärjestelty ja joitain tehtäviä karsittu organisaatiouudistusten myötä.</p> <p>ICT-palveluiden jatkoukoistuksen toteutus.</p>

	Ennakoiva henkilöstösuunnittelu Palvelurakenteen kehittäminen	Vuoropuhelua ja seuranta on tehostettu yhtiömuotoisten palvelutuottajien kanssa. Yhteistyötä yrittäjäjärjestöjen kanssa jatkettu ja syvennetty.
Kaupungin ja seudun yhteisen brändin vahvistaminen	Seutuviestinnän strategiassa määriteltyjen kärkiviestien (meri, intohimo, energia) vahvistaminen. Vaasan vahvuuksien esille tuominen ja alueen markkinointi energiateknologian keskittymänä.	Yhdessä Vasekin, Vaasan keskussairaalan ja alueen yritysten kanssa toteutettu imago- ja työnantajakampanja, jonka tulokset: Ansaattu media onnellisuusteemalla: <ul style="list-style-type: none"> - potentiaalinen tavoitettavuus yli 3 miljoonaa - 13 000 käyntiä kampanjasivulla Työnantajakampanja: <ul style="list-style-type: none"> - 3,29 milj. mainosnäyttöä - 94 678 natiivimainonnan sivunäytöt - 12 356 vierailua kampanjasivustolla vaasa.fi/toihinvaasaan.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Hallituksen ja jaostojen kokoukset	50	53	53	54
Päätösten lukumäärä	850	706	850	744
Kustannukset €/asukas	24	23	23,82	25,70

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	22		22	114	93
Toimintakulut	-1 754	-51	-1 805	-1 738	67
Toimintakate	-1 733	-51	-1 784	-1 624	160

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4		4
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

Kaupunginhallituksen alaiseen henkilöstöön kuuluvat kaupunginjohtaja ja kolme toimialajohtajaa.

132 KONSERNIHALLINTO

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä. Konsernihallinto vastaa myös kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille yksiköille ja vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin brändinhallinnasta. Se myös ohjaa tehtävälänsä tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Osaava ja kehittyvä henkilöstö	Valmentavan, hyvinvointia ja digitaitoja edistävän johtamisen kehittäminen. Digistrategian jalkauttaminen	Valmentavan johtamisen valmennukset jatkuivat v.2021

Strateginen teema		
Vahva talous		
Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Talouden tasapaino	Tasapainottamistoimenpiteet ja palveluverkoston kriittinen arviointi	Kertynyt ylijäämä

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Imagokampanja Työnantajamielikuvan kehittäminen	Imago- ja rekryointikampanja toteutettu yhdessä Vasek Oy:n ja alueen yritysten kanssa. Työnantajamielikuvatutkimus

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Talouden tasapaino	Tasapainottamistoimenpiteet ja palveluverkon kriittinen arviointi.	Tilikauden tulos ylijäämäinen. Kertynyttä ylijäämää taseessa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
HALLINTO JA ASIOINTI					
Kirjatut asiat (kpl)	1 288	1 187	1 123	1 400	1356
OMISTAJAOHJAUS					
Vuosi- ja yhtiökokousten määrä (kpl)	81	99	73	90	67
Käsitellyt asiat (kpl)	115	131	138	120	134
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT					
Työasemien määrä (kpl), konsernihallinto			294	307	298
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	9 900	9 500	8 207 (+ iPad 1899)	10 850	11 894
TALOUS JA STRATEGIA					
Väestö	67 552	67 636	67 551	68 100	67 631
Käynnissä olevien hankkeiden määrä		64	120	19	115
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET					
Mediatiedotteiden määrä	274	369	432	360	504
Tiedotustilaisuuksien määrä	43	66	38	20	31
vaasa.fi-sivuston uniikit kävijät	508 205	772 530	928 266	800 000	848 211
Facebook, seuraajat	10 319	11 052	13 200	13 000	14 800
Twitter, seuraajat	2 230	2 530	2 790	2 700	3049
Instagram, seuraajat	7 086	9 338	11 690	11 400	13 470
LinkedIn, seuraajat	2 411	3 040	3 823	3 800	4844
HENKILÖSTÖ					
HTV (koko kaupunki, määräaikaiset ja vakituiset)	4 714	4 502	4 472	4 400	4 534
Etätyöt (pv)	2 480	2 602	108 973	40 000	86 660
Etätyöt (hlöä)	163	160	1 818	800	1 460
Terveysperusteiset poissaolot	18,2	19,4	17,8	19	18
Lähtövaihtuvuus	325	296	319	300	314*

*luvusta poistettu liikkeenluovutuksen johdosta Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään siirtyneet

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Ylijäämä / alijäämä (milj. eur)	-20 316	1 707	3 900	9 225
Verokertymä (eur) / asukas	4 489	4 439	4 318	4 650
Yhteisöverokertymä (eur) / asukas	405	400	342	544
Vuosikate (eur) / asukas	760	930	620	739
Lainakanta (eur) / asukas	3 738	4 140	4 343	4 499

Osingot (t€)	13 200	12 621	13 200	12 356
Käynnissä olevien hankkeiden kokonaisbudjetti (teur)	36 909	54 333	28 601	59 927
Vaasan kaupungin budjetti käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	5 745	11 804	2 470	16 348
Vaasan kaupungin rahoitusosuus käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	1 363	3 371	571	3 842

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Sosiaali- ja terveystoimen siirto Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymään	Valmisteluryhmiin ponteva osallistuminen	Ryhmiin osallistututtu laajasti.
Ongelmat hallinnollisissa prosesseissa	Byrokratiatalkoot	Ohjeiden päivitys jatkuva.
Verokertymän aleneminen	Seuranta ja ennakointi	Verokertymä kasvoi edellisestä vuodesta 299,9 milj. eur --> 314,5 milj. eur

Talouden toteutuminen

Talouden toteutuma oli hyvällä tasolla. Muutettu tuloarvio saavutettiin lähes täysin. Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 400 t€, mutta jäivät 1,35 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Pääasialliset syyt kulujen alittumiseen liittyvät säästöihin henkilöstökuluissa sekä työterveyspalveluiden ostoissa vallitsevasta koronapandemiatilanteesta johtuen.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	9 131	1 625	10 756	10 741	-15
Toimintakulut	-25 436	-1 749	-27 185	-25 835	1 350
Toimintakate	-16 305	-124	-16 429	-15 095	1 335
Poistot				-760	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	202	7,6	209,6
Määräaikaiset	24	6,1	30,1
Työllistetyt	1	5,9	6,9

140 AVUSTUKSET

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallituksen päättämät avustukset ovat pääosin sopimusluonteisia avustuksia sisältäen mm. Vaasan osaamisperustan vahvistamiseen liittyvät sopimukset lahjoitusprofessoreista ja tutkimustoiminnasta. Muiden avustusten myöntäminen tapahtuu toimielimissä, joille avustukset luonteensa puolesta kuuluvat. Avustusmäärärahaa käytetään toiminta-avustuksiin yhteisöille ja yhdistyksille sekä lahjoitusprofessoreihin ja osaamisperustan vahvistamiseen. Suurimmat toiminta-avustusten saajat vuonna 2021 olivat Åbo Akademi,

Vaasan yliopisto, Vaasan yliopistosäätiö, Helsingin yliopisto, Yrkes högskolan vid Åbo Akademi, Jyväskylän yliopisto, Högskolestiftelsen i Österbotten, Korsholman Musiikkijuhlat, Vaasanseudun urheiluakatemia sekä Vaasan kesäyliopisto.

Lisäksi avustuksista maksettiin sisäistä avustusta nettoyksiköille tilavuokrien pääomakorvauksiin.

Talouden toteutuminen

Yleisestä avustusrahosta tuloutettiin 55 300 euroa.

Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 206 200 euroa. Ulkopuolisille toimijoille avustuksia maksettiin vuoden aikana yhteensä 956 300 euroa. Sisäistä pääomavuokra-avustusta nettoyksiköille maksettiin yhteensä 3 436 000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	50		50	55	5
Toimintakulut	-4 609	10	-4 599	-4 393	206
Toimintakate	-4 559	10	-4 549	-4 337	212

141 JÄSENMAKSUT

Talouden toteutuminen

Toimintamenot olivat yhteensä 409 500 euroa, mikä oli 14 600 eroa yli talousarvion. Suurimmat jäsenmaksut olivat Suomen Kuntaliitto Ry 279 500 euroa, Pohjanmaan kauppakamari 30 400 euroa sekä Kvarkenrådet - Merenkurkun neuvosto 20 000 euroa. Lisäksi jäsenmaksujen tulosalueelta maksettiin Kopiosto ry:n tekijänoikeuslupa 24 400 euroa sekä musiikkilupa yhteensä 16 700 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-395		-395	-410	-15
Toimintakate	-395		-395	-410	-15

142 OSUUDET

Toiminta-ajatus

Osuudet koostuvat pääosin kuntayhtymäosuuksista Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymälle 1 328 500 euroa, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kulturille 973 700 euroa sekä Pohjanmaan Liitolle 1 266 100 euroa. Lisäksi muita osuuksia ovat Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 75 200 euroa, Vaasan seudun Kehitys Oy:stä 945 700 euroa sekä Vaasan seudun Matkailu Oy:stä 259 600 euroa.

Talouden toteutuminen

Toimintamenot olivat yhteensä 4 865 500 euroa, mikä oli 91 300 eroa yli talousarvion. Ylitys johtui pääosin Vaasanseudun Areenoille maksetusta osuudesta koronarajoitusten vuokrahuojennuksiin.

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-4 774		-4 774	-4 866	-91
Toimintakate	-4 774		-4 774	-4 866	-91

143 VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille.

Sairausvakuutuskorvaustulo budjetoidaan talousarviossa tälle tulosalueelle. Saadut korvaukset kirjataan vuoden aikana suoraan hallintokunnille, joille siirretään vastaavan suuruinen tulomääräraha.

Talouden toteutuminen

Toimintatuottojen toteutuma jäi 3 875 300 euroa alle talousarvion. Syynä alittumiseen oli pääasiassa pysyvien vastaavien myyntivoiton toteutuma 3 855 000 euroa, johtuen kiinteistökonsernijärjestelyn siirtymisestä vuodelle 2022.

Toimintamenot alittuivat 1 507 300 euroa. Toimintamenoista siirrettiin kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen yleisjaoston päätösten perusteella hallintokunnille yhteensä 1 768 800 euroa.

Toteutuneisiin toimintamenoihin sisältyy lomapalkkajaksotuksen muutos. Talousarviossa varauduttiin vähennykseen 300 000 eurolla, toteutunut muutos oli 350 900 euroa lisäystä. Muita toteutuneita toimintamenoja olivat mm. urheiluseurojen markkinointiyhteistyö (kh 17.5.2021 §151 ja 21.6.2021 §203) 93 000 euroa sekä henkilöstölle jaettu kertaluonteinen etu yhteensä 361 500 euroa (kv 14.6.2021 §35).

Tulosalueelle on budjetoitu kaupungin poistot, joiden toteutuma tilinpäätöksessä kohdistuu hallintokunnille.

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	4 080		4 080	205	-3 875
Sairausvakuutuskorvaus	2 400	- 2 869	-469	3	472
Toimintakulut (ilman sairausvakuutuskorvausta)	-4 111	1 279	-2 833	-1 325	1 507
Toimintakate	-2 369	-1 590	779	- 1 117	-1 896

144 KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille. Tulosalue sisältää lakisääteiset tapaturmavakuutusmaksut, kaupungin maksamat eläkkeet, eläkemenoperusteisen maksun, hallinnon vastuuvakuutusmaksun sekä oikeudenkäyntikulut.

Talouden toteutuminen

Toimintakulut alittuivat 1 606 000 euroa, johtuen pääosin eläkemenoperusteisen maksun toteutumisesta 1 542 600 euroa alle talousarvion. Suurimpana eränä toteutuneissa menoissa on eläkemenoperusteinen maksu 6 057 400 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-7 989	411	-7 578	-5 972	1 606
Toimintakate	-7 989	411	-7 578	-5 972	1 606

145 TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palkkatukityöllistäminen, sekä nuorten ml. erityisnuorten kesätyöllistäminen, siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalveluvelvollisille sekä työllistämistä edistävien hankkeiden tukeminen. Toimintaa tuotetaan yhteistyössä toimijaverkoston kanssa työllistymispolkuja kehittämällä, johon sisältyy tarkoituksenmukaisten ja oikea-aikaisten palveluiden tarjoaminen kohderyhmille, sekä jatkopolkujen etsiminen ja kehittäminen. Toiminnan tavoitteena on myös työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun pienentäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Selkeät tehtäväkuvat, tehokas ja aktiivinen tiedonkulku tiimin sisällä. Valmentavalla johtamisella työn tehokkuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin lisääminen.	Työllistämisen tiimiin kuuluvat ovat asiantuntijoita omassa tehtävässään. Säännöllinen palaverikäytäntö. Työn uusien mallien kokeilu ja soveltaminen mahdollisuuksien mukaan.	Kaikille on tarjottu ammattitaitoa vahvistavaa koulutusta. Kokeilukulttuuri on osa arjen työtä
Väestön hyvinvointi. Työttömyyden mukanaan tuomien ongelmien vähentäminen ja työkyvyttömiä eläkepäätösten edesauttaminen yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaali- ja perhepalveluiden kanssa.	Edesauttaa työllistämisen toimin työttömyyden ja syrjäytyneisyyden estämistä. Välineenä oman toiminnan kehittämisen lisäksi erilaiset työttömille suunnatut hankkeet.	Yleistä hyvinvointia edistää osallisuus ja työllisyys. Näitä on kehitetty ESR hankkeessa Työkuntaa ja elinvoimaa osallisuudesta ja TEM Welcome Steps-hankkeessa palvelupolkujen kehittämisellä.
Kaupunkitalouden vahvistamisen tukeminen työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikuttamalla työmarkkinatuen maksuun alentavasti.	Työllistämistoiminnan ekosysteemin rakentaminen. Kehittää työllistämisen palvelutarjotinta; kuntouttava työtoiminta, palkkatukityöllistäminen ja työllistymistä tukeva oppisopimuskoulutus.	Pandemiasta huolimatta toteutui palkkatukityöllistämisen ja kuntouttavan työtoiminta hyvin. Oppisopimuskoulutusta kehitettiin yhdessä oppilaitosten kanssa.
Työllisyysaste > 75% Keskeisin tavoite on työllistää työttömiä	Työllistämispalveluiden prosessien	Tiivis toimijaverkoston yhteistyö toteutui työllisyyden

työnhakijoita, kehittää työllistämistoiminnan prosesseja ja palveluita.	kehittäminen siten, että hallitusohjelmaan kirjatut työllisyyttä edistävät toimenpiteet tulee Vaasassa mahdollisimman kokonaisvaltaisesti huomioituksi.	ekosysteemin rakentamisessa hyvin. Yhteinen kehittäminen on ollut keskiössä.
---	---	--

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Työllistettyjen määrä	156	168	160	153
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä/ka/vuosi	300	142	300	189
Työmarkkinatuen kuntaosuus/hlönmäärä/ka/kk	930	1007	940	1008
Työmarkkinatuen kuntaosuus	- 4 389 399	- 5 181 347	- 4 500 000	- 5 070 272
Kuntouttava työtoiminta	- 622 500	- 428 402	- 722 100	- 559 522
Palkkatuen määrä	1 079 615	1 010 071	900 000	1 062 668
Kesätyöllistäminen	- 795 431	- 877 847	- 886 600	- 909 780
Työllistämisen määräraha	-2 568 865	- 2 458 880	- 2 699 900	- 2 639 619

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Työllistämistoiminnan strateginen merkitys. Hyvä työttömyydenhoito näkyy kuntataloudessa positiivisena.	Määrätietoinen kehittämistyö, yhteistyö koko kaupunkiorganisaation kanssa.	Työllisyyden ekosysteemin kehittämisen kautta Vaasan kaupunki valmistautuu TE2024 uudistukseen. Ekosysteemissä ovat mukana alueellisesti valtion, kunnan, hyvinvointialueen ja koulutussektorin toimijat sekä kolmannen sektorin ja yrityssektorin edustus
Työkyvyttömät (sairaat ja päihde-ongelmaiset) ovat edelleen työttömien ryhmässä.	Terveystuon saaminen mukaan työllisyyden hoitoon ja sitä kautta työkyvyttömien ohjaaminen terveydenhuollon palveluihin eläkepäätöksen saamista varten tehostuu oleellisesti.	Tiivis yhteistyö STM Työkyvyn tuki- hankkeen kanssa on edistänyt osatyökykyisten ja työkyvyttömien ohjauksessa oikeaan palveluun.
Toiminta / prosessit. Poikkihallinnollinen yhteistyö eri yksiköiden kanssa.	Toiminnan merkityksen esiintuominen ja toiminnan vaikutukset muiden yksiköiden kustannuksiin tulee saada esille.	Merkittävin toiminnan kehittäminen on ekosysteemin rakentaminen, joka on perusta TE-palvelu-uudistuksen onnistumiselle.
Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen sovitusti	Tiivis yhteistyö, ohjausryhmätyöskentely, palvelun sisällön laadun seuranta. Tiivis yhteistyö soten kanssa.	Yhteistyö on toteutunut hyvin ja toimintaa on kehitetty yhteistyössä.

Talouden toteutuminen

Työllistämistoiminta toteutui odotetusti olosuhteisiin nähden. Vaikka työnhakijat ovat entistä haasteellisemmin työllistettäviä, löytyi osatyökykyisille palkkatukityötä ja kaupunki toteutti myös työllistämismittarensa hyvin. Osana omaa työllistämistoimintaa kehitettiin kaupungin omaehtoista työllistämistoimintaa edelleen, mm. vanhustyön avustajatoimintaa, jossa hyötyjiä ovat kunnan lisäksi, ikääntyneet, avustajaksi palkatut pitkäaikaistyöttömät, sekä tuleva hyvinvointialue.

Tärkein kehittämisen prosessi oli työllisyyden ekosysteemi, jonka tavoitteena on verkostomaisella toimintamallilla entisestään parantaa Vaasan työllisyysastetta ja tarjota alueen työnhakijoille selkeät polut työllistymiseen. Toimintavuonna kehittämisen keskiössä olivat irtisanottujen ja lomautettujen, pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten, nuorten sekä maahanmuuttajien palvelupolut.

Merkittävä osa ekosysteemin kehittämistä oli Työkuntaa ja Elinvoimaa Osallisuudesta (TEO) – hankkeessa käynnistetty palveluohjausmallin sekä yhteistyöverkoston johtamisen ja kehittämistyön helmikuussa. Lisäksi hankkeen tavoitteena on aktivoida työelämän ulkopuolella olevien osallistaminen ja pääsy osallisiksi omaan elämäänsä ja yhteiskuntaan, sekä vaikuttamaan henkilökohtaisiin asioihinsa ja digiosaamista vahvistamalla mahdollistetaan mm. viranomaisasiointi tai pankkipalvelut.

Osana ekosysteemiä toteutettiin Welcome Steps –hanke, jonka tavoitteena on monipuolistaa Welcome Officen neuvontapalvelua. Hankkeen avulla lisättiin asiakaspalvelun kielivalikoimaa sekä pilotoitiin digitaalista ohjaus- ja palveluneuvontaa. Myös omakielistä neuvontapalvelua kehitettiin ja Vaasa liittyi InfoFinland- alustalle.

Noste ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa toteutettiin monipuolista elämänhallintaa tukevalla toiminnalla ja Helpparitoimintaa tuotettiin lähellä työelämää olevana työtoimintana, josta jatkopolutetaan asiakkaita vanhustyön avustajaksi.

Toimintakulut ylittyivät 428 000 euroa johtuen työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun pandemiasta johtuvasta ylityksestä 570 272 euroa. Toimintakate kasvoi 275 000 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1 251	-993	258	412	153
Toimintakulut	-9 082	2 891	-6 191	- 6 619	-428
Toimintakate	- 7 830	1 898	- 5 935	- 6 208	-275

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2		2
Määräaikaiset	12		12
Työllistetyt	4		4

146 OSUDET ERIYTETYSSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tulot muodostavat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin

kohdistettavista yleishallinnon ja muista kustannuksista sekä sisäisestä maanvuokratuotosta Vaasan Talotoimelta.

Tulosalueen määräraha sisältää Vaasan kaupungin osuuden pelastustoimen menoista, johtokeskuksen kustannukset, korvaukset Vaasan Vedelle palovesilaitteista sekä Graafisille palveluille kopiokoneiden hankintojen koordinoinnista.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot ylittyivät 101 200 euroa. Toimintakulut alittuivat 21 400 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	2 450		2 450	2 551	101
Toimintakulut	-5 303	-1	-5 303	-5 282	21
Toimintakate	-2 853	-1	-2 853	-2 731	123
Poistot				-2	

160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaali palvelut

Toiminta-ajatus

Yhtiömuotoisesti tuotettavien ruoka- ja materiaali palveluiden tulosalue vastaa kaupungin vastuulle jääneistä tehtävistä liittyen ruokahuoltoon, puhdistuspalveluun sekä keskusvaraston toimintaan. Palvelukokonaisuuksien operatiivisesta toiminnasta vastaa tukipalveluyhtiö TeeSe Botnia Oy Ab.

Vaasan kaupungin ruokapalvelut ostaa koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut TeeSe Botnia Oy Ab:ltä. Toiminnan laadullisuus ja taloudellisuus koordinoidaan kokonaisuutta ajatellen siten, että palveluiden loppukäyttäjät kokevat saavansa mahdollisimman hyvää, oikein ja turvallisesti, ravitsemussuosituksia ja kestävä kehitystä noudattaen tuotettua ateriapalvelua. Ruokapalvelut toimii nettoyksikön tavoin, eli kattaa toiminnasta aiheutuneet kulut ja mahdolliset investoinnit. Poikkeuksena on sotien puolelta tuleva pääterveysaseman keittiön sekä Vuorikeskuksen vuokra, jotka siirtyivät kaupungille, kun keittiöt muutettiin palvelukeittiöksi. Muiden Soten keittiöiden vuokrat kuuluvat TeeSe Botnialle.

Puhdistuspalvelujen talousarvio ei kuulu konsernihallinnon alaisuuteen, vaan ainoastaan toiminnan koordinointi.

Keskusvarasto toimii kaupungin ja muiden asiakkaiden tavaralogistiikan osaajana ja hallinnoijana. Varaston osalta tulosalueen tehtävänä on vastata varaston toiminnan yleisistä linjauksista sekä kehittämisestä yhteistyössä TeeSen materiaalihallintopalveluiden kanssa. Keskusvarasto on edelleen kaupungin taseessa eli muodollisesti varaston toiminta on edelleen kaupungin omaa toimintaa. Keskusvarasto toimii edelleen nettoyksikön tavoin, eli toimintatuloilla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuvat menot sekä mahdolliset investoinnit.

Tavoitteiden toteutuminen

Tulosalue toimii molempien tulosyksiköidensä osalta nettoyksikön tavoin, eli toimintatuloilla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuvat menot sekä mahdolliset investoinnit. Asiakastytyväisyyskyselyt suoritetaan Teesen toimesta.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Asiakastyytyväisyys	kyselyn arviointi asteikko 1-5 keskiarvo 3,7 tai parempi	Asiakastyytyväisyys ruokapalvelut 3,7, puhdistuspalvelut 4,3
Kestävä kehitys	huomioidaan energia- ja ilmastotyöryhmän tavoitteet	Kasvisruoan lisääminen ruokalistailla Yksi kasvisruoka ateria /vko, henkilöstöravintolassa jatkuvasti kasvisruokaa saatavilla. Toiselle asteella aloitettiin vegaani ruokavalion tarjoaminen 2021

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Ruokapalvelut oli vuonna 2021 koronan vuoksi taloudellisesti huonossa asemassa. TeeSe Botnia laskutti koko ajan ruokapalveluita täydellä hinnalla siitä syystä, että heidän henkilöstönsä oli koko ajan töissä. Maaliskuulta 2021 kaikki koulut olivat etänä ja etäaterioita meni huomattavasti vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kouluilta ei veloitettu normaalia kk-laskutusta maaliskuulta vain toteutuneet etäateriat. Lisäksi varhaiskasvatuksen lisääntynyt loma-ajan hoitotarve on lisännyt kustannuksia, ja kustannuksissa näkyy myös edellisten vuosien hankintakielto, joka kostautui vuonna 2021 astioiden ja keittiötarvikkeiden suurentuneina hankintoina. Vuokrat olivat korkeammat johtuen Variskan keittiön väistöiloista sekä sinne vuokratusta pakastekontista. Lisäksi Gerbyn uuden päiväkodin vuokra, joka nosti kustannuksia, joita ei oltu budjetoitu vuoden talousarvioon, koska päiväkotito aloitti toimintansa elokuussa 2020.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP2020	TA 2021	TP2021
ateriasuoritteet	2966765**	2407587	2980000	2828101
tulot /suorite	3,47	3,85	3,36	3,51
Menot/suorite	3,61	4,31	3,36	3,92

*Ta 2019 Suoritteet 2165749 (koulut ja päiväkodit) +arvioitu Soten suoritteet n. 630000 = 2795749

**Tp2019 sisältää vain koulut ja päiväkodit

TP 2020-korona

TP 2021-korona

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
	talouden tasapaino henkilöstöruokailun lisääminen kasvisruoan lisääminen tähdäruoan vähentäminen	Ei toteutunut koronan vuoksi Ei toteutunut koronan vuoksi toteutui täysin. tähdäruoan myyntiä lisättiin.

Talouden toteutuminen

Ruokapalveluiden tulos jäi negatiiviseksi johtuen koronan tuomista lisäkustannuksista ja edellisen vuoden hankintakiellosta johtuen keittiöiden kalustohankintojen lisääntymisestä (pakolliset).

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	10 009	0	10 009	10 016	7
Toimintakulut	-10 009	0	-10 009	-11 097	-1 088
Toimintakate	0	0	0	-1 080	-1 081
Poistot				-13	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1,15	0	1,15
Määräaikaiset	0	0	0
Työllistetyt	0	0	0

*hankintapäällikön työpanoksesta budjetoitu tulosalueelle 15%

* hankintakoordinaattori jäi joulukuun 2021 varhennetulle osa-aikaiselle eläkkeelle 20 %:sti..

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluelautakunta huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön kaupunginosan lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma 2021
Väestön hyvinvointi ja osallisuus	Saavutettavien lähipalvelujen kehittäminen Hanketoiminnan sparraaminen	Yhteispalvelun asiakasmäärät kasvaneet, Omia hankkeita 4 kpl, ulkoisen rahoituksen määrä 62 564 e, kaupungin talousyksikön vastinraha 18 637 e
Vähänkyrö on vetovoimainen ja merkityksellinen pitäjä asukkaille ja vierailijoille	Kehitetään RKY-alueiden ja historiakohteiden palveluja ja niiden markkinointia Tonttikampanjat Kehitetään Pläkkymuseosta kansainvälisen tason vierailukohde	Väkiluku 31.12.2020 4438 (-78) Kesäkahvilan kassatapahtumat 2242 (+76) Pläkkymuseon kävijät 630 Työnäytösten kävijämäärä n. 100
Tukea vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien arkea ja työelämään siirtymistä	Edistää nuorten työpajatoimintaa sekä kasvattaa nuorten mielenkiintoa työelämään ja opiskelua kohtaan. Yhteistyöverkostojen kehittäminen Arpeetin, työllisyyspalveluiden ja alan muiden toimijoiden kanssa.	Arpeetin Kustannustehokkuus 62€/pv/hlö Nuoria työpajatoiminnassa 40% asiakkaista, mutta 48,5% valmennuspäivistä Asiakasmäärä 58 kpl (77% tavoitteesta), työpajapäivien lkm 3235 (87% tavoitteesta).

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	355	126	481	519	+38
Toimintakulut	741	199	941	906	-35
Toimintakate	410	73	460	387	+73

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Arpeetin palveluketjun hallinta	Työllistämistoimien yhteistyön tiivistäminen yhteistyökuntien ja muiden toimijoiden kanssa	Jatkuva vuorovaikutus ja välitön puuttuminen epäselviin kommunikaatiotilanteisiin pienensi riskiä. Vakituisen työpajapäällikön paluu työvapaalta on edistänyt riskin hallintaa.
Toiminnan oikeellisuus (ml. tehdään oikeita asioita) ja taloudellisuus	Jatkuvaan alueelliseen ja kaupungin sisäiseen vuorovaikutukseen perustuvan, selkeän näkemyksen ylläpito tavoitteista ja keinoista niiden saavuttamiseksi	Monitoimijainen yhteistyö on Koronasta huolimatta hyvällä tasolla. Projekteja viety maaliin ja muutama käynnissä, uusia suunnitteilla.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA2021	TP2021
Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	7	13	12	12	13
Palvelu- ja neuvontatapahtumat: fyysiset asiakaskäynnit	12240	16845	18946	14 000	19 564
Palvelu- ja neuvontatapahtumat: puhelut ja sähköpostit	1680	2515	2600	2000	2900
Työpajatoimintaan osallistuvat ja työpäivät	86 4021	80 3139	75 3027	86 4020	58 3235
Aluelautakunnan kokoukset	7	8	8	8	8
Asioiden lukumäärä	45	65	56	60	48

150 VÄHÄNKYRÖN ALUEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kunta on niin hyvä kuin ovat sen kaupunginosat, kylät ja taajamat. Alueen asukkaiden osallistuminen ja heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen kehittämisessä elinvoiman näkökulmasta. Uuden paikallisuuden merkityksen kasvu parantaa alueellisten toimielinten merkitystä. Hallinto osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähänkyrön alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Yhteispalvelupiste on kuntalaisten ensisijainen yhteydenottoaika. Se on asiakaslähtöinen, tehokas ja helppokäyttöinen kanava erilaisten asiointi- ja neuvontapalveluiden hankkimiselle yhdestä pisteestä. Erityisesti väestön ikääntyminen ja etäisyys kantakaupungin neuvonta- ja muihin palveluihin lisäävät

henkilökohtaisen palvelun tarvetta. Yhteis palvelupisteestä saa henkilökohtaista palvelua myös vuokra-asuntoasioissa ja se toimii ennakoäänestyspaikkana.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi	Väestön hyvinvointi ja osallisuus	<p>Lähipalvelujen kehittäminen on jatkuvaa työtä yhteistyössä muiden hallintokuntien ja mm. alueen yrittäjien kanssa. Tavoitteessa on onnistuttu kohtalaisesti ja uusia palveluita (mm. Merikaarron nuortenilta) on saatu fasilitoitua.</p> <p>Omien palvelujen asiakasmäärät ovat vakiintunella tasolla yhteis palvelupisteen ja kesäkahvilan suhteen.</p> <p>Hanketoiminnan sparraamisessa on pieniä hyviä askelia saatu aikaan.</p>
Vetovoimaisuus	Vähäkyrö on vetovoimainen ja merkityksellinen pitjä asukkaille ja vierailijoille	<p>RKY-alueen infraa (Pläkkymuseon istuimet, jättifyrry. Laituri, rakennusten kunnostus, Frisbeegolf-suunnittelu, kuntoiluvälineiden suunnittelu, lahtarimuseon suunnittelu) sekä palveluita (museo-opas, kirjailijayhteistyö, perinnepäivä, tapahtumat) on kehitetty yhteistyössä yhdistysten ja yrittäjien kanssa. Patikkareitit kehittyvät.</p> <p>Tonttikampanjan ja kansallispukuhiihdon myötä on saatu medianäkyvyyttä mm. Ylen lähetyksissä ja valtakunnallisesti mediassa. Tontteja myyty tasaisesti, volyymiä saisi tulla lisää.</p>
Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Toiminnan oikeellisuus (ml. tehdään oikeita asioita) ja taloudellisuus	Jatkuvaan alueelliseen ja kaupungin sisäiseen vuorovaikutukseen perustuvan, selkeän näkemyksen ylläpito tavoitteista ja keinoista niiden saavuttamiseksi	Koronasta huolimatta alueellinen yhteistyö on pysynyt hyvällä tasolla ja uusia avauksia on tehty kuluneella kaudella. Muiden hallintokuntien toiminnan

		aktivointia voidaan vielä parantaa. Palvelutasoa on parannettu monitoimijaisena yhteistyönä mm. Merikaarron nuorteniltojen myötä.
Turvallisuusriski	Hälytysjärjestelmän kehittäminen. Turvallisuussuunnitelman päivittäminen. Mahdollisuuksien mukaan sijaisien käyttäminen/yhteistyön kehittäminen Arpeetin henkilöstön kanssa	Sijaiskäytännöt vakiinnutettu, hälytysjärjestelmän toimintaa selvitetty yhteistyössä talotoimen kanssa. Turvallisuussuunnitelman päivittäminen käynnissä.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	51	104	155	181	+26
Toimintakulut	-384	-182	-565	-523	-42
Toimintakate	-333	-77	-410	-342	+68

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1		
Määräaikaiset		1	
Työllistetyt			

152 KYRÖNMAAN TYÖPAJA ARPEETI

Toiminta-ajatus

Kyrönmaan työpaja Arpeeti tarjoaa kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua, ohjattua työharjoittelua sekä palkkatuettua työtä Laihian, Isonkyrön ja Vaasan asiakkaille. Asiakaskunta koostuu vaikeassa työmarkkina-asetuksessa olevista eri ikäisistä työttömistä. Yhteistyötä tehdään tiiviisti Laihian, Isonkyrön ja Vaasan etsivien nuorisotyöntekijöiden, sosiaalitoimen (hyvinvointi- ja kuntayhtymä) sekä TE-toimiston kanssa. Palveluiden tarkoituksena on tukea asiakkaiden arjenhallintaa sekä koulutukseen tai työhön siirtymistä ja lisätä asiakkaiden sosiaalisia verkostoja. Työtoiminnan lisäksi Arpeeti tarjoaa ryhmä- ja yksilövalmennusta, yritys- ja kouluvierailuja, mahdollisuuden säännölliseen liikuntaan sekä tukea työkyvyn selvittämiseen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Vetovoimaisuus	Työpajatoiminnan avulla päästään yksilöllisille jatkopoluille	Arpeetin kaikista vuonna 2021 työtoimintajaksonsa päättäneistä 47% on siirtynyt positiiviselle jatkopolulle (työ, koulu tai te-toimiston koulutus/kurssi).

	Työpajan työ on laadukasta ja vaikuttavaa	Valtakunnallisen Sovari-kyselyn mukaan, asiakkaiden sosiaaliset taidot ovat lisääntyneet sekä opiskelu- ja työelämävalmiudet sekä elämänhallinta ja tavoitteellisuus ovat parantuneet. Kustannustehokkuus 62€/pv/hlö
	Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Nuorten asiakkaiden osuus oli 40% asiakkaista, mutta 48,5% valmennuspäivistä

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- Tavoitteeksi asetettu 75 eri ikäistä asiakasta vuoden 2021 aikana sekä työpäivätavoite 3700 eivät ole täyttyneet. Toiminnallisia tavoitteita ei aivan saavutettu, mutta nuorten valmentautujien työpäivien nousu edellisvuosien luvuista ja positiivisten lopetusten osuus lähes 50%:ssa ovat kiitettävällä tasolla, korona vuosi 2021 huomioiden.
- Koronan lisäksi toimintaympäristön muutokset, kuten uudet hyvinvointialueet ja asiakkaissa tapahtuvat muutokset (mm. arjen hallinnan haasteet) ovat vaikuttaneet osin myös tavoitteiden toteutumiseen.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Työpajatoimintaan osallistuvat	79	55	75	58
Työpajatoiminnan työpäivät	3139	3023	3700	3235
Työpajapäivän kustannus €/ pv	54	55	59	62

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Sopimusten hallinta	Varaudutaan sote- ja maakuntauudistukseen toiminnan prosesseja selkeyttäen ja palveluita kehittämällä.	Riski vakaa, odottaa osiltaan myös vuotta 2023 ja 2024, jolloin sote -alueet ja TE-toimiston uudistus kokonaisuudessa konkretisoituvat
Palveluketjun hallinta	Työllistämistoimien yhteistyön tiivistäminen yhteistyökuntien kanssa	Ajoittain haasteita, mutta haasteet otettu heti käsittelyyn mm. lähettävien kuntien kanssa. Koronatilanne ja asiakkaiden kulkeminen Arpeetin asettavat omat haasteensa.
Kuormittuminen	Toteutetaan työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmaa	Riski olemassa, viikoittaisessa seurannassa, mahdollisuus työnohjaukseen sitä tarvitseville
Työpajan tilojen pitkäaikavälin toimivuus	Seurataan tiiviisti korjaustoimenpiteiden riittävyyttä ja pyritään kehittämään turvallisuutta resurssien puitteissa.	Tarkan pitkäaikavälin kehityssuunnitelman tekeminen on haastavaa ennen uusien hyvinvointialueiden ja uuden TE-

		toimiston rakenteen muotoutumista.
Tapaturmat	Turvallisuusriskianalyysi ja sen pohjalta toimenpiteet. Kiinnitetään huomiota työolosuhteisiin.	Turvavälineitä jaetaan, asioista keskustellaan ja koulutuksissa käydään tarpeen mukaan.
Tuloja jää saamatta	Tiivis yhteistyö valtion virkamiesten kanssa	Riski todellinen alueiden muutosten myötä. Arpeetin vahva asema ja historia Kyrönmaalla on etu.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	305	20	326	341	15
Toimintakulut	-358	-22	-374	-382	-8
Toimintakate	-53	-2	-48	-41	7

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	3	1	4
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt	1	2	3

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluvat seuraavat palvelut: sosiaalityö- ja perhepalvelut, vanhusten palvelut sekä terveystoimen palvelut mukaan lukien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, erikoissairaanhoidon ja kotouttamisen.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema			
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta	Toteutuma
Osaava ja riittävä henkilökunta	Tehtävänkuvausten päivittäminen Koulutusten järjestäminen Hyvien työolosuhteiden edistäminen	Pätevät hakijat ja pätevä henkilö/vakanssi	Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön saatavuus on kasvava ongelma koko toimialalla

Valmistautuminen sote-uudistukseen	valmisteluun kohdennetaan tarvittava henkilöstöresurssi ja turvataan riittävä osaaminen Varaudutaan kilpailuun työvoimasta	Suunnittelun ja valmistelun resurssit	Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän valmisteluun on rekrytoitu johtavat virkamiehet ja toiminta alkaa 1.1.2022
------------------------------------	---	---------------------------------------	---

Strateginen teema			
Hyvinvointi			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta	Toteutuma
Hyvinvoivat kuntalaiset	Sähköinen hyvinvointikertomus jonka käyttö kehitetään yli hallintokuntarajojen Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskiössä	Avainmittarit on nimetty koko kaupungin osalta Asiakastyytyväisyys	Hyvinvointikertomus on laadittu ja hyväksytty.

Oikein mitoitettut palvelut	Resurssien uudellenkohdennus, asiakaskriteereiden täsmentäminen, toimintatapojen kehittäminen	Määräaikojen ja suositusten toteutuminen, käyttöaste	Säästötoimenpiteiden ja edellytysten yhteydessä resursointia on tehostettu tulosalueilla ja asiakaskriteereitä tarkennettu.
-----------------------------	---	--	---

Strateginen teema			
Vahva talous			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta	Toteutuma
Kustannusten hallinta ja talouden tasapainottaminen	Säästötoimenpiteiden kartoitus, seuranta ja ylläpito tulosalueittain	Talouden kuukausiseuranta, säästötoimenpiteiden seuranta	Sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia on pyritty hallitsemaan erilaisten säästötoimenpiteiden kautta. Kaupungin asettama hankintakielto on vaikuttanut säästöihin. Tilanne jatkuu haastavana koska erikoissairaanhoidon kustannusten nousu vaikuttaa kokonaisuuteen

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	33 653	298	33 951	42 390	8 439
Toimintakulut	-264 987	-12 527	-277 514	-279 789	-2 275
Toimintakate	-231 334	-12 228	-243 563	-237 399	6 164
Poistot				-343	

200 YHTEISET JA TEKNISET TUKIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimen yhteisten ja teknisten tukipalveluiden tehtävänä on mahdollistaa asiakkaiden ja potilaiden hoito ja palvelut muilla tulosalueilla huolehtimalla tilojen, kalusteiden, koneiden ja laitteiden toimivuudesta ja turvallisuudesta sekä liina-, potilas-, ja työvaatteiden hankinnasta ja huollosta.

Yhteisiin ja teknisiin tukipalveluihin kuuluu myös digitaaliset palvelut, kehittämispalvelut ja projektit, joiden kautta voidaan kehittää koko toimialan palveluita ja löytää uusia digitaalisia ratkaisuja. Palvelualueelle siirrettiin it-palvelut 1.6.2020 alkaen. It-palvelut vastaavat toimialan tietojärjestelmien kehittämisestä ja pääkäyttäjäpalveluista.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Turvallisuuden parantaminen	Vahtimestaripalveluiden organisointi Vartiointipalvelut Kameravalvonta ja henkilöturvajärjestelmä Koneiden ja laitteiden vuosihuollot ja testaukset	Järjestelmiä on uudistettu suunnitellusti, vuosihuollot ja testaukset tehty vuoden 2021 osalta.
Digitaalisten palveluiden hyödyntäminen toiminnan tehostamisessa	Uusien ratkaisujen käyttöönotto työskentelyssä eri yksiköissä	Uusia ratkaisuja ja sähköisiä kommunikointitapoja on hyödynnetty paljon koko vuoden 2021 osalta, huomioiden koronapandemian vaikutukset ja etätyöskentely.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Sisäilmaongelmat	Terveet työtilat	Työntekijöille on pyritty järjestämään toiset työtilat ja ilmanpuhdistimia tarvittaessa
Turvallisuushukat (vahtimestarit, vartiointi)	Koulutuksen järjestäminen, varustus, ennaltaehkäisy	Vartiointipalveluita käytetty ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja järjestetty koulutuksia henkilökunnalle tarpeen mukaan
Koneiden ja laitteiden varaosien saatavuus ja toiminnallisuus	Järjestelmien uudistaminen Auditointi	Laitteita/Järjestelmiä on uusittu vuoden 2021 suunnitelman mukaan.

Talouden toteutuminen

Palvelualueen toimintatuotot ovat toteutuneet 1 703 milj. € yli muutetun talousarvion. Ylitys johtuu projekteihin kohdistuvista avustuksista ja COVID-19 kustannuksiin kohdistuvasta valtionavustuksesta.

Palvelualueen toimintakulut ovat toteutuneet 600 000 € yli muutetun talousarvion. Ylitys johtuu pääsääntöisesti projektien kustannuksista ja 1.1.2022 toimintansa aloittavan hyvinvointialueeseen kohdistuviin muutostöihin (esim. ict-kustannukset).

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	231	32	263	1 939	1 676
Toimintakulut	-3 711	-116	-3 827	-4 450	-623
Toimintakate	-3 479	-84	-3 563	-2 510	1 053
Poistot				-3	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
-------------------	--------------	--------------	----------

Vakituiset	24	2	
Määräaikaiset	15		
Työllistetyt			1

210 SOSIAALITYÖ JA PERHEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on asiakkaan ja perheen voimavaroista ja tarpeista lähtien edistää ja ylläpitää hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta sekä osallisuutta järjestämällä tarpeenmukaisia, vaikuttavia, laadukkaita ja kustannustehokkaita sosiaali- ja terveyspalveluja. Sosiaalista hyvinvointia edistetään yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteiden toteuttamiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Tiedolla johtamisen kehittäminen Henkilöstöressurssin tarkoituksen mukainen kohdentaminen, tasataan asiakasmääriä ja työtaakkaa Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Indikaattorien ja tiedon tuottamisen menetelmien valinta johtamisen tueksi Exreport-ohjelmaa hyödyntäen Tunnuslukujen seuraaminen Suunniteltujen koulutusten toteuttaminen	Exreport-ohjelmassa sosiaalihuollon palvelujen indikaattoriosio otettu käyttöön, keskeiset tunnusluvut valittu. Asiakasmitoitus työntekijää kohden sosiaalityössä ja sosiaaliohjauksessa yli suositusten. Koulutusta pystyttiin järjestämään koronatilanteen vuoksi rajoitetusti, pääosin webinaareina.
Hyvinvointi		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Asiakkaan hyvä kohtaaminen	Kehitetään matalan kynnyksen neuvonta- ja ohjauspalveluja Hyödynnetään digitaalisia palvelukeinoja ja -menetelmiä	Korotilanteen vuoksi asiakkaiden asioita hoidettiin osin etätyönä. Palvelut pyrittiin järjestämään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti pääsääntöisesti kasvokkain ja annettuja tartuntatauti-ohjeistuksia noudattaen.
Laatujärjestelmän käyttö palveluprosessien kehittämiseen	SHQS-laatujärjestelmän sisäisissä ja ulkoisessa auditoinnissa ilmenneiden kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen tai käynnistäminen Jatketaan Kanta-arkistointijärjestelmän kehittämistä osallistumalla kakkosvaiheeseen	Toteutettu laadun itsearvioinneissa todetut kehittämistarpeet yksikkökohtaisesti. Osallistuttiin ulkoiseen auditointiin Kanta-valmistelun kehittämistyötä jatkettiin, osallistuttiin kirjaamisvalmennuksiin ja päätettiin, että kakkosvaiheeseen osallistutaan vuoden 2022 aikana.
Vahva talous		

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Asiakasprosessit sekä palvelu- ja hoitoketjut	Asiakasprosessien selkiyttäminen palvelutehtävittäin ja eri palveluiden välillä Otetaan käyttöön valtakunnallisesti hyväksytyt toimintakykymittarit vaikuttavuuden arvioinnin tueksi	Asiakasprosessien mallinnus Kanta-järjestelmän kehittämistyössä. Osallistuttiin Aster Bothnia -asiakastietojärjestelmän kehittämishankkeeseen. TYP-toiminnassa otettiin käyttöön Kyky-viisari-toimintakykymittari.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän valmistelutehtävät, jatkunut koronatilanne ja toimintavuoden alussa toimeenpannut lomautukset vaikuttivat tulosalueen toimintaan vahvasti. Tulosalueen esimiehet ja henkilökunta osallistuivat kuntayhtymän toimintojen valmisteluun monin eri tavoin. Palvelut onnistuttiin kuitenkin järjestämään pääsääntöisesti lakisääteisesti. Vuoden 2020 lopulta lähtien toteutetut lomautukset aiheuttivat lastensuojelun määräaikojen ylittymisen. Koronatilanteen pahentuessa jouduttiin rajoittamaan myös lakisääteisiä palveluja, esim. sulkemaan osittain päivä- ja työtoimintoja tai rajoittamaan vierailuja asumispalveluyksiköissä. Osa asiakastyöstä tehtiin etätöinä, mutta palvelutehtävien luonteen vuoksi asiakkaiden kasvokkain tapaaminen on välttämätöntä. Koronatilanteesta aiheutuneena positiivisena seurauksena voidaan nähdä sähköisten työmenetelmien käytön lisääntyminen.

Toimialan ja tulosalueen toimintaan kohdistui alibudjetoinnin vuoksi voimakkaita säästövaateita, mikä osaltaan vei voimavaroja toiminnan kehittämisestä. Alkuperäinen menokehys oli 49,8 milj. euroa. Valtuuston budjettikäsittelyssä palvelualueelle myönnettiin 51,0 milj. €, joten talouden tasapainottamiseksi jouduttiin vuoden lopussa tekemään 7,6 milj. € lisämäärärahasitys. Toimintavuoden toteuma on 58,4 milj. €.

Monissa palveluissa asiakasmäärät pysyivät korkeina. Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän suunnittelua jatkettiin joko oman työn ohella tai osa-aikaisesti siirtymällä valmistelutyöhön Vaasan sairaanhoitopiirin palkkaamana. Lapsi- ja perhesosiaalityön palvelualueella jatkettiin systeemisen työtavan käyttöönottoa sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen yhteensovittamista keskussairaalan toiminnan kanssa. Tulosalueen kaikki palvelutehtävät on liitetty Kanta-arkistoon, minkä vuoksi toiminta- ja kirjaamistapojen kehittämistä jatkettiin valmistautuen Kanta-palvelun 2. vaiheeseen.

Lapsi- ja perhesosiaalityössä asiakkuuksien määrä pysyi korkeana. Palvelualueella ei pysytty säädetyissä määrärajoissa mm. lomautusten vuoksi. Lomautukset olivat kohtuuton riski toimintavarmuudelle, kun otetaan huomioon tiukat lakisääteiset määräajat, työn korkea kuormitus ja koronatilanteesta johtuvat erityisjärjestelyt.

Suosituksen mukainen asiakasmäärä sosiaalityöntekijää kohden ylittyi edelleen. Varsinkin erityistä tukea tarvitsevia lapsia, joilla on sosiaalihoitolain mukainen asiakkuus, oli huomattavasti liikaa sosiaalityöntekijää kohden. Aiemmin saatu henkilöresurssi näkyi määrärajoissa ja työn laadussa, mutta määrällisen kasvun ja lomautusten takia resurssi oli edelleen riittämätön.

Sijaishuollon ostopalvelujen käyttö pysyi ennakoarvioiden mukaisesti korkeana, mutta kasvu näytti tasaantuvan. Avopalveluiden ostopalvelut kasvoivat jonkin verran, vaikka ostopalveluita on siirretty omaksi tuotannoksi. Perhehoidon kehittämistä jatkettiin maakunnallisena palveluna. Kustaan nuorisokodin tilojen uudistamiseksi tehtiin sosiaali- ja terveystalokunnalle tilatarveselvitys.

Lasten ja perheiden palveluissa koronapandemia on vaikuttanut kaikkien avopalvelujen toimintaan. Avopalveluissa käytettiin enenevässä määrin digitaalisia työkaluja. Perheiden haasteisiin pyrittiin

vastaamaan myös laajentamalla puhelinaikoja. Koronatilanteen jatkuessa kotikäynnit ja asiakkaiden yhteydenotot vähenivät ja sovittuja tapaamisia jouduttiin siirtämään asiakkaiden ja osin myös henkilöstön koronatartuntojen vuoksi. Asiakkaiden tuen tarve kasvoi.

Lapsiperheiden kotipalvelun pääpaino on ennaltaehkäisevässä työssä, johon saatiin lisävakansseja, mutta työntekijöiden rekrytointi ei sujunut toivotulla nopeudella. Resurssi saatiin kuitenkin kokonaisuudessaan käyttöön. Perhekeskustoiminta alkoi Tammikaivon terveysasemalla yhteistyössä terveyspalvelujen kanssa. Varhaisen tuen perhetyön, joka on osa perhekeskustoimintaa, resurssit eivät vastaa tarvetta, vaikka resursseja lisättiin tilapäisjärjestelyin yhdellä henkilötyövuodella.

Kehitysvammaisten lasten avopalveluiden uudesta palvelukokonaisuudesta tehtiin sosiaali- ja terveyslautakunnalle palveluverkko- ja tilatarveselvitys. Henkilöstöresurssien vaje, lähinnä pätevän henkilöstön saatavuus, on vaikuttanut merkittävästi perheoikeudellisten palveluiden ja perheneuvolan toimintaan.

Kotouttamispalveluja annettiin kotouttamisen piirissä oleville kiintiöpakolaisille ja turvapaikan saaneille. Vaasan vastaanottokeskuksen asiakasmäärä pieneni vuoden aikana johtuen koronasta aiheutuvista maahantulorajoituksista, jotka säätelivät turvapaikanhakijoiden pääsyä maahan. Rikosasioiden sovittelussa lähisuhdeväkivaltaan liittyvien aloitteiden määrä on kasvanut.

Aikuisten sosiaalityön palvelualueella keskityttiin palveluprosessien ja työnjaon kehittämiseen sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen järjestämisessä. Asiakkaiden palvelutarpeiden taustalla ovat useimmiten elämänhallinnan ja taloudellisen toimeentulon ongelmat, pitkäaikaistyöttömyys sekä mielenterveys- ja päihdeongelmat. Asiakasmitoitus työntekijää kohden on edelleen reilusti yli suositusten, mikä osaltaan vaikeuttaa suunnitelmallisen ja tavoitteellisen työn tekemistä.

Koronatilanne heikensi pitkäaikaistyöttömien mahdollisuuksia työllistyä sekä pääsemistä kuntouttavan työtoiminnan piiriin. Kuntouttavan työtoiminnan työtoimintapäivien määrä pysyi normaalia alhaisempana, vaikka toimintaa järjestettiin niin virtuaalisesti kuin palveluyksiköissä pienissä ryhmissä sallituissa rajoissa. Tammikaivon ja Ristinummen terveysasemilla jatkettiin sosiaaliohjaajan jalkautuvaa neuvonta- ja ohjauspalvelua. Työvoiman monialaisessa yhteispalvelussa TYP:ssä otettiin käyttöön kykyviisari. Osatyökykyisten palvelujen kehittämiseksi tehtiin monialaista yhteistyötä Työ- ja elinkeinoministeriön sekä Sosiaali- ja terveysministeriön työkykyohjelman mukaiseen hankkeeseen. Vaikeavammaisten kuljetuspalvelun ja henkilökohtaisen avun käyttö pieneni merkittävästi koronatilanteen vuoksi.

Aikuisten sosiaali- ja hoitopalveluiden palvelualue vastaa sosiaali- ja terveydenhuoltolakien mukaisista matalan kynnyksen avopalveluista sekä eri tasoista asumispalveluista. Palveluun pääsyaika nuorille tarkoitettuihin mielenterveys- ja päihdepalveluihin pitkittyi kasvaneen asiakasmäärän vuoksi ja nuorten mielenterveyttä tukevien avopalvelujen kysyntä kasvoi. Toimintavuoden aikana kaupunginhallitus myönsi lisämäärärahan henkilöstön lisäämiseksi. Koronatilanne hankaloitti kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminnan järjestämistä. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien, kehitysvammaisten sekä neuropsykiatrisia haasteita omaavien henkilöiden kotikuntoutuspalveluiden kysyntä kasvoi edellisvuodesta. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sekä vaikeavammaisten asumispalveluiden kasvavaan kysyntään vastattiin käyttämällä ostopalveluja.

Kehittämistoiminta

Toimintavuonna valmisteltiin kaksi hankehakemusta Sosiaali- ja terveysministeriön hankerahoituksen saamiseksi: Osatyökykyisten työkyvyn tuki ja tuetun työllistymisen malli Vaasassa -hanke sekä Omannäköistä elämää -hanke, joka on Vaasa-Laihia-yhteistoiminta-alueen vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen budjetoinnin hanke.

Lapsi- ja perhesosiaalityön palvelualueella osallistuttiin TOP-Tuki oikeasta paikasta/Stöd från rätt plats - hankkeeseen ja Yhdessä aikuisuuteen - elämässä eteenpäin (YEE) -hankkeeseen, jonka tarkoituksena on jälkihuoltoon tuen turvaaminen poikkeusoloissa ja koronakriisin jälkeen.

Henkilökunta on osallistunut merkittävällä asiantuntija- ja työpanoksella myös Aster Bothnia –asiakas-tietojärjestämisen kehittämishankkeeseen, johon sisältyi hyvinvointikuntayhtymään valmistelemaan työtä, toimintamallien kehittämistä sekä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta. Tulosalueen johdosta irrotettiin yksi henkilötyövuosi Pohjanmaan hyvinvointialueen valmisteluun.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lapsi- ja perhesosiaalityö				
Yhteydenotot (SHL) lapsi- ja perhesosiaalityöhön	228	155	300	148
Lastensuojelun vireilletulot	1 393	1 523	1 450	1 370
Määräaikana tehdyt vireilletulot	96 %	100 %	100 %	87 %
Lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnit	433	416	500	417
Määräaikana tehdyt lapsiperheiden arvioinnit ja selvitykset	97 %	98 %	100 %	96 %
Lastensuojeluasiakkaat, lapsia	833	747	750	602
Omaishoidontuki, asiakkaita	153	150	170	177
Perhehoito				
- oma toiminta, hoitovrk	20 511	26 987	24 000	30 406
- ostopalvelu, hoitovrk	1 448	1 464	2 000	2 507
Lastensuojelun laitoshoido				
- oma toiminta, hoitovrk	8 704	8 244	9 000	7 027
- ostopalvelu, hoitovrk	8 722	10 423	7 500	10 442
Lasten ja perheiden palvelut				
Perheoikeudelliset palvelut, käyntejä	1 964	1 430	2 200	
Perheneuvola, käyntejä	1 550	1 425	1 800	1 485
Kehitysvammaisten iltapäivätoiminta, hoitopäiviä	2 236	1 756	3 000	2 046
Lapsiperheiden kotipalvelu	4 164	3 613	6 000	3 663
- SHL:n mukaisia käyntejä	2 668	2 304	4 000	2 481
- lastensuojelulain mukaisia	1 496	1 309	2 000	1 182
Varhaisen tuen perhetyö, käyntejä	57	86	100	129
Vaasan vastaanottokeskus				
- kuntaan siirtymisaika	38 vrk	11 vrk	50 vrk	42 vrk
- majoitusvuorokausia	91 537	75 364	82 000	68 416
Pohjanmaan Sovittelutoimisto, aloitteita	567	577	620	558
Kotoutumisen tukeminen				
- uusia asiakkaita	124	112	110	94
- asiakk korvauksen piirissä	714	642	390	494

Aikuisten sosiaalityö				
Yhteydenotot aikuisten sosiaalityöhön	1 117	702	1 140	927
Työikäisten palvelutarpeen arvioinnit	220	168	260	111
Täydentävää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	1 530	1 445	1 550	1 213
Ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	529	576	500	516
Vaikeavammaisten kuljetuspalv				
- matkoja	68 438	45 079	44 000	43 791
- asiakkaita	1 597	1 597	1 500	1 503
Henkilökohtainen apu, asiakkaita	345	352	410	340
Kuntouttava työtoiminta, toimintapäiviä	17 340	9 621	20 000	13 912
Aikuisten sosiaali- ja hoitopalvelut				
Kehitysvammaisten avo-, päivä- ja työtoiminta EHL				
- oma toiminta, asiakkaita	174	166	190	160
- ostopalvelut, asiakkaita	81	86	85	86
Psykososiaalinen avokuntoutus, käyntejä	1 443	1 789	1 500	1 951
Kotikuntoutustiimi, tunteja	*) 6 101	4 268	5 500	3 912
*) 2019 käyntisuoritteita, tilastointitavan muutos				
Päihdehuollon laituskuntoutus				
- oma toiminta, hoitovrk	2 221	2 080	2 700	1 906
- ostopalvelu, hoitovrk	2 892	2 089	2 500	2 469
Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, käyntejä	14 810	16 196	17 500	17 796
Vammaisten asumispalvelut				
- oma toiminta, asumisvrk	33 613	33 077	33 500	31 259
- ostopalvelu, asumisvrk	37 944	39 017	50 000	39 346
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut				
- oma toiminta, asumisvrk	8 333	8 094	8 500	6 847
- ostopalvelu, asumisvrk	43 452	46 855	43 000	49 471

Suorite, talouden tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Omaishoidontuki, e/as	7 606	7 954	6 480	6 740
Perhehoito, e/hoitovrk	87,1	80,0	82,8	85,6
Lastensuojelun laitoshoido				
- oma toiminta, brutto, e/vrk	371	386	358	468
- ostopalvelut, netto, e/vrk	295	237	179	264
Perheneuvola, e/käynti	294	360	285	338

Lapsiperheiden kotipalvelu, e/käynti	164	184	153	189
Vaasan Vastaanottokeskus, e/vrk	33,8	35,8	33,8	35,7
Pohjanmaan sovittelutoimisto, e/aloite	496	492	501	507
Perheoikeudelliset asiat, e/käynti	192	296	195	
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, e/kotitalous	232	227	250	260
Vaikeavammaisten kuljetuspalv				
- e/matka	23,0	22,2	21,3	25,7
- e/asiakas	988	627	925	750
Henkilökohtainen apu, e/as	12 403	10 762	10 077	11 480
Kuntouttava työtoiminta, e/pv	22,7	33,4	24,5	23,3
Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, e/käynti	34,0	35,2	33,4	35,6
Psykososiaalinen				
- avokuntoutus, e/käynti	180,9	143,9	173,0	144,9
- kotikuntoutus, e/tunti	53,5	*) 78,1	73,6	95,3
*) 2018-2019 käyntisuoritteita, tilastointitavan muutos				
Päihdehuollon laituskuntoutus				
- oma toiminta, brutto, e/vrk	295	329	256	390
- ostopalvelu, brutto, e/vrk	125	149	107	165
Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta EHL				
- oma toiminta, brutto, e/as	11 107	11 880	11 600	12 825
- ostopalvelu, brutto, e/as/v	14 649	13 613	12 400	15 843
Vammaisten asumispalvelut				
- oma toiminta, netto, e/vrk	112	120	115	140
- ostopalvelu, netto, e/vrk	160	178	86	208
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut				
- oma toiminta, netto, e/vrk	128	139	120	182
- ostopalvelu, netto, e/vrk	69	72	43	73

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Lasten ja perheiden palvelujen LAPE-muutosohjelmaan liittyvien toimenpiteiden jalkauttaminen ei toteudu suunnitellulla tavalla	Hyvä valmistelu ja toimintasuunnitelma, asiakkaiden ja työntekijöiden osallistaminen suunnittelussa	Jatkettu systeemisen toimintamallin käyttöönottoa
Asiakasmäärä työntekijää kohden suosituksia suurempi	Asiakasmitoituksen määrittely ja segmentointi. Työmenetelmien kehittäminen, työnohjaus, riittävä henkilöstö.	Odotetaan valtakunnallisen suosituksen voimaantuloa hallituksen ohjelman mukaisesti
Asiakasprosessien yhteensovittaminen ei toteudu riittävästi	Sisäiset koulutukset, perehdyttäminen laaja-alaisemmin lainsäädäntöön ja palveluverkostoon.	Palveluprosesseja täsmennetty Kanta-järjestelmän kehittämisen yhteydessä

Osaamisen heikentyminen	Riittävä koulutusmääräraha	Koronatilanteen ja säästövaateiden vuoksi osallistuttu pääsääntöisesti vain ilmaisiin verkkokoulutuksiin. Osa koulutuksista peruuntunut. Järjestetty omana toimintana kaksi AVEKKI-koulutusta.
Muiden hallintokuntien tekemät säästötoimenpiteet ja osaoptimointi johtavat tulosalueen palvelujen kysynnän kasvuun		Palveluprosesseja täsmennetty muiden toimijoiden kanssa

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat 6,2 % eli 511.000 € alle talousarvion. Eniten laski pakolaisista saadut laskennalliset korvaukset, 280.000 €, koska pakolaisia saapui arvioitua vähemmän, ja vastaanottokeskuksen valtionkorvaus, 340.000 e.

Toimintakulut toteutuivat 0,1 % eli 84.000 € alle muutetun budjetin. Henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaan. Palvelujen ostot ylittyivät 115.000 €. Asiakaspalvelujen ostot ylittyivät 291.000 €. Eniten ylittyivät päihdekuntoutuksen ostopalvelut, 141.000 € ja taloudellisen avustamisen menot, 136.000 €. Henkilökuljetukset alittuivat 302.000 €. Avustukset alittuivat 280.000 € lähinnä koronapandemian aiheuttaman palvelusetelimenojen pientymisen vuoksi.

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	8 242	29	8 271	7 671	- 599
Toimintakulut	-51 044	-7 483	-58 527	-58 530	-3
Toimintakate	-42 802	-7 454	-50 174	-50 859	- 603
Poistot				-51	

Henkilöstötiedot

Henkilöstön määrä 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	322	10,9	332,9
Määräaikaiset	115	11,9	126,9
Työllistetyt	0	0,8	0,8
Yhteensä	437	23,6	460,6

220 KOTI- JA LAITOSHOITO

Toiminta-ajatus

Koti- ja laitoshoidon järjestämällä palveluilla tuetaan tarpeen mukaan ikääntyneiden ja toimintarajoitteisten vaasalaisten itsenäistä ja turvallista, hyvää elämää sekä heidän toimintakykynsä ylläpitämistä ja parantamista. Koti- ja laitoshoidon tulosalueeseen kuuluvat palvelualueet Ikäkeskus, Kotihoito, Palveluasuminen ja Laitoshoido.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi		
Palvelurakenne valtakunnallisten linjausten mukainen	75 vuotta täyttäneistä asuu kotona 92 % Omaishoidon peittävyys 6 %	75 vuotta täyttäneistä asuu kotona 92,1 %. Omaishoidon peittävyys 6,7 %. Tavoite toteutunut.
Odotusajat palveluihin Säännösten mukaiset	Odotusajat keskimäärin alle 3 kk tehostettuun palveluasumiseen	Keskimääräinen odotusaika 65 päivää. Tavoite toteutunut.
Vahva talous		
Tuottavuuden parantaminen	Kotihoidon hoitajan välittömän työajan osuus 55 % Kotihoidon sairaanhoitajan, fysio- ja toimintaterapeutin välittömän työajan osuus 30 %	Kotihoidon hoitaja: 41,5 % Kotisairaanhoidaja: 19,2 % Fysio-/toimintaterapeutti; 27,2% Tavoite ei toteutunut.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Koti- ja laitoshoidon palvelurakenne vastaa kansallisia suosituksia. Pitkäaikainen laitoshoido on purettu kokonaan ja kotona asumista tuetaan laajalla palvelukonseptilla. Haasteena tulee olemaan ikääntyvien ihmisten määrän kasvu. Koti- ja laitoshoidossa on tehostettu kaikkia palvelujen prosesseja ja tarkastellaan jatkuvasti palvelujen kriteereitä.

Kaupunginsairaalan vuodeosaston paikkamäärä on 76. Laitoshoidon paikkamäärä näyttää riittävän, mikäli paikat ovat käytössä akuuttihoitoa tarvitseville. Tällä hetkellä laitoshoidon paikkamäärää vähentää siellä tehostetun palveluasumisen asumispaikkaa odottavat. Vuodeosastot ottavat uusia potilaita vastaan 24/7, millä osaltaan voidaan vähentää siirtoviivepotilaiden määrän kasvua keskussairaalaissa.

Koko tulosalueen haasteena on henkilöstön saatavuus, joka vaikeuttaa toimintaa erityisesti kotihoidossa. Rekrytointiongelmien johdosta henkilöstön työhyvinvointi on heikentynyt ja tämä näkyy myös työyksiköissä siten, että tuottavuuden parannus ei ole toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Kotihoidon puolella on jatkettu tiimityön kehittämistä.

Ikäkeskuksessa kehittämiskohteena oli muun muassa SAS-toiminnan tarkastelu ja uusien toimintamallien kehittäminen asukasprosessien vauhdittamiseksi.

Toiminnan suoritteet

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Yli 75-vuotiaat, lukumäärä (31.12)	6 032	6 158	6 716	6 716
Yli 75-vuotiaat, asuu kotona (% 31.12)	91,6	89,6	92	92,1
Ikäkeskus				
Kuntosaliasiakkaiden määrä	448	408	500	350
Päivätoiminta omatoiminta	250	95	260	45

Päivätoiminta ostopalvelut	258	102	200	46
Kotihoito				
Kotipalvelua saaneet kaikki	1 271	1 216	1 400	1 186
75+ -vuotiaat, kotipalvelut peittävyys %	10,1	9,4	12	11,4
Palvelusetelillä hoidetut lkm	210	187	75	275
Vammaisasiakkaat	11	16	15	15
Kotisairaanhoidon asiakkaat	1 743	1 729	1 800	1 722
Kotisairaalan asiakkaat				
Kotisairaalan asiakkaat	708	708	700	724
Laitoshiito				
Paikkoja yhteensä (lkm)	76	76	76	76
Hoitopäivät yhteensä (lkm)	26 005	26 166	26 700	27 001
Omaishoidon tuki				
Asiakkaiden lkm	489	473	510	523
75 +-vuotiaat, (%)	5,3	5,0	6	6,7
Palveluasuminen				
Hoitopäivät (lkm)	212 491	213 122	213 000	207 719
Hoitopäivät oma-toiminta %	52,3	53,5	55	108 362
Hoitopäivät ostopalvelut %	47,2	46,5	45	99 357
Palveluasumispaikat/75 +-vuotiaat %	10,5	10,4	9,5	9,0
Tukipalvelut				
Asiakasmäärä	1 753	1 736	1 800	1 716

Talouden tunnusluvut euroina	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP2021
Ikäkeskus				
Kokonaiskustannukset /75+ - vuotiaat	752	667	594	588
Kotihoito				
Kokonaiskustannukset /75+ - vuotiaat	3 373	3 414	3 041	3 218
(kaikki kotihoidon palvelut/asiakas)	8 971	12 072	11 435	12 842
Kotisairaanhoidon kustannukset/asiakas	734	994	780	631
Laitoshiito				
Hoitopäivän hinta	293	303	303	325
Kokonaiskustannukset /75+ - vuotiaat	1 263	1 281	1 206	1 478
Kotisairaalahoidon kustannukset/asiakas	1 426	1 768	1 641	1 495
Palveluasuminen				
Hoitopäivän hinta oma toiminta (ka)	145	150	134	157

Hoitopäivän hinta ostopalvelut	123	114	114	125
Kokonaiskustannukset /75+ - vuotiaat	4 677	5 109	4 822	4 987
Tukipalvelut				
Kokonaiskustannukset /75+ - vuotiaat	217	233	189	157

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Vastuulääkäripalvelutuottajan vaihtuminen	Seuranta ja raportointi, ohjausryhmyöskentely ja varhainen reagointi.	Toteutunut.
Osaamisen vaje, rekrytointi ongelmat	Yhteistyö oppilaitosten kanssa	Palvelualuejohtajat yhteistyössä oppilaitosten kanssa.
Henkilöstön heikko saatavuus		Kaikkia vakansseja ei ole saatu täytettyä.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot olivat 163 600 € yli muutetun talousarvion, lähinnä tukien ja avustuksien vuoksi.

Tulosalueen toimintakulut olivat 3 800 € alle muutetun talousarvion. Henkilöstökulut olivat 36,34 M€ eli 597 000 € alle muutetun talousarvion. Palvelujen ostot toteutuivat 129 500 € alle muutetun talousarvion. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 433 400 € yli muutetun talousarvion. Avustukset toteutuivat 152 800 € yli muutetun talousarvion. Vuokrat toteutuivat 32 200 € alle muutetun talousarvion.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	13 499	228	13 727	13 921	+194
Toimintakulut	-69 837	-1 416	-71 253	-71 376	-123
Toimintakate	56 338	-1 188	-57 526	-57 455	+71
Poistot				-140	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	631	11,5	642,5
Määräaikaiset	182	18,7	200,7
Työllistetyt	0	8,3	8,3

230 TERVEYSPALVELUT

Toiminta-ajatus

Terveyspalvelut-tulosalue tuottaa hyvää elämää ja omaehtoista selviytymistä tukevia väestön tarvitsemia terveydenhuollon asiantuntijapalveluja, joiden tavoitteena on ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia sekä parantaa toimintakykyä yhdessä potilaan, kuntalaisten, eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Säädösten mukaan annettu täydennyskoulutus	Koulutuspäivät toteutetaan suositusten mukaisesti	Koronaepidemian vuoksi ei ole toteutunut suunnitellusti.
Toimiva ja monipuolinen palvelurakenne, nk. neuvola asetuksen mukainen toiminta	Koulu- ja neuvolatoiminnan toteutus asetuksen mukaisesti	Neuvolatarkastuksia ja terveydenhuollon toimintaa kouluissa on jouduttu koronaepidemian takia viivästyttämään.
Tavoitteiden, voimavarojen ja toiminnan tasapaino. Palvelujen saatavuuden ylläpitäminen	Asukkaiden määrä / terveysasemien lääkäriavakanssi = 1 700 Asukkaiden määrä / terveysasemien sairaanhoitajan vakanssi = 780	Asetettuun tavoitteeseen ei ole päästy. Asukkaiden määrä/ terveysasemien th/sh vakanssi= 1175
Osaava, uudistava ja motivoitunut henkilöstö, henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen	Työolosuhteiden parantaminen, mm. tilat/työmäärä	Työolosuhteet ovat säilyneet ennallaan. Työmäärä on koronan takia lisääntynyt.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lukuvuoden 2020-2021 laajat tarkastukset kouluilla ovat toteutuneet syksyyn 2021 mennessä huolimatta koronapandemian aiheuttamista tilapäisistä viivästyksistä. Terveystoimijat olleet mukana koronajäljitystyössä, mikä näkyy muun ennaltaehkäisevän toiminnan käyntien vähentymisenä. Terveystoimijoiden 32,5:stä lääkäriavakansseista oli täytettynä loppuvuoteen 2021 mennessä 29,1 vakanssia.

Hammashoidon hoitotakuu (6 kk) ylittyi koronan aikaisen hoitovelan takia ja kiireettömän hoidon jononpurku aloitettiin hoitotakuussa pysymiseksi. Hoitohenkilökunnan saatavuudessa oli edelleen vaikeuksia erityisesti suuhygienistien osalta. Henkilöstön saatavuuden ongelmien sekä koronan aikaisen hoitovelan takia hoitotakuussa pysyminen on ollut hyvin haasteellista ja kuormittanut henkilökuntaa.

Voimavarojen ja toiminnan tasapainoa ei ole saatu korjattua voimakkaiden säästötoimien vuoksi. Henkilökuntaa on jouduttu palkkaamaan koronapandemian vuoksi. Koronapandemian aikana kustannuksia muodostui myös materiaali- ja laboratoriohankinnoista. Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen on vaikuttanut Pohjanmaan hyvinvointialueeseen valmistautuminen ja tietojärjestelmien puutteellinen integrointi.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suoritteet ja tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
1.Terveystoiminta				
Käynnit lääkäriellä	35 745	34 534	36 000	31 804
Käynnit hoitajalla	74 990	66 951	72 000	156 293
Yhteensä	110 735	101 485	107 500	188 097
Potilaat	30 633	30 353	30 700	52 912

2. Ennalta ehkäisevä toiminta				
Käynnit lääkäriellä	9 764	9 101	10 000	9 064
Käynnit terveydenhoitajalla	39 537	37 329	40 000	36 911
Käynnit psykologilla	943	962	1 000	555
Yhteensä	50 244	47 392	51 000	46 530
Potilaat	21 614	16 837	22 000	18 551
3. Hammashuolto				
Käynnit hammaslääkäriellä	51 038	44 004	51 000	44 656
Käynnit hoitajalla	19 846	16 163	20 000	23 407
Yhteensä	70 884	60 167	71 000	68 063
Potilaat	22 402	21 793	22 500	21 572

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Terveyspalvelut- tulosalueen nettokustannukset €/asukas	409,85	402,70	398,19	385,12
Terveysasemat, nettokustannukset €/asukas	180,59	175,80	193,13	190,20
Hammashuolto nettokustannukset €/asukas	70,02	87,12	91,00	98,24

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Tietojärjestelmät hajanaiset	Sairaanhoidopiirin alueen yhteinen järjestelmä	Kehittämistä tapahtunut eri järjestelmien sisällä. Alueen yhteinen järjestelmä ei ole realistinen tavoite useisiin vuosiin (arvio vuonna 2025).
Puute osaavasta henkilökunnasta	Rekrytoinnin tehostaminen Koulutus	Henkilöstön saatavuus heikentynyt selvästi vuoden 2021 aikana. Kaupungin säästötoimet ja koronapandemia hankaloittavat rekrytointia ja koulutusta
Resurssien ja velvoitteiden välinen epäsuhta	Priorisointi, kehittäminen	Epäsuhtaa ei ole saatu korjattua säästövaatimusten vuoksi.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot ovat toteutuneet 1,8 M€ yli muutetun talousarvion. Ylitys johtuu Covid-19 kustannuksiin kohdistuvasta valtionavustuksesta. Hammaslääkäripalvelujen maksut toteutuivat 565 000 € alle muutetun talousarvion.

Tulosalueen toimintamenot ovat toteutuneet 106 000 € yli muutetun talousarvion. Ylitykset johtuvat Covid-19 –pandemian aiheuttamasta tartuntojen jäljitystoiminnasta ja rokotusten antamisesta väestölle. Palvelujen ostot toteutuivat 143 600 € alle muutetun talousarvion. Asiakaspalvelujen ostot kunnilta ja kuntayhtymiltä toteutuivat 219 500 € yli muutetun talousarvion. Laboratoriotutkimukset olivat 234 800 € alle muutetun talousarvio. Henkilöstön koulutus- ja kurssipalvelut toteutuivat 81 000 € alle muutetun talousarvion. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ja vuokramenot toteutuivat muutetun talousarvion mukaan. Terveyspalvelujen Covid-19 kustannukset ovat n. 1,8 M €

Toimintatuotot – ja kulut

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	4 192	7	4 199	5 994	+1 795
Toimintakulut	-30 908	-1 003	-31 911	-32 089	-178
Toimintakate	-26 716	-996	27 712	-26 095	+ 1 616
Poistot				-149	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	287	7,3	294,3
Määräaikaiset	59	11,7	70,7
Työllistetyt	0	0	0

239 ERIKOISSAIRAANHOITO

Vaasan kaupunki kuului vuonna 2021 Vaasan sairaanhoitopiiriin, joka toimii 13 jäsenkunnan kuntayhtymänä. Sairaanhoitopiirin tehtävänä toiminta-ajatuksen mukaan oli järjestää kuntayhtymän jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito ja ratkaista ensisijaisesti oman alueen väestön erikoissairaanhoitoa vaativat terveysongelmat. Kunnat maksoivat erikoissairaanhoidon kulut asukkaidensa käytön mukaan.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasalaisen osuus sairaanhoitopiirin sairaaloissa

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Poliklinikkakäynnit	121 377	130 745	127 001	168 869
Hoitopäivät	18 340	16 203	17 292	17 863
Drg-paketit	9 772	9 589	9 861	8 781
Siirtoviivepäivät	1 396	1 173	1 248	1 479

Yhteispäivystys	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Käynnit				
Yhteispäivystys	20 006	26 171	20 660	64 400 *
Erikoissairaanhoidon päivystys	4 523	6 739	4 909	5 263

* 46 670 Covid-19-näytteenotot

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1 400	0	1 400	6 760	+ 5 360
Toimintakulut	-103 400	-2 500	- 105 900	-107 239	- 1 339
Toimintakate	-102 000	-2 500	- 104 500	-100 480	+ 4 020

Tuotot olivat Valtion covid-19 epidemian avustus ja Vanhan Vaasan sairaalan potilaiden entisten kotikuntien korvauksia. Valtionavustusta saatiin yhteispäivystyksen koronatestejä varten 5,3 M€ ja osasto- ja tehohoitopäiviä varten Vaasan keskussairaalassa 0,53 M€.

Ensihoidon osuus Vaasan sairaanhoitopiirin maksuosuudesta, oli noin. 107,14 M€ on 3,32 M€. Vaasan sairaanhoitopiiri hankki ensihoitopalvelut Pohjanmaan Pelastuslaitokselta.

240 LAIHIAN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Laihian yhteistoiminta-alueella on toteutettu Vaasan kaupungin ja sen sosiaali- ja terveystoimen strategisten tavoitteiden ja Vaasan kaupungin sekä Laihian kunnan yhteistoimintasopimuksen mukaisia sosiaali- ja terveyspalveluita.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi Peruspalveluiden määräajat toteutuvat	Kiireetön jono lääkärille ja hammaslääkärille hoitotakuun rajoissa.	Pandemiatilanteesta huolimatta lääkärin vastaanotolle on päässyt hoitotakuun asettamissa rajoissa. Hammaslääkärin vastaanotolle on päässyt kiireellisissä asioissa nopeasti, mutta kiireettömän jono on reilun vuoden mittainen. Kesän jälkeen on tehty jonon purkua iltaisin ja viikonloppuisin.

Talouden tasapaino ja laadukkaat palvelut	Palveluverkon kohdentaminen ydintoimintoihin	Hoitajien vastaanottokäynnit ovat tuplaantuneet pandemia-tilanteen vuoksi.
Järkevästi ja tehokkaasti tuotetut palvelut	Laatutyö osana toiminnan kehittämistä.	Ylläpitoauditointi toteutettiin syksyllä.
Laadukkaat palvelut		

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tulosalueella vuoden 2021 toimintaan vaikutti ratkaisevasti edelleen koronapandemia ja siihen liittyvät toimet, kuten jäljittäminen, karanteeniin ja eristykseen laittaminen sekä rokotustoiminta. Lautakuntaan ja aluejaostoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamisessa on onnistuttu melko hyvin koronasta aiheutuvista haasteista huolimatta.

Koronapandemia aiheutti merkittäviä muutoksia toiminnoissa ja vaikutukset ulottuivat työmäärän ja menojen lisääntymiseen varsinkin henkilöstömenojen osalta. Hammashuollossa ostopalveluihin varatusta summasta jäi merkittävä osa käyttämättä, koska suunniteltu hammaslääkärin ostopalvelutoiminta ei toteutunut. Jonotilanne on huolestuttava ja sitä purettiin syksyllä. Sähköiset ajanvarauspalvelut varsinkin koronarokotuksiin, lisääntyivät pandemiatilanteen jatkuessa ja myös kausi-influenssarokotuksiin merkittävä osa rokotusajoista varattiin sähköisen järjestelmän kautta.

Neuvolatoiminta siirtyi remontoituihin tiloihin terveysaseman ensimmäiseen kerrokseen pääaulan viereisiin tiloihin toukokuulla. Kotisairaanhoidon ja kunnan alaisen kotihoidon toiminnot siirrettiin terveyskeskuksen tiloihin myös kevään aikana. Viime vuonna syntyi kaiken kaikkiaan 60 lasta, sama määrä kuin edellisvuonna.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Käynnit lääkäriellä, vast.otto	6 192	6 038	6 800	6 420
Käynnit hoitajalla, vast. otto	10 924	9 883	11 500	20 458
Käynnit. terv.hoitajalla, neuvola	5 647	4 891	5 700	5 171
Käynnit hammashuollossa	9 777	7 889	10 000	8 317
Kotisairaanhoidon käynnit	6 878	4 849	6 300	4 937
Fysioterapian avokäynnit	1 515	950		908
Fysioterapian ostopalvelukäynnit	168	171		176
Fysioterapian akuutti- ja kuntoutusosastokäynnit	638	846		789
Muun terapian käynnit	1 397	1 362		1 425
Akuutti- ja kuntoutusosaston netto-vrk-hinta	234,23	242,61	242,41	251,37

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
--	---	---------------------------

Kuormittuminen	Prosessien varmistaminen, työterveyshuollon tuki ja mitoitusten mukaiset tehtävät.	Koronapandemian jatkuessa on koronatyö lisännyt osaltaan kuormittumista.
Väkivallan uhka	Kameravalvonta, vartiointi, turvallisuusohjeet, henkilöturvavarannekkeet	Väkivallan uhkaa on tiedostettu ja sen ehkäisemiseen on panostettu pitämällä asiaa esillä yksiköissä sekä hyödyntämällä turva-järjestelmiä.
Pula ammattitaitoisesta henkilökunnasta	Toimintojen turvaaminen	Suurin vaje kohdistui laitos- ja välinehuollon toimintoihin. Pidempiaikaisia ratkaisumalleja selviteltiin ongelman ratkaisemiseksi.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	6 088	3	6 091	6 105	14
Toimintakulut	-6 088	8	-6 096	-6 104	-8
Toimintakate	0	0	-5	0	5

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	59	2,2	61,2
Määräaikaiset	9	2,1	11,1
Työllistetyt	0	0	0

Henkilöstön työaika -%:lla painotettu lukumäärä 31.12.2021

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten varhaiskasvatuksesta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä muissa laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi.

Jaostot käyttävät kaupunginvaltuuston myöntämien ja lautakunnan päättämien resurssien puitteissa itsenäistä päätösvaltaa kieliryhmäänsä koskevissa opetushallinnollisissa asioissa. Esiopetuksen osalta jaostot käsittelevät omaa kieliryhmäänsä koskevat opetukseen ja sen kehittämiseen liittyvät asiat ja hyväksyvät opetussuunnitelmat ja niihin liittyvät muut suunnitelmat. Lautakunnan tavoitteena on luoda tuloksellisen ja taloudellisen toiminnan edellytykset ja seurata tavoitteiden toteutumista. Lautakunta on säännöllisesti seurannut toiminnan ja talouden kehitystä. Lisäksi se on tunnuslukuvin arvioinut toimintaa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatulot	6 652	1 096	7 747	8 120	373
Toimintamenot	-108 495	-3253	-111 748	-111 987	-239
Toimintakate	- 109 843	-2 158	-104 001	-103 867	134
Poistot				-773	

302 VARHAISKASVATUS

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Palvelut tulee tarjota tasavertaisesti suomen- ja ruotsinkielisinä. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymiin kuntakohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Subjektiiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan alkaa vanhempainrahakauden päätyttyä, jatkuen siihen saakka, kunnes lapsi oppivelvollisena siirtyy perusopetukseen. Subjektiiivinen oikeus toteuttaa alle kouluikäisen lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja huoltajien oikeutta saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka. Varhaiskasvatusta tulisi järjestää mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa. Päiväkodit ja perhepäivähoito, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki sekä avoimen päiväkodin toiminta ovat perheille vaihtoehtoisia toimintamuotoja. Palvelut tuotetaan kunnan omana toimintana tai palvelusetelipäiväkotina.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi <i>Vaasalaisen lapsen hyvinvointi turvataan laadukkailla ja läheltä saatavilla varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluilla lakien mukaisesti.</i>	Varhaiskasvatuspaikka järjestetään kaikille hakijoille lain määräämän ajan puitteissa. Esiopetusta annetaan perusopetuslain 6 §:n mukaisesti.	Kaikille varhaiskasvatuspaikkaa hakeneille on pystytty järjestämään paikka lain vaatiman aikarajan puitteissa, mutta huoltajien toiveet halutusta yksiköstä eivät aina

<p><i>Turvata jokaisen lapsen oikeus hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä oikeus oman kasvun ja oppimisen riittävään tukeen.</i></p>	<p>Toiminta- ja oppimisympäristöt rakennetaan turvamaan monipuolinen toiminta huomioidaan myös lasten tuen tarpeet. Henkilöstö toimii varhaiskasvatussuunnitelman mukaan.</p>	<p>toteudu. Vaasassa esiopetus toteutetaan päiväkodeissa.</p> <p>Tukea tarvitseville lapsille järjestetään heidän tarpeitaan vastaavasti tukea varhaiserityiskasvatuksen piirissä. Valtion erityisavustusta saatu varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi.</p>
<p>Vetovoimaisuus Panostetaan henkilöstön ammattitaidon kehittämiseen ja koulutukseen sekä hyvinvointiin.</p> <p>Toimiva, lapsille merkityksellinen oppimisympäristö.</p>	<p>Henkilöstöllä on mahdollisuus työnohjaukseen, järjestetään täydennyskoulutusta ja pidetään säännölliset kehityskeskustelut.</p> <p>Pitkäjänteinen oppimisympäristöjen kehittäminen, leikin korostaminen. Havainnointi lapsiryhmässä tavoitteellisempaa.</p>	<p>Pätevän henkilöstön saanti ei ole toteutunut riittävässä määrin. Sijaisina ei ole pätevää henkilökuntaa. Suurin vaje on varhaiskasvatuksen opettajista sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajista.</p> <p>Osaamiskartoituksen pohjalta on laadittu kehittämis- ja koulutus suunnitelmat kaikille ammattiryhmille. Täydennyskoulutukset järjestetty poikkeusolojen vuoksi pääsääntöisesti etäkoulutuksina.</p> <p>Kehityskeskustelut pidetään säännöllisesti.</p> <p>Koko henkilöstö osallistuu leikin koulutukseen, jolla pyritään työkuulttuurin muutokseen.</p>

Varhaiskasvatuksen kysyntä / 0 – 6-vuotiaat	2018	2019	2020	2021
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä	4794	4550	4348	4218
- joista 0-2-vuotiaita	1904	1781	1713	1726
- joista 3-6-vuotiaita	2890	2769	2635	2492
Varhaiskasvatuksen piirissä koko kunnan 0–6-vuotiaiden asukkaiden ikäryhmästä (%)	64	63	71	73
Varhaiskasvatuksen piirissä 0–2- ja 3-6-vuotiaita lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä				
- 0-2-vuotiaat (%)	31	30	38	41
- 3-6-vuotiaat (%)	89	89	93	94,5
0-6-v. lapsia varhaiskasvatuksessa 31.12. yhteensä	3282	3215	3084	3058
-joista päiväkodeissa (%)	77	76	77,0	77,0
-joista perhepäivähoidossa (%)	8	6	5,47	4,67
-joista ostopalvelu- ja palvelusetelipäiväkodeissa (%)	15	18	17,47	18,28
0-6-v. lapsia päiväkodeissa 31.12.	3012	3032	2915	2915
- joista ostopalvelupäiväkodissa	87	53	0	0
- joista palvelusetelipäiväkodeissa	409	536	539	559
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	48	57	69	55
0-6-v. lapsia perhepäivähoidossa 31.12.	270	183	169	143
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	0	0	0	0
Perhepäivähoitajia	85	65	47	42
-joista kotona hoitavia perhepäivähoitajia	59	52	44	36

Lapsia esiopetuksessa	759	680	692	656
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	21	6	9	6
Lapsia varhaiserityiskasvatuksessa **	580	500	510	533
-joista 3-portaisen tuen piirissä yhteensä:	288	248	276	295
-yleinen tuki	97	39	36	10
-tehostettu tuki	153	159	191	219
-erityinen tuki	38	54	53	66
Lapsia avoimessa varhaiskasvatuksessa,				
-kerhotoiminnassa lapsia ***	94	59	31	8
-avoimessa päiväkodissa lapsia (keskim./toimintapäivä)	45	47	22	3
- " " aikuisia (keskim./toimintapäivä)	32	37	13	2
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tekea saaneita perheitä	821		729	
Keskim./kk				
-joista yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä	2	1	2	2
-joista osittaista tukea saaneita perheitä	266	264	253	205
-kuntalisää saaneita perheitä keskimäärin kuukausittain ****	172	124	107	0

*Lisäresurssia vaativat, tukea tarvitsevien lasten määrä. Huomiointi ryhmäkoon pienentämisenä.

** Sisältää ns. seurantalapset, jotka eivät vielä ole 3-portaisen tuen piirissä

***Avointen päiväkotien määrä on vähennetty vuoden aikana

**** Kuntalisä lakkautettiin 31.7.2020

Huom! Tilastopäivä 31.12. antaa sen hetkisen tilanteen eikä näytä vuoden aikana tapahtuvia vaihtelua varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrässä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Muutokset varhaiskasvatuspalveluiden kysynnässä.	Varhaiskasvatuspaikkojen määrä ja alueellinen saatavuus vastaa tarvetta	Alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen kysyntä on suurta, joten on luotava jatkuvasti uusia paikkoja. Kysyntään on pystytty vastaamaan lain mukaisesti.
Tuen tarve varhaiskasvatuksessa	Tarvitaan enemmän resursseja siten, että jokaisessa yksikössä tulisi olla varhaiskasvatuksen erityisopettaja.	Avoina olleisiin erityisopettajan vakanseihin ei ole saatu riittävästi päteviä hakijoita. Toimet täytetty määräaikaaisesti epäpätevillä työntekijöillä. Lisäksi kaksi tointa ilman sijaista. Tavoite ei ole täyttynyt.
Kelpoisuusehtojen mukaisen henkilöstön saatavuus	Kilpailukykyinen palkka, panostus rekrytointiin ja täydennyskoulutukseen	Pätevän henkilöstön saaminen erittäin haasteellista/ei onnistu. Järjestelyerän turvin olemme saaneet erityisopettajille kilpailukykyisen palkan.
Päiväkotikiinteistöjen kunto	Turvalliset ja terveelliset tilat, yhteistyö talotoimen kanssa. Uudet investoinnit.	Kokonaistilanne kiinteistöjen osalta aika huono,. Tilat ovat kovassa käytössä ja tämä vaikuttaa mahd. korjaustoimenpiteiden etenemiseen. Korjaustoimenpiteiden suunnittelu aloitettu neljässä yksikössä.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatulot	3 769	156	3 925	3 846	-79
Toimintamenot	-45 993	-985	-46 977	-46 479	499
Toimintakate	-42 224	-829	-43 053	-42 633	420

Varhaiskasvatuksen toimintatulot alittivat talousarvion noin 78.700 €. Maksutuotot toteutuivat noin 169.000 € talousarviota pienempinä.

OPH:n sekä OKM:n avustukset koko vuodelta olivat yhteensä noin 347.600 € (76.000 € v. 2020) ja Ely -keskuksen korvaamat erityiskustannukset noin 220.700 € (255.000 € v. 2020). Lisäksi on saatu muilta avustuksia noin 15 000 €. Ulkopuolisilta saaduilla tuloilla on näin ollen toimintaa rahoitettu kaikkiaan noin 583.000 €. Valtion työllistämistuki ja täyden korvauksen perusteella saadut korvaukset ovat yhteensä noin 107.000€.

Toimintamenot jäivät noin 510.000 € alle talousarvion. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion n. 378.000 €. Palvelujen ostot jäivät alle talousarvion n. 204.900 €, kun mm. hallinnollisten tukipalvelujen ostojen toteuma alittui n. 197.700 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alitti talousarvion n. 45.000 €.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea on maksettu yhteensä 2.538.723 € (2.767.558 € vuonna 2020). Lasten kotihoidon tuen saajien määrät ovat laskeneet vuoden aikana ja maksetut avustukset jäivät noin 560.000 € alle budjetoidun.

Luottotappioita kertyi yhteensä 75.287 € (71.426 € vuonna 2020).

Vuoden aikana tapahtuneita muutoksia:

- Esikon päiväkotia aloitti toiminnan jälleen 1.1.2021. Päiväkodissa on kaksi ryhmää.
- Malmögårdenin päiväkodissa aloitti 1.1.2021 joustavan rakenteen ryhmä Nyckelpigorna
- Raastuvankadun päiväkotia aloitti toimintansa kolmen ryhmän voimin 1.2.2021. Myöhemmin päiväkotia täydentyi neljännellä ryhmällä. Päiväkotia on väliaikainen ratkaisu varhaiskasvatuksen paikkapulaan.
- Barnholken muuttui päiväkodista ryhmäperhepäiväkodiksi, jossa on 12 lasta.
- Soittokunnan talon remontti valmistui ja toiminta alkoi. Pikkukasarin päiväkotia kuuluvassa yksikössä on kaksi ryhmää.
- Touhulan Kalliokadun päiväkodissa aloitti uusi ryhmä
- Folkhälsanin päiväkotia saatiin neljä paikkaa lisää alle 3-v. lapsille
- Avoimen päiväkodin toiminta päättyi Gerbyn ja Huutoniemen avoimissa päiväkodeissa
- Lautakunta päätti uusista varhaiskasvatuksessa käytössä olevista painokertoimista. Painokertoimet ovat lain mukaiset.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	553	9,6	542,6
Määräaikaiset	181	58,1	239,1
Työllistetyt	2	9,3	11,3

305 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan korvaukset muissa kuin kaupungin esi- ja peruskouluissa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin peruskouluissa. Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausten tulot ja menot budjetoidaan talousarviossa

edellisen vuoden tasolle. Valtionvarainministeriö tekee loppuvuodesta päätöksen seuraavan tilivuoden tuloista ja menoista oppilaan käymän oppilaitokseen perustuen.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2021 1 000 €	Tilinpäätös 2021 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 289	-88	1 201	1 201	0
Toimintamenot	-6 064	-589	-6 653	-6 653	0
Toimintakate	-4 775	-677	-5 452	-5 452	0

Vuoden 2021 kotikuntakorvauksen perusosa oli 7.112,84€ (v. 2020: 6.796,81€, v. 2019: 6.600,17€).

306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa. Vaasan kaupungin kouluissa noudatetaan tuntijakoasetuksen sekä Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston paikallisesti hyväksymää tarkennettua tuntijakoa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Laadukkaan opetussuunnitelman mukaisen taloudellisesti toteutetun opetuksen järjestäminen	Riittävä henkilöstön täydennyskoulutus, ajanmukaiset oppimisympäristöt sekä -välineet	Henkilöstön täydennyskoulutus on jouduttu koronatilanteen vuoksi toteuttamaan verkkokoulutuksena, mikä vähentää motivaatiota kouluttautumiseen. Lisäksi henkilökunnan poissaolot ovat vähentäneet mahdollisuutta osallistua koulutuksiin. Laki oppivelvollisuuden laajentamisesta edellyttää, että kaikilla perusopetuksen päättäneillä on jatko-opiskelupaikka toisella asteella.
Hyvinvoivat oppilaat	Kouluille taataan riittävät tukitoimet	Tukitoimia ja koulunkäynninohjaajaresurssia tulee edelleen lisätä. Yläkouluihin on palkattu kouluvalmentaja elokuusta 2021 lukien. Oppilaanohjaajien vakansseja on lisätty yläkouluissa. Hykyllä on edelleen vaikeuksia rekrytoida koulupsykologeja.
Hyvinvoiva henkilökunta	Täydennyskoulutuksen ja työnohjauksen mahdollistaminen henkilöstölle	Työnohjausta on ollut saatavissa sitä tarvitseville. Koulutyössä rajoitusten noudattaminen sekä

		etäopetusjaksot kuormittavat henkilöstöä. Opettajille on tarjottu mahdollisuus työkiertoon.
--	--	---

Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on viiden vuoden aikana laskenut runsaalla sadalla. Suurin osa tästä laskusta selittyy sillä, että vuodesta 2017 alkaen Länsiniityn-Koskisuon asunalueen oppilaiden lähikoulu on ollut Mustasaaren Keskuskoulu. Samassa ajassa erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden määrä on lähes kaksinkertaistunut. Yhä suurempi osa opetukseen varatuista resursseista joudutaan suuntamaan näiden oppilaiden tukemiseen. Koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen varattu resurssi on selkeästi alimitoitettu, johon tullaan anomaan lisäystä.

Oppilasmäärä / vuosi	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Luokkien 1-6 oppilaat	3040	3047,5	3042,5	3017,5	2984,5	2915
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäoppilaat	1552	1581	1578,5	1561	1548	1549,5
Yhteensä (ilman valmentavaa opetusta)	4592	4628,5	4621	4578,5	4532,5	4464,5
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	206,5	209,5	232,5	280,5	337,5	390,5
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	18,5	17	14,5	11,5	13	18,5
- joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	118,5	124	122,5	110	89	84,5
Valmistava opetus	55	48,5	36,5	30	22,5	32

Luvut ovat keskiarvoja. Vuodesta 2016 alkaen vain suomenkielisen perusopetuksen oppilaat.

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Yleisopetus, luokat 1-6	1,62	1,61	1,66	1,65	1,52	1,55
Yleisopetus, luokat 7-9	2,03	2,14	2,14	2,19	2,27	2,29
Luokkamuotoinen erityisopetus	3,25	3,80	3,42	3,06	2,79	2,80
Vammaisopetus	5,02	5,12	4,91	4,64	4,60	4,45
Perusopetus keskimäärin	1,92	1,91	1,92	1,93	1,92	1,93

Stipendi- ja kehittämisrahaston varoin rahoitetut kerhotunnit eivät ole mukana tilastoissa. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten määrä	Kevät 2018	Syysy 2018	Kevät 2019	Syysy 2019	Kevät 2020	Syysy 2020	Kevät 2021	Syysy 2021
Kaupungin omilla yksiköissä	213	214	203	153	130	118	114	125
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	267	304	273	396	354	392	348	353
Yhteensä	480	518	476	549	484	510	462	478

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Keskustan yhtenäiskoulun suunnittelu ja toteutus viivästyy	Kouluhankkeen suunnittelu etenee aikataulun mukaisesti.	Päätös Keskustan yhtenäiskoulun rakentamisesta on tehty, mutta kh:ssa päätettiin edellyttää rinnakkaista suunnitelmaa, jossa on huomioitu suurempi liikuntasali. Tämän vuoksi hankesuunnitelma tulee käsitellä uudelleen. Suunnitelman mukaan uudet koulutilat otetaan käyttöön kesän 2026 aikana.
Henkilöstön työssä kuormittumisen lisääntyminen.	Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, oikea henkilöstön mitoitus.	Pitkittynyt koronaepidemia on kuormittanut henkilöstöä edelleen. Oppilaiden tuen tarve kasvaa. Opettajien työn kuormitusta lisää resurssien

		rajallisuus sekä oppilashuollollisen tuen niukkuus. Työhyvinvointikysely järjestetään keväällä 2022.
Ennakoimattomat muutokset opetustoiminnan rahoituksessa	Ennakoimattomiin muutoksiin rahoituksessa on vaikea varautua talousarvion niukkuuden vuoksi. Opetustoimen talous riippuu kaupunginvaltuuston päätöksistä.	Kaupungin talous on toistaiseksi vakaa ja siltä osin ennakointi on mahdollista. Keskimääräinen laskennallinen opetustuntimäärä oppilasta kohden korotettiin lukuvuodelle 21-22, 1,90->1,95. Lukuvuonna 20-21 tämä luku oli 1,90 vvh/opp.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1 000 €	Talousarvio-muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2021 1 000 €	Tilinpäätös 2021 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 366	745	2 111	2 375	264
Toimintamenot	-43 796	-1 015	-44 811	-45 146	-335
Toimintakate	-42 430	-270	-42 700	-42 771	-71
Poistot				-446	

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät talousarvion 263.700 euroa. Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylitti talousarvion noin 120.200 euroa. Osa laskutuksista on otettu huomioon vuoden aikana ja anottu katettuna lisämäärärahana ja siten sisällytetty muutettuun vuoden 2021 talousarvioon. Saaduista tuista ja avustuksista 130.400 euroa koostuu ELY:n maksamista erityiskustannusten korvauksista. Vuokratuotot ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutuotot toteutuivat molemmat hiukan alle talousarvion.

Tulosalueen menot ylittivät talousarvion noin 335.000 euroa. Vuodelle 2021 ei tullut uusia säästövaatimuksia ja kaupungin parantuneen taloustilanteen vuoksi vuodelle 2021 suunnitellut henkilökunnan lomautukset peruttiin. Suomenkielisen perusopetuksen henkilöstökustannukset ylittivät talousarvion 105.500€. Tähän vaikutti 1.4.2021 jaettu järjestelyvaraerä, (n. 147.800€) johon ei myönnetty lisämäärärahaa. Erityisen tuen saaneiden oppilaiden määrä on viime vuosina noussut kaksinkertaiseksi ja tämän seurauksena koulunkäynninohjaajien määrää on ollut välttämätöntä lisätä.

Oppilaskuljetukset ylittivät talousarvion 155.000€, koska kuljetettavien oppilaiden lukumäärä ja taksikuljetusten osuus koulukuljetuksista on kasvanut. Myös opetuspalveluiden ostot ylittyivät 179.300€, kun muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet ovat kasvaneet viime vuosina. Mustasaaren kunnan puolella koulua käyvien oppilaiden määrä on kasvanut viime vuosina, koska Länsiniityn ja Koskisuon oppilaiden lähikoulu on Mustasaaren keskuskoulu. Yläkoulujen etäopetusjaksoista johtuen oppilasruokailu alitti talousarvion 100.000€.

Koronasta johtuvia lisäkustannuksia, kuten kasvomaskit, käsidesit ja karanteeniajan sijaiset, kertyi yhteensä 85.000€.

Käyttötalouteen on siirretty 58.800€ investointikustannuksia, joka on se osa, mitkä alittivat koulukohtaisen 10.000€ investointirajan. Investointimäärärahaa jäi käyttämättä 62.000€, juuri kustannusten siirron ja tilausten toimitusten viivästymisten vuoksi.

Suomenkielisessä perusopetuksessa oli kevätlukukaudella 2021 kolme perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmää Onkilahden yhtenäiskoulussa. Syksyllä 2021 perustettiin uusi valmistavan perusopetuksen opetusryhmä Suvilahden kouluun. Merenkurkun koulun käyttöön on edelleen vuokrattu

lisätilaa Alma-opistolta, Raastuvankatu 31:n kiinteistöstä. Variskan koulun kaksi luokkaa toimivat maaliskuusta alkaen Ristikan nuorisotalolla koulurakennuksen remonttityön vuoksi.

Kaikissa kuudessa koulupsykologin virassa oli kevään 2021 aikana vakinaiset hoitajat, mutta syksyn aikana kolme heistä irtisanoutui virastaan. Säästyneillä palkkarahoilla hankittiin tutkimuksia myös ostopalveluna, jotta tutkimusjonoja saatiin purettua. Koulupsykologit ja –kuraattorit siirtyivät Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän alaisuuteen 1.1.2022.

Suomenkielisen perusopetuksen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin yhteensä 319.968 euroa. Hankerahaa on käytetty yhteensä 790.100 euroa. Lisäksi on saatu muita avustuksia yhteensä noin 55.400 euroa.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	306,0	62,2	368,2
Määräaikaiset	121,0	52,0	173
Työllistetyt	0	0,9	0,9

307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on antaa oppivelvollisuusikäisille oppilaille laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajaan yleissivistykseen ja antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Oppilaiden lukutaidon parantaminen ja lukuinnostuksen lisääminen.	Koulut järjestävät lukemista edistävää toimintaa ja osallistuvat Läsglädje i Vasa – Lukuiloa Vaasassa –hankkeeseen.	Lukuiloa-hankkeen kautta on edistetty lukemisen iloa ja lukemaan oppimista. Kouluissa on järjestetty paljon erilaista toimintaa lukemisen edistämiseen.
Laadukkaan, opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestäminen.	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus, ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit. Riittävät opetusresurssit.	Täydennyskoulutusta on järjestetty erilaisten hankkeiden kautta. Kouluihin hankitaan henkilökohtaiset leasingtietokoneet sekä oppilaille että opettajille.
Hyvinvoiva henkilökunta	Henkilökunnan täydennyskoulutus. Henkilökunnan työnohjaus ja tuki. Hyvät toimintamallit tukena sellaisten oppilaiden kohtaamisessa, joilla on erityistarpeita.	Koronatilanteen takia oppilaiden lisääntynyt tuen tarve on vaikuttanut henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin. Henkilöstölle on tarjottu entistä enemmän työnohjausta. OPPI-hankkeessa on kehitetty yhteisiä toimintamalleja oppilaiden tukemiseen. Suunnitelma henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseen on valmisteilla.
Hyvinvoivat oppilaat	Riittävästi resursseja oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä kasvaa edelleen. Koronapandemia

	hyvinvoinnin tukemiseksi. Oppilashuollon riittävät resurssit.	on vaikuttanut monen oppilaan oppimiseen, koulunkäyntiin ja hyvinvointiin. Oppilaiden tukemiseen ollaan luotu toimintamalleja OPPI-hankkeen kautta.
--	--	---

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on kasvanut viime vuosina. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on myös kasvanut, mikä on lisännyt erityisopetuksen tarvetta ja koulunkäynninohjaajien tukea. Oppilasmäärän lisääntyminen on vaikuttanut kouluverkkoon. Sundomin koulun lisärakennushanke on käynnistynyt ja valmistuu 2023. Borgaregatanin koulun oppilasmäärä kasvaa n. 60 oppilaalla muutaman vuoden sisällä ja lisätilaa saadaan tilaelementeillä. Vikingan koulun tilaongelma ratkaistaan niin, että koulu ottaa käyttöön esiopetuksen tilat syksyllä 2022. Vuonna 2021 on maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavia ryhmiä ollut yksi. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on kasvanut viime vuosina.

Oppilasmäärä / vuosi	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Luokkien 1-6 oppilaat	800,5	832	851	867,5	891,5	893
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäoppilaat	389,5	389,5	390,5	392	402	407
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1190	1221,5	1241,5	1259,5	1293,5	1300
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	39	39	41	47	60	65
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	9	10	9,5	11,5	14	14
- joista muita vammaisoppilaita, pidennetty opv	19	14,5	13,5	11	12	16
Valmistava opetus	13,5	6,5	10,5	9	5,5	6,5

Luvut ovat vuoden keskiarvoja.

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Yleisopetus, luokat 1-6	1,62	1,72	1,78	1,71	1,70	1,71
Yleisopetus, luokat 7-9	2,04	2,09	2,06	2,06	2,09	2,05
Luokamuotoinen erityisopetus / vammaisopetus	4,57	4,30	4,08	4,00	3,97	4,25
Perusopetus keskimäärin	1,91	1,91	1,93	1,93	1,92	1,93

Luvut eivät sisällä sairaalaopetuksen resursseja.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten määrä	Kevät 2018	Syysy 2018	Kevät 2019	Syysy 2019	Kevät 2020	Syysy 2020	Kevät 2021	Syysy 2021
Kaupungin omista yksiköissä	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	301	308	287	313	287	310	285	306
Yhteensä	301	308	287	313	287	310	285	306

Aamu- ja iltapäivätoiminta on ulkoistettu kokonaisuudessaan yhteistyökumppaneille.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Tilat ja resurssit eivät vastaa kasvaneita oppilasmääriä	Kouluverkko- ja tilatarveselvitykset	Tilatarpeeseen on puututtu, Uusi kouluverkkoselvitys on hyväksytty THR:ssä ja viedään lautakuntaan helmikuussa 2022. Oppilasmäärän kasvu vaikuttanut resurssien riittävyyteen.
Oppilaiden henkinen pahoinvointi lisääntyy	Ryhmäkokojen pienentäminen, riittävät tukipalvelut, yhteistyö muiden tahojen kanssa, toimintasuunnitelmat	Ennaltaehkäisevään työhön ei olla voitu panostaa riittävästi koronan takia. Tiukka talous on vaikuttanut riittävien tukitoimien järjestämiseen. Erilaisilla valtion

		erityisavustuksilla tilannetta on voitu helpottaa. Kouluvalmentaja on palkattu yläkouluun. Täydennyskoulutusta on järjestetty oppilaiden tukemiseen.
Henkilöstön työkuorma kasvaa.	Työnohjaus ja täydennyskoulutus. Yhteistyö muiden tahojen kanssa.	Täydennyskoulutusta ja työnohjausta on tarjottu henkilöstölle. Suunnitelma henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseen on valmisteilla.
Hallinnon avainhenkilöt katoavat	Osaamisen jakaminen ja toiminnan jatkuvuuden selkeä suunnittelu.	Ruotsinkielisen perusopetuksen hallintoa tullaan vahvistamaan osa-aikaisella opetuspäälliköllä 1.1.2022 alkaen.
Kaupungin taloudellinen tilanne vaikuttaa toimintaan.	Riittävästi resursseja opetukseen sekä oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tukemiseen	Oppilaskohtaista opetusresurssia korotettiin syksyllä 2021 1,90 vvh > 1,95 vvh. Talous on edelleen tiukka.
Oppilaiden tuentarve lisääntyy	vaikea ennustaa, lisää resursseja tarvitaan	Oppilasmäärä ja tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on lisääntynyt. Koulunkäynninohjaajien tukea tarvitaan yhä enemmän oppimiseen ja koulunkäyntiin.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1 000 €	Talousarvio-muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2021 1 000 €	Tilinpäätös 2021 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	228	283	510	698	188
Toimintamenot	-12 642	-664	-13 307	-13 709	-403
Toimintakate	-12 414	-382	-12 796	-13 011	-215
Poistot				-106	

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät talousarvion 187.500 €

Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylitti talousarvion noin 168.400 euroa. Osa laskutuksista on otettu huomioon vuoden aikana ja anottu katettuna lisämäärärahana ja siten sisällytetty muutettuun vuoden 2021 talousarvioon. Muut tulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina.

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintamenot ylittivät talousarvion noin 402.600€.

Vuodelle 2021 ei tullut uusia säästövaatimuksia ja kaupungin parantuneen taloustilanteen vuoksi vuodelle 2021 suunnitellut henkilökunnan lomautukset peruttiin. Ruotsinkielisen perusopetuksen henkilöstökustannukset ylittivät talousarvion 375.000€. Tähän vaikuttavat mm. 1.4.2021 jaettu järjestelyvaraerä, johon ei jaettu lisämäärärahaa (n. 45.500€) ja Puron yksikön opettajan palkkakustannukset (56.500€). Järjestelyvaraerän ja lukuvuoden 21-22 opetusresurssin noston vaikutus opetuksen palkkamenoihin oli arvioitua huomattavasti suurempi. Aikaisempien vuosien säästövaatimukset ovat leikanneet pienen tulosalueen määrärahat niin vähiin, että liikkumavaraa ei ole.

Koulunkäynninohjaajien henkilöstökustannukset ylittivät talousarvion (150.500€) vuoden aikana saadusta lisämäärärahasta huolimatta. Varaa resurssin lisäykseen ei olisi ollut, vaikka tarve on kasvanut. Tilannetta ei ole voitu korjata vielä, koska määräaikaiset työ sopimukset on laadittu koko lukuvuoden ajaksi.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	108,0	18,2	126,2
Määräaikaiset	24	38,7	62,7
Työllistetyt	0	0	0

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Koulutuslautakunta huolehtii kaupungin toisen asteen koulutuksen (ammattillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen sekä lukiokoulutuksen), taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön sekä nuorisopalveluiden palveluista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Koulutuslautakunnalla on suomen- ja ruotsinkieliset jaostot, jotka käyttävät valtuuston myöntämien ja lautakunnan päättämien resurssien puitteissa itsenäistä päätösvaltaa kieliryhmäänsä koskeissa opetushallinnollisissa asioissa.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	13 912	859	14 771	13 682	-1 089
Toimintakulut	-51 283	-4292	-55 575	-55 006	569
Toimintakate	-37 370	-3 433	-40 804	-41 324	-520
Poistot				-580	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	359	60	419
Määräaikaiset	38	178	216
Työllistetyt	1	3	4

312 VAASAN LYSEON LUKIO

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä kouluna lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun. Aikuislinja tarjoaa vaihtoehtoisia opiskelumuotoja aikuisväestön opiskelutarpeiden tyydyttämiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen tema
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Uudistuva lukio, edelläkävijöitten joukossa	Korkeakouluysteistyö, työelämäyhteistyö	Suora- ja erillisväylät korkea-asteelle luotu. Kurkistuskurssit. Lukion työelämäkumppanit hanke. Pandemia rajoittanut osin toimenpiteitä.

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Tyytyväiset opiskelijat	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut	Tyytyväisyys ohjauspalveluihin kasvanut ja on hyvä 4,04/5.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Turvata riittävä opiskelijamäärä	Hyvä opiskelijatyytyväisyys, onnistunut markkinointi	Opiskelijamäärä ylitti tavoitteen, opiskelijatyytyväisyys hyvä.

Nuorisoasteen opiskelijamäärä saavutti tavoitteen. Iltalinjan opiskelijamäärä jatkoi vähenemistään, kun syksyllä iltalinjan aloitti vain kahdeksan opiskelijaa. Opiskelijatyytyväisyys on yhä hyvä. Opinto-ohjaus on vahvasti resurssoitu ja opiskelijoiden tyytyväisyys opinto-ohjaukseen hyvä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Opiskelijamäärä				
*Nuoren oppimäärää opiskelevat	811,7	853,5	845	843,92
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat	38,7	32,25	40	26,25
*Aineopiskelijat	0,8	0,2		0,60
Yksikköhinta				
*Nuorten oppimäärää opiskelevat	5 636,47	5 939,93	5 940,32	6 244,20
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat	3 431,11	3 886,51	3 886,51	4 021,26

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Johtaminen	Ennakoiva suunnittelu, vastuiden selkeä jakaminen, hyvinvointikysely	Vastuita on jaettu ja johtamista kehitetty. Monet muutokset ja pandemia ovat kuormittaneet opettajia.
Liian vähäiset helpdesk-palvelut ja vaativampaa IT-osaamista vaativat palvelut	Opettajien ICT-koulutus. Omien tukipalveluresurssien vahvistaminen	YO-kirjoitukset ongelmitta, vasteaika tukipalveluihin edelleen pitkä

Talouden toteutuminen

Vaasan lyseon lukion vuoden 2021 reilusti ylijäämäinen. Tarkempi ylijäämä selviää tilinpäätöskirjan liitteenä olevasta nettolaskelmasta. Valtion erityismääräraha oppimisympäristön kehittämiseksi umpeen synnytti toisaalta säästöjä henkilöstön palkkamenoissa, kun tukiovetusta ja ryhmäjakoa voitiin tehdä valtion oppimisympäristöillä. Lisäksi nuorten oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrän toteutuma oli hyvä talousarvion pohjana käytettyyn opiskelijamäärään nähden.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	846	-2	844	847	3
Toimintakulut	-6 672	-252	-6 924	-6 742	182
Toimintakate	-5 826	-254	-6 080	-5 894	185
Poistot				-7	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	52	2,3	54,3
Määräaikaiset	7	3,7	10,7
Työllistetyt	0	0	0

313 VASA GYMNASIUM & VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvän yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden lukea lukiokursseja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaan, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Kurssien suorittaminen etenee oman aikataulun mukaan ja mahdollistaa myös lähiopetustapaamiset.

Tavoitteen toteutuma

Molemmat lukiot ovat toteuttaneet tavoitteensa ja opiskelijoiden määrään nähden tavoitteet on ylitetty, mikä on tarjonnut hyvät toimintamahdollisuudet.

Kaupungin strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitteen toteutuma
Opiskelijoiden määrä	VG 180 VSA 90	VG 203 VSA 100,3
Läpäisevyys, opiskelijoiden määrä, jotka suorittavat tutkintonsa kolmessa vuodessa.	Opintonsa aloittaneista 90 % on suorittanut tutkintonsa kolmessa vuodessa.	Opiskelijoista 90 % suorittaa tutkintonsa kolmessa vuodessa.
Viihtyvyyssarviointi	4,0	3,8
Opiskelijaterveydenhuolto	Jokainen opiskelija saa käydä opiskelijaterveydenhuollossa vähintään kerran lukuvuoden aikana.	Kaikille ei ole tarjottu vähintään yhtä käyntiä opiskelijaterveydenhuollossa lukuvuoden aikana. Pandemian takia aika ei ole riittänyt.

Opiskelijoiden määrän tavoite on toteutunut hyvin. Viihtyisyysarvioinnissa ei ihan päästy tavoitteeseen, mutta tulos 3,8 on toki hyvä.

Toiminnan keskeiset tunnusluvut ja suoritteet

Suorite/tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Opiskelijoiden määrä				
*Päivälukio	175,8	192,33	180	203
*Aikuislukio	94	101,2	90	100,3
*Aineopiskelijat	5,8	2,1	-	3,8
Yksikköhinta				

*Nuorten oppikurssi	6 190,98	6 153,81	6 154,08	6 244,20
*Aikuisten oppikurssi	3 650,32	3 886,51	3 886,51	4 021,26

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet 2021	Tavoitteen toteutuma
Johdon työmäärä	Työssä jaksamisen tarkkailu.	Työmäärä kasvaa jatkuvasti, uusi virka on perustettu ja apulaisrehtori palkattu. Tämä on ollut työtaakkaa keventävä ja hyvä asia.
IT-tuki sivistystoimessa	Riittävä IT-tuki koulussa.	Tieran kanssa tehty sopimus ja sen toteutuminen käytännössä on suuri pettymys, heikko IT-tuki.
Turvallisuusnäkökulma talossa	Koulun paloturvallisuus käydään läpi.	Palon tai muun katastrofin riski on todellinen.

Taloudellinen tulos

Vasa gymnasium ja Vasa svenska aftonläroverk pysyvät vuonna 2021 yksikköhinnassa oppilasmäärän ansiosta. Molemmilla kouluilla työntekijöiden ja resurssien mitoitus on ollut oikea.

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	302	0	302	304	2
Toimintamenot	-1 845	-4	-1 849	-2 063	-214
Toimintakate	-1 543	-4	-1 546	-1 759	-212

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	21	1	22
Määräaikaiset	-	1,6	1,6
Työllistetyt	-	-	-

315 VAMIA

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja muita koulutuspalveluja opiskelijoiden työllistämiseksi ja alueen työ- ja elinkeinoelämän muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvalmiudet ylemmälle koulutusasteelle.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Toteuma
Työllistymismittari	75 %	70,1 %
Jatko-opiskelumittari (perustutkinnot)	15 %	8,9 %
Keskeyttämismittari (negatiiviset keskeyttämiset)	6 %	5,7 %
Tutkintojen suoritusaste	Suoritettut tutkinnot 1200	1 028 kpl

	Suoritettut (ammatill.)tutkinnon osat 5000	5010 kpl ammatilliset 1527 kpl yhteiset opinnot
Opiskelijatyytyväisyys	4,0 (asteikko 1-5)	4,1
Sidosryhmien tyytyväisyys	4,0 (asteikko 1-5)	4,0

Toiminnallisia tavoitteita kuten työllisyys- ja jatko-opiskelumittaria ei kuluneena vuotena saavutettu. Tavoitteiden saavuttamiseksi on tehtävä edelleen parantavia toimia. Sijoittumisilla on suora vaikutus myös vaikuttavuus- ja suoriterahoituksen osuuteen Vamian valtionosuusrahoituksesta. Keinoina tähän näemme tiiviin yritysysteistyön, oppisopimuskoulutuksen tehokkaamman hyödyntämisen sekä amk-väylän kehittämisen. Myös opiskelijoiden ohjaukseen on resursoitu entistä enemmän hakupalvelujen kehittämisen sekä ohjaushenkilöstön palkkaamisen myötä.

Suoritettujen tutkintojen tavoitemääräksi on vuodelle 2021 asetettu 1200 ja pääsimme tähän tavoitteeseen. Osittain näyttötilaisuudet toteutettiin oppilaitoksen omissa oppimisympäristöissä. Niiden opiskelijoiden määrä, jotka suorittavat tutkinnon osia kokonaisten tutkintojen sijaan, on lisääntynyt reformin myötä. Yhteisiin opintoihin kuuluvien tutkinnon osien suorittamisen laajentuminen kattamaan myös aikuiset perustutkinto-opiskelijat, on tuonut lisäystä tutkinnon osien suoritelmäärään.

Sidosryhmien tyytyväisyyttä mittaamaan otimme heinäkuussa valtakunnallisen työelämäpalauttejärjestelmän, joten voimme tulevina vuosina mitoitaa tavoitetason suhteessa muihin oppilaitoksiin. Varsinaista työelämäpalauttekyseilyä ei olla tänä vuonna toteutettu, mutta työpaikkaohjaajien antaman palautteen perusteella olemme tavoitetasolla.

Vamian tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 2650 ov, on saavutettu. Kuluneen vuoden aikana Vamia sai myös uusia tutkintoja järjestämislupaan. Tutkintotarjonnan laajentamisen ja monipuolisen koulutustarjonnan avulla pyrimme turvaamaan opiskelijavuosimäärän saavuttamisen myös tulevina vuosina.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valtionosuus, perusrahoitus	21 608 549	17 478 173	15 818 850	18 506 849
Valtionosuus, suoriterahoitus	1 264 142	4 318 074	4 295 900	4 878 730
Valtionosuus, vaikuttavuusrahoitus	0	2 773 972	2 147 750	2 427 426
Yhteensä	22 872 691	24 570 219	22 262 100	25 813 005

Vamian tilinpäätöksen perusrahoitukseen sisältyy vuonna 2021 saadut kaksi lisäsuoritepäätöstä opettajien ja ohjaajien palkkauksen (1 318 112 €), sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijamäärien lisäämiseen (76 068 €) sekä koronapandemian aiheuttamiin lisäkustannuksiin (256 000 €) yhteensä 1 650 180 €. Toukokuussa 2021 myönnettiin 1 574 122 € ja joulukuussa 2021 76 068 €. Lisäsuoritepäätösten rahoituksen käyttö ei ole sidottu rahoituksen myöntämivuoteen. Rahoituksen tavoitteena on, että koulutusten järjestäjät pystyisivät ylläpitämään lisättyä opetuksen ja ohjauksen määrää useamman vuoden ajan. Kirjanpitolautakunnan kannanoton vuoksi on valtionosuudet kirjattava myöntämivuoden tuloksi. Rahoituspäätökset saapuivat niin myöhään, että Vamia ei niitä ehtinyt käyttää. Lisäsuoritepäätösten käyttöä seurataan erillisillä hankenumeroilla. Alla Suomen Kuntaliiton erityisasiantuntijan lausunto koskien valtionosuuksien lisäsuoritepäätöksiä:

”Koska rahoitusta jää käyttämättä ko. vuoden aikana, on tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kerrottava, mistä tämä johtuu. Ylijäämä siirtyy tilinpäätöksessä taseen puolelle (tilikauden ylijäämä / edellisten tilikausien ylijäämä). Seuraavaksi tarvitaan kaupungin ja oppilaitoksen sisäistä laskentaa, jonka avulla voidaan seurata kokonaistilannetta seuraavina vuosina. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että seuraavana vuonna oppilaitos voi tehdä alijäämäisen tuloksen, koska rahoitus tuli edellisenä vuotena. Seuraavassa tilinpäätöksessä alijäämä siirtyy taseeseen, jossa se pienentää edellisen vuoden ylijäämää.”

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Toteuma
Tulojen hallinta	Muutokset rahoituspohjassa	Vetovoima on ollut seurantakauden aikana hyvä, hakijoita on riittänyt ja olemme hakeneet/saaneet järjestämisluvan myös muutamaa uuteen tutkintoon. Rahoituspohjan muutokset ovat odotettavissa lähivuosien aikana. Seurantakaudella niitä ei ole toteutunut.
Toiminta / Prosessit	Tietojärjestelmien yhteensopivuus	Tiedonsiirron parantamiseen, virheiden vähentämiseen sekä tallennetun tiedon luotettavuuteen liittyviä toimia on jatkettu. Tietojärjestelmäkehitys jatkuu ja Vamia suuntaa siihen kehittämisresursseja.
Henkilöstö	Kuormittuminen	Työn resursointi on ohjeistettu ja pyritty suunnittelussa tasapainoiseen työmäärään. Toimintaprosesseja kehitetään jatkuvasti, sujuvat prosessit vähentävät kuormitusta. Työhyvinvoinnin teeman mukaiset toimet jatkuvat.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	11 028	287	11 315	10 454	-861
Toimintakulut	-34 101	-2 648	-36 749	-36 578	170
Toimintakate	-23 072	-2 361	-25 433	-26 138	-691
Poistot				-494	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	224	49	273
Määräaikaiset	1,3	4,7	6
Työllistetyt	-	-	-

355 NUORISOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Nuorisopalveluiden toiminnan tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja kehitystä, ennaltaehkäistä syrjäytymistä, edistää nuorten osallistumista omien tavoitteiden toteuttamisessa ja yhteiskuntaan kasvamisessa.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet ovat toteutuneet osittain koronapandemiasta johtuen. Osaan palveluista syntyi jonoja ja osa palveluista oli suljettuna tai toimi rajoitetuilla osallistujamäärillä määräyksistä johtuen.

Nuorten hyvinvointierot kasvoivat edelleen, mikä lisäsi syrjäytymisvaarassa ja jo syrjäytyneiden nuorten määrä. Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät kasvoivat ja ohjausajat pitenevät 8 kuukauteen. Jonossa oli loppuvuodesta 28 asiakasta huolimatta siitä, että hankerahoituksella etsivään nuorisotyöhön saatiin yksi

etsivä lisää. Tällä lisäresurssilla tuotetaan palveluohjaussopimuksella myös Laihian kunnalle 50 % etsivän nuorisotyöntekijän työpanos. Oppivelvollisuusiän nostaminen vaikutti nuorten työpajan asiakasmääriin. Nuorten työpajakasojen pituudet pitenevät 6 kuukauteen nuorten laaja-alaisten hyvinvointiongelmien vuoksi. Syrjäytymisvaarassa olevia nuoria tuettiin myös järjestämällä kesällä 40 nuorelle kohdennettua työelämänvalmennusta.

Koronapandemian rajoitusten vuoksi nuorisotalot ja nuorisokahvila olivat kiinni lähes koko vuoden 2021. Korvaavana ennaltaehkäisevänä palveluna tuotettiin jalkautuvaa- ja verkkonuorisotyötä. Jalkautuvaa nuorisotyötä tuettiin kesällä ja loppuvuodesta nuorten kohtaamispaikkana toimivalla matkailuautolla. Rokkikoulun opetus toteutettiin etäopetuksena ja pienryhmätoimintana. Oppilaiden kevät- ja syyskonsertit pidettiin verkkotapahtumina. Tieto- ja neuvontapalvelu Reimarin palveluissa painotettiin sosiaalista mediaa sekä yksilö- ja pienryhmätoimintaa. Reimarin tiedottamisen osuus siirrettiin pääsääntöisesti eri sosiaalisen median alustoille. Vuoden aikana sosiaalisen median julkaisuja katsottiin kymmeniätuhansia kertoja. Koulunuorisotyön hanke toteutettiin yhdellä suomenkielisellä ja yhdellä ruotsinkielisellä yläkoululla. Tehtävänä hankkeessa on lisätä nuorten hyvinvointia kouluissa. Nuorisotapahtumat toteutettiin pienimuotoisesti paikan päällä tai striimattuina verkossa.

Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti ja oli myös edustamassa Pohjanmaata nuorisovaltuustojen huippukokouksessa. Nuorisovaltuusto järjesti pienempiä tapahtumia rajoitusten puitteissa.

Nuorisohankkeille saatiin rahoitusta 425 600 €. Ylivuotisten hankkeiden osalta osa hankerahoituksesta käytetään vuonna 2022.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Tarjota nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa	Etsivässä nuorisotyössä 421 ja nuorten työpajalla 67 asiakkaita. Nuorisotaloissa 8156 käyntikertaa, verkko- ja jalkautuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret 5701.
Nuorten kansalaisvaikuttamisen vahvistaminen ja kehittäminen	Vaaleilla valitun nuorisovaltuuston toiminta. Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen.	Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti ja piti yksitoista kokousta sekä myönsi avustuksia nuorten omaehtoiseen toimintaan.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Koronapandemia aiheutti muutoksia palveluiden tuottamiseen ja palveluiden keskeyttämisiä. Osaan palveluista syntyi jonoja ja osa palveluista oli suljettuina tai toimi rajoitetuilla osallistujamäärillä määräyksistä johtuen. Nuorisotalot ja nuorisokahvila olivat auki loppuvuodesta 2 kk. Nuorten hyvinvointierot kasvoivat, mikä lisäsi syrjäytymisvaarassa ja jo syrjäytyneiden nuorten määrää. Tämä näkyi erityisesti etsivän nuorisotyön asiakasmäärien kasvuna.

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Matalankynnyksen ohjaus- ja neuvonta, harrastus- ja toimintamahdollisuuksien sekä nuorisotilojen käyttäjä ja kävijämäärät				
Nuorisotaloissa, 5-6 lk. kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa ja skeittihallissa käyntikertoja	43 705	14 136	37 000	8 156

Verkkonuorisotyössä ja jalkautuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret	0	5 081	2 500	5 701
Rokkikoulussa sekä kerho- ja leiritoiminnassa	706	987	450	751
Tapahtumissa kävijöitä	8 601	13 696	5 000	9 381
Reimarin yksilö ja ryhmäohjauksessa nuoria	3 107	570	300	1 251
Reimarin internetsivuilla kävijöitä	12 000	20 350	42 000	15 112
Nuorten osallisuuden ja kansalaisvaikuttamisen edistäminen				
Nuorisovaltuuston kokoukset	10	9	10	11
Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnissa	6	6	6	6
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen				
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita	292	336	300	421
3. sektorin etsivän nuorisotyön asiakkaita	77	77	-	89
Nuorten työpajassa asiakkaita	66	81	80	67

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Toimintaympäristön muutokset	Henkilöstön kouluttaminen ja riittävä henkilöstömäärä.	Henkilöstö osallistui aktiivisesti verkkokoulutuksiin. Ei läheltä-piti tilanteita vuoden aikana.
Hankerahoituksen suuri osuus tuloista	Hankerahoituksella tuotettujen palveluiden vakinaistaminen. Laaja hankeosaaminen.	Anottu kahden hanketyöntekijän vakinaistamista. Ei toteutunut. Uusia hankkeita: Etsivä nuorisotyö Vähäkyrö/Laihia ja koulunuorisotyö.

Talouden toteutuminen

Nuorisopalveluiden talous toteutui ylijäämäisenä. Toimintatuotoista merkittävin oli ulkopuolinen hankerahoitus, jonka osuus tuotoista oli 425 600 €. Hanketoiminnan rahoittajia olivat Aluehallintovirasto sekä Evald ja Hilda Nissin säätiö. Toimintatuotot alittivat noin 65 000 budjetoidun, mikä johtuu vuodelle 2022 siirtyvistä hankerahoista. Toimintamenot alittivat noin 98 000 budjetoidun, mikä johtuu vakanssien täyttöjen viivästyisestä ja koronapandemian vaikutuksesta toimintaan.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	135	434	569	478	-91
Toimintakulut	-1 921	-465	-2 386	-2 216	170
Toimintakate	-1 786	-31	-1 817	-1 738	79

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	19	0,5	19,5
Määräaikaiset	14	1,5	15,5
Työllistetyt	0	0,9	0,9

443 VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Kansalaisopisto Alma, sen alainen taiteen perusopetuksen toimintayksikkö TaiKon ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta kahdella kielellä Vaasassa sekä myyntipalvelusopimukseen perustuen myös Laihialla ja Isossakyrössä. Kuula-opisto palvelee myös mustasaarelaisia kunnan kanssa solmittujen palvelusopimuksien nojalla. Opistojen toiminnan perusarvoina ovat elinikäinen oppiminen, luovuus, omaehtoisuus ja tasa-arvo. Vaasan kaupungin opistojen toiminta ja palvelut ovat keskeinen osa alueen asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua.

Kotoutumiskoulutus

Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus on Kansalaisopisto Alman tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena, nk. UMAKO-koulutuksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Kasvatuksen, opetuksen, ja koulutuksen edelläkävijä	<p>Opinnoissa hankitun osaamisen dokumentaation ja arviointikirjausten kehittäminen.</p> <p>Vaasa-opisto – Vasa Arbiksen organisaatorakenteiden ja kurssitarjonnan uudistaminen</p>	<p>Taiteen perusopetuksen arviointityökalut on päivitetty ja Almalla kurssiarviointityökalu toimii kolmella kielellä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.</p> <p>Vapaan sivistystyön kurseissa KOSKI-siirrot ovat mahdollisia. Almassa uusi organisaatorakenne on otettu käyttöön ja sitä kehitetään edelleen. Kurssitarjonnan uudistaminen on jatkuva prosessi. Kurssikuvausten yhdenmukaisuutta kehitetty ja luotu ohjeistus</p>
Sun ja Mun Sivistys-Vaasa	<p>Kaksikieliset kokeilut.</p> <p>Tulosalueen me-hengen lisääminen.</p> <p>Tiimiorganisaation luominen ja kehittäminen</p>	<p>Opistoissa sulava monikielisyys on osa arkea.</p> <p>Tulosalueen yhteisestä kehittämispäivästä 1/2021 seurasivat taideharrastuspolku-työpajat, joiden tuloksena harrastuspolut ja yhteistyön kehitysmahdollisuudet on kuvattu ja kartoitettu.</p> <p>Suunnittelijaopettajien Yhdessä yli rajojen –työpaja 11/2021. Tiimit perustettu ja ne toimivat.</p> <p>Kuula-opisto: suomi 80% ja ruotsi 20%. Muskaria, musiikkivalmennusta ja lastentanssia lukuunottamatta kaikki Kuulalla tapahtuva koulutus on kaksikielistä. Myös karuselli.</p>

Rohkeat osallistavat kokeilut	Uusia avauksia hanketoiminnan avulla	Näppäri-yhteistyö kaupunginorkesterin kanssa: 140 + 30 = 170 osallistujaa Home-musikaali n. 50 oppilasta Taidepäjäpäivä Huutoniemellä 415 osallistujaa Hallå! - hanke Suomen malli – hanke 264 oppilasta ja 26 ryhmää Maahanmuuttajien työllisyyden edistämisen opintotietokoulutukset Jalat ladulla. työllistymistä edistävä ATK-koulutus vankilassa Kielikukkanen: KOSKI-kelpoinen kurssi AMK-opiskelijoille, ops-työ, kurssikuvausten kehittäminen
Yhtenäinen, selkeä ja johdonmukainen viestintä ja markkinointi	Viestintäprosessien selvittäminen ja rakentaminen	Some-viestinnän kehittäminen Kuula-opistolla Teams otettu käyttöön sisäisessä viestinnässä. Almalle luotu somekanavat ja some- ja viestintäkäytänteet Alman kotisivut on uudistettu ja ne ovat kolmikieliset. Opettajaoppaat on uudistettu. Viestintää Kyrönmaalle on tehostettu.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Alman organisaatiouudistus on prosessi, joka on saatu hyvin alulle. Kahden opisto järjestelmät ja käytänteet on yhdistetty, sopimukset uudistettu ja tiimiorganisaatio on luotu. Alun pitäen osattiin varautua siihen, että prosessi tulee kestämaan pitkään. Yksistään erilaisia sopimuksia on lukuisia. Kulttuuri muuttuu hitaasti. Uudet, mm. koulutuspoliittiset haasteet yhdistävät.

Covid19-pandemia aiheutti vuonna 2021 keväällä kurssien peruuntumisia ja keskeytyksiä. Mm. opiston kuorot ja orkesterit olivat tauolla koko kevätkauden. Koronarajoitukset pakottivat pienentämään opetusryhmien koon alle kymmeneen henkeen, mikä näkyy osallistujamäärien rajuna pudotuksena ja maksutuottojen pienenemisenä. Esiintymistilaisuuksien puute on haitannut erityisesti taiteen perusopetuksen oppilaitten kehittämistä.

Osaamisperusteisuuden tuominen vapaan sivistystyön koulutukseen eteni arvioitua hitaammin johtuen lakimuutoksista ja niiden soveltamiseen liittyvien OKM:n ohjausasiakirjojen sekä KOSKI-palvelun ja kurssihallinto-ohjelmien rajapintojen rakentamisen viipymisestä. KoLa päätti 26.10.2021 tarjota Alman opiskelijoille mahdollisuuden saada osaamisperusteisesti kuvattujen opintojensa suoritukset kirjattua KOSKI-tietovarantoon. Ensimmäiset kurssikuvaukset julkaistiin ePerusteissa ja opetus käynnistyi heti tämän jälkeen.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vaasan kaupungin opistot:				
Kurssisuoritteiden määrä	1 200	1 160	1 305	1 242

Opetustuntien määrä	54 222	52 107	55 740	51 433
Myönnetyt valtionosuustunnit	50 011	50 217	49 573	49 920
Myönnetyt valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	479	392	951	951
Osallistujien määrä	19 448	16 783	20 350	13 976
Aikuisten perusopetus/ GruVux:				
Kurssisuoritteiden määrä/ Aikuisten perusopetus GruVux	4 428 420	4 525 1 064	4 500 440	4 427 862
Myönnetyt valtionosuustunnit	4 122	5 880	4 616	4 596
Osallistujien määrä yhteensä	188	231	270	237

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vaasan kaupungin opistot				
Valtionosuus, Vapaa sivistystyö	1 191 583	1 219 441	1 194 105	1 210 872
Valtionosuus, Kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	39 813	33 073	33 073	80 616
Valtionosuus, Taiteen perusopetus	1 066 566	1 127 098	1 164 649	1 164 649
Nettomeno €, (toimintakate - valtionosuus)	1 955 092	1 823 927	1 782 961	1 771 831
Nettomeno €/osallistuja	340,7	372,5	267,0	404,5
Nettomeno €/asukas	24,3	22,7	21,5	22,0
Aikuisten perusopetus/ GruVux:				
Valtionosuus, Aikuisten perusopetus	1 178 376	1 768 821	1 450 038	1 450 038
Vuosi-/toimintakulut	785 980	1 086 753	1 400 000	1 345 120

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Tulokehityksen heikkeneminen ja asiakkaiden pysyvä väheneminen koronan johdosta	Tarjota luotettavaa ja turvallista palvelua koronatilanteen ehdoilla	Opetusryhmiä jouduttu pienentämään. Kurssilaisten määrä vähentynyt = maksutuotot vähentyneet. Valtiolta saatu koronatukea yhteensä 134 000 €.
Toiminnan volyymin ja olemassa olevien resurssien kohtaamattomuus	Esteettömyyden edistäminen: hissi Opistotalon B-osaan, Inva-sisäänkäynnin järjestäminen Arbis-husetissa Raastuvankadun tilanpuutteen ratkaiseminen Jatkuvuutta rekrytointien avulla: avoinna olevien vakanssien täyttäminen	Palveluverkkoselvityksen laatiminen aloitettiin 12/2021 ja siinä esitetään keskeisimmät puutteet ja tilatarpeet. Talotoimen vuosikorjausohjelmassa vuodelle 2022 on oikeansuuntaisia mutta ei riittäviä toimenpiteitä. Arbis-talon invapysäköinnistä ei edelleenkaan yhteyttä invaluisalle. Taikonin johtavan opettajan virka muutettu esittävien taiteiden suunnittelijaopettajan viraksi. Avoinna olevien vakanssien tehtävänkuvia tarkasteltu pysyvää täyttöä 2022 varten.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion. Koronapandemia vaikutti myynti-/maksu- sekä vuokratuottoihin. Koronatilanne lopetti tilojen vuokrauksen lähes täysin.

OPH myönsi vuodelle 2021 ylimääräisen avustuksen vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttötalouteen poikkeusoloista aiheutuvien opiskelijamaksujen sekä maksullisen palvelutoiminnan tulomenetysten korvaamiseksi: Kansalaisopisto Almalle 124 000 € (OPH/100/2876/2021) sekä Kuula-opistolle 10 000 € (OKM/1936/620/2021). Toimintatuotoista on hankeavustuksia siirretty 177 600 e seuraavalle vuodelle.

Toimintakulut ovat toteutuneet pienempänä verrattuna muutettuun talousarvioon. Kursseja peruuntui normaalivuotta enemmän ja etäopetus ja rajoitukset toivat säästöjä matkakuluissa.

OPH myönsi Kansalaisopisto Almalle valtionosuusrahoitusta maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelman mukaiseen Umako -koulutukseen 80 616 €. Tämä lisätty valtionosuudella katettuna lisämäärärahana talousarvioon.

OPH myönsi vapaalle sivistystyölle sekä taiteen perusopetukselle korotuksen valtionosuuksien rahoitusosuuteen: Kansalaisopisto Almalle 16 767 € sekä Kuula-opistolle 98 083 €, nämä lisätty valtionosuudella katettuna lisämäärärahana talousarvioon.

Henkilöstökuluista kertynyt säästöä 87 700 € josta taloudellisista syistä johtuvat lomautuksien osuus oli 6 100 € (tammikuu 2021). Koronan vaikutus käyttötalouteen oli 67 000 € (40 000 €/henkilöstökulut: etäopetukseen siirtymisestä ja kurssien/tuntien peruuntumisista, 10 700 €/matkustus ja majoitus, 7 100 €/ palveluiden ostot, 4 200 €/henkilöstön koulutus ja kurssipalvelut, 5 000 €/aineet ja tarvikkeet).

Aikuisten perusopetukselle myönnetty valtionosuus oli 1 450 038 €, mikä ylitti talousarviomäärärahan 35,6 %:lla. Poikkeama lisätty valtionosuudella katettuna lisämäärärahana talousarvioon. Muutettu talousarvio sisältää sairausvakuutuskorvaukset. Koronaepidemian eteneminen Vaasassa syksyn 2021 aikana näkyi. GruVuxin syksyn opiskelijamäärä oli arvioitua alempi, joten opetusryhmiä oli kahden sijaan vain yksi. Aikuisten perusopetuksen toimintamäärärahaa jäi käyttämättä 94 000 € josta koronan vaikutus oli 43 000 €.

Vaasan kaupungin opistot

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1 601	140	1 740	1 596	-145
Toimintakulut	-5 810	-418	-6 228	-6 062	166
Toimintakate	-4 209	-279	-4 488	-4 466	22
Poistot				-73	

Aikuisten perusopetus

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-934	-505	-1 439	-1 345	94
Toimintakate	-934	-505	-1 439	-1 345	94

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	43	7	50
Määräaikaiset	16	*) 166	182
Työllistetyt	1	2	3

*) josta sivuvirka/-toimi tai tehtävä: 154 tuntiopettajaa

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta huolehtii kaupungin liikuntapalveluista sekä museoista, kulttuuri-toiminnasta, kirjastoista, teatterista ja orkesterista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	3 964	850	4 814	3 696	-1 118
Toimintakulut	-21 430	-1 163	-22 593	-21 475	1 118
Toimintakate	-17 466	-314	-17 779	-17 779	0

351 LIIKUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää terveystoimintaa, kuntalaisten aktiivisuutta ja terveyserojen kaventumista liikunnan avulla. Liikunnan edistämien on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Rungas lajitarjonta sekä eri lajien hyvin huolletut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana.

Liikuntapalveluiden keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten, perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien liikunnan edistäminen, ikääntyneiden liikuntaedellytysten turvaaminen sekä terveyttä edistävä liikunta. Kolmannella sektorilla on keskeinen merkitys osana liikunnan palveluverkostoa.

Lasten ja nuorten liikunta

Koko vuotta 2021 haistasi koronapandemiatilanne, joka rajoitti merkittävästi toimintaamme.

Toiminnan tavoitteina oli kannustaa, motivoida ja rohkaista lapsia ja nuoria liikkumaan ja tarjota heille mahdollisimman paljon onnistumisen tunteita eri liikuntamuotojen parissa. Tavallisella arkiliikunnalla ja kannustavalla ilmapiirillä tuetaan lasten ja nuorten kehitystä. Samalla kertaan opetellaan sosiaalisia taitoja, hyviä käyttäytymistapoja ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä. Eheässä ja kannustavassa ilmapiirissä lasten ja nuorten minäkuva kehittyy suotuisalla tavalla.

Lasten ja nuorten yhteistä tekemistä tavoiteltiin koulupäivän jälkeen ja koulujen loma-ajankohtiin sijoittuvilla lajikoeluiluilla, leiri- ja perheliikuntatoiminnalla. Toiminta pohjautuu vahvaan yhteistyöhön urheiluseurojen, eri yhdistysten, liikuntapalveluja tuottavien yksityisten yritysten sekä Vaasan kaupungin eri hallintokuntien kanssa. Liikuntapalveluiden lasten ja nuorten toiminta on pääasiassa suunnattu 1-9 lk lapsille ja nuorille.

Alakoululaisten (1-6 lk) loma-ajankohdille on joka vuosi järjestetty matalan kynnyksen liikuntaleirejä. Liikuntaleirit ovat suunniteltu niin, että kyseessä on koko päivän kestävä leiri. Lapset voivat halutessaan osallistua jokaiselle leiripäivälle tai vain yhdelle niin halutessaan. Keväälle 2021 suunniteltu lasten hiihtolomaleiri jouduttiin perumaan koronarajoitusten takia.

Koko perheelle suunnattua maksutonta perheliikuntatoimintaa järjestettiin urheiluhallilla perheliikunta Hoppiksen sekä Vaasan Sähkö Areenalla perheluistelun muodoissa. Perheliikuntatoiminnalla tavoitellaan perheelle yhteistä aikaa lasten ehdoilla, tuetaan lasten kasvua ja kehitystä sekä liikutetaan koko perhettä

samanaikaisesti. Perheliikunnan päätavoite on perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen ja ylläpitäminen.

Vuonna 2020 käynnistynyt Koulu PT-toiminta jatkui Savilahden yhtenäiskoululla (Vähäkyrö) sekä Vikingan koululla. Toiminnan tarkoituksena on, yhteistyössä koulun terveydenhoitajan ja opettajien sekä huoltajien kanssa, löytää ne lapset ja nuoret, jotka parhaiten hyötyisivät henkilökohtaisesta avusta. Nämä lapset ja nuoret ovat esim. liikunnallisesti inaktiivisia, kokevat epävarmuutta omista liikunnallisista taidoistaan tai eivät uskalla näyttää omaa osaamistaan muiden edessä.

Vipinää Vekaroille –hankkeen toimintakertomus 2021

Tammikuu – heinäkuu, osa hankkeen toista toimintakautta

Päiväkodeille tilattiin aktivoivalattiateippauksia. Teippauksista voi tehdä erilaisia pelejä ja ratoja sisätiloihin. Päiväkodin lapsille järjestettiin elämyksellinen liikuntapäivä teemalla lumirieha. Lumiriehassa kierrettiin rastipisteitä leikkien ja pelaten.

Päiväkodeille tilattiin liikuntavälinelaukkuja. Liikuntavälinelaukkujen tarkoituksena on luoda enemmän mahdollisuuksia toteuttaa liikuntaa sekä sisällä, että ulkona.

Hankkeelle otettiin harjoittelija Kuortaneen urheiluoopistolta. Opiskelija kulki koordinaattorin mukana toteuttamassa lumiriehaa, taukojumppia, suunnistusrasteja sekä muita koordinaattorin antamia tehtäviä.

Yhteistyö kulttuuri palveluiden ja erityisesti kulttuuripedagogin kanssa. Suunnittelimme ja pilotoimme täydennyskoulutuksia varhaiskasvatuksen henkilökunnalle

Osana varhaiskasvatushenkilökunnan työhyvinvoinnin kehittämistä järjestettiin mahdollisuus ohjattuun taukojumppaan (keppijumppa, kahvakuula sekä rentoutus).

Päiväkodeille toteutettiin suunnistusta. Päiväkotien läheisyyteen puistoihin, metsiin ja lähiliikuntapaikoille piilotettiin tehtävärasteja, jotka päiväkodit saivat käydä etsimässä oman aikataulunsa mukaan.

Hankkeelle rekrytoitiin 13 kesätyöntekijää. 4 täysi-ikäistä kesätyöntekijää palkattiin suunnittelemaan ja toteuttamaan liikuntaa päiväkodeilla. 9 muuta kesätyöntekijää toimivat liikuntakaverina tilauksesta. Liikuntakaverin tehtävän on leikittää 1-4 lapsen ryhmiä ennalta sovitussa paikoissa kuten laivapuisto, poropuisto sekä ruusuapuisto.

Elokuu – joulukuu, osa hankkeen kolmatta toimintakautta

Uudet päiväkodit, palvelusetelipäiväkodit ja perhepäivähoitajat. Elokuusta lähtien kaikki vaasan varhaiskasvatusyksiköt ja toimivat ovat mukana hankkeessa.

Pitkäaikaistyöttömän palkkaaminen lokakuun lopussa. Työntekijä toimii avustavissa työtehtävissä hankkeen koordinaattorille. Työn kesto 8kk.

Hankkeen puitteissa järjestettiin hankeinfo koulutuksia sekä päiväkodin henkilökunnalle, että varhaiskasvatusjohtajille.

Varhaiskasvatusjohtajien hyvinvointipäivä urheiluhallilla.

Osana varhaiskasvatushenkilökunnan työhyvinvoinnin kehittämistä järjestettiin mahdollisuus ohjattuun taukojumppaan (keppijumppa, liikkuvuus sekä rentoutus).

Koordinaattoriverkoston tapaaminen Helsingissä, sekä kehittäjätyöryhmän tapaaminen Helsingissä. Koordinaattorin osaamisen vahvistaminen ja verkostoituminen.

Varhaiskasvatukselle tilattiin liikuntavälinelaukkuja ja -reppuja. Laukkujen ja reppujen tarkoituksena on luoda enemmän mahdollisuuksia toteuttaa liikuntaa sekä sisällä, että ulkona.

Soveltava liikunta, ikäihmisten liikunta ja maahanmuuttajien liikunta

Soveltava liikunta, ikäihmisten liikunta sekä maahanmuuttajien liikunta tuottavat kaikille näiden kohderyhmien liikunnan piiriin kuuluville kuntalaisille monipuolista matalankynnyksen liikuntatoimintaa tavoitteena hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisy, toimintakyvyn ylläpitäminen sekä sosiaalisuus.

Liikunnan toimintakaudella 2021 toteutettiin säännöllistä liikuntatoimintaa eri vamma- ja sairausryhmille, ikäihmisille ja maahanmuuttajille koronarajoitusten puitteissa. Aktiivista ryhmäliikuntatoimintaa on lapsista ikäihmisiin. Soveltavan ja ikäihmisten liikuntatoiminta koostuu mm. kuntoliikunnasta, taitoa ja tasapainoa harjoittavista ryhmistä, tuoli- sekä seniorijumpista eri kaupunginosissa, vesiliikuntaryhmistä ja tanssi-, peli- sekä muista liikuntaryhmistä. Aktiivista ryhmäliikuntatoimintaa järjestettiin myös soveltavan liikunnan lasten ja nuorten kohderyhmille mm. tanssin, telinevoimistelun, erityislasten uimakoulun ja yleisurheilun merkeissä sekä myös maahanmuuttajille uimakoulujen ja erilaisten liikuntaryhmien muodossa. Lisäksi liikuntatoimintaa ja pienimuotoista konsultointi- ja koulutustoimintaa tuotettiin erilaisille työpajoille, eri kaupungin toimintayksiköille, yhdistyksille ja muille sidosryhmille.

Toimintavuoden 2021 aikana viikoittaisia ryhmiä järjestettiin kaiken kaikkiaan n. 42. Näihin ohjattuihin liikuntaryhmiin osallistui keskimäärin viikossa n. 850 liikkujaa. Vallitsevan koronatilanteen vuoksi toimintavuosi jäi lyhyeksi sekä kevät- että syyskaudella. Toimintaviikkoja toteutui koko toimintavuodelta yhteensä 12 ja näin kävijämäärä vuodelle 2021 on yhteensä n. 5000.

Muiden toimintaviikkojen osalta liikuntatoimintaa pyrittiin korvaamaan muilla keinoin, mm. yksilöllisillä ohjauksilla, pienemmän ryhmällä sekä virtuaalisesti tapahtuvilla erilaisilla liikuntamuodoilla. Kaikkiaan normaaleina toimintaviikkoina soveltavan liikunnan, ikäihmisten liikunnan ja maahanmuuttajien liikunnan ryhmiä ohjasivat kolmen Liikuntapalveluiden liikuntaneuvojan lisäksi 7 eri tunti- ja osa-aikaista ryhmäliikuntaohjaajaa. Osa sovelletun liikunnan ja ikäihmisten liikunnan ryhmistä on liikuntapalveluiden organisoimia ja osa ryhmistä järjestetään yhteistyössä eri yhdistysten, liikuntaseurojen tai muiden yhteistyötahojen kanssa.

Terveysliikunta

Koko vuotta 2021 haittasi koronapandemiatilanne, joka rajoitti merkittävästi toimintaamme.

Liikuntapalvelut toimivat aikuisten terveyttä edistävänä liikunnan kehittäjänä ja organisoijana. Mukana toiminnassa ovat seurakunnat, lajiliitot ja yhdistykset. Yhteistyötahojen tavoitteena on edistää liikunnallista elämäntapaa, aikuisväestön liikunta-aktiivisuutta ja ohjata kuntalaisia terveellisen ja aktiivisen elämäntavan pariin. Liikuntapalveluiden liikuntatarjonta perustuu asiantuntijuuteen ja vahvaan osaamiseen, tasapuoliseen ja esteettömään palveluun.

Kevätkaudelle suunnitellut ryhmäliikuntatunnit jouduttiin kokonaisuudessaan perumaan vallitsevan koronatilanteen takia. Siitä syystä toimintamme siirtyi Facebook- ja Instagram –sivuille, joilla järjestettiin aikuisväestölle suunnattuja terveysliikuntapainotteisia live-jumppia. Toiminnan tarkoituksena oli tarjota mahdollisuus liikkua turvallisesti kotona tietokoneen tai TV:n äärellä. Edellisen vuoden tallenteet ja klipit ovat olleet kaikkien käytössä sitä niin halutessaan. Lisäsimme kevään edetessä eripuolille kaupunkia silloisten rajoitusten sallimia ulkoliikuntaan keskittyviä pienryhmiä. Tarjolla oli mm. kävelyä, sauvakävelyä ja kahvakuulaa.

Kesän aikana saatiin kuitenkin toteutettua erilaisia puistojumppia kaupungin eri puistoissa ilman suurempia rajoituksia.

Ryhmäliikunnan syyskausi päästään aloittamaan normaalista viikoilla 36 ja se toteutettiin suunnitellusti. Kausi päättyi viikolle 49. Vuonna 2021 syksyllä terveysliikunnan tuntitarjonta oli 19 tuntia viikossa.

Syksyllä 2020 esiin nostettu henkilökohtainen valmentaminen jatkoi kasvuaan koko vuoden 2021. Liikuntapalveluiden liikuntaneuvojen osaamista ja ammattitaitoa nostettiin näkyvämmiin esiin yksilöille suunnatun palvelun avulla. Tämä maksuton palvelumuoto on otettu kiitollisena vastaan koronapandemian puitteissa.

Friskis-liikuntakortti, joka on tarkoitettu vaasalaisille aikuisille, myönnettiin 32 kpl. Henkilökohtainen kortti myönnetään liikuntapalveluiden tai terveyden edistämisyksikön liikuntaneuvonnasta henkilöille, jotka omaavat korkean painoindeksin tai liikuntaa haittaavan perussairauden.

Uimahalli

2021 Uimahallin toimintaa varjosti edelleen koronavirusepidemia. Toiminnoista aikuisten ryhmäliikunta oli tauolla koko kevään ja kesän 2021. Järjestimme yksittäiselle asiakkaalle mahdollisuuden vesijumppaan hankkimalla virtuaalivesijumppa näytön 16.4, näyttö on valtakunnan tasolla mitattuna yksi käytetyimmistä. Syksyllä alkoi aikuisten ryhmäliikunta uimahallissa, osallistujia määrän ollessa noin kolmannes normaalista. Muutaman kuukauden jälkeen AVI:n päätöksellä ryhmäliikunta lopetettiin loppuvuodeksi 2021.

Vaasalaisten alakoulujen ja esikouluikäisten uinninopetus organisoitiin niin, että lapset pääsivät uimaan 1 luokka kerrallaan, lyhyen jakson uinnit päästiin toteuttamaan normaalisti 2 luokkaa kerrallaan. Syksyllä esikoulujen ja alakoulujen uintia ei saatu järjestää Vaasan kaupungin varautumisen johtoryhmän päätöksellä 25.8 - 30.9 välisenä aikana. Vaasalaisten yläkouluun siirtyvien lasten uimataitoprosentti oli noin 68 %. Uimahallin kesätoimintojen lippulaiva, alkeisuimakoulut vaasalaisille lapsille, pidettiin normaalisti. Kesäkuussa järjestimme lapsille kahden viikon jaksoissa 2 erillistä uimakoulua.

Syksyn aikana toteutettiin aiemman kolmen kurssin sijaan yksi aikuisten uintitekniikka-kurssi (kokoontuivat 5 krt). Nämä kurssi oli suunnattu aikuisille, joilla on jo 50 m:n uimataito. Kurssille otettiin mukaan 8 uimaria. Kynttilä-uinnit järjestimme vuoden aikana 2 kertaa marraskuussa ja joulukuussa, vesidisko lapsille oli lokakuussa yhden kerran. Kuntosali on ollut vuoden aikana auki hallin aukioloaikojen mukaisesti. Halli oli suljettuna remontin vuoksi heinäkuussa 5 viikkoa. Remontin aikana järjestimme olympiatason uimarille harjoittelumahdollisuuden hallin ollessa suljettuna muulta yleisöltä. Repaleisen vuoden 2021 aikana järjestimme henkilökunnalle erilaisia koulutuspäiviä, koska tavoitteena on monipuolistaa uimahallin tarjontaa.

Varsinainen liikuntatoiminta

Vuosi oli poikkeuksellinen. Aikuisten harrasteliikunta tunnit jouduttiin perumaan koko kevätkaudelta, samoin kilpailuvaraukset, ainoastaan ylempien sarjojen otteluja ei peruttu. Kaupungin salitilanne ei pysty tarjoamaan kaikkien lajiliittojen vaatimusten mukaisia pelikenttiä. Myöskään isoja saleja ei ole tarpeeksi harjoitusvuoroihin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Ryhmäliikunta sovellettuliikunta kävijämäärä	22 480	5 100	20 000	5000
Ryhmäliikunta terveysliikunta kävijämäärä	16 530	6 468	15 000	2 685
Terveysliikuntaryhmien viikkotarjonta/-määrä	30	14	30	14
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä	16 082	3 794	18 000	1 680
Uimahallin kävijämäärä	258 191	129 242	260 000	183 762
Kesä uimakoulut ryhmät	20	20	20	20
Kesä uimakoulut osallistujamäärä	345	160	350	320
Uimahallin kuntosalin asiakasmäärä	42 000	21 025	42 000	28 404
Liikuntatilaluvut, h	43 223	45 637	45 000	48 457

Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	1 726	2 008	1 800	3032
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha, h	7 362	10 792	7 500	4 423
Pesäpallokenttä Vaasa, h	1 014	897	900	553
Pesäpallokenttä Kyrölä, h	740	624	750	455

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lasten ja nuorten liikunta sekä Action-kerhotoiminta				Ei Action -kerhotoimintaa. Siirretty Harrastamisen Suomen mallin hankkeen alle
Hiihtolomaleiri/ Öjberget osallistujamäärä	50	111		Peruttiin koronan takia 2021
Kesäleirit kävijämäärä	300	320		249
Syysleirit kävijämäärä v2020 peruttu	50	0		40
Lajikokeiluja osallistujamäärä	200	23		12
Uusi pilottihanke koulu PT-toiminta, osallistujamäärä	-	5		14
Hoppis perheliikunta tapahtumaa /vuosi	34	17		14
Perheluistelu tapahtumaa/vuosi	32	19		14

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
TIMMI-varausohjelma varauksia yhteensä	29 278	22 328	30 000	24 869
-Varauksien tuntimäärä	58 809	64 125	60 000	48 457
joista myönnettyjä vuoroja alle 18 vuotiaille	20 951	16 559	20 000	18 470
-Varauksien tuntimäärä	45 431	53 628	45 000	44 937
Harjoitusvuorovaraus	24 794	12 875	25 000	16 472
-Varauksien tuntimäärä	39 233	21 984	40 000	28 081
Kilpailuvarauksia	1 102	74	1 200	1 058
-Varauksien tuntimäärä	3 583	384	3 500	2 799
Erilaisia tapahtuma- ja muita varauksia tehtiin	266	262	300	248
-Varauksien tuntimäärä	638	739	700	718
Koulujen omia varauksia	1 830	1 103	1 800	1 273
-Varauksien tuntimäärä	7 099	7 343	7 000	8 500

Talouden tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
---------------------	---------	---------	---------	---------

Nettomenot/asukas, €	43,5	48,1	42,8	43,4
Toimintatulot, €	1 535 218	885 623	1 519 600	1 283 672
Liikuntaseuroille myönnetyt avustusmääräraha, €	155 707	161 524	167 700	164 385
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,92	0,86	0,90	0,84

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Laadukas ja kattava palveluverkko.	Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen käytön maksimoiminen. Kolmannen sektorin tukeminen ja yhteistyön kehittäminen. Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan tukeminen parantamalla ja kehittämällä lähiliikuntapaikkoja; Skeittipuiston toteuttaminen	Sisä- ja ulkoliikuntatilojuovutusten määrä 48 457 h. Myönnetyt liikunta-avustukset 164 400 €. Avustusta saaneiden yhdistysten lkm 53. Kuntoratojen valaistuksien uusiminen vaihe I. Skeittipuiston betoniosion valmistuminen. Ulkokuntosalin rakennushankkeen aloittaminen.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta.	Liikuntapalvelujen tuottaminen painopisteenä oleville kohderyhmille. Alakoululaisten uinninopetuksen järjestäminen Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliiton suositusten mukaisesti.	Liikuntaryhmien lukumäärä ja osallistujamäärät: Sovellettu liikunta: 5 000 Terveysliikunta: 2 685 Lasten ja nuorten liikunta: 1 680 Uimataitoisten %-osuus yläkouluun siirryttäessä: ei pysty määrittämään koronasta aiheutuneen vähäisen uinninopetuksen toteutumisen takia.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Pätevien sijaisten löytäminen.	Jatkuva rekrytointi.	Riittävästi päteviä sijaisia ollut saatavilla.
Käyttötaloudenmäärärahojen yllättävät leikkaukset.	Yhteistyöprojektien ja hankkeiden kartoittaminen, toimintojen priorisointi.	Toiminta on pääosin pystytty säilyttämään.
Ilkivalta, kuluminen tai toimintaan vaikuttavat tekniset ongelmat.	Liikuntatilojen käyttöolosuhteiden jatkuva seuranta.	Jääalueiden pukutilojen ilkivalta

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion n. 269 000 €. Koronapandemia vaikutti myynti-/maksutuottoihin 222 400 € (18 %) sekä vuokratuottoihin 17 900 € (15 %). Toiminnan kehittämishankkeisiin myönnettyä ulkopuolista hankerahaa käytettiin vuoden aikana 35 000 €. Hankeavustuksia on siirretty 12 100 € seuraavalle vuodelle.

Liikuntapalveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion n. 168 000 €. Toimintakulut olivat -4 776 500 €, josta henkilöstökulujen osuus oli -1 053 800 €. Koronan vaikutukset käyttötalouteen, kerryttäen säästöjä yhteensä 46 000 €, josta henkilöstökulut 30 000 € (soveltava, terveysliikunta, uimahalli) sekä palveluiden ostojen osalta 16 000 €. Liikuntaseuroille myönnettyt toiminta-avustukset 164 400 € (98 %).

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1 520	33	1 553	1 287	-266
Toimintakulut	-4 923	-21	-4 944	-4 776	168
Toimintakate	-3 403	12	-3 391	-3 489	-98
Poistot				-397	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20	0	20
Määräaikaiset	6	1	7
Työllistetyt	0	0,8	0,8

353 ELISA STADION

Toiminta-ajatus

Elisa stadion tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Elisa stadion on 100 prosenttisesti Vaasan kaupungin omistama ja toiminta on kaupunginhallituksen alaista. Kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän yhteistyösopimuksen mukaisesti stadionin operatiivisesta toiminnasta vastaa Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella (Yj 18.5.2017, § 51).

Vallitsevasta koronapandemiasta huolimatta pystyttiin koronavarotoimin kesällä 2021 järjestämään harjoittelut ja ottelut stadionilla. Tapahtumia pandemia kuitenkin rajoitti siten, että stadionilla oli kaksi lähinnä urheiluun liittyvää tapahtumaa, Vaasa Run juoksutapahtuma ja Pesispäivä, jossa Superperis sarjan seurat Koskenkorva ja Liminka kohtasivat, samassa tapahtumassa järjestettiin myös Mailattarien naisten pesisottelu. Kuntayhtymän liikuntapalvelut tuotti kesällä stadionille mm. lasten jalkapalloleirin.

2021 Elisa Stadionilla oli kävijöitä 29 502 henkilöä.
Yleisöä otteluissa ja turnauksissa oli 7 572 henkilöä.

Stadionin nyt 6 vuotta vanha tekonurmi ei enää kesäkuussa 2021 läpäissyt kansainvälisten otteluiden vaatimaa sertifiointikriteerejä ja niinpä keväällä 2022 edessä on stadionin tekonurmen uusinta, jotta kansainvälisiä pelejä ja Veikkausliigaa voidaan stadionilla järjestää kesällä 2022 nyt kun pääkäyttäjöseura VPS nousi veikkausliigaan.

Kuntayhtymä jatkoi vuonna 2020 aloitettua talven ns. kokeiluvakiovuoroa myös talvella 2021-2022. Runsaslumisesta talvesta huolimatta tämäkin talvikausi onnistui varsin hyvin ja keräsi noin 28 h/vko vakiovuorovaroja kentälle.

Elisa stadion vuokratilat on kaikki 100 % vuokrattu eri liikunnallisille toimijoille ja siten stadionin käyttöaste yhdessä uuden talven vakiovuoron kanssa on varsin korkea.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot perustuvat Elisa Oyj:n kanssa laadittuun markkinointisopimukseen (Kh 14.9.2015, § 353). Toimintakulut koostuivat jalkapallostadionin toiminnan alijäämän kattamisesta ja tilojen käyttöön liittyneistä kuluista.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	150	-	150	150	-
Toimintakulut	- 185	-	- 185	- 188	- 3
Toimintakate	- 35	-	- 35	- 38	- 3

363 VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museot toimivat kokoelmiensa pohjalta kerätäkseen, säilyttääkseen ja välittääkseen aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä. Museot toimivat yleisöjensä hyväksi tuottamalla museo- ja kulttuuriympäristöpalveluja. Ne tukevat identiteettiä, välittävät tietoa, lisäävät kulttuurista ymmärrystä ja tarjoavat elämyksiä. Aluetaidemuseon ja maakuntamuseon statuksen mukaisesti kuuluu kulttuuriympäristöön ja rakennusperintöön liittyviä viranomaistehtäviä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi: Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen		Työtä jatkettu; benchmarkattu muiden kaupunkien vastaavia.
Vetovoimaisuus: Vastuumuseotehtävän integrointi museotoimintaan	Toimenpideohjelman jalkauttaminen	Vastuumuseotehtävä on integroitu onnistuneesti muuhun museotoimintaan.
Vetovoimaisuus: Näyttelytoiminnan kehittäminen	Perusnäyttelyuudistus valmistuu ja Terranova avataan yleisölle syksyllä 2021	Näyttelytilan remontti ja näyttelyrakenteiden valmistelu aloitettu syksyllä 2021. Sisällöntuotantoa jatkettu.
Vahva talous: Kustannustehokas palveluiden tuottaminen	Monipuolisten kulttuuriperintöön liittyvien palveluiden tarjoaminen. Asiakkaiden kuunteleminen heitä koskevien palveluiden tuottamisessa. Uusien asiakasryhmien tavoittaminen ja kiinnostuksen herättäminen museopalveluja kohtaan.	Koronahaitat jatkuneet koko vuoden, haitanneet perinteistä yleisötoimintaa ja kontaktointia. Toisaalta on kehitetty uusia yleisöjä palvelevia toimintamuotoja. Työ jatkuu myös koronan jälkeen, sillä kokemukset ovat olleet hyviä.

Toiminnallisiin tavoitteisiin on vuonna 2021 edelleen vaikuttanut Covid-19-pandemia ja sen aiheuttamat häiriöt toiminnassa. Suoritteissa huomattavimpia määrällisiä tunnuslukupoikkeamia ovat kokoelmien digitoidut objektit ja konservoitujen objektien määrä, jotka ovat kasvaneet olosuhteista johtuen ja toisaalta museoiden kävijämäärä, jossa pandemian vaikutus näkyy edelleen. Siinä ja tapahtumien osallistujien määrässä näkyy erityisesti Taiteiden yön peruuntuminen kesällä 2021.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit	2 892	1 316	1 000	4080
Konservoidut objektit	702	578	250	697
Antolainaukset kokoelmista	23	15	23	14
Arkistopalvelut	111	136	100	165
Kuvatilaukset	43	53	60	55
Näyttelyiden lkm	25	11	15	15
Museokäyntien määrä	54 511	22 700	46 000	36 078
Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm	278	117	350	388
Osallistujamäärä	21 125	1 853	14 000	6028
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset	7	0	8	1
Lausunnot määräajassa	280	294	280	202
Alueellisen museotoiminnan yleisölle suunnattujen toimenpiteiden lukumäärä	8	4	8	29
- Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet	1	26	2	5

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Kokoelmien säilyminen, kunto ja käyttö	-Uusien konservointi- ja säilytystilojen edistäminen (tarveselvitys hyväksytty) -Digitointi- ja konservointihankkeet	Kokoelmien kartoitus (määrät, esinelajit ja niiden vaatimat olosuhteet, painot, kuutiot) on meneillään. Tämä silmällä pitäen uuteen varastotilaan siirtymistä. Valmistautumisprosessi kestää useita vuosia. Lisävarastotilan vuokraus tulee välttämättömäksi.
Alueellisen vastuumuseotoiminnan aloittamiseen liittyvät mahdolliset ongelmat	Uuden toimintatavan omaksumista ja seurantaa	Toiminnan integroiminen on onnistunut hyvin, eikä alueellisen vastuumuseotehtävän suhteen ole tällä hetkellä näkyvissä riskejä.

Henkilöstön kuormittuminen	Keskittyminen ydintehtäviin, työntekijöiden tukeminen, rekrytointien jatkaminen	Riski on realisoitunut toimenpiteitä jatketaan tarpeen mukaan.
Museoiden hallussa oleva muiden tahojen omaisuus	Kartoitetaan kokonaistilanne siltä osin kuin se on mahdollista ja seurataan sen jälkeen tilannetta.	Tämä on kesken vuoden 2021 lisätty uusi riski, jonka selvittämistä on aloitettu – pitkäkestoinen projekti.

Talouden toteutuminen

Museotoiminnan toimintatuotot olivat talousarvion mukaan 565 000 €. Varsinaiseen museotoimintaan oli budjetoitu 206 000 € ja hanketoimintaan 359 000 €. Toimintatuottojen toteuma oli yhteensä 720 000 €, josta hanketoiminnan osuus oli 440 000 €. Varsinaisen museotoiminnan tuotot ylittivät budjetin 74 000 €:lla. Toimintaan ei haettu koronatukea, ja toimintatuotot ylittivät budjetin koronasta huolimatta.

Toimintakulujen talousarvio oli 3 841 000 €, joka ylittyi 43 000 €:lla. Hanketoiminnan kulut olivat 440 000 € ja ne ylittivät omasta budjetistaan 81 000 €:lla. Varsinaisen toiminnan kulut alittivat budjetoidut määrärahat 38 000 €:lla.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	373	192	565	720	155
Toimintakulut	-3 555	-287	-3 841	-3 884	-43
Toimintakate	-3 182	-95	-3 276	-3 164	112
Poistot				-15	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	26	0,5	26,5
Määräaikaiset	13		13
Työllistetyt		0,8	0,8

373 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Lukutaidon ja elävän kaupunkikulttuurin puolustaja. Tuotamme alueen asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaari palveluja, ja tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon, sivistyksen ja yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme mahdollisuuksia kulttuuriryölle. Tehtävänämmä on tuoda esiin kulttuurin merkitys osana ihmisen arkea ja hyvinvointia, sekä edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä.

Kirjastopalveluissa takaamme jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Toimimme osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä hoidamme alueellista kehittämistehtävää Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Henkilökunnan digiosaamisen lisääminen	-Monipuolisia koulutuksia ollut tarjolla, hankittu tarvittavia laitteita ja ohjelmia työn tueksi
Hyvinvointi	Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen	<p>-Hankkeiden (4) kautta edistetty lukuiltoa/-taitoa/ -harrastusta: 1. Lukuiltoa Vaasassa (esi- ja alkuopetus), 2. Elämäni sanat (sanataiteen, draamaohjauksen ja raplyriikan kautta edistetty ilmaisua ja lukutaitoa), 3. Nuoret kirjastoon nyt (sanataiteen ja raplyriikan sekä Nuorten Littfest Etkojen kautta edistetty lukuharrastusta ja ilmaisua), 4. Koko Vaasa lukee -Varhaiskasvatukselle ja perheille luotu käyttöön innostavat lukupassit -Kirjastopedagoginen työ kirjastopolun kautta (0-18v) -Ykkösten kirjastoillat järjestetty kaikille 1-lk. -Aikuisten lukupiirit olleet osittain toiminnassa -Aineistonostot mm. kirjanäyttelyiden, vinkkausten ja somen avulla -Valtakunnallinen lasten ja nuorten e-kirjakokoelma otettu käyttöön</p>
	Digitaalisten palveluiden kehittäminen saavutettavuus kärkenä	<p>-Finna-verkkokirjasto otettu käyttöön -Yhteistyö Alvar-kuvapuhelin-palvelun kanssa ollut käynnissä -Tapahtumia streamattu/ tallennettu tulosalueen Tube-kanavalle -E-aineiston kysyntä kasvanut ja aineistomäärää kasvatettu</p>
	Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä	<p>- Kulttuurivastaavia koulutettu palvelutaloihin -Kaikukortteja jaettu 1024 kpl, käyttöaste 42%, toiminta vakiinnutettu -Yhteistyö aloitettu varhaisen tuen perhetyön kanssa -Korttelikerhot osittain toiminnassa, n. 650 käyntiä -Svenska veckanin lastenesitykset, yleisö 535 -Yhteistyö aloitettu VAMKn kanssa (kulttuurihyvinvointi) -Yhdistystoiminnan kehittäminen (mm. Vaasan Settlementti ja Pohjanmaan Sosiaalipsykiatrinen yhdistys)</p>
Vahva talous	Tiedolla johtaminen	<p>-Edustus valtakunnallisessa KULTTI-kuntien kulttuuritiedon keruuhankkeessa -Palveluverkkoselvitys valmis -Aktiivinen kaupungin palautekanavan käyttö ja palautteen käsittely</p>

Vetovoimaisuus	Elävä kaupunkikulttuuri	-Katutaideprojektit ja luontopolun perustaminen Ristinummelle osana lähiöohjelmaa -Feasta goes Tori; paikallisten bändien kesäkeikat torilavalla -Pääkirjastoa laajennettu sisällöllisesti kohti kulttuuritaloa: Elokvakeskus Botnia vuokralaisena/elokuvia Draamatalissa, Makerspace tilaa kehitetty, livestudiokonseptin suunnittelu aloitettu
----------------	-------------------------	--

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2021 aikana lastenkulttuuritoiminta on lähtenyt aivan uudenlaiseen kasvuun ja kehittymiseen kulttuuripedagogivakanssin myötä. Vuoden aikana on mm. käynnistetty yhteistyö varhaisen tuen perhetyön kanssa koskien perheiden taidetoimintaa sekä luotu malli ja sisältö varhaiskasvatuksen kulttuuripolulle.

Koronatilanne on vaikeuttanut tapahtumien järjestämistä ja perustoimintoja: mm. vuokra- ja maksutuottoja on jäänyt saamatta, tilojen käyttöä ja ryhmäkäyntejä on jouduttu rajoittamaan, Taiteiden yö jouduttiin perumaan lyhyellä varoajalla ja Kuorofestivaalin aikana streamattiin yksi konsertti livefestivaalin sijaan. Kirjaston kävijämäärä jäi muita vuosia pienemmäksi. Toimintoja on mukautettu rajoituksista riippuen ja esim. koulujen kirjastopolun sisällöt on toteutettu pitkälti teamsin välityksellä.

Kirjaston alueellista kehittämistehtävää on toteutettu lähes suunnitelman mukaisesti; alueiden kirjastojen henkilökunnalle on järjestetty koulutusta sekä toteutettu palvelumuotoiluprosjekti, joka jatkuu vielä vuodelle 2022. Suunnitelmasta poiketen pois ovat jääneet vierailut ja verkostoitumiskäynnit alueiden kirjastoissa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lainat, kpl	1 121 605	963 751	1 070 000	992 252
E-aineiston käyttö	34 418	130 530	35 000	137 788
Kirjaston kävijät	593 002	422 602	520 000	388 496
Kirjaston tapahtumat / kävijät, sis. digitapahtumat	21 577	19 242	19 000	16 661
Kirjaston aukiolotunnit, h	19 577	13 117	19 000	17 008
Pedagoginen toiminta / osallistujat	-	11 901	17 000	14 891
Kuorofestivaali, kävijämäärä	7000	0	8000	2900 (online)
Kuorofestivaali, maksava yleisö	1600	0	1700	0
Vaasa Littfest, kävijämäärä	1600	2600 (online)	2000	1350
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi), kävijämäärä	-	1000	-	-
Jaettavat kulttuuriavustukset,€	90 720	90 300	90 000	110 000
Jaettavat kulttuuriavustukset, saajat/hakijat, %	56	65	50	70
Toimitilojen vuokrasubventiot, € (Stalli, Kasarmi 13)	61 800	70 000	62 000	66 800
Nettomenot per asukas, €	71,7	72,78	71	75,72

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Digitalisaatio	Henkilökunnan kouluttaminen, uusien laitteiden hankinta	AkePampas on järjestänyt digitalisaatioon liittyviä koulutuksia. Henkilökunnan osallistumisia vuoden aikana on 65.
Osallisuuden kehittäminen ja toteuttaminen, vuorovaikutus toimijoiden kanssa	Osallistumisen tekeminen helpoksi ja kiinnostavaksi	Korona-aikana ei ole juuri järjestetty vuorovaikutuksellisia tilaisuuksia. Ristinummen lähiöohjelman projekteissa ja varhaiskasvatuksen kulttuuripolun kokoamisessa on osallistettu lapsia.
Henkilökunnan hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen	Henkilökunta osallistuu toiminnan kehittämiseen, lisätään yhteisöllisyyttä yhdessä tekemällä	Tyky-toimintaa järjestetty pari kertaa vuoden aikana. Syksyllä järjestetty työhyvinvointikoulu-tusta (2) henkilökunnalle.
Vaaratilanteet, onnettomuudet ja uhkaavat tilanteet	Tilojen turvallisuusriskien kartoittaminen, turvallisuusharjoittelu ja -koulutukset, videovalvonnan ja vartioinnin lisääminen	Suurin osa toimipisteiden palo- ja pelastussuunnitelmista on päivitetty joko itsenäisesti tai yhdessä toisen toimijan kanssa. Vartiointipalvelua on käytetty mm. iltasulkemisen yhteydessä ja hälynäpät ovat käytössä. Henkilökunnalle on järjestetty EA-koulutusta.
Toimintaympäristön äkilliset muutokset, esim. säästötarpeet	Ulkoiden rahoituksen lisääminen	Tulosalueelle on saatu kiitettävästi rahoitusta mm. AVIn, OKMn, Taiken ja säätiöiden tahoilta. Kesällä kirjastojärjestelmään kohdistui it-hyökkäys.
Yllättävät, vakavat pandemiat/epidemiat, suuronnettomuudet tai äärimmäiset sääilmiöt	Digitaalisten palveluiden ja e-aineiston lisääminen, valmiussuunnitelman teko	E-aineiston määrää on lisätty ja otettu uusia palveluita käyttöön, esim. valtakunnallinen lasten ja nuorten e-kirjakokoelma.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	592	274	866	684	-183
Toimintakulut	-5 666	-448	-6 114	-5 759	355
Toimintakate	-5 073	-175	-5 248	-5 075	173

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimintatuotot alittivat talousarvion n. 178 000 €. Toimintatuotoista merkittävin oli kirjaston alueelliseen kehittämistehtävään sekä tapahtumiin ja hankkeisiin anottu ulkopuolinen rahoitus, jota kertyi 442 076 €. Toteuma alitti talousarvion 64 394 €.

Vuokratuotot alittivat talousarvion n. 36 700 €, maksutuotot alittivat 40 000 € ja muut toimintatuotot alittivat n. 53 700 €.

Toimintakulut alittivat talousarvion n. 357 600 €. Henkilöstökulut alittuivat n. 123 000 €, kun toimia on ollut täyttämättä tai täytetty osa-aikaisesti. Palvelujen ostot jäivät alle talousarvion n. 219 000 €, kun mm. hallinnollisten tukipalveluiden toteuma alittui 84 00 €, kulttuuripalvelut 49 500 €, matkustuspalvelut 20 000 € ilmoituskulut 8 300 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma alitti talousarvion n. 13 100 €.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	54	0,5	54,5
Määräaikaiset	9	2,1	11,1
Työllistetyt	0	6,8	6,8

380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa työ Vaasan kaupungin strategia.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Kaksikielinen alueellinen toiminta	Alueellista yhteistyötä ei voitu toteuttaa koronapandemian vuoksi	Korsholman 40-vuotis juhlakauden avauskonsertti syyskuussa. Joululaulu 'sing-along' suunniteltiin molemmille kotimaisille kielille
Vaasalaisten kaupunginorkesteri	Yleisötyö on tärkeä osa orkesterin toimintaa	Puistokonsertit heinäkuussa kaupunginkirkon puistossa Kynttiläuinti Littfest Joululaulu 'sing-along'
Kansainvälisen koulutusyhteistyön lisääminen	Kansainvälinen yhteistyö	Panula-Akatemian kurssi toteutui toukokuussa 2021. Sibelius-Akatemian kanssa yhteistyö siirtyi helmikuuhun 2022

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kuulijamäärä	23 311	5 394	42 000	5 683
Verkkokonsertit/ kuulijamäärät	-	11 893	12 000	4 883
Muu verkkosisältö/ Some	-	80	100 000	99 065
Esiintymisten määrä yhteensä	65	42	93	23
-Konsertit	31	36	24	14
- josta Aluetoiminta/ konserttiesitykset Pohjanmaalla	5	5	8	1
-Ooppera	13	5	20	0
-Muu toiminta/ Tilauseiintymiset	20	1	5	9
-Kurscitoiminta	1	1	2	2
Yleisötyö/ vapaa pääsy, Verkkokonsertit	-	32	30	17

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valtionosuus	637 704	690 655	662 843	662 843
Ulkoiset avustukset	52 126	60 000	30 000	211 000
Nettomenot € (toimintakate –valtionosuus)	1 172 527	1 047 775	1 070 757	1 170 392

Kustannukset/ asukas	17	16	16	17
Kustannukset/ kuulija	50	61	25	111

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
5v-kehittämissuunnitelman toteutuminen	Koronapandemia häyttasi toimintaa merkittävästi	Womentums konserttisarjaa seurattiin 49 maassa kevään 2021 aikana
Lisääntyneet toimintamenot	Konserttien striimaaminen nosti kustannuksia. Lipputulot jäi saamatta	OKM myönsi 141 900 € VOS määrärahaa seuraaville kuudelle vuodelle
Uuden ylikapellimestarin valinta	Uusi ylikapellimestari Tomas Djupsjöbacka aloitti kautensa tammikuussa 2021	Orkesteri on ollut tyytyväinen yhteistyöhön

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupunginorkesterin toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion. Koronapandemiasta johtuen maksutuotot/sisäänkäymysmaksut (27 100 €, 16,5 %) alittivat talousarvion 137 500 €.

OKM myönsi vuodelle 2021 yhteensä 175 000 € (OKM/2895/620/2020, OKM/792/620/2021) koronavastustuksia 'Orkesteritoiminnan ja palveluiden saatavuuden turvaamiseen'. Vuodelta 2020 siirretty Vuorio Säätiön 30 000 € avustus vuodelle 2021. Vuodelle 2021 Vuorio Säätiö hyväksyi 6 000 € avustuksen.

Tulosalueen toimintakulut ylittävät muutetun talousarvion n. 134 000 €. Kaupunginorkesterin toimintakulut olivat -2 315 300 €, josta henkilöstökulujen osuus oli -1 776 400 € (76,7 % toimintakuluista). Järjestelyvaraerää ei ole huomioitu talousarviossa.

Koronapandemian vaikutukset käyttötalouteen oli 144 950 €, josta konserttien striimaukset 48 500 €, henkilöstökulut 45 400 €, asiantuntijapalvelut 25 000 €, matkustus-/majoitus 8 100 €, soitinkuljetukset 1 500 €, nuotistot/kirkkovoukraukset 10 800 €, palveluiden ostot 3 650 € sekä aineet/tarvikkeet 2 000 €.

OKM:n anotuilla avustuksilla Kaupunginorkesteri pystyi kattamaan koronapandemiasta johtuvia kustannuksia: solistien, keikkalaisten, nuotistovuokrauksien, soitinkuljetusten sekä kirkkovoukrauksien osalta.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	199	200	399	271	-128
Toimintakulut	-1 962	-219	-2 182	-2 315	-134
Toimintakate	-1 764	-19	-1 783	-2 044	-261

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	31	-	31
Määräaikaiset	4	*) 1	5
Työllistetyt	-	-	0

*) Kapellimestari

381 VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Ensi-illat: 7 Näytökset: 213 Katsojamäärä: 52 000	Ensi-iltoja 4: Katri Helena, Colorado Avenue, Babsilarometri ja Korjaamo Näytökset: 104 Katsojamäärä: 22 773

Koronapandemiasta ja siihen liittyvistä rajoituksista johtuen kaupunginteatterissa ei esitetty yhtään esitystä kevätkaudella 1.1.-31.5. 2021. Syyskaudella teatterissa pidettiin suunnitelman mukaisesti neljä ensi-iltaa. 1.8.-30.9.2021 esityksiä saatiin pitää rajoitetulle katsojamäärälle ja 1.10.-30.12.2021 ilman rajoituksia. Koronapandemian vaikutukset näkyivät kuitenkin katsojamäärissä myös tuona aikana. Poikkeusajan ohjelmistona teatteri tuotti digitaalisia kanavia käyttäen konsertti ja podcasteja. Alvar -kuvapuhelinpalvelun välityksellä tuotettiin sisältöä kotihoidon ja ikäkeskuksen asiakkaille. Pandemiasta johtuen kaupunginteatterin katsojamääräksi jäi 22 773 katsojaa poikkeusajan ohjelmisto mukaan lukien. Henkilötyövuosiin perustuva valtionosuus nousi yhdellä henkilötyövuodella.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Ensi-iltojen määrä	7	7	7	4
Näytäntöjen määrä	243	107	213	104
Katsojamäärä	51 789	21 231	52 000	22 773
Henkilötyövuodet, toteutuneet	74	63	72	60
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	58	59	59	60
Nettomeno	-4 283 000	-3 835 000	-4 044 000	-3 817 000
Valtionosuus	1 095 000	1 272 000	1 272 000	1 332 355
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-3 188 000	-2 563 000	-2 772 000	-2 485 000

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Saavutetun katsojapohjan ylläpitäminen	Tehokas tiedotus ja markkinointi	Katsojamäärä jäi merkittävästi tavoitteesta, koska koronapandemian vuoksi esitystoiminta oli kevätkauden lakkautettu eikä katsojia ollut lainkaan. Syyskaudella esityksiä voitiin pitää rajoitetulle katsojamäärälle syyskuun loppuun ja ilman rajoituksia loka-joulukuu. Koronapandemia näkyi

		kuitenkin negatiivisena katsojamäärissä.
Lipputulot	Jatkuva seuranta ja analysointi, tarvittaessa toimenpiteet	Koronapandemian vuoksi teatterin esitystoiminta oli kokonaan estetty kevätkauden ja syyskaudellakin osittain rajoitettua. Näin ollen pääsylipputulot olivat vain kolmasosan talousarviosta. Tätä paikkasi osaltaan valtion myöntämät koronaavustukset.
Toimitilojen ja kaluston ajanmukaisuus	Ylläpitävät investoinnit ja materiaalibudjetin kasvattaminen. Yhteistyö talotoimen kanssa.	Investoinnit toteutuivat suunnitellusti. Talotoimen kanssa on selvityksen alla Kulmaravintolan keittiön remontti ja toimistokerroksen keittiön muuntaminen toimistotiloiksi.
Henkilöstöön liittyvät riskit	Koulutus, työturvallisuus	Koronan suhteen teatterissa toteutettiin viranomaisten antamia turvaohjeistuksia. Alkuserämuutuskoulutus siirtyi koronan vuoksi.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotoissa jäätiin -547 000 € alle talousarvion. Syynä koronapandemian aiheuttamat rajoitukset ja estot esitystoiminnassa. Tätä paikkasi valtion myöntämät korona-avustukset. Toimintakuluissa säästettiin 776 000 €. Säästöihin vaikuttivat koronapandemia ja teatterin operatiiviset ratkaisut. Kokonaisuudessaan kaupunginteatterin vuoden 2021 tulos on 229 000 € ylijäämäinen, jolla kaupunginteatteri lyhentää kertynyttä kumulatiivista alijäämää.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1 280	1	1 281	734	-547
Toimintakulut	-5 325	-3	-5 327	-4 552	776
Toimintakate	-4 044	-2	-4 046	-3 818	229
Poistot				-169	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	38		38
Määräaikaiset	26	48	74
Työllistetyt			

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1304	1	1306	1154	-152
Toimintakulut	-2261	-22	-2283	-2060	223
Toimintakate	-957	-21	-977	-907	71
Poistot				-6	

500 RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät katselmuksot, antaa ohjeita rakentajille ja vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta. Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvontapalvelujen tarve on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Henkilökunnassa on ollut pientä vaihtuvuutta vuoden 2021 aikana. Uusi lupa-assistentti aloitti elokuussa 2021, lisäksi tulosalueella työskenteli yksi osittain työllistämisvaroin palkattu henkilö mm. sähköisen arkistoinnin työmäärää purkamassa. 1.8.2021 alkaen rakennusvalvonnalle siirrettiin uusia tehtäviä: suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamisien valmistelutyön ohjaamista, päätöksiä sekä päätösesityksien tekemistä. Koronatilanteesta johtuen koulutuksiin on mahdollisuuksien mukaan osallistuttu, pääosin etänä. Suurimpien rakennusvalvontojen yhteisiä määräysten tulkintoja on aktiivisesti otettu haltuun. Laadunohjausta omakotirakentajille on suunnattu etänä.

Yhteistyö eri tulosalueiden välillä toimii hyvin, mm. uusien tehtävien myötä. Taloudellisesti 2021 vuosi oli hyvä, vaikka tulotavoite jäi hieman odotetusta, johtuen mm. aloitettavaksi arvioidun Wasa Station hankkeen siirtymisestä eteenpäin. Menobudjetista sen sijaan saatiin aikaan säästöjä.

Vuoden 2021 aikana lupia myönnettiin: 735 kpl ja kerrosalaneliöitä 51.275 m² (v. 2020 oli 724 kpl ja 99.673 m²). Kerrosneliöistä uusia asuinkerrostaloja oli 6 kpl (2020: 6 kpl), rivitaloja 11 kpl (2020: 16 kpl) ja omakotitaloja 73 kpl (nämä vain uudisrakennuksia) (2020: 58 kpl). Sähköisen asiointin käyttöastetta on nostettu noin 83 %:iin ja sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa valmisteltu paljon.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Toiminnan kehittäminen ja tehostaminen ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla.	Tulosalueella on toimiva henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Korona on tuonut haasteita koulutustason ylläpitoon.
Tasapainoinen talous	Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95-100%	Omarahoitteisuuden ka vuonna 2021 oli 92,5 %. Kolmen vuoden keskiarvo 120,6 %.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Myönnettyt luvat	700	724	700	735
Lupien käsittelyajan keskiarvo	24	17	20	16
Katselmukset	1 637	1607	1700	1570
Tulot % menoista	141,3	128,1	100	92,5

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Sähköisen asioinnin käyttöaste laskee	Tiedotetaan sähköisestä asioinnista. Opastetaan sen käytössä.	Toteutunut, käyttöaste n. 83 %.
Sähköinen arkistointi viivästyy	Saadaan lisäresursseja sähköisen arkistoinnin hoitamiseen.	Saatu lisäresurssi järjestettyä osin työllistämisarvoihin, sekä täyttölupa vuodelle 2022.
Ammattitaitoista henkilöstöä ei saada	Oman profiilin nosto. Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen. Tavoitteellinen kouluttautuminen.	Tyky toimintaa järjestetty sekä osallistuttu webinaareihin mahdollisuuksien mukaan. (koronan vaikutus).

Talouden toteutuminen

Tuloista toteutui noin 87 % (toteuma n. 729.000 €/tavoite 840.000 €). Tulot jäivät tavoitteesta mm. koska Wasa Station hankkeen alkaminen siirtyi. Lisäksi rakentamisen muuttuminen korona-aikana arvioidaan näkyvän tuloissa. Lupamäärät ovat pysyneet kohtalaisen samoina, mutta tulot ovat jääneet pienemmiksi, koska myönnetty kerrosalamäärä on huomattavasti pienempi edelliseen vuoteen verraten. Toimintamenot alittivat annetun kehyyksen noin 21.500 €, toteuma 97,3 %.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	840	0	840	729	-111
Toimintakulut	-809	0	-809	-788	21
Toimintakate	31	0	31	-59	-90
Poistot				-2	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	10	0	10
Määräaikaiset	1	1	2

YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävästä kehityksestä. Toimialaan kuuluvat ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	464	1	466	425	-41
Toimintakulut	-1452	-21	-1473	-1272	201
Toimintakate	-988	-20	-1008	-847	161
Poistot				-4	

501 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu huolehtii kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelutehtävistä kuten ympäristönsuojelu-, jäte-, maa-aines-, vesihuolto- ja vesilain mukaisista tehtävistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Yksikkö tekee päätöksiä lupa- ja ilmoitusasioissa, tekee tarkastuksia sekä antaa neuvontaa ja opastusta ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman mukaisesti. Ilmanlaadun seuranta jatkettiin yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Ilmanlaadun jatkuvatoiminen seuranta	Mittausten ajallinen kattavuus vähintään 90 %	Mittausten ajallinen kattavuus 95 %
Kaupungin ympäristöraportti tehdään vuosittain	Tehdään ympäristöraportti vuosilta 2016-2020	Raportti ei valmistunut resurssin puuttuessa.
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen	100%	40%

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Henkilöresursointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet	Valvontasuunnitelman mukaan, korona ja yhden henkilön resurssivaje vähentänyt toimintaa.
Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo)	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriittisten tehtävien osalta, prosessikuvausten tarkistaminen	Kahden henkilöresurssin pitkä poissaolo vaikutti toimintaan

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	92	1	94	88	-5
Toimintakulut	-586	-19	-604	-436	169

Toimintakate	-493	-17	-511	-347	164
--------------	------	-----	------	------	-----

*sisältää ympäristöterveydenhuollon

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4		4
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

503 TERVEYSVALVONTA YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminta perustuu vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan, joka perustuu valtion asettamiin valvontatavoitteisiin. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla	Valvontasuunnitelman toteutumisaste 75%	Toteutumisaste 55 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Henkilöresursointi pyritään varmistamaan. Ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmä on täysimääräisesti käytössä. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan, korona vähentänyt toimintaa
Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo)	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriittisten tehtävien osalta, prosessikuvausten tarkistaminen	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan
Uhkaavat asiakastilanteet	Uhkaavien asiakastilanteiden menettelyohje tehty. Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan poliisi. Hakeudutaan esim. kaupungin koulutukseen.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan. Ei toteutuneita uhkatilanteita

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	165		165	165	
Toimintakulut	-509	-2	-511	-488	23
Toimintakate	-344	-2	-346	-323	23

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	9	1	10
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

504 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisesta, erityisesti kiireisen avun saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin ja Laihian muodostamalla päivystysalueella.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta, kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Potilasmäärät, Vaasa Potilasmäärät, Laihia	2000 1200	2283 1398
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Ei poikkeamia palvelun saatavuudessa	kahtena päivänä molemmat eläinlääkärit olivat yhtä aikaa poissa klinikalta

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Eläinlääkärien samanaikaiset poissaolot, esim. sairastuminen toisen lomalla ollessa. Puolikuntoisena / sairaana töissäolo	Yhteistyötä naapurikuntien kollegojen kanssa. Yhteistyötä käsitellään säännöllisesti eläinlääkärien tapaamisissa. Priorisoidaan kiireelliset tapaukset.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan
Uhkaavat asiakastilanteet	Uhkaavien asiakastilanteiden menettelyohje tehty. Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan vartija ja/tai poliisi. Hakeudutaan esim. kaupungin koulutukseen.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan. Ei toteutuneita uhkatilanteita.

Tapaturmariski (liukastuminen, isojen eläinten kanssa työskentely, eläinlääkintä)	Päivystysalue on kuitenkin suht. pieni, päivystysmatkat vielä kohtuullisia. Alalla tiedostetaan ongelma. Asianmukaiset työvälineet, ammattitaito.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan.
---	---	---

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	207		207	171	-36
Toimintakulut	-357	-1	-358	-348	10
Toimintakate	-150		-151	-177	-26
Poistot				-4	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4		4
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa kaupunkiympäristön kehittämisestä sekä huolehtii kaupungin maaomaisuudesta ja sen kehittämisestä, asuntotoimen tehtävistä, paikkatietopalveluista, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Lautakunta toimii lisäksi joukkoliikenneviranomaisena.

Tekninen lautakunta lopetti toimintansa 31.7.2021 ja se muutettiin kaupunkiympäristölautakunnaksi (kaupunginvaltuusto 3.5.2021 § 21). Kaupunkiympäristölautakunta aloitti toimintansa 1.8.2021. Kaupunkiympäristölautakunnan alaisiin tulosalueisiin kuuluvat kiinteistötoimi, kuntatekniikka ja muutoksen myötä myös kaavoitus, mikä aikaisemmin toimi kaupunginhallituksen alaisena. Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena. Toteutettu muutos edesauttaa kaupunkiympäristön kokonaisuuden hallintaa, kun kaavoitus, maaomaisuuden kehittäminen ja kuntatekninen infrastruktuuri, ovat samassa toimielimessä.

Toimintakulut ja –tuotot

Olenneista poikkeamista tehdään selvitys tulosaluekohtaisissa toimintakertomuksissa, samoin kuin toiminnan tavoitteiden toteutumisesta. Luvut eivät sisällä kaavoitusta, se raportoidaan vielä vuodelta 2021 kaupunginhallituksen luvuissa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	24 813	846	25 660	28 105	2 445

Toimintakulut	-24 321	-1 834	-26 155	-27 061	-906
Toimintakate	492	-987	-495	1 044	1 539

510 YHTEISPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena. Yhteispalveluiden kautta hoidetaan tehokkaasti kaupunkiympäristön toimialan keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi toimialan ohjaustyökalu. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	4	0	5	0	-5
Toimintakulut	-332	0	-332	-313	19
Toimintakate	-328	0	-328	-313	15

511 KIINTEISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on:

1. Vaasan kaupungin maapoliittisten linjausten valmistelu ja maapolitiikan toteuttaminen.
2. Vaasan kaupungin maa- ja vesialueiden hallinta, hankinta ja luovutus.
3. Vaasan kaupungin asunto-olojen kehittäminen ja asumiseen liittyvät viranomaistehtävät.
4. Paikkatiedon kehittäminen ja kartastotehtävät.
5. Kiinteistönmuodostus- ja mittaus-tehtävät sekä kiinteistörekisterin pito.

Tulosalue jakaantuu neljään palveluyksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita n. 6481 ha ja vesialueita n. 2141 ha. Kaupungin luovutettavissa olevien asuntotonttien lukumäärä oli n. 80 tonttia vuodenvaihteessa, jotka sijaitsevat pääosin Länsiniityn, Björsinkallion ja Vähänkyrön alueilla. Vanhan sataman alueella on noin kuusikymmentä pien- ja rivitalotonttia, jotka ovat luovutettavissa, kun alueen kunnallistekniikka on rakennettu. Vuonna 2021 jaettiin yhteensä 45 tonttia, jonka lisäksi 10 kpl vuokratonttia lunastettiin. Määräalojen sekä olemassa olevan sopimuskannan vuokraamisen osalta tehtiin päätöksiä sopimusten jatkamisesta/uusimisesta/muutoksista n. 60 sopimuksen osalta.

Maanhankinnan ja tontinluovutuksen ohella tonttiyksikkö on osallistunut aktiivisesti mm. Ravilaakson alueen toteutuksen valmisteluun. Erillisiä kaavoitukseen liittyviä yhteistyö- ja muita vastaavia sopimuksia on laadittu 3 kpl. Maaperän pilaantuneisuutta on selvitetty useissa kohteissa.

Asuntopoliittisen ohjelman 2019-2022 toteutus jatkui vuonna 2021. Ristinummen kehittämistyötä jatkettiin ympäristöministeriön lähiöohjelman 2020-2022 merkittävillä avustuksilla. Vaasan asumisneuvontapalvelun

perustaminen eteni ja tavoitteena on palkata asumisneuvojat alkuvuonna 2022. Ikäystävällistä Vaasaa edistettiin mm. kaupunginosien esteettömyyskartoituksilla, Ristinummen ikäystävällisyyden ja esteettömyyden parantamisella, hissi- ja esteettömyysavustuksilla sekä edistämällä monipuolisen senioriasumisen toteutumista Ravilaaksoon.

Kehitettiin eri toimialueille karttapalveluita ja tarinakarttoja kuten Liikennemerkkirekisteri ja sen ylläpito sekä Rottahavaintojen ilmoitus ja seuranta. Palvelut lisättiin Vaasan geoinfo-portaaliin. ArcGIS Enterprise käyttöönottoa laajennettiin. Maanmittauslaitokselta saatiin alkukesän ilmakuvaukset ja laserkeilausaineisto. Maanmittauslaitoksen vetämässä projektissa selvitettiin konsultin kanssa kiinteistöverotukseen liittyen rakennustietojen poikkeavuuksia kaupungin, Maanmittauslaitoksen, DVV:n ja Verohallinnon rekistereissä.

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden ydintoimintaa ovat tonttien ja yleisten alueiden muodostaminen, tonttijakojen laadinta sekä maasto- ja rakennusvalvontamittaus. Toimintavuonna muodostettiin uusia tontteja 64 kpl, yleisiä alueita 37 kpl ja rakennusvalvontamittauksia tehtiin 466 kohteessa. Tonttijako tai tonttijaon muutos tehtiin 41 tontille. Lakisääteisen kiinteistönmuodostuksen ja kaupunkimittauksen ohella yksikkö on pyrkinyt parantamaan palvelua ja tehostamaan toimintaa. Lisäksi on valmisteltu Vaasan ensimmäisten 3D-kiinteistöjen muodostamista.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Aktiivinen maanhankinta Kysyntää vastaava tonttitarjonta Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin	Hankittu 81,87 ha raakamaata. Toteutunut. Tontinluovutusten energiakannustimet, Ravilaakson vähähiilisyyskriteerien valmistelu
Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen Hissirakentamisen edistäminen	Toteutunut. Toteutunut. Asuntomarkkinakatsaus (1 kpl) on laadittu syksyllä 2021. V. 2021 valmistui 2 uutta hissiä.
Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa	Kiinteistöjaotuksen selkeyttäminen, rekisterimerkintöjen ajantasaistaminen sekä rajamerkkien sijaintitarkkuuden parantaminen. Mittauskalusto on tällä hetkellä ajan tasalla ja sitä uudistetaan tasaisin väliajoin.
Kehitysedellytyksiä edistävää, tehokas paikkatietojärjestelmä	Paikkatietolinjausten toteutumisen seuranta Uusien teknologioiden käyttöönotto Aineistojen laadun parantaminen	Jatkuvaa seurantaa. Locus Cloud kartankäsittely. Esri ArcGIS Enterprise. Rakennusten kiinteistöverotukseen liittyvä tarkastelu Maanmittauslaitoksen ja konsultin kanssa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6382	6406	6 500	6481
Maanvuokrasopimukset, kpl	3842	3865	3 900	3896
Maanhankinta, ha/v	27,3	34,7	100	81,87
Maankäyttösopimukset, kpl/v	2	4	5	2
Tontinluovutus, kpl/v	58	48	80	45
• Vuokraus	48	38	60	37
• Myynti	10	10	20	8

Hissi ja esteettömyysavustuspäätökset.	3	4	10	9
Vuokra- ja asumisoikeuspäätökset	135	187	100	150
• Asukasvalinnat	1060	894	500	963
Muodostettuja tontteja, kpl/v	69	87	100	64
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	477	451	500	466
Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,9	4,5	4	4
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,97	Ei tehty.	4	Kysely 3/2022

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Maaomaisuuden tehoton/tuottamaton käyttö.	Maaomaisuuden salkutusratkaisut, sisäinen maanvuokra, selkeät sisäiset hallinta- ja luovutusperiaatteet, nettoajattelu, kaavataloudelliset tarkastelut.	Sisäinen maanvuokra ei edennyt resurssipulan/kiireiden takia, hallinta- ja luovutusperiaatteita käyty läpi eri tulosalueiden rajapintakeskusteluissa, osallistuminen kaavataloudellisten tarkasteluiden laatimiseen osana normaalia kaava-prosessia.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen budjetoiduista menoista toteutui noin 80 % ja tuloja toteutui 115 %. Tulosalueen toimintakate oli +12,843 milj.€ ja taloudellinen tulos on siten erinomainen.

Kiinteän omaisuuden myyntivoittoja toteutui yli 2,9 milj.€, mikä on yli 0,8 milj.€ enemmän kuin TA2021 (tavoite 2,1 milj.€). Maanvuokratuloja toteutui yli 9,8 milj.€ (tavoite 9,3 milj.€). Maanvuokratulojen ylitys johtui indeksikorotusten lisäksi lähinnä uusista maanvuokrasopimuksista sekä joidenkin vanhojen sopimusten uusimisista ja vuokrien ajantasaistamisesta nykyarvoon. Maankäyttösopimuksista saatavia tuloja toteutui lopulta reilu 2,4 milj.€, toteutettujen vastuiden ja uusien sopimusten perusteella. Myös muidenkin yksiköiden kuin tonttipalveluiden tulot (budjettitavoite yht. 242.800 €) toteutuivat ja ylittivät n. 18.700 €. Lisäksi ARA tukee lähiökehittämisen hanketta 35 %:lla hyväksytyistä kuluista, joten tukia hankkeeseen saatiin vuonna 2021 yli 32.800 €.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	13 484	10	13 494	15 524	- 2 030
Toimintakulut	-2 860	-501 *	-3 361 *	-2 681 *	-680
Toimintakate	10 624	0	10 133	12 843	- 2 710

*) Luvuissa on mukana KH:n varausmääräraha rakennusten purkuun ja ylläpitoon Tyks 5209

Henkilöstötiedot

Kiinteistötoimen henkilöstöön on 31.12.2021 kuulunut 28 vakituista työntekijää, joista yksi on ollut perhevapaalla ja osa-aikaisina on työskennellyt kolme. Lisäksi tulosalueella työskenteli koko vuoden 2021 kaksi määrä-/osa-aikaista työntekijää.

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	25	3	28
Määräaikaiset	0	2	2
Työllistetyt	0	0	0

512 KUNTATEKNIikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, pienvenesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää lisäksi Vaasan seudun logistiikkaa, Vaasan sataman meri- ja matkustajaliikenteen ja raideliikenteen toimintaedellytyksiä.

Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen rakentamistarkoitukseen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Viihtyisä ja turvallinen ympäristö	Hoitoluokitusten mukaiset toimenpiteet	Palautepalvelun kautta tulleet palautteet yhteensä 1 017 kpl, joista 831 reklamaatiota.
Pyöräilyn kehittäminen	Olosuhteiden ja palveluiden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Gerbyn laatukäytävä, suunnittelu • Hovioikeudenpuistikko vl. Pitkäkatu- asema, muutos kävelykaduksi, suunnittelu • Vähäkyröntien pt, suunnittelu • Kronvikintien pt, suunnittelu • Länsiniityn pt • Kaarlentien klv
Liikenneturvallisuuden parantaminen	Liikenneturvallisuussuunnitelman noudattaminen	<ul style="list-style-type: none"> • MT 724 Onkilahti • Kanavasillantien krtl • Sanmarkintien krtl, Sairaalankatu • Liikenteenhallinta, jatkuu usean vuoden ajan • Ennakkotietona 30 henkilövahinko-onnettomuutta
Kilpailukykyiset yhdyskuntarakennepalvelut	Satamainvestoinnit	<ul style="list-style-type: none"> • Matkustajalaituri • Terminaalilaajennus, matkustajakäytävä ja maihinnoususillat • Pohjoispiirin matkustajajärjestelyt • Automaattilähtöselvitys • Ro-ro 1 säädettävä ajoramppi

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntatekniikka on osaltaan toteuttanut kaupunkistrategian, maa- ja asuntopoliittisten ohjelmien, maankäytön toteutusohjelman, keskustastrategian, pysäköintipolitiikan, energia- ja ympäristöohjelman sekä kestävän liikkumisen ohjelman mukaisia toimenpiteitä.

Liikenteen osalta on viety eteenpäin useita selvitys-, suunnittelu- ja rakennushankkeita. Muun muassa liikennevalo-ohjauksen yleissuunnitelma sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma valmistuivat vuonna 2021. Uutta tai peruskorjattua liikenneinfraa on valmistunut esimerkiksi Liisanlehtoon, Laajametsään sekä Hietalahteen. Vetokannaksen ylikulkukäytävä valittiin vuoden 2020 rakennusmestarityöksi. Sataman hankkeet ovat edenneet suotuisasti, vaikkakin hieman alkuperäisestä aikataulustaan jäljessä.

Liikenneväylien kunnossapidon osalta kilpailutettiin uudet talvihoitourakat innovatiivisena julkisena hankintana KEINO-ohjelman sparrauksen avustuksella. Viher- ja liikunta-alueita kehitettiin muun muassa Ristinummella, Onkilahdessa ja Eteläisen kaupunginselän pohjoisrannalla. Hylättyjen polkupyörien keräämistä tehostettiin keskustassa.

Ulkopuolisen rahoituksen hakemiseen on panostettu ja sitä on saatu useisiin hankkeisiin. Kuntatekniikan organisaatiouudistusta valmisteltiin syksy 2021 ja uusi organisaatio aloitti toimintansa 1.1.2022. Hulevesimaksujen määrätymisperiaatetta tarkistettiin kohtuullisemmaksi erityisesti omakotitalotonttien osalta.

Kuntien välisen yhteistyön osalta voi mainita KEHTO-foorumien ohjaus- ja johtoryhmiin osallistumisen. Vaasasta pidettiin useita esitelmiä ja puheenvuoroja vuoden aikana kansallisissa tilaisuuksissa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Alueiden ylläpito				
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät				
- kunnossapidettävät km	571	580	573	584
- hoitokustannukset €/km	6 451	5 600	5 550	5 984
Keskuskorjaamo ja kalustonhallinta				
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 301	1 071	1 300	1 109
Nettoinvestoinnit, €	397 818	366 297	400 000	399 511
Kuntatekniikka				
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)		3,37	3,7	seuraava kysely 2022
Liikuntapaikat (ulkoliikuntapaikat 1 000 €)				
- yhteiset kulut	216		198	264
- Kaarlen kenttä	75		75	70
- Öjberget	207		240	280
- liikuntapaikkojen kesähoito	526		527	375
- liikuntapaikkojen talvihoito	263		260	329
Pysäköinti				
Maksulliset pysäköintipaikat				
- ydinkeskustassa	1 200	1 200	1 200	1 200
- tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	847	682	840	721

Virheellinen pysäköinti				
- maksukehotukset kpl	14 384	11 790	13 500	13 000
- virhemaksutulot 1 000 €	684	566	625	610
Rakennuttaminen				
Katurakenteet m2	27 058	28 286	30 000	35 149
Pyörätiet/jalkakäytävät m2	12 056	8 418	20 000	12 779
Pysäköintialueet, torit m2		4 000		22 183
Hulevesiviemärit m	2 535	1 738	2 500	3 823
Satama				
- putkikaivannot jm		1 500		450
- ruoppaus m3tkr		19 000		3 500
Katuvalaistus				
- suunnitelmat lkm	29	26	25	26
- valaisimien lkm	17 074	17 300	17 600	17 700
Suunnittelu				
Keskustan kehän ylittää keskimäärin - autoja/arkivrk	103 150	96 250	101 500	98 300
Liikenneonnettomuudet yhteensä	321	183	300	ei tietoa vielä
- omaisuusvahingot	284	154	220	ei tietoa vielä
- henkilövahingot	37	28	30	30 (ennakko)
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	0	1	0	0
Paikallisliikenne				
- linjojen lkm/arkivrk	23	23	23	23
- km/arkivrk	4 700	4 800	4 800	4 800
- subventoituja kausilippuja myyty kpl	14 294	8 718	15 000	8 136
- arvonlataukset €	573 707	352 842	600 000	381 335
Liikennevaloilla ohjatut liittymät kpl	54	51	55	55
Kunnallistekniset suunnitelmat - laadittu lkm	27	30	25	24
Kaivulupa-anomukset lkm	229	221	200	216
Viheralueyksikkö				
Kaupungin metsäpinta-ala ha	4 150	4 150	4 200	4 150
Yleiset leikkipuistot, kpl	82	82	81	81
Lähiliikunta-alueet, kpl	4	4	4	4
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	156	156	156	156
Vene- ja (talvisäilytyspaikat)				

- paikkoja lkm	1 933	1 925	1 828	2 168 (300)
- vuokrattuja	1 606	1 597	1 600	1 778 (187)
- vuokratulot 1000 €	233	280	280	299 (15)

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Hankintojen juridiset riskit	Hankintojen keskittäminen hankintapalveluihin, oman osaamisen kehittäminen, huolellisuus	<ul style="list-style-type: none"> Hankinnoissa käytetty tarpeen mukaan substanssikonsulttia, hankintapalveluita ja juristia Otettu käyttöön sopimustenhallintajärjestelmä Valmistelussa suunnitelma ostopalvelusopimusten riskienhallintaan
Poikkeukselliset sääilmiöt	Ennakointi, hälytysverkosto, korjausvelka	<ul style="list-style-type: none"> Varautumissuunnitelmien päivitykset ja suurtulvavarjoitukseen osallistuminen Säännöllinen myrskyjen ja vahinkojen läpikäynti Varallaolosopimus
Korjausvelan hallinta ei onnistu	Määrärahojen kohdentaminen saneeraukseen, korjausvelan laskenta, imagonnosto, kuntotarkastukset	Työn alla menetelmä korjausvelan tarkempaan laskentaan

Talouden toteutuminen

Kuntatekniikan käyttötalouden kokonaiskehityksen kulut toteutuivat vuonna 2021 lähes 100 %, yhtä lailla niin kehityksen sisäisten kuin ulkoistenkin tulosityksiköiden osalta.

Tuottojen kokonaistoteuma oli 103 % talousarvioon nähden, jolloin tuottoja saatiin noin 372 000 euroa ennakoitua enemmän. Tämä jakaantuu kehityksen sisäisiin tuottoihin 149 000 euroa ja kehityksen ulkoisiin tuottoihin 223 000 euroa.

Investointeihin käytettiin 29,9 milj. euroa, joka koostuu uusinvestoinneista 19,1 milj. euroa, saneerauksista 7 milj. euroa ja muista investoinneista 3,8 milj. euroa. Katuomaisuuden arvo on 256 milj. euroa ja laskennallinen kuntovaje on karkeasti arvioituna 77 milj. euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	11 324	837	12 161	12 533	372
Toimintakulut	-21 129	-1 332	-22 461	-22 434	27
Toimintakate	-9 805	-495	-10 300	-9 901	399

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	110	1,4	111,4
Määräaikaiset	17	0,4	17,4
Työllistetyt	3	2,5	5,5

570 KAAVOITUS

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjauksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Väestön hyvinvointi	Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeuden-mukainen kaavoitus-prosessi.	Tavoitteissa pysytty. Koronaohjeistus lisäsi vuorovaikutukseen keinovalikoimaa ja toi sellaista lisäarvoa, jota tullaan hyödyntämään korona-ajan jälkeenkin. Yksi asemakaava on oikeuden käsittelyssä.
Vahva talous	Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin. Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta.	Kaavoituskatsauksen hankkeissa on ollut vuoden aikana muutoksia. Vuoden 2021 aikana otettiin neljä kaavan aloitusta ohi kaavoituskatsauksen mm. Keskustan koulukampus, Köpinginranta, Pikitehtaankatu 28 ja Haapaniemen urheilualue. Porvarinsaaren pengereen asemakaavatyöstä luovuttiin ja Sundomin keskustan ja Kauppa-puistikko 29 asemakaavat olivat tauolla maanomistukseen liittyvien sopimusneuvottelujen takia. Kuulahdenkadun asemakaava-prosessiin päästiin vasta osayleiskaavan pääasioiden ratkettua. Ruukinkartanon asemakaavatyö supistui pienemmän alueen kaavaksi. Lisäksi muutamissa kaavoissa ei pysytty alkuperäisessä aikataulussa resurssimuutoksien takia. Hankkeet kuitenkin saadaan etenemään vuonna 2022.
Alueen vetovoimaisuuden kehittäminen	Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	Kaikissa kaavoissa on ylempänä tavoitteena ko. asiat.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaavoituksen toiminnan painopisteet olivat vuonna 2021:

- Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen

Toteutunut, mm. Korsholmanpuistikko 37-39:n asemakaavahankkeessa, Etelä Klemettilän ja Onkilahden konepaja-alueiden kehittämishankkeiden edistämisen kautta sekä Vaskiluodon osayleiskaavassa.

- Kokonaisyleiskaavan päivitykseen liittyvien selvitysten edistäminen
Toteutunut; skenaariotyö, ekosysteemipalveluselvitys, kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma sekä paikkatietoon liittyvät analyysit.
- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)
Toteutunut; Teeriniemen, Ristinummen ja Sundomin kaupunkiosakeskustöissä.
- Isojen työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen
Toteutunut; Laajametsän suurteollisuusalueen tarkistuksessa, Laajametsän Rekkakadun ja Suvilahden teollisuusalueella sekä Sataman tarkistuksen asemakaavatyön kautta.
- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen
Toteutunut; Skenaariotyöskentelyssä sekä erilaisissa liikenteen kehittämisen hankkeissa
- Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen
Toteutunut; mm. Kokonaisyleiskaavan taustaselvityksissä ja asemakaavoihin liittyvissä selvityksissä, esisuunnitelmissa ja laskelmissa, Vaskiluodon metsän yleissuunnitelmassa, Eteläisen Kaupunginselän ulkoilureitin suunnittelussa, Suvilahden huipun virkistysaluesuunnitelmassa, Kävelykadun jatkeen toteutussuunnitelman ohjauksessa ja Teatterinkujan yleissuunnitelmassa.
- Hulevesien hallinnan edistäminen
Toteutunut; Hulevesiselvityksiä tehtiin 20 ha:n alueelle.
- Laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen (arkkitehti-/tontinluovutuskilpailut)
Toteutunut; Siilojen arkkitehtikilpailussa ja Mansikkasaaren toimijahakukilpailun valmistelussa. Ravilaakson neuvottelumenettelyllä käyty tontinluovutusta kolmen seuraavan korttelin osalta.
- Ravilaaksoprojektin seuraava vaihe
Toteutunut; tontinluovutuksen eteneminen eri muodoin ja väliaikaiskäyttösuunnittelun kautta.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kaavoituksen menot asukasta kohti	24,91	23,5	30	24,2
Arvioidaan kaavojen vanhentuneisuus 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennusoikeudesta 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee. 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	0	1	0
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK: ta 87 000 krs-m ² , 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP: ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m ² , 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	1	1	0
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	0	1	0

Vanhentuneisuuden arviointi on jatkuvaa työtä ja vuosittain arvioidaan ikäkriteerit täyttävien kaavojen tilanne. Lisäksi maankäytön toteuttamisohjelman päivityksessä tilannearviota seurataan, mikä vaikuttaa

myös kokonaisyleiskaavan päivityksessä muutoskohteiden pohdintaan. Vuonna 2021 ei kuitenkaan tehty erillistä raporttia, mutta uusia akuutteja vanhentuneita kohteita ei ollut vaan ko. ajankohdan asemakaavat ovat suurimmalta osalta toteutuneet. Vuoden 2021 kaavoituskatsauksen kohteista kaksi asemakaavan muutosta johtui pääosin asemakaavan vanhentuneisuudesta.

Suunnittelutarveratkaisujen kokonaismäärä pieneni, mutta uusien rakennuspaikkojen määrä kasvoi kahdella verrattuna viime vuoteen. Kokonaistilanne on kuitenkin hyvä, kun mittarin tavoitteena on juuri hillitä haja-asumisen kasvua ja saada asuminen sijoittumaan kohtuullisen matkan päähän palveluita kyläkeskuksien tuntumaan ja asemakaava-alueille.

Asuntotuotantotavoitteet muuttuivat vuoden 2020 keväällä Maapoliittisen ohjelman päivitettyjen tavoitteiden takia. Kaavavaranto reagoi muuttuviin tavoitteisiin viiveellä, eikä ekstrahankkeista huolimatta pientalo/rivitalo/omakotitalopuolen uusiin tavoitteisiin päästy. Kerrostalorakentamisen asemakaavavaranto on kuitenkin edelleen hyvä. Kolmen vuoden asemakaavavarantoa on asuinkerrostaloissa 265 %, rivitaloissa ja vastaavissa 92,5 % ja omakotitonteissa 60 %.

Kaavoituksen mittaristossa on myös asemakaavojen läpimenoaika. Kymmenen viimeisimmän vahvistuneen asemakaavan keskimääräinen kesto on 1149 päivää. Mikäli kahden kaavan osalta poistetaan ne vuodet, joiden aikana kaavat olivat jumissa ja odottamassa erinäisten muiden asioiden etenemistä (6 ja 8 vuotta) sekä yhden kaavan osalta oikeuskäsittelyajat (2 v 8 kk), on kymmenen viimeisimmän vahvistuneen asemakaavan keskimääräinen kesto 558 päivää. Läpimenoaika saadaan viritettyä tehokkaaksi mutta mittajanaan mahtuu aina mukaan hankkeita, joissa ristiriitaiset tavoitteet ja arvot eivät heti kohtaa tai eivät koskaan kohtaa ja neuvottelu, todentaminen ja analysointi valmistelussa vie aikaa. Mutta noiden kahden asemakaavan kohdalla kyseessä oli totaalinen tauko, jolloin asemakaavaa ei voitu edistää.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Ei veto-voimainen työpaikka	Ryhmätyön vahvistaminen, työnjaon muutokset, henkilöriippuvuuden vähentäminen. Opiskelijoiden kotiuttaminen kaavoitukseen. Tiettyyn rajattuun tehtävään konsulttiapua. Irtaudutaan kesätyöntekijöiden ikärajoista. Varhaisen puuttumisen malli. Lähtövaihtuvuus ja lähtöjen syyt.	Veto-voimaisen työpaikan vahvistaminen on jatkuvaa työtä, tässä työssä tärkeä on veto- että pitovoima. Tällä hetkellä kaikki virat ja toimet ovat täytetty. Kaikki toimenpiteet ovat käytössä mutta vuonna 2021 ei kesätyötehtävissä ollut sellaisia tehtäviä, joissa olisi pitänyt poiketa kaupungin kesätyöntekijöiden ikärajoista.
Ympäristön laadun, turvallisuuden ja viihtyvyyden heikkeneminen.	Pysytään maankäytön toteuttamisohjelmassa. Tehdään kaavakohtaiset vaikutusten arvioinnit.	Ympäristön laatu, turvallisuus ja viihtyvyys ovat peruselementtejä jokaisessa suunnitteluhankkeessa aina kulloisenkin suunnittelukohteen luonteen vaativalla tavalla. Kaavojen vaikutusten arvioinnit ovat saamassa koko ajan tärkeämmän roolin ja siksi niihin panostetaan.

Talouden toteutuminen

Kaavoitukseen kuului vuonna 2021 kolme tulosityksikköä; 1217 Yleisten alueiden suunnittelu, 1218 asemakaava ja 1219 yleiskaava. Tulosalueen menosäästö on n. 362.400 €. Suurimmat poikkeamat n. 179.000 € tulee konsulttipalveluiden säästöistä. Lisäksi henkilöstökuluista säästy n. 150.600 €. Henkilöstömenojen säästöt syntyivät mm. perhevapaista, lyhennetyistä työajoista ja pidemmistä sairauspoissaoloista, siten mm. sijaisrekrytointeja on ajoittain vaikea saada lyhyeksi aikaa tai

poissaolon/rekrytoinnin tarvetta on vaikea arvioida sairausloman pitkittyessä. Lisäksi korvausrekrytoinnit aiheuttivat viiveitä ja sitä kautta säästöjä. Tulot jäivät n. 13.700 € budjetoidusta (TP 48.100 € / TA 61.800 €).

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	60	2	62	48	-14
Toimintakulut	-2 044	48	-1 996	-1 633	363
Toimintakate	-1 984	0	-1 934	-1 585	349

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	24	0	24
Määräaikaiset	2	0	2
Työllistetyt	0	0	0

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

580 VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun jätelautakunta on Mustasaaren, Korsnäsin, Maalahden, Isonkyrön, Vaasan ja Vöyrin kuntien yhteinen lautakunta. Jätelain mukaan kunnilla, joilla on yhteinen jätehuolto-yhtiö, tulee olla yhteinen jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitava elin.

Jätelautakunnan tehtävänä on hoitaa kuntien lakisääteiset viranomaistehtävät toiminta-alueellaan. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen nojalla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluvat esim. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Liittymisprosentti on yli 95 %	Pienkiinteistöjen liittymisprosentti oli vuonna 2021 96 %.
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Liittymisprosentti on yli 85 %	Pienkiinteistöjen liittymisprosentti viemäriverkoston ulkopuolella oli vuonna 2020, 68 %.
Sähköisten prosessiemme kehittäminen ja parantaminen virkamiespäätöksiä koskevien päätösten tekoprosessin nopeuttamiseksi.	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä lisääntyy. Nopeampi päätöksentekoprosessi.	Sähköisten hakemusten osuus kaikista hakemuksista oli v. 2021 56,1 %.

Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden jäteastioiden tyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Kiinteistöt siirretään kuntien ympäristöviranomaisille, kun jätehuoltoviranomainen on lähettänyt kaksi kirjettä kiinteistönhaltijalle ja siitä huolimatta kiinteistönhaltija ei ole liittänyt kiinteistöä järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvien kiinteistöjen määrä kasvaa koko ajan. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti oli vuonna 2021 96 %.

Keskimääräinen hakemusten käsittelyaika oli 7,4 päivää vuonna 2021. Vuoden 2021 tavoitteena oli, että käsittelyaika on korkeintaan 14 päivää, missä onnistuttiin. Tavoite oli vuonna 2021, että 65 % hakemuksista tulee sähköisessä muodossa. Hakemusten lukumäärä oli yhteensä 800 vuonna 2021, joista 449 hakemusta jätettiin sähköisten kanavien kautta, eli kotisivun tai s-postin kautta. Tämä tarkoittaa, että 56,1 % hakemuksista jätettiin sähköisessä muodossa. Tämä on huomattavasti vähemmän kuin vuosi sitten, jolloin 79,4 % hakemuksista jätettiin sähköisessä muodossa.

Mikäli jäteasioille toivotaan pidempää tyhjennysväliä kesäkautena 1.5.-30.9. biojäte tulee lajitella erikseen ja kerätä erikseen tai kompostoida suljettuun kompostiin. Toiminta-alueella n. 1700 kotitaloutta on ilmoittanut jätelautakunnalle kompostoivansa biojätteensä. Kesäkaudella 2021 tehtiin 102 kompostitarkastusta.

Jätelautakunnan vastuualueeseen kuuluu myös lietekaivojen tyhjennysten valvonta niiden kiinteistöjen kohdalla, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkkoon. Kevään 2021 aikana jäteviranomainen lähetti kirjeen niille viemäriverkon ulkopuolisille kiinteistöille, joissa kuljetustietojen mukaan ei ollut tehty lietteen tyhjennystä vuoden 2020 aikana. Kehotuskirjeitä lähetettiin yhteensä 2920 kiinteistölle. Ainoastaan 68 % kiinteistöistä viemäriverkoston ulkopuolella tyhjensi kiinteistön lietekaivoa vuonna 2020. Liittymisprosentti on noussut, vuonna 2019 liittymisprosentti oli 58,2 %. Tavoite vuodelle 2021 oli että liittymisprosentti olisi ollut yli 85 %.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Suoritettut tarkastukset	134	128	100	102
Jätehuoltomääräyksistä käsiteltyjen poikkeuksien lukumäärä	387	933	1000	800
Käsittelyaika, virkamiespäätökset, päiviä keskimäärin	12,8	6,7	14	7
Sähköisessä muodossa vastaanotettujen päätösten osuus (%)	65,6	79,4	65	56

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Tarkastukset jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Pidennetty tyhjennysväli kesäaikaan edellyttää, että biojäte kompostoidaan kesäaikaan.	Kompostointitarkastuksia suoritetaan	102 kompostointitarkastusta on suoritettu

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2021 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2021 1000 €	Tilinpäätös 2021 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	257	0	257	246	-11
Toimintakulut	-257	0	-257	-246	11
Toimintakate	0	0	0	0	0

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2		2

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)

Käyttötalousosaan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät.

Alla oleva toteutumistaulukko sisältää valmistuksen omaan käyttöön siltä osin kuin se sisältyy talousarvioon. Taulukko ei sisällä liikelaitosten tuloja eikä menoja. Liikelaitosten tilinpäätökset sisältäen toteumavertailun on esitetty kohdassa ”V Liikelaitosten tilinpäätökset”.

Liikelaitosten kaupungille tulouttamat korvaukset peruspääomasta sisältyvät tuloslaskelmaosan rahoitustuottoihin.

Tuloslaskelma	Ta 2021	Ta-muutos 2021	Muutettu ta 2021	1-12/2021	Tot % (100,0%)
Toimintatuotot	112 113 800,00	4 590 458,11	116 704 259,11	122 281 438,29	104,8%
Myyntituotot	51 748 600,00	478 577,02	52 227 178,02	51 692 351,03	99,0%
Maksutuotot	25 801 800,00	-440 000,00	25 361 800,00	23 509 316,28	92,7%
Tuet ja avustukset	10 660 800,00	3 499 057,53	14 159 857,53	25 035 882,79	176,8%
Vuokratuotot	15 273 600,00	857 006,64	16 130 606,64	16 175 820,64	100,3%
Muut toimintatuotot	8 629 000,00	195 816,92	8 824 816,92	5 868 067,55	66,5%
Toimintakulut	-548 078 100,00	-23 203 752,37	-571 296 282,36	-567 136 038,83	99,3%
Henkilöstökulut	-212 145 100,00	-4 194 602,39	-216 354 112,38	-214 118 449,09	99,0%
Palkat ja palkkiot	-168 358 400,00	-3 203 803,14	-171 575 813,13	-170 963 251,31	99,6%
Henkilösivukulut	-43 787 500,00	-990 799,25	-44 778 299,25	-43 155 197,78	96,4%
Eläkekulut	-37 287 700,00	-891 749,25	-38 181 749,25	-36 951 299,09	96,8%
Muut henkilösivukulut	-6 499 000,00	-99 050,00	-6 596 550,00	-6 203 898,69	94,0%
Palvelujen ostot	-235 109 300,00	-14 894 993,79	-250 004 333,79	-248 002 790,51	99,2%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 268 600,00	-1 384 910,11	-17 653 460,11	-19 512 749,31	110,5%
Avustukset	-31 486 400,00	-910 250,00	-32 396 650,00	-32 043 365,42	98,9%
Vuokrat	-50 191 900,00	-1 259 516,64	-51 451 446,64	-50 670 683,58	98,5%
Muut toimintakulut	-2 876 800,00	-559 479,44	-3 436 279,44	-2 788 000,92	81,1%
TOIMINTAKATE	-435 964 300,00	-18 613 294,26	-454 592 023,25	-444 854 600,54	97,9%
Verotulot	298 372 900,00	13 000 000,00	311 372 900,00	314 471 951,88	101,0%
Valtionosuudet	130 775 900,00	3 650 405,00	134 426 305,00	134 084 722,00	99,7%
Rahoitustuotot ja -kulut	31 401 600,00		31 401 600,00	31 341 097,68	99,8%
Korkotuotot	760 000,00		760 000,00	704 513,57	92,7%
Muut rahoitustuotot	33 509 600,00		33 509 600,00	33 746 076,29	100,7%
Korkokulut	-2 802 000,00		-2 802 000,00	-804 843,18	28,7%
Muut rahoituskulut	-66 000,00		-66 000,00	-2 304 649,00	3491,9%
VUOSIKATE	24 586 100,00	-1 962 889,26	22 608 781,75	35 043 171,02	155,0%
Poistot ja arvonalentumiset	-16 630 700,00		-16 630 700,00	-16 430 042,91	98,8%
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 630 700,00		-16 630 700,00	-15 972 011,48	96,0%
Arvonalentumiset				-458 031,43	
Satunnaiset erät				0,00	
Satunnaiset tuotot				0,00	
TILIKAUDEN TULOS	7 955 400,00	-1 962 889,26	5 978 081,75	18 613 128,11	311,4%
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				315 401,19	

Varausten lisäys (-) tai vähennys

(+)

-10 200 000,00

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

(ALIJÄÄMÄ)

7 940 971,01

-1 962 889,26

5 978 081,75

8 728 529,30

146,0%

Toimintatulot ja -menot

Toimielin- ja tulosaluekohtaiset toimintakertomukset on esitetty sivuilla 77-174. Niissä on selvitetty tarkemmin hallintokuntien toimintamenojen ja -tulojen toteutumista vuonna 2021.

Kaupunginhallitus käsitteli 2021 käyttösuunnitelmaa 15.2.2021 § 29, jolloin hyväksyttiin talousarvion tasoon laaditut käyttösuunnitelmat. Lautakuntien käyttösuunnitelmassa oli lisämäärärahaesityksiä, jotka käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 22.2.2021 § 1.

Toimintamenoihin päätettiin vuoden aikana lisäyksiä yhteensä 23,2 milj. euroa ja toimintatuloihin 4,6 milj. euroa. Lisämäärärahoista osa oli tuloilla katettuja. Verotulokertymäarviota korotettiin 13 milj. euroa ja valtionosuuksien tuloarviota korotettiin 3,7 milj. euroa.

Toimintakate alkuperäisessä talousarviossa oli -436,0 milj. euroa, muutetussa -454,6 milj. euroa. Toteutunut toimintakate -445,0 milj. euroa oli 9,0 milj. euroa heikempi kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Vuonna 2021 kaupungin toimintakate oli -424,7 milj. euroa, eli edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate heikkeni 20,4 milj. euroa (-4,6%)

Kaupunki (luvut M€)	2021	2020	Erotus €	Erotus %
Toimintatuotot	122,3	104,9	17,4	+ 14,3%
Toimintakulut	-567,1	-529,5	-37,6	- 6,6 %
Toimintakate	-444,9	-424,7	-20,2	- 4,5 %

Toimintatuotot olivat alkuperäisessä talousarviossa 112 milj. euroa ja toteutuivat 122 milj. euron suuruusina. Toimintatuotoissa suurin poikkeama alkuperäiseen talousarvioon oli toimintatuottojen kohdassa tuet ja avustukset johtuen valtion tukitoimista covid-19-tilanteessa.

Toimintakulut olivat alkuperäisessä talousarviossa -548 milj. euroa ja toteutuivat -567 milj. euron suuruusina. Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 19 milj. eurolla, mutta alittivat kuitenkin muutetun talousarvion. Toimintakuluissa palveluiden ostot ylittivät lähes 13 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion. Palveluiden ostoissa ylityksiä aiheutui erikoissairaanhoidossa erityisesti covid-19-näytteenottojen kustannuksista ja vammaisten sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden ostoista.

Yhteenveto käyttötalousarvion toteutumisesta sitovuustasoittain on esitetty sivuilla 180-183. Toimintatulot ja -menot toiminnoittain (ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot) milj. euroa sekä osuus kaupungin toimintatuloista ja -menoista on esitetty seuraavassa taulukossa:

Toiminta- menot Kaupunki M€	Osuus %	Toimintatulot Kaupunki M€	Osuus %	
-30	5 %	11	9 %	Keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, Vähänkyrön aluelautakunta, kaupunginhallitus, konsernihallinto

-40	7 %	13	11 %	Kaupunginhallituksen alaiset tulosalueet (varausmäärärahat, keskitetyt hallinnoitavat kustannukset, osuudet, avustukset, jäsenmaksut, työllistäminen, yhtiömuotoisesti tuotettavat tukipalvelut)
-280	49 %	42	35 %	Sosiaali- ja terveyslautakunta
-112	20 %	8	7 %	Kasvatus- ja opetuslautakunta
-55	10 %	14	11 %	Koulutuslautakunta
-22	4 %	4	3 %	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta sekä lautakunnan alainen taseyksikkö Elisa Stadion
-2	0,4 %	1	1 %	Rakennus- ja ympäristölautakunta
-27	5 %	28	23 %	Kaupunkiympäristölautakunta, jätelautakunta
-567		122	100	Yhteensä

Verorahoitus

Vuonna 2021 verorahoitus yhteensä (verotulot ja valtionosuudet) oli 448,6 milj. euroa. Verotulokertymän voimakkaan kasvun ansiosta verorahoitus riittää toimintakatteen kattamiseen.

	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Toimintakate	-444,9	-424,7	-407,4
Verorahoitus (verotulot + valtionosuudet)	448,6	441,2	394,5
Erotus	3,7	16,6	-12,9

Verotulojen erittely

Luvut M€	TP 2020	TA 2021	Muutettu talousarvio	TP 2021	Poikkeama (+yli/-alle)	Muutos 2021-2020	Muutos 2021-2020%
Kuntaverot	251,3	246,2	251,2	253,8	2,6	2,5	1 %
Kiinteistövero	21,5	25,6	25,6	23,9	-1,7	2,4	11 %
Yhteisövero	27,1	26,6	34,6	36,8	2,2	9,7	36 %
Yhteensä	299,9	298,4	311,4	314,5	3,1	14,5	

Kunnallisvero pidettiin entisellä tasollaan (21,00%). Kiinteistöveroa kannettiin vuonna 2021 vakituisista asunnoista 0,55% ja muista asuinrakennuksista 1,10%. Yleinen kiinteistövero oli 1,25%, voimalaitokset 2,85%, yleishyödylliset yhteisöt 0,00% ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta 4,00 %.

Verotulojen tuloarviota muutettiin vuoden 2021 lopussa talousarviomuutoksina (KV 14.2.2022 §3). Kunnallisveron tuloarviota nostettiin 5 milj. euroa ja yhteisöveron tuloarviota 8 milj. euroa. Kuntaverot ja yhteisövero toteutuivat vielä muutettuakin talousarviota korkeampina, kiinteistöveron toteutuma jäi 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota alhaisemmaksi.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä määräaikaaisesti myös verovuonna 2021 osana valtion kunnille kohdistamia koronatukitoimia ja pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä varhaiskasvatusmaksujen alentamisen johdosta. Vaasan kaupungin yhteisöverotuotot vuonna 2021 olivat ennätyskorkeat, 36,8 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 9,7 milj. euroa.

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuusjärjestelmän uudistus astui voimaan vuoden 2015 alusta.

	TP 2020	TA 2021	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama +yli/-alle	Muutos% 2020-21
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus pl. tasaukset	82,7	71,7	71,7	70,4	-1,4	-14,9 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	3,6	4,0	4,0	4,0	0,0	10,9 %
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	26,7	25,7	26,9	26,9	0,0	0,5 %
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,0	0,0	2,2	2,2	0,0	
Verotulomenetyksen kompensatio	28,0	29,3	29,3	30,4	1,0	8,4 %
Yhteensä	141,3	130,8	134,4	134,1	134,1	

Valtionosuuksien tuloarviota muutettiin vuoden 2021 lopussa talousarviomuutoksin (KV 14.2.2022 §3). Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kasvatettiin 1,2 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon lisättiin harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus 2,2 milj. euroa. Valtion tukitoimet näkyivät edelleen tavanomaista korkeampina valtionosuuksina, mutta tuki ei enää vuonna 2021 ollut yhtä mittavaa kuin vuonna 2020.

Kuntien tulopohjassa olevia eroja tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Vuoteen 2020 saakka Vaasan kaupunki on toiminut maksajan asemassa, jolloin verotuloperusteinen valtionosuuksien oikaisu oli -444.540 euroa. Vuosina 2020 ja 2021 Vaasan kaupunki on ollut saajana. Yhteisöverojen voimakkaan kasvun ansiosta summa todennäköisesti pienenee tulevina vuosina.

Valtionosuudet toteutuivat lopulta 134,1 milj. euron suuruisina, jolloin kasvua alkuperäiseen talousarvioon oli 3,3 milj. euroa ja edelliseen vuoteen verrattuna laskua 7,2 milj. euroa.

2.3 Investointiosan toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)

Investointien toteutuma kohteittain on sivuilla 183-186.

Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2021 on investointeihin varattu 37,8 milj. euroa ja investointiosan tuloarvioksi määritelty 9,6 milj. euroa. Investointiosan nettomeno on 28,2 milj. euroa.

Valtuusto käsitteli investointiosan käyttösuunnitelmaa 29.3.2021, jolloin hyväksyttiin investointiosan lisämäärärahat investointiosaan. Lisäksi valtuusto on 11.10.2021 hyväksynyt 500.000 euron lisämäärärahan Satama-alueelle ja 50.000 euron tuloilla katetun lisämäärärahan skeittipuiston lisäkustannuksiin. 15.11.2021 valtuusto on hyväksynyt valtuuston päätöksen (3.5.2021 § 24) mukaisesti 5.000.000 euron määrärahan kuntatekniikan investointeihin Laajametsän teollisuusalueelle. 13.12.2021 valtuusto on hyväksynyt kiinteistötoimen investointimäärärahan käyttötarkoituksen muutoksen kiinteän omaisuuden hankinnasta aineettomiin investointeihin 996.694 euroa (Vaskiluodon STH-projektiin).

Kaupunginhallitus on 17.6.2021 hyväksynyt kuntatekniikan kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin tuloilla katettuja lisämäärärahoja yhteensä 639.700 euroa. 2.8.2021 kaupunginhallitus on hyväksynyt kuntatekniikan puistoalueisiin ja veneväyliin tuloilla katetun lisämäärärahan 66.000 euroa sekä määrärahasiirtoja Satama-alueen rakennuksista 300.000 euroa Satama-alueelle ja valtion tiehankkeista 350.000 euroa Satama-alueelle. 20.12.2021 kaupunginhallitus on hyväksynyt katetun määrärahamuutoksen 8.000.000 euroa laivaliikenteen valtionavustukselle. Tulo- ja menomääräraha siirrettiin osakkeista investointiavustuksiin. Määrärahamuutos tehtiin, jotta saatu valtionavustus ei jäisi kaupungin taseeseen.

Peruspääoman sijoituksia omiin liikelaitoksiin ei tehty tilivuonna.

Investointimenot	Alkuperäinen talousarvio 2021 €	Talousarviomuutokset 2021 €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 2021 €	Poikkeama +alle/-yli €
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 800 000	9 037 168	28 837 168	26 832 499	2 004 669
Poistonalainen irtain omaisuus	3 784 000	9 907 494	13 691 494	13 000 690	690 804
Kiinteä omaisuus	2 500 000	-996 694	1 503 306	1 439 600	63 706
Osakkeet ja osuudet	8 150 000	-8 065 000	85 000	215	84 785
Talonrakennuskohteet	3 602 000	-400 000	3 202 000	3 152 126	49 874
Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin	0	0	0	0	0
Menot yhteensä	37 836 000	9 482 968	47 318 968	44 425 130	2 893 838

Investointitulot	Alkuperäinen talousarvio 2021 €	Talousarviomuutokset 2021 €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 2021 €	Poikkeama +alle/-yli €
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0	646 200	646 200	2 479 865	-1 833 665
Poistonalainen irtain omaisuus	67 000	8 000 000	8 067 000	8 025 704	41 296
Kiinteä omaisuus	1 500 000	0	1 500 000	388 087	1 111 913
Osakkeet ja osuudet	8 000 000	-8 000 000	0	571	-571
Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin	0	0	0	0	0
Tulot yhteensä	9 567 000	646 200	10 213 200	10 894 226	-681 026

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaa (kaupunki liikelaitoksineen) on selvitetty sivuilla 42-43.

Alla olevassa toteutumavertailussa ovat mukana rahoituslaskelman eristä anto- ja ottolainaus, joiden määrä on suunniteltu talousarviossa.

	Talousarvio €	Muutokset €	Muutettu talousarvio €	Toteutuma 2021 €
Antolainauksen muutokset	624 800,00			-1 171 142,57
Antolainasaamisten lisäykset	-400 000,00			-1 850 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	1 024 800,00			678 857,43
Ottolainauksen muutokset	17 185 000,00			-28 401 849,04
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	38 000 000,00			20 000 000,00

Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 815 000,00	-48 401 849,04
Nettolainaus	17 809 800,00	-29 572 991,61

Tilikauden aikana ei tehty muutoksia talousarvioon antolainauksen tai ottolainauksen osalta.

Talousarvion mukainen nettolainaus oli 17,8 milj. euroa, toteutunut -29,6 milj. euroa.

Alkuperäisen talousarvion 2021 mukainen pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 38 milj. euroa, mutta talousarviolainaa nostettiin vain 20 milj. euroa. Rahoitustarpeet järjestettiin lyhytaikaisilla kuntatodistuksilla, joiden korko on toistaiseksi ollut miinusmerkkinen, jolloin kaupunki on taloudellisesti hyötynyt näistä rahoitusjärjestelyistä. Lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi yhteensä 51,5 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys oli talousarvion mukaan 20,8 milj. euroa ja toteutuma vuonna 2021 oli 48,4 milj. euroa. Lainaa maksettiin pois suunniteltua enemmän.

Lainakanta vuoden lopussa oli 304,2 milj. euroa (279,8 milj. euroa v.2020). Lainakanta per asukas kasvoi 4.140 eurosta vuonna 2020 4.499 euroon vuonna 2021.

Rahavarojen määrä tilinpäätöksessä oli 3,7 milj. euroa (7,3 milj. euroa v.2020). Rahavarojen muutoksen arvioitiin talousarviossa olevan noin 4,0 milj. euroa.

2.5 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumistaulukot

2.5.1 Käyttötalousosa

Hallintokuntien selvitykset talouden toteutumisesta on esitetty sivuilla 77-174.

Poikkeama: menot yli ja tulot alle -/ menot alle ja tulot yli +

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta						
Menot	B	277 400	51 401	328 801	326 874	1 928
Tulot			25 000	25 000	76 525	51 525
Tarkastuslautakunta						
Menot	B	287 800	16 375	304 175	292 870	11 305
Tulot			5 529	5 529	5 529	
Kaupunginvaltuusto						
Menot	B	461 200	169	461 369	452 151	9 218
Tulot		500		500	823	323
Kaupunginhallitus						
<u>Kaupunginhallitus</u>						
Menot	B	1 754 100	51 351	1 805 451	1 738 320	67 130
Tulot		21 500		21 500	114 272	92 772
<u>Konsernihallinnon tulosalueet (ilman graafisia palv.)</u>						
Menot	B	25 124 500	1 729 384	26 853 884	25 554 052	1 299 832
Tulot		8 819 500	1 617 494	10 436 994	10 463 204	26 210
Rahoitustulot ja -menot		45 000		45 000	68 475	23 475
<u>Graafiset palvelut</u>	N	2)				

Menot	311 800	19 610	331 410	281 383	50 026
Tulot	311 800	7 033	318 833	277 390	-41 443
Netto		-12 576	-12 576	-3 993	8 583

Elisa Stadion (taseyksikkö)

Menot	185 000	0	185 000	190 102	-5 102
Tulot	150 000	0	150 000	150 000	
Toimintakate				-40 102	
Poistot				-446 279	
Tilikauden tulos				-486 381	

Avustukset, jäsenmaksut, osuudet, keskitetysti hallinnoitavat kustannuksetOsuudet eriytettyssä kirjanpid. oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdist. kustannukset

Menot	B	23 069 800	-420 693	22 649 107	20 921 353	1 727 754
Tulot		2 500 000	0	2 500 000	2 606 581	106 581

Varausmäärärahat

Menot	B	4 111 400	-1 278 836	2 832 564	1 325 264	1 507 300
Sairausvakuutuskorvaukset		2 400 000	-2 868 914	-468 914	3 189	472 103
Tulot		4 080 000	0	4 080 000	204 665	-3 875 335

x) toteutuneet korvaukset on kirjattu hallintokuntiin, niihin on myös siirretty vastaavat tuloarviot varauksesta.

Työllistäminen

Menot	N	9 081 900	-2 890 991	6 190 909	6 619 164	-428 255
Tulot		1 251 300	-992 825	258 475	411 643	153 168
Netto		-7 657 800				

Työllistämisen määrärahat, menot ja työllistämiskorvaukset on siirretty ao. hallintokunnille.

Selvitys työllistämisen nettomenon toteutumisesta kohdassa 2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma

Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut

Menot	N	10 008 830	-300	10 008 530	11 096 734	-1 088 204
Tulot		10 008 830		10 008 830	10 016 441	7 611

Vähänkyrön aluelautakunta

Menot	B	741 900	198 806	940 706	906 138	34 568
Tulot		355 400	125 689	481 089	500 986	19 898

Sosiaali- ja terveyslautakunta

(sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut, sosiaalityö ja perhepalvelut, koti- ja laitoshoido, terveyspalvelut, erikoissairaanhoido)

Menot	B	258 898 900	12 518 773	271 417 673	273 684 604	-2 266 930
Tulot		27 564 571	295 522	27 860 093	36 285 355	8 425 263

Yhteistoiminta-alue/Laihia

Menot	N	6 088 200	7 891	6 096 091	6 104 376	-8 285
Tulot		6 088 200	2 809	6 091 009	6 104 590	13 580
Netto			-5 082	-5 082	214	5 295

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset, suomenkielinen perusopetus, ruotsinkielinen

perusopetus

Menot	B	108 494 800	3 253 219	111 748 019	111 986 882	-238 862
Tulot		6 651 700	1 095 566	7 747 266	8 119 785	372 519

KoulutuslautakuntaVaasan kaupungin opistot, nuorisopalvelut

Menot	B	8 664 600	1 388 391	10 052 991	9 622 915	430 076
Tulot		1 735 300	573 610	2 308 910	2 076 769	-232 141

Lukiokoulutus

normi 1)

Menot		8 517 300	255 572	8 772 872	8 804 808	-31 936
Tulot		1 148 600	1 819	1 146 781	1 151 593	4 812

Ammatillinen koulutus(Vamia)

normi 1)

Menot		34 100 700	2 648 068	36 748 768	36 578 355	170 412
Tulot		11 028 300	287 091	11 315 391	10 453 976	-861 415

Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus (Vamia) kattavat menot sitovuutensa puitteissa

Kulttuuri- ja liikuntalautakuntaLiikuntapalvelut, Vaasan kaupungin museot, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, kaupunginorkesteri

Menot	B	16 105 200	975 543	17 080 743	16 734 460	346 283
Tulot		2 683 800	698 808	3 382 608	2 961 484	-421 124

Kaupunginteatteri

N 2)

Menot		5 324 700	2 795	5 327 495	4 551 952	775 543
Tulot		1 280 300	995	1 281 295	734 253	-547 042
Netto		-4 044 400	-1 800	-4 046 200	-3 817 699	228 501

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Menot	B	2 166 400	106 412	2 272 812	2 082 257	190 555
Tulot		1 322 800		1 322 800	1 347 274	24 474

Tekninen lautakuntaYhteispalvelut, kiinteistötoimi, kuntatekniikka

Menot	B	23 933 400	1 833 239	25 854 139	25 144 459	709 680
Tulot		23 933 400	846 349	24 779 749	27 216 687	2 436 938

Kaavoitus

Menot	B	2 043 700	47 816	1 995 884	1 633 984	361 901
Tulot		59 600	2 224	61 824	48 112	-13 712

Nettoyksiköt:

Logistiikan kehittäminen

N

Menot		300 000	338	300 338	288 511	11 826
Tulot		880 000		880 000	900 000	20 000
Netto		580 000	-338	579 662	611 489	31 827

Vaasan seudun jätelautakunta

N

Menot	257 000	507	257 507	245 508	11 492
Tulot	257 000		257 000	245 508	-11 999

1) Käyttötalouden toteutumavertailutaulukossa on oppilaitoksista, joiden määrärahan sitovuustaso on valtionosuusnormi, esitetty bruttomäärien määrärahojen ja tulojen toteutuma. Näiden valtionosuusnormin mukaisten kustannusten toteutumat ovat seuraavat:

- Lukiot, sitova normi 6 244,20 euroa/opiskelija, toteutuma 6 149,49 euroa/opiskelija
- Ammatillisen koulutuksen (Vamia) yhdistymisen jälkeen valtionosuuskustannukset/opiskelija eivät enää ole vertailukelpoisia.
- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen opetuksen (Vamia) nettolaskelmat on esitetty sivuilla 188-192.

2) Nettoyksiköiden toteuma suhteessa sitovaan nettomenoon on esitetty sivuilla 187-192.

2.5.2. Investointiosa

	Si- to- vuus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama +alle arvion - yli arvion	
INVESTOINTIMENOT							
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Kaupunkiympäristölautakunta							
8200		Uusi kunnallistekniikka	2 280 000	40 000	2 320 000	2 323 283	-3 283
8201		Muu kunnallistekniikka	4 280 000	-291 100	3 988 900	4 010 279	-21 379
8202		Valtion tiehankkeet	710 000	-60 000	650 000	625 216	24 784
8203		Kaupunkikuvan kohentaminen	270 000	59 000	329 000	171 178	157 822
8206		Laajametsän teollisuusalue		5 000 000	5 000 000	4 297 974	702 026
8209		Suunnitteluttaminen	400 000	0	400 000	254 718	145 282
8210		Katuvalaistuksen saneeraus	100 000	3 300	103 300	105 464	-2 164
8211		Venesatamat	150 000	-33	149 967	127 127	22 840
8212		Viheralueet	300 000	678 501	978 501	878 083	100 418
8213		Hulevesityöt	800 000	0	800 000	780 238	19 762
8219		Maankäyttösopimus hankkeet	2 200 000	237 500	2 437 500	2 434 197	3 303
8221		Satama-alue	7 510 000	3 320 000	10 830 000	10 047 390	782 610
	B	Yhteensä	19 000 000	8 987 168	27 987 168	26 055 148	1 932 020
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta							
8250	B	Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	600 000	50 000	650 000	598 163	51 837
		Yhteensä	600 000	50 000	650 000	598 163	51 837
Konserniohjaus/Kaupunginhallitus							
8270	B	Tietoliikenneverkot	200 000	0	200 000	179 188	20 812
		Yhteensä	200 000	0	200 000	179 188	20 812
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä			19 800 000	9 037 168	28 837 168	26 832 499	2 004 669

Poistonalainen irtain omaisuus

Konserniohjaus/Kaupunginhallitus

8308	Investointiavustukset		8 000 000	8 000 000	8 000 000	0	
8309	Kaupunginhallitus poistonalainen	0	0	0	5 520	-5 520	
8310	Konsernihallinto poistonalainen irtain	300 000	0	300 000	211 588	88 412	
8312	Tietojärjestelmien uusiminen	400 000	0	400 000	401 060	-1 060	
8313	Atk-konehuoneen kehittäminen	250 000	-195 000	55 000	54 706	294	
8315	Atk-osasto ohjelmat ja lisenssit	10 000	0	10 000	0	10 000	
8316	Tietohallinto it-laitteet	0	195 000	195 000	189 788	5 212	
8326	Talouden tietojärjestelmien uusiminen	150 000	0	150 000	37 085	112 915	
8339	Taseyksikkö Elisa Stadion poistonalainen irtain	10 000	-10 000	0	0	0	
	Yhteensä	B	1 120 000	7 990 000	9 110 000	8 899 747	210 253

Sosiaali- ja terveyslautakunta

8351	Hallinto ja alous, laitteet ja kalusto Koti- ja laitoshoido, laitteet ja kalusto	0	-8 600	-8 600	0	-8 600	
8353		0	-3000	-3000	0	-3000	
8354	Terveyspalvelut, laitteet ja kalusto	0	-34 600	-34 600	0	-34 600	
8355	Tietojärjestelmät ja atk-laitteet	400 000	0	400 000	316 198	83 802	
8356	Yht.toiminta-alueen laitteet ja kalusto	67 000	0	67 000	25 704	41 296	
	Yhteensä	B	467 000	-46 200	420 800	341 902	78 898

Kasvatus- ja opetuslautakunta

8383	Varhaiskasvatus irtaimisto ja ohjelmat	60 000	0	60 000	54 238	5 762	
8386	Perusopetus suomenk. irtaimisto ja ohjelmat	140 000	0	140 000	77 708	62 292	
8388	Perusopetus ruotsink. irtaimisto ja ohjelmat	25 000	0	25 000	0	25 000	
	Yhteensä	B	225 000	0	225 000	131 946	93 054

Koulutuslautakunta

8385	Kuula-opisto irtaimisto ja ohjelmat	20 000	0	20 000	13 585	6 415	
8401	Vaasan lyseon lukiot	30 000	0	30 000	0	30 000	
8402	Vasa Gymnasium	15 000	0	15 000	14 649	351	
8406	Vamia	495 000	0	495 000	436 400	58 600	
8440	Vapaa sivistystyö, irtaimisto ja ohjelmat	100 000	0	100 000	104 061	-4 061	
	Yhteensä	B	660 000	0	660 000	568 695	91 305

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

8451	Vala / Laitteet ja kalusto	0	0	0	37 183	-37 183
8454	Taseyksikkö Elisa Stadion poistonalainen irtain	0	10 000	10 000	0	10 000
8461	Pohjanmaan museo poistonalainen irtain	150 000	0	150 000	36 219	113 781
8472	Kirjastotoimen poistonalainen	35 000	0	35 000	34 848	152
8480	Kaupunginteatteri	200 000	0	200 000	200 302	-302

8485	Vaasan kaupunginorkesteri	57 000	0	57 000	55 511	1 489
	Yhteensä	442 000	10 000	452 000	364 064	87 936
	Kaupunkiympäristölautakunta					
8500	Yhteispalvelut poistonalainen irtain	0	25 000	25 000	4 764	20 236
8501	Kiinteistötoimi poistonalainen irtain	40 000	0	40 000	0	40 000
8502	Kiinteistötoimi tietojärjestelmät	60 000	0	60 000	41 049	18 951
8503	Kiinteistötoimi aineeton investointi	0	1 909 694	1 909 694	1 909 155	539
8510	Kuntatekniikka pysäköintilaitteet	40 000	0	40 000	59 352	-19 352
8511	Kuntatekniikka liikennevalojen ohjauslaitteet	60 000	0	60 000	56 474	3 526
8512	Kuntatekniikka koneet ja kuljetusvälineet	400 000	0	400 000	399 511	489
8513	Kuntatekniikan tietojärjestelmät	70 000	0	70 000	56 192	13 808
8519	Kuntatekniikka muu poistonalainen irtain	200 000	0	200 000	167 839	32 161
	Yhteensä	870 000	1 934 694	2 804 694	2 694 336	110 358
	Vaasan Seudun jätelautakunta					
8580	Jätelautakunta tietojärjestelmät	0	19 000	19 000	0	19 000
	Yhteensä	0	19 000	19 000	0	19 000
Poistonalainen irtain omaisuus yhteensä	B	3 784 000	9 907 494	13 691 494	13 000 690	690 804
	Kiinteä omaisuus					
8600	Kiinteän omaisuuden hankinta	2 500 000	-996 694	1 503 306	1 439 600	63 706
	Kiinteä omaisuus yhteensä	B	2 500 000	-996 694	1 503 306	1 439 600
	Osakkeet ja osuudet					
8700	Osakkeet ja osuudet	8 150 000	-8 065 000	85 000	215	84 785
	Osakkeet ja osuudet yhteensä	B	8 150 000	-8 065 000	85 000	84 785
	Rakennukset					
8851	Satama-alueen rakennukset	3 602 000	-400 000	3 202 000	3 152 126	49 874
	Rakennukset yhteensä	B	3 602 000	-400 000	3 202 000	49 874
	MENOT YHTEENSÄ	37 836 000	9 482 968	47 318 968	44 425 130	2 893 838
	INVESTOINTITULOT					- yli arvion + alle arvion
	Kiinteät rakenteet ja laitteet					
8201	Muu kunnallistekniikka	0	118 900	118 900	101 781	17 119
8203	Kaupunkikuvan kohentaminen	0	99 000	99 000	90 000	9 000
8206	Laajametsän teollisuusalue	0	0	0	1 827 768	-1 827 768
8210	Katuvalaistuksen saneeraus	0	3 300	3 300	3 300	0

8212	Viheralueet	0	372 500	372 500	296 015	76 485
8219	Maankäyttösopimus hankkeet	0	52 500	52 500	61 000	-8 500
8250	Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	0	0	0	100 000	-100 000
	Yhteensä	0	646 200	646 200	2 479 865	-1 833 665
Poistonalainen irtain omaisuus						
8308	Investointiavustukset	0	8 000 000	8 000 000	8 000 000	0
8356	Yhteistoiminta-alueen laitteet ja kalusto	67 000	0	67 000	25 704	41 296
	Yhteensä	67 000	8 000 000	8 067 000	8 025 704	41 296
Kiinteä omaisuus						
8600	Kiinteän omaisuuden myynti	1 500 000	0	1 500 000	388 087	1 111 913
	Yhteensä	1 500 000	0	1 500 000	388 087	1 111 913
Osakkeet ja osuudet						
8700	Osakkeet ja osuudet	8 000 000	-8 000 000	0	571	-571
	Yhteensä	8 000 000	-8 000 000	0	571	-571
TULOT YHTEENSÄ		9 567 000	646 200	10 213 200	10 894 226	-681 026

2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma 2021

Työllistäminen

Sitova nettomeno, alkuperäinen talousarvio	-3 330 600
Sitova nettomeno muutosten jälkeen	-3 330 600

Toteutuma

Toimintatulot	
tulosalue 145 Työllistäminen	76 064
- hallintokunnat	1 033 901
Toimintatulot	1 106 965

Toimintamenot	
tulosalue 145 Työllistäminen	-1 276 176
- hallintokunnat	-2 904 032
Toimintamenot	-4 180 208

Sitova nettomeno	-3 330 600
Toteutunut nettomeno	-3 073 243
Toteutuma alle sitovan nettomenon	257 357

Graafiset palvelut

Rahoittaa tulorahoituksella käyttömenot ja investoinnit. Tasapainoa tarkastellaan kolmen vuoden jaksolla. Sitovana tavoitteena on toimintamenojen kattaminen toimintatuloilla eli toimintakate 0 €.

V. 2021 toteutuma	€
Toimintatulot	277 390
Toimintamenot	-281 383
Rahoituskulut	10
Tilikauden alijäämä	-4 003

Vuosi	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2003	-22 506	-63 385
2004	-22 138	-85 523
2005	-33 576	-119 099
2006	28 210	-90 889
2007	55 910	-34 979
2008	66 741	31 762
2009	88 306	120 068
2010	102 670	222 738
2011	131 761	354 499
2012	91 072	445 571
2013	42 363	487 934
2014	18 113	506 047
2015	-8 030	498 017
2016	-24 396	473 621
2017	73 806	547 427
2018	67 904	615 331
2019	26 665	641 996
2020	-73 668	568 328
2021	-4 003	564 325

Vuoden 2021 toteutuma on 4 003 € alijäämäinen. Kokonaisylijäämä vuoden 2021 lopussa on 564 325 €.

Kaupunginteatteri

Sitova nettomeno muutetussa talousarviossa 4 046 200 €.

V.2021 toteutuma	€
Toimintatulot	734 253
Toimintamenot	-4 551 952
Rahoitusmenot	
Toteutunut nettomeno	-3 817 699
Sitova nettomeno v.2021	-4 046 200
v.2021 toteutuma alittaa sitovan nettomenon	228 501

Vuosi	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2012	24 822	36 910
2013	7 201	44 111
2014	59 414	103 525
2015	2 993	106 518
2016	7 325	113 843
2017	-48 628	65 215
Uudet v.2017 luvut	6 908	120 751
2018	-157 602	-36 851
2019	-606 273	-643 124
2020	177 966	-465 158
2021	228 501	-236 657

Vuoden 2021 toteuma on 228 501 € ylijäämäinen ja kumulatiivinen alijäämä vuoden 2021 lopulla on -236 657 €. Kaupunginhallituksen päätöksen 19.3.2012 mukaan on ylivuotisen neton seuranta aloitettu vuodesta 2011 ja mahdolliset ylitykset on katettava nettoyksiköiden sääntöjen mukaan kolmen vuoden kuluessa.

Koulutuslautakunta

Lukioiden ja Vamian tilinpäätösten nettolaskelmissa on eliminoitu kuraattoritoiminnan ja kiinteistöjen sisäisen pääoman korko, koska kyseiset menoerät eivät ole valtionosuuteen oikeuttavia menoeriä. Kuraattoritoiminta ei myöskään kuulu sivistystoimen hallinnonalan piiriin, vaan sosiaalitoimen. Nettolaskelmissa on lisäksi huomioitu työllistämistuella palkattujen henkilöiden palkkamenojen nettokustannukset menoja vähentävänä eränä. (bruttohallintokunnat ovat saaneet vastaavan tulon määrärahan lisäyksenä talousarvioonsa).

Lukiot, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: kustannukset €/opiskelija korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

V.2021 toteutuma	Yhteensä €
Kustannukset, käyttötalous	-6 960 362
Poistonalainen irtain	0

Kustannukset yhteensä	-6 960 362
Valtionosuus	7 062 535
+ alle/-yli valtionosuuden	102 173
Valtionosuuden perustana oleva opiskelijamäärä: nuorten oppimäärää opiskelevat 1046,9 + aikuisten oppimäärää opiskelevat (130,7 x 0,65) 85,0 yhteensä 1 131,86	
Valtionosuusnormi €/op.	6 244,20
Kustannukset €/op	6 149,49

Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	295 737	324 561
2009	141 310	465 871
2010	149 378	615 248
2011	- 488 021	127 227
2012	185 344	312 571
2013	29 482	342 053
oikaisut v. 2014:		
-lukioiden osuus 2014 säästöstä, katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä	- 87 802	
-oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	+ 20 408	
2014	134 455	409 114
2015	65 837	474 951
2016	201 525	676 476
2017	238 744	915 220
Oikaisu v.2018 Katetaan lukioiden maksullisen palvelutoi- minnan alijäämä.		
	-38 679	876 541
2018	-36 198	840 343
2019	-116 683	723 660
2020	434 211	1 157 871
2021	102 173	1 260 044

2011 käytettiin lukioiden peruskorjauksen jälkeiseen ensikertaiseen kalustamiseen 603 074 euroa, minkä johdosta 2011 tulos jäi 488 021 euroa alijäämäiseksi. Alijäämä katettiin aikaisempien vuosien ylijäämällä.

Maksullisen palvelutoiminnan edellisiltä vuosilta kertynyt kumulatiivinen alijäämä yht. 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vuoden 2021 toteutuma on 102 173 € ylijäämäinen. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden lopulla on 1 260 044 euroa.

Lukiot, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V.2021 toteutuma	€
Toimintatuotot	248 184
Toimintakulut	-240 329
Tilikauden alijäämä	7 855

Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutu- ma €	Kumulatiivinen to- teutuma €
---------------------------------------	----------------------------	---------------------------------

2008	147	9 458
2009	- 8 356	1 102
2010	385	1 487
2011	-16 090	-14 603
2012	-17 343	-31 946
2013	34 920	2 974
2014	-33 236	-30 262
2015	254	-30 008
2016	-6 989	-36 997
2017	-1 685	-38 682
2018	3	-38 679
Oikaisu v.2018. Katetaan lukioiden maksullisen palvelu-toiminnan alijäämä, lukioiden varsinaisen toiminnan ylijäämästä.	38 679	0
2019	124	124
2020	3 943	4 067
2021	7 855	11 922

Vuoden 2021 toteutuma on 7 855 euroa ylijäämäinen. Kokonaisylijäämäksi muodostui 11 922 euroa. Maksullisen palvelutoiminnan vuosina 2014 - 2017 kertynyt kumulatiivinen alijäämä 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vamia, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: tulos- ja rahoituslaskelmat ovat tasapainossa, tuloissa huomioidaan valtionosuudet ja –avustukset sekä koulutustoiminnan myynnistä saatavat myyntituotot.

V.2021 toteutuma	€
Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset	-25 351 965
Valtionosuus	25 813 005
Oppisopimustoimen rahaston tuloutus	0
Tilikauden ylijäämä	461 040

Vamian tilikauden ylijäämä on 461 040 €. Poistojen (+493 522 €) ja investointien (- 436 400 €) jälkeen oppilaitoksen rahoituslaskelmassa rahoitusjäämäksi muodostui 518 162 €.

Vuoden 2020 valtionosuuteen on lisätty OPH:n vuoden 2019 lopulla myöntämä harkinnanvarainen 350 000 euron korotus valtionosuuteen. Korotuksen käyttöaikaa ei ollut sidottu tilikauteen 2019 ja se käytettiin vuonna 2020. Lisäksi Vamia sai vuoden 2020 aikana kolme lisäsuoritepäätöstä opettajien ja ohjaajien lisäpalkkaukseen sekä lähihoitajakoulutuksen kasvattamiseen sekä koronapandemian tuomiin lisäpanostuksiin opiskelijahuollon osalta. Lisäsuoritepäätökset on tarkoitettu käytettäväksi vuosien 2020 – 2022 aikana, mutta kirjanpitolautakunnan kannanoton vuoksi on valtionosuudet kirjattu myöntämivuoden tuloksi. Yhteismäärältään Vamian saamat lisäsuoritepäätökset vuodelta 2020 olivat 1 662 388 €. Rahoituspäätökset saapuivat niin myöhään, että Vamia ei niitä ehtinyt käyttää. Suurin osa uusista palkkauksista tehtiin vuoden 2021 alussa. Lisäsuoritepäätösten käyttöä seurataan erillisillä hankenumeroilla.

Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	724 408	826 160
Kv 30.11.2009 § 168, hallintokäytävähanke rahoitetaan ylijäämästä		- 102 500
2009	1 104 455	1 828 115
hallintokäytävän rahoitus 2010		- 56 308

2010	298 627	2 070 434
2011	685 647	2 756 081
2012	593 481	3 349 562
2013	4 889	3 354 451
oikaisut v. 2014: - ammatillisen opetuksen osuus 2014 säästöstä katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä - oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	-230 640 59 626	
2014	- 151 534	3 031 903
2015	227 764	3 259 667
2016 VAO	186 849	3 446 516
2016 VAKK (yhd. siirretty toisesta seurantataulusta)		6 385 751
1.1.2017 Vamia yhteensä		9 832 267
2017 (tilikauden tulos -378 141 € ja inv. -254 402 €)	-632 543	9 199 724
2018 (tilikauden tulos +1 085 293 € ja inv.-426 345 €)	658 948	9 858 672
2019 (tilikauden tulos +1 686 398 € ja inv. -350 858 €)	1 335 540	11 194 212
2020 (tilikauden tulos +3 054 164 + poistot 526 996 – investoinnit 481 892)	3 099 268	14 293 480
2021 (tilikauden tulos +461 040 +poistot 493 522- investoinnit 436 400)	518 162	14 811 642

Vuoden 2021 tulos on 518 162 € ylijäämäinen ja kokonaisylijäämäksi muodostui 14 811 642 €. Kumulatiivisella ylijäämällä varaudutaan tulossa oleviin mahdollisiin yksikköhintojen leikkauksiin ja muihin valtion asettamiin säästötoimiin.

Vamia, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla

V.2021 toteutuma	€
Toimintatuotot	612 298
Toimintakulut	-499 280
Rahoituskulut	
Poistot	
Tilikauden ylijäämä	113 018

Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	35 866	- 4 465
2009	12 565	8 100
2010	3 901	12 001
2011	43 386	55 387
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x)	- 40 125	15 262
2012	38 831	54 093
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x)	-50 000	4 093
2013	22 998	27 091
Ravintola Silverian alijäämän katta-	- 13 388	13 703

miseen (x		
2014	- 90 408	- 76 705
2015	110 810	34 105
2016	73 137	107 242
2017	-50 389	56 853
2018	130 860	187 713
2019	44 360	232 073
2020	-44 550	187 523
2021	113 018	300 541

Vuoden 2021 toteutuma on 113 018 euroa ylijäämäinen, kokonaisylijäämä vuoden lopussa on 300 541 euroa.

x) Valtuuston päätöksen 15.8.2011 mukaisesti lakkautettiin Ravintola Silverian toiminta kunnallisena liikelaitokseksi 1.9.2011 ja toimintaa jatketaan osana oppilaitoksen toimintaa. Silverian alijäämä 2011 lopussa oli 207 026 euroa. Alijäämästä puolet eli 103 513 euroa katettiin kolmen vuoden aikana maksullisen palvelutoiminnan ylijäämällä. Alijäämä oli katettu 2013 lopussa.

2.7. Taseyksikön taloudellinen toteuma 2021

TASEYKSIKÖ ELISA STADION TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Liiketoiminnan muut tuotot		150 000,00		150 000,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00		0,00	
Palvelujen ostot	<u>-182 005,37</u>	-182 005,37	<u>-153 323,98</u>	-153 323,98
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-446 279,23		-467 137,36
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-8 096,40</u>		<u>-3 447,17</u>
Liikealijäämä		-486 381,00		-473 908,51
Tilikauden alijäämä		-486 381,00		-473 908,51

TASEYKSIKÖ ELISA STADION RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Toiminnan rahavirta				
Liikealijäämä		-486 381,00		-473 696,29
Poistot ja arvonalentumiset		<u>446 279,23</u>	<u>466 925,14</u>	-6 771,15
		-40 101,77		
Investointien rahavirta				
Investointimenot		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-40 101,77		-6 771,15
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Korottomien velkojen muutos muilta		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Rahoituksen rahavirta		0,00		0,00
Rahavarojen muutos		-40 101,77		-6 771,15

TASEYKSIKKÖ ELISA STADION TASE

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	18 468,00	18 468,00
Rakennukset	11 138 549,07	11 463 204,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	492 644,26	587 351,88
Koneet ja kalusto	17 099,36	44 015,27
	<u>11 666 760,69</u>	<u>12 113 039,92</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	121 068,79	121 068,79
	<u>121 068,79</u>	<u>121 068,79</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>11 787 829,48</u>	<u>12 234 108,71</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	14 482 935,93	14 292 834,16
Edellisten tilikausien alijäämä	-2 283 725,45	-1 810 029,16
Tilikauden alijäämä	<u>-486 381,00</u>	<u>-473 696,29</u>
	<u>11 712 829,48</u>	<u>12 009 108,71</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	0,00	75 000,00
	<u>0,00</u>	<u>75 000,00</u>
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	75 000,00	150 000,00
Siirtovelat	0,00	0,00
	<u>75 000,00</u>	<u>150 000,00</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>11 787 829,48</u>	<u>12 234 108,71</u>

2.8 Yhteenvedo määrärahan ylityksistä

KÄYTTÖTALOUS

Bruttohallintokunnat (toimintakulut)

Ylitys

Kaupunginhallitus

141 Jäsenmaksut	14 633,12	
142 Osuudet	91 315,46	
160 Yhtiömuotoisesti tuot. ruoka- ja materiaalipalv.	1 088 204,03	

Vähänkyrön aluelautakunta

152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	8 845,70	
-------------------------------	----------	--

Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta

200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset	622 956,99	Toimintatuotot ylittivät 1,7 milj. eur
210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	3 430,79	
220 Koti- ja laitoshoido	122 972,96	Toimintatuotot ylittivät noin 194t eur
230 Terveyspalvelut	178 173,77	Toimintatuotot ylittivät 1,8 milj. eur
239 Erikoissairaanhoido	1 339 395,98	Toimintatuotot ylittivät 5,4 milj. eur
240 Yhteistoiminta-alue / Laihia	8 284,71	Toimintatuotot ylittivät 14t eur

Lautakuntatasolla toimintamenojen ylitys 2,3 milj. euroa, toimintatuottojen lisäys 8,4 milj. euroa (suurin yksittäinen tekijä STM korona-avustus)

Kasvatus- ja opetuslautakunta

306 Suomenkielinen perusopetus	334 953,25	Toimintatuotot ylittivät 264t eur
307 Ruotsinkielinen perusopetus	402 661,33	Toimintatuotot ylittivät 188t eur

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

363 Vaasan kaupungin museot	42 829,11	Toimintatuotot ylittivät 155t eur
380 Vaasan kaupunginorkesteri	133 733,82	

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	58 770 081,43		53 856 832,98	
Maksutuotot	23 566 671,48		20 865 190,73	
Tuet ja avustukset	21 929 047,19		13 048 336,34	
Vuokratuotot	16 675 184,86		16 114 497,45	
Muut toimintatuotot	<u>4 574 601,56</u>	125 515 586,52	<u>3 755 719,29</u>	107 640 576,79
Valmistus omaan käyttöön		530 971,60		362 143,53
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-185 389 813,88		-177 222 244,18	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-39 872 716,79		-38 451 652,13	
Muut henkilösivukulut	-6 756 455,82		-5 809 628,61	
Palvelujen ostot	-232 563 806,50		-210 568 919,50	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-28 989 946,50		-25 546 028,18	
Avustukset	-28 520 982,81		-28 123 338,91	
Vuokrat	-10 156 970,16		-9 523 367,89	
Muut toimintakulut	<u>-2 697 883,68</u>	-534 948 576,14	<u>-1 984 341,19</u>	-497 229 520,59
Toimintakate		-408 902 018,02		-389 226 800,27
Verotulot		314 471 951,88		299 938 807,39
Valtionosuudet		134 084 722,00		141 306 422,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	704 513,57		883 379,53	
Muut rahoitustuotot	12 711 724,65		12 868 677,42	
Korkokulut	-813 527,02		-1 004 600,16	
Muut rahoituskulut	<u>-2 304 696,01</u>	10 298 015,19	<u>-1 905 935,91</u>	10 841 520,88
Vuosikate		49 952 671,05		62 859 950,00
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-30 290 015,13		-29 268 164,05	
Arvonalentumiset	<u>-1 730 959,89</u>	-32 020 975,02	<u>-970 582,30</u>	-30 238 746,35
Tilikauden tulos		17 931 696,03		32 621 203,65
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		315 401,19		542 962,75
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-10 200 000,00		-5 500 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)		0,00		76 232,49
Tilikauden yli- / alijäämä		8 047 097,22		27 740 398,89

RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	49 972 441,16		62 859 947,00	
Tulorahoituksen korjaukset				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-2 968 895,40		-901 219,73	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	3 281,69		-23 317,10	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-270 724,98		-344 468,62	
Muut tulorahoituksen korjaukset	0,00	46 736 102,47	0,00	61 590 941,55
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-62 419 197,06		-69 909 245,77	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 709 929,02		4 093 719,94	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 560 946,60	-53 148 321,44	1 060 747,09	-64 754 778,74
Toiminnan ja investointien rahavirta		-6 412 218,97		-3 163 837,19
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 850 000,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	678 857,43	-1 171 142,57	389 207,82	389 207,82
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000,00		80 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 401 849,04		-20 825 117,32	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	51 451 500,00	23 049 650,96	-53 893 072,60	5 281 810,08
Oman pääoman muutokset		1 130 301,76		76 232,49
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 772 380,81		5 408 694,73	
Vaihto-omaisuuden muutos	-32 717,69		-675 976,15	
Saamisten muutos	-8 110 273,88		-10 546 401,26	
Korottomien velkojen muutos	-9 273 381,94	-20 188 754,32	8 866 772,58	3 053 089,90
Rahoituksen rahavirta		2 820 055,83		8 800 340,29
Rahavarojen muutos		-3 592 163,14		5 636 503,10
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	3 731 510,11		7 323 673,25	
Rahavarat 1.1	7 323 673,25	-3 592 163,14	1 687 167,15	5 636 506,10

TASE

VASTAAVAA

2021

2020

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I	Aineettomat hyödykkeet		
	Muut pitkävaikutteiset menot	28 761 439,63	28 921 022,70
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
		<u>28 761 439,63</u>	<u>28 921 022,70</u>
II	Aineelliset hyödykkeet		
	Maa- ja vesialueet	60 462 330,25	58 862 514,25
	Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	166 596 804,27	130 555 277,43
	Rakennukset	186 990 424,31	193 116 177,69
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	115 871 047,39	99 139 001,72
	Koneet ja kalusto	13 458 360,63	14 086 265,37
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23 328 735,83	9 707 639,35
		<u>566 707 702,68</u>	<u>505 466 875,81</u>
III	Sijoitukset		
	Osakkeet ja osuudet	129 708 781,84	130 320 348,78
	Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	613 999,63	613 999,63
	Muut lainasaamiset	15 763 694,31	14 313 692,48
	Muut saamiset	2 214 091,26	2 087 776,92
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
		<u>148 300 567,04</u>	<u>147 335 817,81</u>

B TOIMEKSIANTOJEN VARAT

	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	30 837 381,87	28 076 479,53
	Muut toimeksiantojen varat	376 778,38	365 299,91
		<u>31 214 160,25</u>	<u>28 441 779,44</u>

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

I	Vaihto-omaisuus		
	Aineet ja tarvikkeet	1 291 009,75	1 399 200,74
	Keskeneräiset tuotteet	504 986,57	362 507,01
	Valmiit tuotteet	5 439,54	7 010,42
	Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
		<u>1 801 435,86</u>	<u>1 768 718,17</u>
II	Saamiset		
	Pitkäaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	0,00	0,00
	Lainasaamiset	5 000 000,00	5 047 859,26
	Muut saamiset	28 557,00	83 026,00
	Siirtosaamiset	1 717 411,77	1 429 231,27
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	14 422 372,24	13 967 241,41
	Lainasaamiset	3 260 000,00	3 520 000,00
	Muut saamiset	15 424 270,15	8 041 126,32
	Siirtosaamiset	5 585 162,00	2 762 420,10
		<u>45 437 773,16</u>	<u>34 850 904,36</u>
III	Rahoitusarvopaperit		
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
IV	Rahat ja pankkisaamiset	3 731 510,11	7 323 673,25

VASTAAVAA YHTEENSÄ

825 954 588,73754 108 791,54

VASTATTAVAA	2021	2020
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	191 910 065,82	191 910 065,82
II Arvonkorotusrahasto	170 130 396,90	134 088 870,06
III Muut omat rahastot	8 554 194,35	8 554 194,35
IV Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	1 178 220,52	-26 033 191,35
V Tilikauden yli- / alijäämä	<u>8 047 097,22</u>	<u>27 740 398,89</u>
	379 819 974,81	336 260 337,77
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	2 425 213,80	2 740 614,99
Vapaaehtoiset varaukset	<u>15 700 000,00</u>	<u>5 500 000,00</u>
	18 125 213,80	8 240 614,99
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	99 312,96	134 912,96
Muut pakolliset varaukset	<u>2 177 213,42</u>	<u>2 412 338,40</u>
	2 276 526,38	2 547 251,36
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	2 075 796,14	5 433 549,95
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 863 996,66	28 279 749,96
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>491 021,19</u>	<u>691 305,73</u>
	33 430 813,99	34 404 605,64
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	40 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	229 553 952,56	217 955 801,60
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	3 817 200,00	3 892 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	<u>3 932 704,67</u>	<u>3 517 733,68</u>
	237 303 857,23	265 365 735,28
II Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 401 849,04	19 525 117,32
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	250 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	1 901 500,00	2 025 000,00
Saadut ennakot	5 692 338,24	15 780 229,59
Ostovelat	32 113 072,90	29 267 712,80
Muut velat	9 205 643,23	8 335 105,31
Siirtovelat	<u>33 683 799,11</u>	<u>32 107 081,48</u>
	154 998 202,52	107 290 246,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>825 954 588,73</u>	<u>754 108 791,54</u>

KONSERNITULOSLASKELMA**VAASAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA**

	2021	2020
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	472 465 395,14	351 315 592,98
Toimintakulut	-856 864 721,10	-712 624 296,43
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-3 916 922,39	5 231 263,42
Toimintakate	-388 316 248,35	-356 077 440,03
Verotulot	311 469 088,08	295 892 002,34
Valtionosuudet	152 605 695,40	160 188 656,31
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	520 889,76	656 701,62
Muut rahoitustuotot	13 557 949,61	4 789 210,74
Korkokulut	-3 941 963,89	-4 536 251,25
Muut rahoituskulut	-2 955 528,67	-2 346 715,96
Vuosikate	82 939 881,94	98 566 163,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-60 805 584,38	-56 567 749,12
Omistuksen eliminointierot	0,00	-26 122,61
Arvonalentumiset	-2 215 775,97	-975 005,92
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	135 823,84	1 633 502,88
Tilikauden tulos	20 054 345,43	42 630 789,00
Tilinpäätössiirrot	-219 108,99	76 232,44
Tilikauden verot	-2 456 467,81	-2 653 824,96
Laskennalliset verot	-170 721,84	-177 382,09
Vähemmistöosuudet	-23 376,24	-421 493,71
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	17 184 670,55	39 454 320,68

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2021		2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	82 939 881,94		98 566 163,77	
Tilikauden verot	-2 456 467,81		-2 653 824,96	
Tulorahoituksen korjaukset	3 916 922,39		-5 257 386,03	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-438 022,48		-197 545,99	
Myyntivoitot	-3 299 290,09		-1 277 931,58	
Myyntitappiot	325 254,31	80 988 278,26	110 153,20	89 289 628,41
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-122 429 380,01		-117 786 236,04	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 747 219,00		4 093 719,94	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	5 756 326,00	-111 925 835,01	1 849 747,09	-111 842 769,01
Toiminnan ja investointien rahavirta		-30 937 556,75		-22 553 140,60
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys	-628 700,20	-628 700,20	-233 235,58	-233 235,58
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	75 034 594,31	0,00	156 603 692,37	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-106 570 878,00	0,00	-48 809 889,69	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	62 356 438,45	30 820 154,76	-72 379 739,47	35 414 063,21
Oman pääoman muutos		1 130 301,76		76 232,49
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Maksetut osingot	0,00		0,00	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 764 416,81		5 208 092,22	
Vaihto-omaisuuden muutos	47 761,06		-764 210,02	
Saamisten muutos	-32 377 099,49		-10 232 387,58	
Korottomien velkojen muutos	52 009 673,85	15 915 918,61	-8 064 143,88	-13 852 649,26
Rahoituksen rahavirta		47 237 674,93		21 404 410,86
Rahavarojen muutos		16 300 118,18		-1 148 729,74
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	54 110 951,27		37 810 833,09	
Rahavarat 1.1.	37 810 833,09	16 300 118,18	38 959 562,83	-1 148 729,74

KONSERNITASE

	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3 918 459,40	3 811 128,21
Muut pitkävaikutteiset menot	30 023 142,91	30 336 728,61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>33 941 602,31</u>	<u>34 147 856,82</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	89 304 097,85	86 769 269,28
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	168 351 884,72	132 310 357,88
Rakennukset	483 091 787,10	495 999 034,11
Rakennusten arvonkorotukset	1 284 748,67	1 304 275,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	248 437 404,30	229 481 256,11
Koneet ja kalusto	21 131 328,93	22 830 399,52
Muut aineelliset hyödykkeet	5 969 341,54	6 349 564,71
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	93 432 119,21	55 558 973,02
	<u>1 111 002 712,32</u>	<u>1 030 603 130,56</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	187 526 020,97	176 582 275,66
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0,00	2 700 421,45
Muut osakkeet ja osuudet	48 419 515,12	57 011 681,79
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset	970 213,33	998 714,15
Muut lainasaamiset	1 339 443,46	1 067 939,95
Muut saamiset	432 370,21	75 173,52
	<u>238 687 563,09</u>	<u>238 436 206,52</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	31 992 408,69	29 026 123,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	5 568 893,01	5 616 654,07
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	27 718 376,97	18 321 203,79
Lyhytaikaiset saamiset	112 461 092,21	89 481 165,90
	<u>140 179 469,18</u>	<u>107 802 369,69</u>
Rahoitusarvopaperit	5 543 987,88	3 665 245,74
Rahat ja pankkisaamiset	48 566 963,39	34 145 587,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 615 483 599,87	1 483 443 174,38

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	191 910 065,82	191 910 065,82
Arvonkorotusrahasto	173 709 086,05	138 120 166,18
Muut omat rahastot	19 563 473,85	22 049 938,01
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	199 830 801,34	160 999 304,13
Tilikauden yli- / alijäämä	<u>17 184 670,55</u>	<u>39 454 320,68</u>
	602 198 097,61	552 533 794,82

VÄHEMMISTÖOSUUDET

	10 452 505,41	10 493 889,37
--	---------------	---------------

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	99 312,96	134 912,96
Muut pakolliset varaukset	<u>7 097 598,54</u>	<u>7 500 021,02</u>
	7 196 911,50	7 634 933,98

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

	34 294 785,96	35 092 917,71
--	---------------	---------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	556 001 422,79	587 537 706,48
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	100 228 667,56	89 699 993,45
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	118 069 918,59	55 713 480,14
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	<u>187 041 290,45</u>	<u>144 736 458,43</u>
	961 341 299,39	877 687 638,50

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	1 615 483 599,87	1 483 443 174,38
--	-------------------------	-------------------------

TULOSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki tuloslaskelma	Pohj.pelastusl. tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Eliminoimaton tuloslaskelma
Toimintatuotot					
Myyntituotot	51 692 351,03	18 806 025,58	16 753 500,09	2 131 353,07	89 383 229,77
Maksutuotot	23 509 316,28	89 955,65			23 599 271,93
Tuet ja avustukset	25 035 882,79	439 585,64			25 475 468,43
Vuokratuotot	16 175 820,64		37 392,99	47 551 376,58	63 764 590,21
Muut toimintatuotot	5 868 067,55	290 852,02	86 924,68		6 245 844,25
Valmistus omaan käyttöön			197 832,52	333 139,08	530 971,60
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-170 963 251,31	-10 950 725,29	-2 582 313,28	-893 524,00	-185 389 813,88
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-36 951 299,09	-1 933 802,00	-629 403,43	-358 212,27	-39 872 716,79
Muut henkilösivukulut	-6 203 898,69	-420 304,44	-98 899,86	-33 352,83	-6 756 455,82
Palvelujen ostot	-248 002 790,51	-2 659 853,96	-3 092 298,47	-10 184 508,45	-263 939 451,39
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-19 512 749,31	-1 346 820,08	-2 543 006,71	-5 962 206,40	-29 364 782,50
Avustukset	-32 043 365,42	-141 702,58	-3 000,00		-32 188 068,00
Vuokrat	-50 670 683,58	-1 840 266,66	-183 655,78	-4 505 856,94	-57 200 462,96
Muut toimintakulut	-2 788 000,92	-262 902,66	-52 930,70	-85 808,59	-3 189 642,87
Toimintakate	-444 854 600,54	70 041,22	7 890 142,05	27 992 399,25	-408 902 018,02
Verotulot	314 471 951,88				314 471 951,88
Valtionosuudet	134 084 722,00				134 084 722,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	704 513,57				704 513,57
Muut rahoitustuotot	33 746 076,29		10 148,36		33 756 224,65
Korkokulut	-804 843,18			-8 683,84	-813 527,02
Muut rahoituskulut	-2 304 649,00	-43,17	-1 400 000,53	-19 644 503,31	-23 349 196,01
Vuosikate	35 043 171,02	69 998,05	6 500 289,88	8 339 212,10	49 952 671,05
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 972 011,48	-651 652,54	-4 408 110,47	-9 258 240,64	-30 290 015,13
Arvonalentumiset	-458 031,43			-1 272 928,46	-1 730 959,89
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0,00				0,00
Tilikauden tulos	18 613 128,11	-581 654,49	2 092 179,41	-2 191 957,00	17 931 696,03
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	315 401,19				315 401,19
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-10 200 000,00				-10 200 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Tilikauden yli- / alijäämä	8 728 529,30	-581 654,49	2 092 179,41	-2 191 957,00	8 047 097,22

	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset Kaupunki tuloslaskelma	Pelastuslaitos tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Kaupungin tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1) -24 647 130,08	-5 189 793,27	-605 996,90	-170 228,09	58 770 081,43
Maksutuotot	1) -32 600,45				23 566 671,48
Tuet ja avustukset	1) -3 546 421,24				21 929 047,19
Vuokratuotot	1) -1 941 431,55			-45 147 973,80	16 675 184,86
Muut toimintatuotot	1) -1 050 537,71	-3 197,90	-284 368,00	-333 139,08	4 574 601,56
Valmistus omaan käyttöön	1)				530 971,60
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					-185 389 813,88
Henkilösivukulut					
Eläkekulut					-39 872 716,79
Muut henkilösivukulut					-6 756 455,82
Palvelujen ostot	1) 29 144 929,84	639 096,41	653 355,11	938 263,53	-232 563 806,50
Aineet tarvikkeet ja tavarat	1) 119 993,11	915,32	21 458,35	232 469,22	-28 989 946,50
Avustukset	1) 3 667 085,19				-28 520 982,81
Vuokrat	1) 45 714 930,65	345 527,22	11 055,75	971 979,18	-10 156 970,16
Muut toimintakulut	1) 438 344,41	623,64	4 654,11	48 137,03	-2 697 883,68
Toimintakate					-408 902 018,02
Verotulot					314 471 951,88
Valtionosuudet					134 084 722,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					704 513,57
Muut rahoitustuotot	2) -21 044 500,00				12 711 724,65
Korkokulut					-813 527,02
Muut rahoituskulut	2)		1 400 000,00	19 644 500,00	-2 304 696,01
Vuosikate					49 952 671,05
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					-30 290 015,13
Arvonalentumiset					-1 730 959,89
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut					0,00
Tilikauden tulos					17 931 696,03
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					315 401,19
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					-10 200 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Tilikauden yli- / alijäämä					8 047 097,22
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi		82 952 818,07			
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi		21 044 500,00			

RAHOITUSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki rahoituslask.	Pohj. pelastusl. rahoituslask.	Vaasan Vesi rahoituslask.	Talotoimi rahoituslask.	Eliminoimaton rahoituslask.
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	35 043 171,02	69 998,05	6 500 289,88	8 358 982,21	49 972 441,16
Satunnaiset tulot					0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-2 968 895,40				-2 968 895,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	3 281,69				3 281,69
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-270 724,98				-270 724,98
Muut tulo-rahoituksen korjauserät					0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	31 806 832,33	69 998,05	6 500 289,88	8 358 982,21	46 736 102,47
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-37 394 708,51	-2 217 435,82	-8 976 391,12	-13 830 661,61	-62 419 197,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 505 589,80	1 795 433,29	39 100,00	369 805,93	4 709 929,02
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 193 597,09	237 349,51		130 000,00	4 560 946,60
Investointien rahavirta yhteensä	-30 695 521,62	-184 653,02	-8 937 291,12	-13 330 855,68	-53 148 321,44
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	1 111 310,71	-114 654,97	-2 437 001,24	-4 971 873,47	-6 412 218,97
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-1 821 000,00			-29 000,00	-1 850 000,00
Antolainasaamisten vähennys	678 857,43				678 857,43
Antolainauksen muutokset yhteensä	-1 142 142,57	0,00	0,00	-29 000,00	-1 171 142,57
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000,00				20 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 390 000,00			-11 849,04	-48 401 849,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	47 939 403,56				47 939 403,56
Lainakannan muutokset yhteensä	19 549 403,56	0,00	0,00	-11 849,04	19 537 554,52
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 130 301,76				1 130 301,76
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 772 380,81				-2 772 380,81
Vaihto-omaisuuden muutos	-38 413,45		5 695,76		-32 717,69
Saamisten muutos	-16 816 762,78	-53 809,44	1 372 208,31	5 251 671,76	-10 246 692,15
Korottomien velkojen muutos	-4 613 479,56	168 464,41	1 059 097,17	-238 949,25	-3 624 867,23
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-24 241 036,60	114 654,97	2 437 001,24	5 012 722,51	-16 676 657,88
Rahoituksen rahavirta	-4 703 473,85	114 654,97	2 437 001,24	4 971 873,47	2 820 055,83
Rahavarojen muutos	-3 592 163,14	0,00	0,00	0,00	-3 592 163,14
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	3 731 510,11				3 731 510,11
Rahavarat 1.1	7 323 673,25				7 323 673,25
Muutos	-3 592 163,14	0,00	0,00	0,00	-3 592 163,14
Eliminointi- ja oikaisukirjaukset					
	Kaupunki	Pohjanmaan pelastuslaitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1) 26 822 662,17	-4 206 828,58	1 200 158,42	-23 815 992,01	49 972 441,16
Satunnaiset tulot					0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot					-2 968 895,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot					3 281,69
Pakollisten varausten lisäys / vähennys					-270 724,98
Muut tulo-rahoituksen korjauserät					0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä					46 736 102,47
Investointien rahavirta					
Investointimenot					-62 419 197,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin					4 709 929,02
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					4 560 946,60
Investointien rahavirta yhteensä					-53 148 321,44
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä					-6 412 218,97
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys					-1 850 000,00
Antolainasaamisten vähennys					678 857,43
Antolainauksen muutokset yhteensä					-1 171 142,57
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					20 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					-48 401 849,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2) 3 512 096,44				51 451 500,00
Lainakannan muutokset yhteensä					23 049 650,96
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					1 130 301,76
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset					-2 772 380,81
Vaihto-omaisuuden muutos					-32 717,69
Saamisten muutos	2) 3 383 441,27	630 965,63	-1 799 321,29	-78 667,34	-8 110 273,88
Korottomien velkojen muutos	2) 78 667,34		-344 587,02	-5 382 595,03	-9 273 381,94
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä					-20 188 754,32
Rahoituksen rahavirta					2 820 055,83
Rahavarojen muutos					-3 592 163,14
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12					3 731 510,11
Rahavarat 1.1					7 323 673,25
Muutos					-3 592 163,14
1) Sisäisten ostojen ja rahoituserien eliminointi	28 022 820,59				
2) Yhdyttiin eliminointi	7 605 170,68				

TASE-yhdistely

VASTAAVAA

	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A PYSYVÄT VASTAAVAT					
I Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	28 566 643,43			194 796,20	28 761 439,63
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat					0,00
	28 566 643,43	0,00	0,00	194 796,20	28 761 439,63
II Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	60 345 677,50			116 652,75	60 462 330,25
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	166 596 804,27				166 596 804,27
Rakennukset	13 343 974,55	9 833,09	3 572 226,09	170 064 390,58	186 990 424,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	82 176 537,83	6 598,18	33 687 911,38		115 871 047,39
Koneet ja kalusto	8 089 466,89	4 937 491,85	428 623,72	2 778,17	13 458 360,63
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	6 873 986,06	96 151,55	5 670 108,80	10 688 489,42	23 328 735,83
	337 426 447,10	5 050 074,67	43 358 869,99	180 872 310,92	566 707 702,68
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	318 146 000,33			1 809 272,53	319 955 272,86
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset					0,00
Muut lainasaamiset	15 763 694,31				15 763 694,31
Muut saamiset	424 792,28	1 200,00	198 182,61	1 706 798,59	2 330 973,48
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat					0,00
	334 334 486,92	1 200,00	198 182,61	3 516 071,12	338 049 940,65
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	30 837 381,87				30 837 381,87
Muut toimeksiantojen varat	376 778,38				376 778,38
	31 214 160,25	0,00	0,00	0,00	31 214 160,25
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	1 040 227,20		250 782,55		1 291 009,75
Keskenkäiset tuotteet	504 986,57				504 986,57
Valmiit tuotteet	5 439,54				5 439,54
Muu vaihto-omaisuus					0,00
	1 550 653,31	0,00	250 782,55	0,00	1 801 435,86
II Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					0,00
Myyntisaamiset					0,00
Lainasaamiset	5 000 000,00				5 000 000,00
Muut saamiset	28 557,00				28 557,00
Siirtosaamiset	1 717 411,77				1 717 411,77
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	9 270 037,35	789 078,68	4 248 859,66	114 396,55	14 422 372,24
Lainasaamiset	3 260 000,00				3 260 000,00
Muut saamiset	26 431 348,49	3 086 295,40	39 100,00	526 514,87	30 083 258,76
Siirtosaamiset	5 095 236,52	483 925,48		6 000,00	5 585 162,00
	50 802 591,13	4 359 299,56	4 287 959,66	646 911,42	60 096 761,77
III Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 731 510,11	0,00	0,00	0,00	3 731 510,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	787 626 492,25	9 410 574,23	48 095 794,81	185 230 089,66	1 030 362 950,95

VASTAAVAA

	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A PYSYVÄT VASTAAVAT					
I Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot					28 761 439,63
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat					0,00
					28 761 439,63
II Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet					60 462 330,25
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset					166 596 804,27
Rakennukset					186 990 424,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet					115 871 047,39
Koneet ja kalusto					13 458 360,63
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat					23 328 735,83
					566 707 702,68
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	1) -189 632 491,39				130 322 781,47
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset					0,00
Muut lainasaamiset					15 763 694,31
Muut saamiset				-116 882,22	2 214 091,26
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat					0,00
					148 300 567,04
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet					30 837 381,87
Muut toimeksiantojen varat					376 778,38
					31 214 160,25
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet					1 291 009,75
Keskenkäiset tuotteet					504 986,57
Valmiit tuotteet					5 439,54
Muu vaihto-omaisuus					0,00
					1 801 435,86
II Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					0,00
Myyntisaamiset					0,00
Lainasaamiset					5 000 000,00
Muut saamiset					28 557,00
Siirtosaamiset					1 717 411,77
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset					14 422 372,24
Lainasaamiset					3 260 000,00
Muut saamiset	2) 2) -12 768 974,62	-1 890 013,99			15 424 270,15
Siirtosaamiset					5 585 162,00
					45 437 773,16
III Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset					0,00
					0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset					3 731 510,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ					825 954 588,73

VASTATTAVAA	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A OMA PÄÄOMA					
I Peruspääoma	191 910 065,82	220 000,00	23 838 876,88	165 573 614,51	381 542 557,21
III Arvonkorotusrahasto	170 130 396,90				170 130 396,90
IV Muut omat rahastot	8 554 194,35				8 554 194,35
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-26 560 528,77	6 616 885,73	16 347 952,85	4 773 910,71	1 178 220,52
VI Tilikauden yli- / alijäämä	8 728 529,30	-581 654,49	2 092 179,41	-2 191 957,00	8 047 097,22
	<u>352 762 657,60</u>	<u>6 255 231,24</u>	<u>42 279 009,14</u>	<u>168 155 568,22</u>	<u>569 452 466,20</u>
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
Kertynyt poistoero	2 425 213,80				2 425 213,80
Vapaaehtoiset varaukset	15 700 000,00				15 700 000,00
	<u>18 125 213,80</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>18 125 213,80</u>
C PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset	99 312,96				99 312,96
Muut pakolliset varaukset	2 177 213,42				2 177 213,42
	<u>2 276 526,38</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>2 276 526,38</u>
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot	2 075 796,14				2 075 796,14
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 863 996,66				30 863 996,66
Muut toimeksiantojen pääomat	491 021,19				491 021,19
	<u>33 430 813,99</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>33 430 813,99</u>
E VIERAS PÄÄOMA					
I Pitkäaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	228 095 000,00			1 458 952,56	229 553 952,56
Lainat julkisyhteisöiltä			382 801,90		382 801,90
Saadut ennakot	3 817 200,00				3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	1 266 081,40		2 745 290,61		4 011 372,01
	<u>233 178 281,40</u>	<u>0,00</u>	<u>3 128 092,51</u>	<u>1 458 952,56</u>	<u>237 765 326,47</u>
II Lyhytaikainen					
Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00				40 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 390 000,00			11 849,04	32 401 849,04
Lainat julkisyhteisöiltä	1 890 013,99				1 890 013,99
Lainat muilta luotonantajilta	1 901 500,00				1 901 500,00
Saadut ennakot	5 683 239,87			9 098,37	5 692 338,24
Ostovelat	27 201 759,68	451 904,43	1 522 014,54	2 937 394,25	32 113 072,90
Muut velat	8 153 090,04	447 506,56	564 684,36	12 464 749,87	21 630 030,83
Siirtovelat	30 633 395,50	2 255 932,00	601 994,26	192 477,35	33 683 799,11
	<u>147 852 999,08</u>	<u>3 155 342,99</u>	<u>2 688 693,16</u>	<u>15 615 568,88</u>	<u>169 312 604,11</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 787 626 492,25 9 410 574,23 48 095 794,81 185 230 089,66 1 030 362 950,95

VASTATTAVAA	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A OMA PÄÄOMA					
I Peruspääoma	1)	-220 000,00	-23 838 876,88	-165 573 614,51	191 910 065,82
III Arvonkorotusrahasto					170 130 396,90
IV Muut omat rahastot					8 554 194,35
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä					1 178 220,52
VI Tilikauden yli- / alijäämä					8 047 097,22
					<u>379 819 974,81</u>
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
Kertynyt poistoero					2 425 213,80
Vapaaehtoiset varaukset					15 700 000,00
					<u>18 125 213,80</u>
C PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset					99 312,96
Muut pakolliset varaukset					2 177 213,42
					<u>2 276 526,38</u>
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot					2 075 796,14
Lahjoitusrahastojen pääomat					30 863 996,66
Muut toimeksiantojen pääomat					491 021,19
					<u>33 430 813,99</u>
E VIERAS PÄÄOMA					
I Pitkäaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					229 553 952,56
Lainat julkisyhteisöiltä	2)		-382 801,90		0,00
Saadut ennakot					3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	3)	-78 667,34			3 932 704,67
					<u>237 303 857,23</u>
II Lyhytaikainen					
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					40 000 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	2)	-1 890 013,99			32 401 849,04
Lainat muilta luotonantajilta					0,00
Saadut ennakot					1 901 500,00
Ostovelat					5 692 338,24
Muut velat	2)			-12 424 387,60	32 113 072,90
Siirtovelat					9 205 643,23
					<u>33 683 799,11</u>
					<u>154 998 202,52</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ					<u>825 954 588,73</u>

1) Peruspääomasijoituksen eliminointi 189 632 491,39
2) Yhdystilin eliminointi 14 658 988,61
3) Liittymismaksujen eliminointi 116 882,22

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 17.3.2014 § 31, joka on huomioitu tilikaudella 2013 uusien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Tilikauden 2014 alusta poistosuunnitelman muutosta on noudatettu kaikkien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Alle 10 000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Maa-alueiden arvonkorotukset on tehty kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 päätöksen mukaisesti.

Kuntayhtymäosuuksiin tehty arvonkorotus vastaa Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän peruspääoman korotusta.

Pohjanmaan museon ja Tikanojan taidekodin taideomaisuus on luetteloitu ko. laitoksissa, eikä niillä ole kirjanpitoarvoa taseessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen joko keskihinta-periaatteen mukaisesti, hankintameno, sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Vastikkeetta saadut rahoitusarvopaperit luetteloidaan erikseen.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Kaikki koron- ja valuutanvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa.

ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuoden aikana on tehty korjauksia edellisten tilikausien yli-/alijäämään, lopettaneen Vaasan Aluetyöterveys -liikelaitoksen kertynyt ylijäämä -1 659 248,78 €, vuonna 2020 virheellisesti kirjatun työtapaturvavakuutuksen oikaisu 528 947,02 ja vuonna 2020 aktivoimatta jääneen antolainan korjaus 19 324,00 €.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN	2021	2020
Sosiaali- ja terveystoimi	41 968 048,55	33 121 022,34
Varhaiskasvatus ja perusopetus	7 947 765,28	6 619 918,65
Ammatilliset koulut ja lukiot	4 535 834,81	4 724 547,17
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	3 746 942,02	2 873 852,98
Pelastustoimi	14 433 427,72	13 484 680,69
Tekninen toimi	24 831 607,48	19 232 772,13
Tukipalvelut	4 902 649,69	4 280 113,54
Liiketoiminta	16 185 285,38	19 319 931,04
Muut	7 494 997,19	4 345 881,78
Yhteensä	<u>126 046 558,12</u>	<u>108 002 720,32</u>

3. VEROTULOJEN ERITTELY	2021	2020
Kunnan tulovero	253 794 267,39	251 339 751,45
Osuus yhteisöveron tuotosta	36 772 061,49	27 058 036,66
Kiinteistövero	23 905 623,00	21 541 019,28
Yhteensä	<u>314 471 951,88</u>	<u>299 938 807,39</u>

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	70 370 958,00	82 668 509,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 983 256,00	3 591 468,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	274 344,00	274 344,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	26 870 268,00	26 736 547,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	2 200 000,00	
Verotulomenetyksen kompensatio	30 385 896,00	28 035 554,00
Valtionosuudet yhteensä	<u>134 084 722,00</u>	<u>141 306 422,00</u>

5. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikuttaiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	15 - 50 vuotta	menojäännöspoistc	5 - 20 %
Rakennukset / Vaasan Satama	20 - 30 vuotta	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoistc	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

6. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2021	2020
Eläkevastuuvaraus 1.1.	134 912,96	206 400,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	-35 600,00	-71 487,04
Eläkevastuuvaraus 31.12.	99 312,96	134 912,96
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	1 369 139,25	1 642 120,83
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-235 124,98	-272 981,58
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	1 134 014,27	1 369 139,25

Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 1.1	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 31.12	1 043 199,15	1 043 199,15
Vahingonkorvausvastuu 1.1	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	0,00	0,00
Vahingonkorvausvastuu 31.12	0,00	0,00

7. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA MYYNTITAPPIOT

	2021	2020
Muut toimintatuotot		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Maa-alueet	2 954 259,63	602 343,93
Rakennukset	0,00	221 628,00
Irtain omaisuus	15 000,00	20 369,19
Yhteensä	<u>2 969 259,63</u>	<u>844 341,12</u>
Muut toimintakulut		
Osakkeet ja osuudet	19 770,11	0,00
Maa-alueet	0,00	594,93
Rakennukset	0,00	0,00
Irtain omaisuus	240 631,20	64 373,27
	<u>260 401,31</u>	<u>64 968,20</u>

8. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	1 126,50	1 962,75
Keskustan Laihian kunnallisjärjestö	35,00	50,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	6 449,64	9 984,01
Laihian Perussuomalaiset		8,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	10 858,00	16 538,50
Svenska Folkpartiet Vasa	10 206,02	15 224,27
Vaasan Perussuomalaiset	4 422,39	6 292,50
Vaasan seudun vihreät	2 611,50	4 077,00
Vasemmistoliitto	3 855,63	6 509,38
Vaasan Kristillisdemokraatit	518,75	856,75
	<u>40 083,43</u>	<u>61 503,16</u>

9. PALVELUJEN OSTOT

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	146 020 383,36	135 512 628,93
Muiden palvelujen ostot	86 543 423,14	76 447 021,61
Yhteensä	<u>232 563 806,50</u>	<u>211 959 650,54</u>

10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKO-TUOTTOJEN ERITTELY

	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä	12 356 341,60	12 621 042,49
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	247 285,21	1 303,16
Yhteensä	<u>12 603 626,81</u>	<u>12 622 345,65</u>

TASEEN LIITETIEDOT

11. ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotuksissa noudatetaan kaupunginvaltuuston (kv 6.11.2006§130) päättämiä periaatteita. Maa-alueiden arvostus perustuu arvioituun aluekohtaiseen todennäköiseen luovutushintaan.

	2021	2020
Maa-alueet		
Arvonkorotukset 1.1	130 555 277,43	130 555 277,43
Arvonkorotusten vähennys / myynnit	-4 012 121,16	0,00
Arvonkorotusten lisäys	40 053 648,00	0,00
Arvonkorotukset 31.12.	166 596 804,27	130 555 277,43
Osakkeet ja osuudet		
Arvonkorotukset 1.1.	613 999,63	613 999,63
Arvonkorotus 31.12.	613 999,63	613 999,63
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	167 210 803,90	131 169 277,06

12. KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET
KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET

	Tasearvo 1.1.2021	Lisäys/vähennys tilikaudella	Tasearvo 31.12.2021	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Vaasan sairaanhoitopiirin ky	33 598 944,35		33 598 944,35	32 971 361,47	627 582,88
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	316 437,84		316 437,84	930 437,47	0,00
- arvonkorotus	613 999,63		613 999,63		
Pohjanmaan liitto	55 095,53		55 095,53	75 707,17	-20 611,64
Svenska österbottens förbund för utbildning och kultur	2 599 553,70		2 599 553,70	2 525 250,00	74 303,70
Vaasanseudun Areenat ky	4 245 918,73		4 245 918,73	4 245 918,73	0,00
Kärkulla samkommun	521 265,13		521 265,13	521 265,13	0,00

13. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET
SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2021	2020
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	12 597 392,14	
Muut saamiset	2 212 891,26	
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä		
Lainasaamiset	5 400 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	1 550 390,15	1 097 173,33
Lainasaamiset	1 260 000,00	1 520 000,00
Muut saamiset	35 888,25	-13 373 559,08
Siirtosaamiset	170,66	4 074,09
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Myyntisaamiset	883 622,53	1 474 414,22
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	483 925,48	23 766,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	313,64	14 494,66
Lainasaamiset	2 000 000,00	7 047 859,26
Muut saamiset	87 742,13	301 332,72
Siirtosaamiset	100,80	

14. SIIRTOSAAMISET

	2021	2020
Pitkäaikaiset		
Maankäyttösopimukset	1 717 411,77	1 542 000,00
Muut siirtosaamiset		
	<u>1 717 411,77</u>	<u>1 429 231,27</u>
Lyhytaikaiset		
Siirtyvät korot	5 248,89	4 995,89
Ennakkomaksut	2 928 982,75	2 422 265,28
Muut siirtosaamiset	2 650 930,36	335 158,93
	<u>5 585 162,00</u>	<u>2 762 420,10</u>

15. PYSYVÄT VASTAAVAT

Kaupunki yhteensä

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet			Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	28 921 022,70	0,00	28 921 022,70	58 862 474,25	193 116 177,69	99 139 001,72	14 086 265,37	374 911 558,38
Lisäykset tilikauden aikana	2 767 262,27	0,00	2 767 262,27	2 462 092,65	4 904 397,46	34 432 072,53	4 214 863,16	69 143 986,20
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	-25 703,70	0,00	-25 703,70	0,00	0,00	-3 466 515,10	-1 336 986,46	-4 684 225,32
Vähennykset tilikauden aikana	-225 716,79	0,00	-225 716,79	-862 236,65	-1 267 429,40	0,00	-526 361,66	-2 787 501,46
Siirrot erien välillä	157 750,71	0,00	157 750,71	0,00	193 940,77	0,00	287 610,05	-9 015 715,59
Tilikauden poisto	-2 833 175,56	0,00	-2 833 175,56	0,00	-9 956 662,21	-14 233 511,76	-3 267 029,83	-27 457 203,80
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	28 761 439,63	0,00	28 761 439,63	60 462 330,25	186 990 424,31	115 871 047,39	13 458 360,63	400 110 898,41
Arvonkorotukset				166 596 804,27				166 596 804,27
Kirjanpitoarvo 31.12.	28 761 439,63	0,00	28 761 439,63	227 059 134,52	186 990 424,31	115 871 047,39	13 458 360,63	566 707 702,68

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			Yhteensä	
	Osakkeet	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt		Saamiset muut yhteisöt
Hankintameno 1.1	55 965 126,47	30 207 579,31	41 337 215,28	2 810 427,72	130 320 348,78	16 072 791,46	406 668,28	16 479 459,74
Lisäykset	215,00	0,00	0,00	0,00	215,00	1 450 000,00	400 000,00	1 850 000,00
Siirrot erien välillä	-170 550,00	170 550,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-458 602,43	-8 409,40	0,00	-144 770,11	-611 781,94	-336 579,71	-15 094,46	-351 674,17
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	55 336 189,04	30 369 719,91	41 337 215,28	2 665 657,61	129 708 781,84	17 186 211,75	791 573,82	17 977 785,57
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 336 189,04	30 369 719,91	41 337 215,28	2 665 657,61	130 322 781,47	17 186 211,75	791 573,82	17 977 785,57

16. OMA PÄÄOMA	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	191 910 065,82	191 910 065,82
Muutokset tilikaudella		0,00
Peruspääoma 31.12.	<u>191 910 065,82</u>	<u>191 910 065,82</u>
Arvonkorotusrahasto 1.1.	134 088 870,06	134 088 870,06
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	39 173 622,00	0,00
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella	-3 132 095,16	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	<u>170 130 396,90</u>	<u>134 088 870,06</u>
Muut omat rahastot		
Vahinkorahasto 1.1.	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12	<u>6 925 580,05</u>	<u>6 925 580,05</u>
Oppisopimustoimen rahasto 1.1.	1 628 614,30	1 704 846,79
Yhteistoimintasopimus/irtisanominen	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	-76 232,49
Oppisopimustoimen rahasto 31.12.	<u>1 628 614,30</u>	<u>1 628 614,30</u>
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1	-26 033 191,35	-32 932 520,69
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	27 740 398,89	7 134 242,69
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-528 987,02	-234 913,35
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12	<u>1 178 220,52</u>	<u>-26 033 191,35</u>
Tilikauden yli- /alijäämä 1.1	27 740 398,89	7 131 565,69
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-27 740 398,89	-7 131 565,69
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>8 047 097,22</u>	<u>27 740 398,89</u>
Tilikauden yli- /alijäämä 31.12	<u>8 047 097,22</u>	<u>27 740 398,89</u>
Oma pääoma yhteensä	379 819 974,81	316 565 382,87
17. PAKOLLISET VARAUKSET	2021	2020
Eläkevastuuvaraus	99 312,96	134 912,96
Kaatopaikan maisemointivaraus	1 134 014,27	1 369 139,25
Varaus alueiden puhdistamisvelvollisuuksiin	1 043 199,15	1 043 199,15
	<u>2 276 526,38</u>	<u>2 547 251,36</u>
18. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	2021	2020
JVK-laina 2017/2022	40 000 000,00	40 000 000,00
- korko 3 kk:n Euribor + 0,18%		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0,00	0,00
Yhteensä	<u>40 000 000,00</u>	<u>40 000 000,00</u>

19. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ	2021	2020
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	50 326,88	53 971,88
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Muut velat	1 267 663,92	929 777,75
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Muut velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot		
Lainat	1 901 500,00	1 580 000,00
Ostovelat	4 568 367,71	3 566 831,10
Siirtovelat	15 807,14	46 287,57
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat	11 078 343,00	9 871 357,15
Muut velat		0,00
Siirtovelat		325 466,72
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	341 041,06	245 283,81
Muut velat		0,00
Siirtovelat	148 201,75	0,00
20. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	104 500 000,00	129 500 000,00
Yhteensä	104 500 000,00	129 500 000,00
21. SEKKILIMIITTI	2021	2020
Sekkitilin limiitti kokonaan käyttämättä	5 522 818,90	3 522 818,90
22. LIITYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2021	2020
Pitkäaikaiset		
Liittymismaksut	2 666 623,27	2 745 290,61
Muut velat	1 266 081,40	929 777,75
Yhteensä	3 932 704,67	3 675 068,36
23. SIIRTOVELAT	2021	2020
Lomapalkkajaksotukset	27 634 453,63	27 474 038,57
Muut palkkajaksotukset	941 877,73	0,00
Henkilösivukulut	633 840,67	151 965,13
Siirtyvät korot	73 339,56	86 040,67
Tuloennakot ja muut lyhytaikaiset siirtovelat	4 400 287,52	4 573 161,87
Yhteensä	33 683 799,11	32 285 206,24
24. HUOLLETTAVIEN VARAT	2021	2020
Sosiaali- ja terveystoimi		
Asiakkaiden käteisvarat	17 917,69	18 188,06

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

25. VUOKRAVASTUUT	2021	2020
<i>Vuokravastuut</i>		
Vuokravastuut yhteensä	7 252 364,33	9 483 481,99
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	953 415,00	1 813 494,59
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 803 643,39	1 322 673,12
Myöhemmin maksettavat	3 897 936,99	3 127 767,78
Yhteensä	5 701 580,38	4 450 440,90
26. VASTUUSITOUMUKSET	2021	2020
Tytäryhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	136 655 764,32	137 740 728,73
Jäljellä oleva pääoma	89 446 695,15	94 876 854,11
Täytetakuukset		
Alkuperäinen pääoma	4 804 769,13	4 804 769,13
Jäljellä oleva pääoma	2 632 318,68	2 774 811,92
Osakkuus- ja muiden omistusyhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	36 075 000,00	36 075 000,00
Jäljellä oleva pääoma	35 384 587,00	35 443 763,00
(josta Koy Vaasan Yrittäjänkatu 17 osuus 13 390 117,80 € siirretty tytäryhteisöihin €, jää jäljelle Kvarken Link Oy 35 milj.€.)		
Muiden puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	2 629 296,46	2 629 296,46
Jäljellä oleva pääoma	1 351 463,09	1 520 171,88
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Osuus takausvastuusta 31.12	477 600 389,00	451 173 965,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	-312 854,00	-281 123,00
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Sopimusvastuut		
Vuokravakuus, sosiaali- ja terveystoimi	109 655,49	98 754,35
Pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus, Rantamyllä	841 000,00	841 000,00
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti 31.12	1 260 000,00	1 520 000,00
Stormossen Oy:n kanssa solmitut yhteistyösopimus ja biokaasun toimitussopimus kymmeneksi vuodeksi.		
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	2 210 655,49	2 459 754,35
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 768 485,00	4 753 635,00
Arvonlisäverojen palautusvastuu	22 503,42	40 320,78

Koronvaihtosopimukset

Kaupungin varainhankinta pyritään toteuttamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti kuitenkin niin, että siihen liittyvät riskit tunnistetaan ja ne pyritään pitämään hyväksyttävällä tasolla. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on korkoriskin, saatavuusriskin ja jälleenrahoitusriskin hallinta. Korkoriskiä hallitaan laina-aikajakamalla ja suojauksilla. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan suojaussopimuksella (johdannainen) muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Suojaussopimus on erillinen sopimus, jolla suojataan laina korkovaihteluilta. Samanaikaisesti pitkän matalasuhdanteen ja muiden talouden epävarmuustekijöiden aikana kaupungin lainakanta on kasvanut merkittävästi. Pitkälläkään aikavälillä kasvavan kaupungin lainakanta ei olennaisesti pienene. Taloussuunnitelman mukaisesti kaupungin nettolainanotto kasvaa suunnitelmakaudella ja lainamäärän arvioidaan kasvavan. Sivistystoimi on laatinut erilliset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitykset. Investoinnit palveluverkkoon ja siten myös rahoitustarpeen arvioidaan kasvavan myös suunnitelmakauden jälkeen kasvattaen kaupungin lainamäärää. Myös suunniteltu kansallinen sosiaali- ja terveystoimien uudistus ja uudistukseen sisältyvät omaisuusjärjestelyt kasvattavat toteutuessaan kaupungin investointitarvetta ja siten myös lainamäärää.

Kaupungin koronvaihtosopimusten nettomäärä oli 186,5 milj.euroa 31.12.2021 (bruttomäärä 228 miljoonaa euroa). Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen yhteismäärä vastaavana ajankohtana oli 192,6 milj.euroa. Koronvaihtosopimusten avulla toteutetaan suojauksia suhdannesyklejä huomioivalla tavalla. Suhdanteiden muuttuessa myös olemassa olevia suojauksia muutetaan tulevaisuuden taloustilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla. Matalasuhdanteessa korot ovat tyypillisesti alhaalla ja korkeasuhdanteessa vastaavasti korkealla. Tästä syystä vuosina 2013-2016 on tehty suojaussopimuksia, jotka astuvat voimaan tulevaisuudessa vuosina 2020-2027. Toimenpiteillä on ollut merkittävä korkohyöty kaupungille. Vuoden 2016 jälkeen kaupunki ei ole tehnyt uusia johdannaisopimuksia.

Tavoiteltu korkosuojaus vaihtelee matalasuhdanteen 70 prosentista korkeasuhdanteen 40 %:iin. Suojatun osuuden osalta tavoitetaso on 50-60 % lainasalkusta (suojatun osuuden määrä vaihtelee noin 40-70 %:n välillä). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt varainhankinnan periaatteet 20.2.2017. Suojausaste oli n. 70 % tilinpäätöshetkellä 31.12.2021.

Koronvaihtosopimukset

	2021	2020
Voimassa olevat koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimus I		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan pääoma 31.12.	1 500 000,00	3 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,22 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-13 382,05	-53 637,54
Koronvaihtosopimus II		
Vastakkainen sopimus		
Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	1 500 000,00	3 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	13 380,66	53 659,75

Koronvaihtosopimus I ja II suojaavat lainaa SEB 25.9.2012, jonka saldo on 1,5 milj. euroa. Lainan eräpäivä 25.9.2022.

Koronvaihtosopimus III

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,595 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-526 074,00	-976 499,00

Koronvaihtosopimus IV

Vastakkainen sopimus

Kiinteä korko vaihdettu kiinteäksi koroksi

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Kiinteä korko: 1,595 % (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	191 475,00	346 096,00

Koronvaihtosopimus V, Swaptio

Vastakkainen sopimus.

Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi.

Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 16.3.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 712 984,00	-3 375 803,00

Koronvaihtosopimus III, IV ja V suojaavat lainaa Danske Bank 2021, jonka saldo on 20 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.10.2027. Jatko-oikeudellisella koronvaihtosopimuksella muutetaan tulevan lainan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2023-2043, kiinteään korkotasoon 0,84 %. Mikäli kiinteä markkinakorko ylittää 0,84 % 15.3.2023 pankki ei tee jatkosopimusta.

Koronvaihtosopimus VI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi

Jäljellä oleva bullet lainan nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,29 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 12.5.2025		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	517 096,00	823 087,00

Koronvaihtosopimus VII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi

Jäljellä oleva bullet-lainan nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,21 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 13.5.2030		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 919 720,00	3 067 428,00

Koronvaihtosopimukset VI ja VII suojaavat yhdessä lainaa SHB 313160-771173, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä 13.3.2024.

Koronvaihtosopimus VIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2017		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2027		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,164 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-813 021,00	-1 293 716,00

Koronvaihtosopimus IX

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2018		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2028		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,332 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 057 183,00	-1 623 719,00

Koronvaihtosopimukset VIII ja IX suojaavat yhdessä lainaa Kuntarahoitus 17586/14, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 5.12.2023.

Taloussuunnitelmaan mukaan vuoden 2023 pitkäaikaisten lainojen lisäys on 48 milj. euroa.

Koronvaihtosopimus X

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	30 000 000,00	30 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 26.5.2017		
Sopimuksen päättymispäivä 25.5.2037		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,442 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 565 111,00	-7 613 499,00

Koronvaihtosopimus XI, Forward start

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 7.6.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 7.6.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,454 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 681 761,00	-2 815 184,00

Koronvaihtosopimukset X ja XI suojaavat yhdessä lainaa Nordea 1/2017, jonka saldo on 40 milj. euroa. Lainan eräpäivä 7.11.2022. Taloussuunnitelmaan mukaan vuoden 2022 pitkäaikaisten lainojen lisäys on 79 milj. euroa.

Koronvaihtosopimus XII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	25 000 000,00	25 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2020		
Sopimuksen päättymispäivä 15.6.2045		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,38 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-2 548 553,00	-6 518 120,00

Koronvaihtosopimus XII suojaa lainaa Kuntarahoitus 20247/20, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 23.9.2030.

Forward-start koronvaihtosopimukset**Koronvaihtosopimus XIII**

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2027		
Sopimuksen päättymispäivä 17.6.2047		
Vaihtuva korko: 6 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,45 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-834 864,00	-2 183 156,00

Koronvaihtosopimus XIII suojaa OP Yrityspankin, 2019 lainaa jonka saldo on 24,5 milj. euroa. Lainan eräpäivä 29.5.2028.

Koronvaihtosopimus XIV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	25 000 000,00	25 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-5 226 572,73	-7 515 984,77

Koronvaihtosopimus XIV suojaa lainaa Kuntarahoitus 18293/16, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 28.4.2026.

Koronvaihtosopimus XV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan
korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2027		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2042		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-855 394,05	-1 480 905,72

*Koronvaihtosopimus XV suojaa Kuntarahoituksen
lainaa 19264/18 jonka saldo on 19 milj. euroa. Lainan
eräpäivä 28.9.2025.*

Erääntynyt koronvaihtosopimus

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.		1 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 10.10.2021		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		-78 668,00

Markkina-arvot yhteensä -17 193 228,17 -31 238 621,28

Koronvaihtosopimukset**Voimassa olevat johdannaissopimukset ja niiden vastakkaiset johdannaissopimukset**

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	173 000 000,00	177 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-6 881 652,39	-17 243 390,79
josta		
Swaptio	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 712 984,00	-3 375 803,00

Forward-start johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	55 000 000,00	55 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-8 598 591,78	-13 995 230,28

Käypä arvo yhteensä -15 480 244,17 -31 238 621,28

Koronvaihtosopimusten kokonaismäärä

Brutto	228 000 000,00	232 000 000,00
Netto	186 500 000,00	189 000 000,00

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

27. HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	185 389 813,88	177 222 244,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	39 872 716,79	38 451 652,13
Muut henkilösivukulut	6 756 455,82	5 808 111,67
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	232 018 986,49	221 482 007,98
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöömaisuuteen	707 856,27	461 282,24
Pakollisia varauksia tuloutettu henkilöstökuluihin	35 600,00	71 487,04
Yhteensä henkilöstökulut	232 762 442,76	222 014 777,26

28. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TEHTÄVÄ-ALUEITTAIN

	2021	2020
Sosiaali- ja terveystoimi	1833	1924
Sosiaalipalvelut / avustajat	2	2
Varhaiskasvatus ja perusopetus	1628	1555
Ammatilliset koulut ja lukiot	418	359
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	557	591
Pelastustoimi *	232	228
Tekninen toimi	226	197
Liiketoiminta	77	76
Muut	311	341
Yhteensä	<u>5 284</u>	<u>5 273</u>

* lisäksi sivutoimisia puolivakinaisia palomiehiä 486 521

29. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2021	2020
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		1 080,00
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	<u>0,00</u>	<u>1 080,00</u>
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	40 127,85	27 318,50
Tilintarkastajan lausunnot	4 102,50	
Muut palkkiot	93 545,02	44 695,00
Palkkiot yhteensä	<u>137 775,37</u>	<u>72 013,50</u>
Ernst & Young Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot	860,00	
Palkkiot yhteensä	<u>860,00</u>	<u>0,00</u>

30. KAUPUNGIN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET

Liiketoimea on pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisena varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun liiketoimen arvo on vähintään 500 000 euroa (alv 0 %).

- Kaupunginvaltuusto on 19.3.2018 § 15 hyväksynyt kuntalain 42 §:n mukaisen johtajasopimuksen.

- Koy Pikipruukille on myönnetty markkinaehtoinen tertiäärilaina, saldo 31.12.2021; 9,2 milj. euroa. Koy Klemetinkaarelle on myönnetty koroton ja lyhennysvapaa tertiäärilaina, saldo 31.12.2021; 0,9 milj. euroa. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa myönnettyistä lainoista.

Arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä, mutta Koy Klemetinkaaren omistamien tilojen tuleva käyttö on ollut ratkaisematta useamman tilikauden aikana.

- TeeSe Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginhallitus 20.12.2021, § 472) pääomalaina jonka suuruus on 1 421 000 euroa. TT Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 26.11.2018, § 74) pääomalaina jonka suuruus on 400 000 euroa. Pääomallainojen korko on 1 % ja pääomallainan luonteen mukaisesti lainat ovat vakuudettomia. Arvion mukaan pääomallainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

- Kvarken Link Oy:lle on myönnetty maksuvalmiuslimiitti, saldo 31.12.2021: 2,0 milj. €

- Vaasan Asumisoikeus Oy:lle on myönnetty maksuvalmiuslimiitti, saldo 31.12.2021: 1,26 milj.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LAATIMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt. Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen on jätetty yhdistelemättä edellisen konsernitilinpäätöksen tapaan Kvarkenhamnar Ab, joiden yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin tilikauden ylijäämään ja omaan pääomaan.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Konsernitilinpäätöksen vertailuvuonna on tytäryhtiöistä yhdistelemättä Asunto Oy Vaasan Pitkälahdenkatu 31-35 ja Asunto Oy Vaasan Asemakatu 43. Tasevaikutusta yhteensä 4,93 M€.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot, kulut sekä saamiset ja velat ja kiinteistöverot on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty kunnan omistuosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tilikauden ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuonna 2004 suunnitelmapoistojen tekemisen kirjanpidossa aloittaneiden tytäryhteisöjen edellisten vuosien poisto-oikaisuna käytetään vuoden 2003 tilinpäätökseen kirjattua poistoa, jota poistetaan tulevina vuosina samalla %:lla kuin yhteisö tekee suunnitelmapoistoja. Niiden tytäryhteisöjen, jotka eivät tee suunnitelmanmukaisia poistoja, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalon poistot on ennen yhdistelyä oikaistu suunnitelman mukaisiksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden ylijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusmenetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin Vaasan kaupungin tilinpäätöksessä.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaisopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten korkovaikutukset on kirjattu suoriteperiaatteen mukaisesti tilikauden aikana oikaisemaan suojattavan lainan korkovaikutuksia. Tarkemmat tiedot johdannaisista on esitetty johdannaisia käsittelevässä vastuuliitetiedossa.

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

2. Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Klemetinkaari	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %	519 178,83	1 280 476,02	15 449,83
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	308 500,14	9,75	98,85
Kiinteistö Oy Cargo Apron	2156845-5	Vaasa	80,80 %	80,80 %	548 729,84	0,00	-1 480,80
Palosaaren Yrityskeskus Oy (konserni)	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	2 534 342,64	3 063 387,14	59 481,27
Vaasa Parks Oy (konserni)	2917959-3	Vaasa	66,67 %	74,19 %	1 164 591,44	10 060 247,34	92 144,56
Kiinteistö Oy Pikipruukki (konserni)	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	8 533 684,29	74 504 338,91	-35 306,91
As. Oy Pitkänlahdenkatu 31-35	1089301-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	310 960,10	1 637 746,26	6 903,73
As. Oy Vaasan Asemakatu 43	0546657-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	209 635,62	787 190,94	17,95
Kiinteistö Oy Sekahaku	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	142,62	1 595 650,40	7,99
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %	924 401,61	1 425,19	158,05
Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	295 778,50	1 915 937,40	29,33
Vaasan Asumisoikeus Oy	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %	791 685,09	5 869 618,18	-26,62
Kiinteistö Oy Mäntyhoivi	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %	7 573,26	428 101,53	18,29
Vaasan Ekolämpö Oy	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	124 903,38	4 053,24	-50 574,68
Vaasan Sähkö (konserni)	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	131 278 670,10	147 823 977,43	7 869 879,96
Vaasanseudun Kehitys Oy	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %	390 360,78	281 298,97	26 782,92
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %	3 865 372,12	3 075 319,35	190 005,33
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	89,98 %	92,17 %	3 019 313,06	20 580 169,46	149 553,94
NLC Vaasa Oy	2475661-1	Vaasa	60,00 %	60,00 %	1 958 972,41	11 077,49	1 527,45
Stormossen Oy (konserni)	0586634-8	Mustasaari	54,35 %	54,35 %	3 162 391,19	4 299 622,55	-61 849,24
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	5 669 214,66	1 918,68	22,14
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %	59 177,38	69 339,40	5 600,81
TeeSe Botnia Oy	2859365-3	Vaasa	65,74 %	80,26 %	1 240 692,48	4 122 339,93	-369 450,67
Oy EduVamia	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %	792 396,21	195 292,17	38 700,00
Kiinteistö Oy Palosaaren laboratoriot	1078255-2	Vaasa	56,00 %	65,60 %	6 253 044,43	39 403,84	-174 890,87
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 210 544,07	1,86	-477,14
Kuntayhtymät							
Escoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0283116-6	Seinäjoke	15,58 %	15,58 %	1 336 055,05	4 403 575,91	351 737,81
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä	1025565-6	Mustasaari	70,77 %	70,77 %	934 618,22	707 347,69	35 041,02
Kärkulla samkommun	0204197-3	Parainen	5,92 %	5,92 %	1 174 014,48	6 194 387,42	-90 398,66
Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	40,85 %	40,85 %	285 177,58	117 173,73	23 921,56
Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	0349388-3	Vaasa	54,07 %	54,07 %	9 584 919,88	36 375 050,70	-1 380 293,41
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %	4 755 651,84	2 024 205,32	1 090,46
Osakkuusyhteisöt							
Kvarken Link Oy (konserni)	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	25 419 514,13	45 207 430,14	262 310,51
TT Botnia Oy	2995396-4	Vaasa	37,19 %	41,45 %	918 545,36	841 257,11	401 700,67
Pohjanmaan Expo Oy	0702385-4	Vaasa	30,20 %	30,20 %	218 259,42	172 871,51	2 901,70
Kiint. Oy Ajurinkatu 14	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %	114 375,81	8 133,68	909,71
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,64 %	1 097 297,24	361 273,85	63 306,17
VP Facilities Oy (konserni)	2917961-4	Vaasa	33,30 %	40,78 %	5 945 920,75	2 328 512,00	176 106,16
Kyrönmaan jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	1 016 884,29	415 971,79	54 868,22
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	48,81 %	289 810,87	708 257,66	62 590,53
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %	6 588 795,57	10 275 398,32	37 966,70
Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalo	2117212-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	2 445 821,68	3 484,25	0,00
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt							
Kvarkenhamnar Ab	2650224-4	Uumaja	50,00 %	50,00 %			
Yhteensä					243 299 918,38	391 792 274,47	7 766 084,63

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

	2021	2020
3. ARVONKOROTUKSET		
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1	132 310 357,88	132 221 904,75
Arvonkorotukset	36 041 526,84	431 353,30
Arvonkorotusten purku	0,00	-342 900,17
Arvo 31.12	168 351 884,72	132 310 357,88
Rakennukset		
Arvo 1.1	1 304 275,93	1 435 308,33
Arvonkorotusten purku	-19 527,26	-131 032,40
Arvo 31.12	1 284 748,67	1 304 275,93
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1	998 714,15	1 001 486,02
Arvonkorotusten purku	-28 500,82	-2 771,87
Arvo 31.12	970 213,33	998 714,15
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	170 606 846,72	134 613 347,96
4. MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	2021	2020
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 028 624,74	1 174 975,79
Muut maa- ja vesialueet	88 275 473,11	86 157 913,00
Maa- ja vesialueet yhteensä	89 304 097,85	87 332 888,79
5. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Maankäyttösopimukset	1 717 411,77	1 542 000,00
Muut siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 717 411,77	1 542 000,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Vakuutusmaksujaksotus	4 556,16	3 656,04
Vuokrasaamiset	137 356,54	35 757,58
Myyntisaamiset	502 127,30	8 215 923,48
Palkkojen siirtosaamiset	40 139,65	45 114,64
Korkosaamiset	5 250,89	4 995,89
Verosaamiset	411 100,11	61 641,46
Avustushakemukset ja jaksotukset	1 200 352,59	1 104 817,12
Siirtosaamiset valtiolta	18 616,23	18 519,48
Siirtosaamiset EU:lta	38 757,64	26 542,90
Kelan työterveyshuolto	458 706,08	309 423,38
Ennakkomaksut	3 075 658,17	2 644 581,56
Muut siirtosaamiset	6 707 652,54	2 695 003,44
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	12 600 273,91	15 165 976,95
6. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	3 415 981,22	7 418 769,90
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	45 880 925,32	43 181 675,83
Korkojaksotukset	404 148,94	545 704,01
Verot	485 803,88	770 662,23
Muut menojäämät	10 465 677,27	12 811 254,65
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	60 652 536,63	64 728 066,64
7. PAKOLLISET VARAUKSET	2021	2020
Eläkevastuu	99 312,96	134 912,96
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	2 912 233,99	3 393 819,26
Suvilahden kaatopaikan maisemointi	1 134 014,27	1 369 139,25
Alueiden puhdistusvelvollisuus	1 043 199,15	1 043 199,15
Kaatopaikkojen jälkihoito, Stormossen	1 608 151,13	1 493 863,36
Muut pakolliset varaukset	400 000,00	200 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	7 196 911,50	7 634 933,98

8. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2021	2020
Eläkevastuu 1.1	134 912,96	206 400,00
Lisäykset tilikaudella	-35 600,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-71 487,04
Eläkevastuu 31.12	99 312,96	134 912,96
Potilasvastuuvakuutus 1.1	3 393 819,26	3 580 666,80
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-481 585,27	-186 847,54
Potilasvastuuvakuutus 31.12	2 912 233,99	3 393 819,26
Alueiden puhdistusvelvollisuus 1.1	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 31.12	1 043 199,15	1 043 199,15
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 1.1	1 369 139,25	1 642 120,83
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-235 124,98	-272 981,58
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 31.12	1 134 014,27	1 369 139,25
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 1.1	1 493 863,36	1 359 167,19
Lisäykset tilikaudella	114 287,77	134 696,17
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 31.12	1 608 151,13	1 493 863,36
Muut pakolliset varaukset 1.1	200 000,00	926,00
Lisäykset tilikaudella	200 000,00	200 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-926,00
Muut pakolliset varaukset 31.12	400 000,00	200 000,00
9. MUIDEN PITKÄAIKAISTEN VELKOJEN ERITTELY	2021	2020
Muut velat		
Liittymismaksut	61 250 792,34	61 000 355,97
Muut velat	3 678 809,80	228 136,24
Muut velat yhteensä	64 929 602,14	61 228 492,21
10. LASKENNALLISET VEROVELAT	2021	2020
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen vieras pääoma	25 165 840,68	24 342 008,40
11. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA TAPPIOT	2021	2020
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	2 954 259,63	602 343,93
Rakennusten myyntivoitot	0,00	221 628,00
Muut myyntivoitot	345 030,46	93 675,52
Myyntivoitot yhteensä	3 299 290,09	917 647,45
Muut toimintakulut		
Kiinteistön myyntitappio	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	-325 254,31	-110 153,20
Myyntitappiot yhteensä	-325 254,31	-110 153,20
12. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN	2021	2020
Sosiaali- ja terveystoimi	137 871 477,26	105 321 561,58
Varhaiskasvatus- ja perusopetus	7 947 765,28	7 303 169,69

Ammatilliset koulut ja lukiot	9 039 932,51	5 865 434,23
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	5 437 286,67	7 274 274,11
Pelastustoimi	14 433 427,72	12 475 959,36
Tekninen toimi	21 194 683,41	19 507 074,90
Tukipalvelut	4 902 649,69	4 173 259,95
Liiketoiminta	261 399 592,38	174 534 943,35
Muut	10 238 580,22	14 859 915,81
Toimintatuotot yhteensä	472 465 395,14	351 315 592,98

13. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ 2021 2020

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	88 071 438,86	93 793 915,48
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	104 450 324,38	104 623 049,28
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	2 040 939,63	2 040 939,63
Vakuudeksi annetut muut kiinnitykset	9 177 400,00	23 177 400,00
Lainat julkisyhteisöiltä	55 279 980,19	63 574 366,76
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	170 408 704,55	175 291 082,77
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	286 077 368,56	305 132 471,68

14. VAKUUDET 2021 2020

Omasta puolesta annetut vakuudet	17 526 685,00	8 759 176,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet	4 000 000,00	4 000 000,00
Muiden puolesta annetut vakuudet	92 422,00	8 322 777,00
Vakuudet yhteensä	21 619 107,00	21 081 953,00

15. VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ 2021 2020

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 714 398,73	2 604 107,54
Myöhemmin maksettavat	7 047 046,88	8 679 086,05
Yhteensä	8 761 445,61	11 283 193,59

16. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ 2021 2020

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 351 392,93	2 700 900,88
Myöhemmin maksettavat	8 614 639,91	8 608 859,46
Yhteensä	11 966 032,84	11 309 760,34

17. VASTUUSITOUMUKSET 2021 2020

Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	38 796 718,46	47 027 073,46
Jäljelläoleva pääoma	36 828 472,09	45 286 711,88
Kuntien takauskeskus		
Osuus takausvastuusta 31.12	477 600 389,00	451 173 965,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	-312 854,00	-281 123,00

18. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT 2021 2020

Vuokravakuudet	109 655,49	98 754,35
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti	1 260 000,00	1 520 000,00

Sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	44 046,60	63 918,57
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu -2023	3 768 485,00	4 753 635,00
Rantamyly, pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus	841 000,00	841 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	20 249 215,90	22 897 652,90
Muut vastuut	79 174 745,62	79 254 080,56
Josta luotollisen sh.limiitin käyttämättä oleva määrä	61 234 377,50	47 694 443,99
Sopimusvastuut yhteensä	105 447 148,61	109 429 041,38
Johdannaissopimukset Vaasan kaupunki	228 000 000,00	232 000 000,00
Johdannaissopimukset Vaasan Sähkö	32 512 508,00	40 067 661,00
Johdannaissopimukset Pikipruukki	16 605 126,00	17 495 474,00
Johdannaissopimukset Asemakatu 43	1 258 125,00	1 299 375,00
Johdannaissopimukset Stormossen Oy	300 310,00	661 290,00
Johdannaissopimukset Vaasa Parks Oy	9 880 000,00	10 130 000,00
Johdannaissopimukset SÖFUK	1 310 429,22	1 436 146,16
Johdannaissopimukset Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	10 620 833,00	11 390 278,00
Johdannaissopimukset Kårkulla	0,00	111 920,36
Johdannaissopimukset VSHP	3 821 716,79	4 923 304,62
Hyödykejohdannaiset		
Sähköjohdannaiset		
Vaasan sähkö käy sähkön myynnin ja oston suojaamiseksi kauppaa sähköjohdannaisilla hyväksytyt riskipolitiikan- ja rajojen mukaisesti. Suojauslaskennan alaisten erien realisoitumattomat arvomuutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten realisoitumattomat tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.		
Forwardit GWh	185,0	166,10
Futuurit GWh	5 342,9	5 422,40
Forwardit, käypä arvo €	-1 076 000	285 000,00
Futuurit, käypä arvo €	18 095 000	-19 216 000,00
Käypä arvo, netto €	17 019 000	-18 931 000,00
19. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2021	2020
Peruspääoma 1.1	191 910 065,82	191 910 065,82
Peruspääoma 31.12	191 910 065,82	191 910 065,82
Arvonkorotusrahasto 1.1	138 120 166,18	138 165 517,32
Vähennykset tilikaudella	-4 535 022,54	431 353,30
Lisäykset tilikaudella	40 123 942,41	-476 704,44
Arvonkorotusrahasto 31.12	173 709 086,05	138 120 166,18
Muut omat rahastot		
Vararahasto	722 601,77	722 601,77
Rahaston pääoma 31.12	722 601,77	722 601,77
Vahinkorahasto	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimenrahasto	1 628 614,30	1 704 846,79
Siirrot rahastosta	0,00	-76 232,49
Rahaston pääoma 31.12	1 628 614,30	1 628 614,30
Muut omat rahastot	12 773 141,89	18 699 130,54

Siirrot rahastoon	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-2 486 464,16	-5 925 988,65
Rahaston pääoma 31.12	10 286 677,73	12 773 141,89
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	19 563 473,85	22 049 938,01
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	200 453 624,81	159 200 557,05
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	-622 823,47	1 798 747,08
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	199 830 801,34	160 999 304,13
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	17 184 670,55	39 454 320,68
Oma pääoma yhteensä 31.12	602 198 097,61	552 533 794,82

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Tilinpäätös	erikseen sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontrat	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Anto- ja ottolainat	atk-tuloste
Konsernikirjanpito	atk-tuloste
Varastokirjanpito	atk-tuloste
Tase-erittelyt	erillisinä lomakkeina
Käteiskassat 20 kpl	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 6 kpl	kassanauhat/tilityslomakkeet

Liikelaitosten vaikutus tulokseen

1.000 €

	Tuloslaskelmat Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoi- maton yht.	Eliminointi ja oikaisu- kirjaukset Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoidut tulos- laskelmat Kaupunki	Liike- laitokset	Kaupungin tuloslask. tilin- päätokeksessä
Toimintatuotot								
Myyntituotot	51 692	37 691	89 383 1)	-24 647	-5 966	27 045	31 725	58 770
Maksutuotot	23 509	90	23 599 1)	-33	0	23 477	90	23 567
Tuet ja avustukset	25 036	440	25 475 1)	-3 546	0	21 489	440	21 929
Vuokratuotot	16 176	47 589	63 765 1)	-1 941	-45 148	14 234	2 441	16 675
Muut toimintatuotot	5 868	378	6 246 1)	-1 051	-621	4 818	-243	4 575
Valmistus omaan käyttöön	0	531	531 1)	0	0	0	531	531
Toimintakulut								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-170 963	-14 427	-185 390			-170 963	-14 427	-185 390
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-36 951	-2 921	-39 873			-36 951	-2 921	-39 873
Muut henkilösivukulut	-6 204	-553	-6 756	0		-6 204	-553	-6 756
Palvelujen ostot	-248 003	-15 937	-263 939 1)	29 145	2 231	-218 858	-13 706	-232 564
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-19 513	-9 852	-29 365 1)	120	255	-19 393	-9 597	-28 990
Avustukset	-32 043	-145	-32 188 1)	3 667		-28 376	-145	-28 521
Vuokrat	-50 671	-6 530	-57 200 1)	45 715	1 329	-4 956	-5 201	-10 157
Muut toimintakulut	-2 788	-402	-3 190 1)	438	53	-2 350	-348	-2 698
Toimintakate	-444 855	35 953	-408 902			-396 987	-11 915	-408 902
Verotulot	314 472	0	314 472			314 472	0	314 472
Valtionosuudet	134 085	0	134 085			134 085	0	134 085
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	705	0	705			705	0	705
Muut rahoitustuotot	33 746	10	33 756 2)	-21 045		12 702	10	12 712
Korkokulut	-805	-9	-814			-805	-9	-814
Muut rahoituskulut	-2 305	-21 045	-23 349 2)		21 045	-2 305	0	-2 305
Vuosikate	35 043	14 910	49 953			61 866	-11 913	49 953
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 972	-14 318	-30 290			-15 972	-14 318	-30 290
Arvonalentumiset	-458	-1 273	-1 731			-458	-1 273	-1 731
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot	0	0	0			0	0	0
Tilikauden tulos	18 613	-681	17 932			45 436	-27 504	17 932
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	315	0	315			315	0	315
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-10 200	0	-10 200			-10 200	0	-10 200
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0			0	0	0
Tilikauden yli- / alijäämä	8 729	-681	8 047			35 551	-27 504	8 047
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi		82 953						
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi		21 045						

Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen

1.000 €

	Kaupunki rahoitus- laskelma	Liike- laitokset yhteensä	Eliminoi- maton rahoitus- laskelma	Eliminointi- ja oikaisu- kirjaukset Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoidut rahoitus- laskelmat Kaupunki	Liike- laitokset	Kaupungin rahoituslas- kelma tilin- päätyksessä
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate	35 043	14 929	49 972 1)	26 823	-26 823	61 866	-11 893	49 972
Satunnaiset tulot	0	0	0			0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-2 969	0	-2 969			-2 969	0	-2 969
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappio	3	0	3			3	0	3
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-271	0	-271			-271	0	-271
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	0			0	0	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	31 807	14 929	46 736			58 629	-11 893	46 736
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-37 395	-25 024	-62 419			-37 395	-25 024	-62 419
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 506	2 204	4 710			2 506	2 204	4 710
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 194	367	4 561			4 194	367	4 561
Investointien rahavirta yhteensä	-30 696	-22 453	-53 148			-30 696	-22 453	-53 148
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	1 111	-7 524	-6 412			27 934	-34 346	-6 412
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
Antolainasaamisten lisäys	-1 821	-29	-1 850			-1 821	-29	-1 850
Antolainasaamisten vähennys	679	0	679	0	0	679	0	679
Antolainauksen muutokset yhteensä	-1 142	-29	-1 171			-1 142	-29	-1 171
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	0	20 000			20 000	0	20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 390	-12	-48 402			-48 390	-12	-48 402
Lyhytaikaisten lainojen muutos	47 939	0	47 939 2)	3 512		51 452	0	51 452
Lainakannan muutokset yhteensä	19 549	-12	19 538			23 062	-12	23 050
Oman pääoman muutokset	1 130	0	1 130			1 130	0	1 130
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 772	0	-2 772			-2 772	0	-2 772
Vaihto-omaisuuden muutos	-38	6	-33			-38	6	-33
Saamisten muutos	-16 817	6 570	-10 247 2)	3 383	-1 247	-13 433	5 323	-8 110
Korottomien velkojen muutos	-4 613	989	-3 625 2)	79	-5 727	-4 535	-4 739	-9 273
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-24 241	7 564	-16 677			-20 779	590	-20 189
Rahoituksen rahavirta	-4 703	7 524	2 820			2 271	549	2 820
Rahavarojen muutos	-3 592	0	-3 592			30 205	-33 797	-3 592
Rahavarojen muutos								
Rahavarat 31.12	3 732	0	3 732			3 732	0	3 732
Rahavarat 1.1	7 324	0	7 324			7 324	0	7 324
Muutos	-3 592	0	-3 592			-3 592	0	-3 592
1) Sisäisten ostojen ja rahoituserien eliminointi	28 023							
2) Yhdistyksen eliminointi	7 605							

Liikelaitosten vaikutus taseeseen

1.000 €

	Kaupungin tase	Liike- laitokset yhteensä	Elimi- noimaton tase	Eliminointi- ja oikaisu- kirjaukset Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoidut taseet Kaupunki	Liike- laitokset	Kaupungin tase tilin- päätöksessä
VASTAAVAA								
A PYSYVÄT VASTAAVAT								
I Aineettomat hyödykkeet								
Muut pitkävaikutteiset menot	28 567	195	28 761			28 567	195	28 761
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	0	0	0			0	0	0
	28 567	195	28 761			28 567	195	28 761
II Aineelliset hyödykkeet								
Maa- ja vesialueet	60 346	117	60 462			60 346	117	60 462
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	166 597	0	166 597			166 597	0	166 597
Rakennukset	13 344	173 646	186 990			13 344	173 646	186 990
Kiinteät rakenteet ja laitteet	82 177	33 695	115 871			82 177	33 695	115 871
Koneet ja kalusto	8 089	5 369	13 458			8 089	5 369	13 458
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin	6 874	16 455	23 329			6 874	16 455	23 329
	337 426	229 281	566 708			337 426	229 281	566 708
III Sijoitukset								
Osakkeet ja osuudet	318 146	1 809	319 955 1)	-189 632		128 514	1 809	130 323
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotuksi	0	0	0			0	0	0
Muut lainasaamiset	15 764	0	15 764			15 764	0	15 764
Muut saamiset	425	1 906	2 331 3)			-117	425	2 214
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin	0	0	0			0	0	0
	334 334	3 715	338 050			144 702	3 599	148 301
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT								
Valtion toimeksiannot	0	0	0			0	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	30 837	0	30 837			30 837	0	30 837
Muut toimeksiantojen varat	377	0	377			377	0	377
	31 214	0	31 214			31 214	0	31 214
C VAIHTUVAT VASTAAVAT								
I Vaihto-omaisuus								
Aineet ja tarvikkeet	1 040	251	1 291			1 040	251	1 291
Keskeneräiset tuotteet	505	0	505			505	0	505
Valmiit tuotteet	5	0	5			5	0	5
Muu vaihto-omaisuus	0	0	0			0	0	0
	1 551	251	1 801			1 551	251	1 801
II Saamiset								
Pitkäaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	0	0	0			0	0	0
Lainasaamiset	5 000	0	5 000			5 000	0	5 000
Muut saamiset	29	0	29			29	0	29
Siirtosaamiset	1 717	0	1 717			1 717	0	1 717
Lyhytaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	9 270	5 152	14 422			9 270	5 152	14 422
Lainasaamiset	3 260	0	3 260			3 260	0	3 260
Muut saamiset	26 431	3 652	30 083 2)	-12 769		13 662	1 762	15 424
Siirtosaamiset	5 095	490	5 585 2)			5 095	490	5 585
	50 803	9 294	60 097			38 034	7 404	45 438
III Rahoitusarvopaperit								
Sijoitukset rahanarvoinstrumentteihin	0	0	0			0	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0			0	0	0
	0	0	0			0	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 732	0	3 732			3 732	0	3 732
VASTAAVAA YHTEENSÄ	787 626	242 736	1 030 363			585 225	240 730	825 955

VASTATTAVAA**A OMA PÄÄOMA**

I	Peruspääoma	191 910	189 632	381 543 1)	-189 632	191 910	0	191 910
III	Arvonkorotusrahasato	170 130	0	170 130		170 130	0	170 130
IV	Muut omat rahastot	8 554	0	8 554		8 554	0	8 554
V	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-26 561	27 739	1 178		-26 561	27 739	1 178
VI	Tilikauden yli- / alijäämä	8 729	-681	8 047		8 729	-681	8 047
		<u>352 763</u>	<u>216 690</u>	<u>569 452</u>		<u>352 763</u>	<u>27 057</u>	<u>379 820</u>

B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

	Kertynyt poistoero	2 425	0	2 425		2 425	0	2 425
	Vapaaehtoiset varaukset	15 700	0	15 700		15 700	0	15 700
		<u>18 125</u>	<u>0</u>	<u>18 125</u>		<u>18 125</u>	<u>0</u>	<u>18 125</u>

C PAKOLLISET VARAUKSET

	Eläkevaraukset	99	0	99		99	0	99
	Muut pakolliset varaukset	2 177	0	2 177		2 177	0	2 177
		<u>2 277</u>	<u>0</u>	<u>2 277</u>		<u>2 277</u>	<u>0</u>	<u>2 277</u>

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

	Valtion toimeksiannot	2 076	0	2 076		2 076	0	2 076
	Lahjoitusrahastojen pääomat	30 864	0	30 864		30 864	0	30 864
	Muut toimeksiantojen pääomat	491	0	491		491	0	491
		<u>33 431</u>	<u>0</u>	<u>33 431</u>		<u>33 431</u>	<u>0</u>	<u>33 431</u>

E VIERAS PÄÄOMA

I	Pitkäaikainen							
	Joukkovelkakirjalainat	0	0	0		0	0	0
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	228 095	1 459	229 554		228 095	1 459	229 554
	Lainat julkisyhteisöiltä	0	383	383 2	-383	0	0	0
	Saadut ennakot	3 817	0	3 817		3 817	0	3 817
	Liittymismaksut ja muut velat	1 266	2 745	4 011 3)		1 187	2 745	3 933
		<u>233 178</u>	<u>4 587</u>	<u>237 765</u>		<u>233 100</u>	<u>4 204</u>	<u>237 304</u>
II	Lyhytaikainen							
	Joukkovelkakirjalainat	40 000	0	40 000		40 000	0	40 000
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 390	12	32 402		32 390	12	32 402
	Lainat julkisyhteisöiltä	1 890	0	1 890 2)	-1 890	0	0	0
	Lainat muilta luotonantajilta	1 902	0	1 902		1 902	0	1 902
	Saadut ennakot	5 683	9	5 692		5 683	9	5 692
	Ostovelat	27 202	4 911	32 113		27 202	4 911	32 113
	Muut velat	8 153	13 477	21 630 2)	-12 424	8 153	1 053	9 206
	Siirtovelat	30 633	3 050	33 684		30 633	3 050	33 684
		<u>147 853</u>	<u>21 460</u>	<u>169 313</u>		<u>145 963</u>	<u>9 035</u>	<u>154 998</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

		<u>787 626</u>	<u>242 736</u>	<u>1 030 363</u>		<u>785 658</u>	<u>40 297</u>	<u>825 955</u>
--	--	----------------	----------------	------------------	--	----------------	---------------	----------------

- 1) Peruspääomasijoituksen eliminointi 189 632
2) Yhdistilin eliminointi 14 659
3) Liittymismaksujen eliminointi 117

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitos TILINPÄÄTÖS 2021

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta
Liite: 23.3.2022 / § 4

SISÄLLYSLUETTELO

Pelastusjohtajan katsaus	2
Hallinto	3
Toiminta-ajatus	3
Pohjanmaan pelastuslaitoksen organisaatio	3
Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta	3
Henkilöstö ja toimitilat	4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
Tilikauden tuloksen muodostuminen	5
Toiminnan rahoitus	6
Pelastuslaitoksen rahoitustilanteen kehitys	7
Tasetarkastelu	8
Tilikauden tuloksen käsittely	8
Toteutumisvertailut	9
Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	9
Investointien toteutuminen	9
Tilinpäätöslaskelmat	10
Liitetiedot 1-12	14
Allekirjoitukset	19

Kansikuva: Harjoitus Vaasan öljysatamassa lokakuussa 2021.
Kuva s 2: Kalajoen suuri metsäpalo kesällä 2021.

Jäsenkunnat:

Kaskisten kaupunki
Korsnäsön kunta
Kristiinankaupunki
Laihian kunta
Maalahden kunta
Mustasaaren kunta
Närpiön kaupunki
Pedersören kunta
Uudenkaarlepyyn kaupunki
Vaasan kaupunki
Vöyrin kunta

LIIKELAITOS POHJANMAAN PELASTUSLAITOS 2021

1. Pelastusjohtajan katsaus

Kulunut vuosi oli ennen kokematon pelastustoimen alueellisen valmistelun yhteistutkimus- ja kehittämishankkeiden osalta. Lähes 25:n hankerypäs valmistui joulukuussa. Hankkeiden tavoitteena on edistää hyvinvointialueilla tapahtuvaa pelastustoimen uudistustyötä.

Koronan aaltoilevat vaikutukset näkyivät toiminnassa jo toisen vuoden ajan. Rajoitteet ja suositukset olivat pelastuslaitoksen arkea. Henkilöstön hyvällä asenteella ja ohjeistuksella vaikutukset jäivät oletettua vähäisemmiksi. Poissaolojen määrä pysyi maltillisempuna verrattuna koronaa edeltävään aikaan. Valtakunnallista keskustelua värittivät negatiivispainotteiset ulostulot koetuista epäasiallisista kohteluista ja häirintätapauksista pelastustoimessa. Asian vakavuuden vuoksi pelastuslaitoksessa perustettiin työryhmä seuraamaan ja ennaltaehkäisemään ilmiötä alueen paloasemilla

Pelastustehtävien määrä on edelleen laskussa. Se on lähes viidenneksen pienempi verrattuna 4 edellisen vuoden keskiarvoon. Ensivastetehtävien lasku tasaantui vuoden 2020 tasolle, mikä selittyy koronan ohjeistuksista. Toimintavalmiusajat ovat hyvällä tasolla. Ensimmäisenä kohteessa olevan yksikön toimintavalmiusajan mediaani oli 7:46 (vuonna 2020 7:42). Pelastustoiminnan toimintavalmiusajan mediaani oli 12:20 (vuonna 2020 11:51). Kiireelliseksi luokiteltuja tehtäviä oli 46 kpl vähemmän kuin vuonna 2020. Öljyntorjunnan rahoituksen epävarmuudesta huolimatta ennakkopäätösten mukaiset hankinnat on voitu toteuttaa kaksi kolmesta E/D-luokan veneen hankinnasta ja käyttöönotto on sujunut odotetusti.

Onnettomuuksien ehkäisyn henkilöstö on vakiintumassa pienestä vaihtuvuudesta huolimatta ja työn vaikuttavuus on nähtävissä rakennuspalojen ja niiden vaarojen vähentymisenä. Valvontatoiminnassa korjausliikkeessä onnistuttiin Covid 19 -rajoitteista huolimatta. Yritys- ja laitospalveluiden valvonta nousi 90%:iin suunnitelmataavoitteesta. Päivystävä palotarkastaja on vakiintunut toimivaksi asiakaspalvelussa. Ilotulitteiden käyttöön liittyvät aluerajoitukset päivitettiin ja Kemi-digi on otettu käyttöön.

Hyvinvointialuetta koskeva lainsäädäntö vahvistettiin kesäkuussa. Lain voimaantulo käynnisti heinäkuun alussa valmistelemaan toimielimen ja poliittisen seurantaryhmän. Hyvinvointialueen 2023 valmistelua edistettiin verkkaisesti, koska vuoden 2022 alusta aloittaneen hyvinvointikuntayhtymän valmistelu vei huomion. Ensihoitohenkilöstön siirto Hyvinvointikuntayhtymään onnistui hyvin. Ensihoitoa koskeva sopimus päivitettiin ja sisältö kaventui koskemaan pelastajien käyttöä, ensivastetta ja tilayhteistyötä.

Pelastuslaitoksen tilinpäätöksen tulos on alijäämäinen. Kuntien maksama osuus pelastustoimen hoitamiseksi vuonna 2021 oli 76,59 €/asukas.

Tero Mäki
pelastusjohtaja

2. Hallinto

2.1. Toiminta-ajatus

Pohjanmaan pelastuslaitos huolehtii alueen onnettomuuksien ehkäisystä ja pelastustoiminnasta tavoitteena hyvä turvallisuuskulttuuri, vähemmän onnettomuuksia, ja pienemmät vahingot, nopea ja tehokas apu onnettomuuksissa ja poikkeusoloissa sekä aktiivinen yhteistoiminta.

2.2. Visiona ”Hyvän elämän turvallinen arki”

Pelastuslaitoksen vision mukaan Pohjanmaalla on hyvä turvallisuuskulttuuri, jossa jokainen ottaa vastuuta toimintaympäristön turvallisuudesta ja ehkäisee jo ennakolta onnettomuuksia yhteiskunnan tukiverkoston avulla.

2.3. Pohjanmaan pelastuslaitoksen organisaatio

Pohjanmaan pelastuslaitoksen jäsenkunnat ovat yhteistoimintasopimuksessa sopineet kuntien vastuulla olevien pelastustoiminnan ja öljyntorjunnan lakisääteisten tehtävien hoitamisesta vuodesta 2004 alkaen. Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan pelastuslaitos on huolehtinut ensihoitopalveluista vuonna 2021 koko alueellaan Pedersören kuntaa lukuun ottamatta. Lisäksi pelastuslaitoksella on sopimus ensivastepalvelun tuottamisesta.

Pelastuslaitoksen toiminnot muodostavat neljä tulosaluetta: pelastustoimi, öljyntorjunta, maksullinen palvelutoiminta sekä ensihoitopalvelut. Pelastuslaitoksen alue on jaettu kahteen toiminta-alueeseen ja lisäksi on yhteiset toiminnot:

- toiminta-alue 1: Laihia, Mustasaari ja Vaasa,
- toiminta-alue 2: Pedersöre, Uusikaarlepyy, Vöyri, Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Maalahti, Närpiö sekä Mustasaaresta Sulvan ja Helsingbyn palokunnat,
- yhteiset toiminnot: mm johtokunta, henkilöstö- ja taloushallinto sekä hankinnat ja huolto.

2.4. Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitos on sijoitettu Vaasan kaupungin keskushallintoon, kaupunginjohtaja Tomas Häyryn alaisuudessa. Vuonna 2021 pelastuslaitoksen johtokunta kokoontui viiteen kokoukseen, joissa käsiteltiin 24 pykälää. Kuntavaalien jälkeen muodostettiin uusi johtokunta, joka kokoontui ensin perehdyttämistilaisuuteen 27.10. Johtokunnan puheenjohtajana toimi alkuvuodesta syyskuuhun May-Gret Axell Vaasasta sekä varapuheenjohtajana Hannele Viianen Laihialta. Kaupunginhallituksen edustajana oli Johan Kullas, ja Lars-Erik Wägar hänen varalla. Esittelijänä on toiminut pelastusjohtaja Tero Mäki ja sihteereinä Peter Dahlström sekä Mira Kuusisto. Lokakuun alusta muodostettiin uusi johtokunta, jonka puheenjohtajana on Ville Hämäläinen Vaasasta ja varapuheenjohtajana Jussi Säilä Laihialta. KH:n edustajana toimii Martin Norrgård.

Johtokunnan jäseninä tammikuusta syyskuuhun ovat olleet:

Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Pedersöre:	Joakim Lasén	Christine Sten
Uusikaarlepyy:	Gunnar Backlund	Marlene Lindgren
Vöyri:	Karita Ohlis	Sigfrid Hannus
Vaasa:	May-Gret Axell, pj	Ville Jussila
	Karita Blom	Marko Kuusilehto
	Juha Dahlbo	Leena Tulimaa
	Dick Jungerstam	Ulla Salmenheimo-West
Laihia:	Hannele Viianen, vpj	Samuli Vainionpää
Mustasaari:	Rolf Sund	Alf-Martin Haagensen
Kaskinen:	Meri Markkanen	Kirsi Mertala
Maalahti:	Carola Bengs-Lattunen	Sture Skinnar

Korsnäs:	Lars-Erik Nylund	Katarina Holmkvist
Närpiö:	Anette Snickars	Kenneth Högbäck
Kristiinankaupunki:	Nicklas Pärus	Sebastian Ingves

Johtokunnan jäseninä lokakuusta joulukuuhun ovat olleet:

Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Pedersöre:	Joakim Lasén	Christine Sten
Uusikaarlepyy:	Elli Flén	Tobias Wik
Vöyri:	Karita Ohlis	Sigfrid Hannus
Vaasa:	Ville Hämäläinen, pj	Jarmo Salo
	Karita Blom	Marko Kuusilehto
	Heidi Svartsjö	Aija Ström
	Juha Dahlbo	Leena Tulimaa
Laihia:	Jussi Säilä, vpj	Hannele Viianen
Mustasaari:	Rolf Sund	Emma Dahl
Kaskinen:	Jarmo Tarkka	Daniel Lehtonen
Maalahti:	Carola Bengs-Lattunen	Sture Skinnar
Korsnäs:	Lars-Erik Nylund	Niklas Björkqvist
Närpiö:	Kenneth Högbäck	Anette Snickars
Kristiinankaupunki:	Stina Lähteenmäki	Nicklas Pärus

Vaasan kaupungin ja samalla pelastuslaitoksen tilintarkastuksesta vastaa KPMG Oy Ab, jonka vastuunalaisena tilintarkastajana toimii Esko Säilä, JHT, HT.

2.5. Henkilöstö

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisin kaupunki (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Maakuntavalmisteluun liittyvät henkilöstöasiat (mm yt-menettely).	Maakuntavalmistelun aikataulua noudattaen.
	Sopimushenkilöstön ja palokuntien sopimuksiin liittyvien seikkojen päivitykset.	Työ jatkuu vielä vuonna 2022.
	Sopimushenkilöstön työterveyspalvelun sopimukset päivitetään.	Liittyvät palokuntasopimusten uusimiseen. Työ jatkuu vielä vuonna 2022.

Henkilöstötaulukko on liitteessä, kohta 11.

2.6. Toimitilat

Pelastuslaitos vuokraa tiloja kunnilta ja joiltakin yksityisiltä vuokranantajilta. Vuokrakohteita oli vuoden lopussa 54 kpl, joissa yhteensä n. 19.400 m². Näistä osa on varastoja, öljyntorjuntaa varten. Vöyrille valmistui uusi paloasema vuoden 2021 alussa.

3. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuodenvaihteen 2020-2021 yhteydessä Isonkyrön kunta siirtyi Etelä-Pohjanmaalle ja vaihtoi samalla pelastuslaitosta. Näin Pohjanmaan pelastuslaitokseen kuuluu enää 11 kuntaa. Osalla Isonkyrön kunnan maksuosuuksista on myös katettu yhteisten toimintojen menoja, mitkä nyt on rahoitettava muulla tavalla. Öljysuojarahaston tulevaisuus on edelleen epävarma, mutta tilinpäätös on tehty oletuksella, että Öljysuojarahasto korvaa öljyntorjunnan kustannuksia, kuten aikaisemminkin. Ensihoidon osalta on valmisteltu toimintaa sen siirtämiseksi Hyvinvointikuntayhtymään vuoden

vaihteesta 2021-2022 lähtien. Samalla on valmisteltu uudet sopimukset pelastajien osallistumisesta ensihoitoon ja ensivasteen järjestelyistä vuoden 2022 aikana.

Koronapandemia on edelleen vaivannut toimintaa ja näkynyt mm siinä, että toimintaa on pyritty varmistamaan pitämällä paloasemia kiinni ja välttämällä harjoituksia. Koronaepidemia ei siksi ole aiheuttanut kovin suuria lisäkustannuksia.

4. Tilikauden tuloksen muodostuminen

4.1. Pelastuslaitoksen tuloslaskelma

		2021	2020
		1 000 €	1 000 €
Liikevaihto		18 800	17 830
Liiketoiminnan muut tuotot		826	635
Tuet ja avustukset kunnalta		0	0
Materiaalit ja palvelut			
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 347	-1 244
	Palvelujen ostot	-2 660	-2 525
Henkilöstökulut			
	Palkat ja palkkiot	-10 950	-10 535
	Eläkekulut	-1 934	-1 854
	Muut henkilösivukulut	-420	-366
Poistot ja arvonalentumiset			
	Suunnitelman mukaiset poistot	-652	-678
Vuokrakulut		-1 840	-1 719
Liiketoiminnan muut kulut		-405	-180
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-582	-636
Rahoitustuotot ja -kulut			
	Korkotuotot	0	0
	Muut rahoitustuotot	0	0
	Kunnalle maksetut korkokulut	0	0
	Muille maksetut korkokulut	0	0
	Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-582	-636

4.2. Tuloslaskelman tunnusluvut

		2021	2020
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	-9,30	-8,89
	Kunnan sijoittaman pääoman tuotto	-9,30	-8,89
	Voitto, %	-3,10	-3,57

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

4.3. Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelma osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Pelastustoimessa suurin tulo on kuntien maksuosuus ja ensihoitopalveluissa Vaasan sairaanhoitopiiriin yhteistoimintakorvaus. Pelastuslaitoksen suurimmat kulut ovat henkilöstö- ja kiinteistökulut.

Pelastuslaitoksen tuottojen kokonaismäärä oli 19 626 418,89 € (18 465 108,42 €) ja kasvoivat siis 1 161 310,47 €:lla, mikä on 6,29%. Kustannukset olivat: -20 208 073,38 € (-19.101.420,62 €). Kustannukset kasvoivat 1 106 652,76 €, eli 5,79 %.

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen tilikauden tulos (rahoitustuotot ja -kulut mukaan laskettuna) oli alijäämäinen: -581 654,49 € (636.312,20 €).

5. Toiminnan rahoitus

5.1. Pelastuslaitoksen rahoituslaskelma

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-581	-636
Poistot ja arvonalentumiset	652	678
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myytitappiot	0	64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	-23
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2217	-1 562
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1795	919
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	237	53
Toiminnan ja investointien rahavirta	-114	-507
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-631	1 684
Saamisten muutos muilta	577	-652
Korottomien velkojen muutos muilta	168	-525
Rahoituksen rahavirta	114	507
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	1809	1 259
Saldo 1.1	1259	2 944

5.2. Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, €	-1 059 890,11	-954 458,42
Investointien tulorahoitus, %	-16,82	6,53
Kassan riittävyys, pv	32	23
Quick ratio	1,38	1,46
Current ratio	1,38	1,46

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / (Investointien omahankintameno)

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Yhdystilin saldo / Kassasta maksut tilikaudella.

Quick ratio

= (Yhdystilin saldo 31.12. + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Yhdystilin saldo 31.12.) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot).

5.3. Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin rahavaroihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin kautta.

Toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus rahavaroihin oli n. -114 t € (-507 t €). Tilikauden aikana yhdystilin saldo kasvoi 1259 t €:sta 1809 t €:oon.

5.4. Pelastuslaitoksen rahoitustilanteen kehitys vuosina 2004-2021

Rahoitustilanteen kehitys antaa kuvan tuottojen riittävydestä kustannusten kattamiseen. Pelastustoiminta oli rahoituksellisesti alijäämäinen aluepelastuslaitoksen alkuvuosina. Vuonna 2010 tämä alijäämä saatiin katettua. Vuonna 2012 alkuvuosien alijäämä saatiin katettua myös maksullisen palvelutoiminnan puolella. Ylijäämä, 2.290,15 €, siirrettiin pelastustoimen tulokseen, kun vastuu ensihoidon järjestämisestä siirtyi kunnilta sairaanhoitopiirille v 2013 alusta. Ensihoitopalvelu on vuodesta 2013 ollut pelastuslaitoksella omana tulosalueena. Sairaanhoitopiiri kattaa ensihoidon alijäämän, yhteistoimintasopimuksen mukaan

Pohjanmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen rahoituksellinen ylijäämä pelastustoimen tulosalueella on vuoden 2021 jälkeen 480 740,90 € (832 745,73 €).

	Vuodet		Aloittavat					Kokonaisrahoitus
	2004 - 2012	saldot	2017	2018	2019	2020	2021	
		1.1.2013						31.12.2021
PELASTUSTOIMINTA								
Toiminnan rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	984 425,44	986 715,59	544 071,90	-296 995,29	-623 771,24	-494 650,08	-560 001,95	1 344 088,16
Investointien rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	-166 953,45	-166 953,45	-301 175,27	54 942,54	91 015,94	-12 813,07	207 997,12	-863 347,26
Tilikauden toiminnan vaikutus rahoitukseen	817 471,99	819 762,14	242 896,63	-242 052,75	-532 755,30	-507 463,15	-352 004,83	480 740,90
ENSIHOITO								
Toiminnan rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	1 510 576,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	-1 508 285,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden toiminnan vaikutus rahoitukseen	2 290,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

6. Tasetarkastelu

6.1. Pelastuslaitoksen tase

VASTAAVAA		2021	2020	VASTATTAVAA		2021	2020
		1000 €	1 000 €			1000 €	1 000 €
Aineelliset hyödykkeet				OMA PÄÄOMA			
	Rakennukset	10	12		Peruspääoma	220	220
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	7	8		Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	6 617	7252
	Koneet ja kalusto	4 937	5419		Tilikauden yli- / alijäämä	-582	-636
	Ennakkomaks ja keskeneräiset han	96	77			6 255	6836
		5 050	5516				
Sijoitukset				VIERAS PÄÄOMA			
	Muut saamiset	1	1	Lyhytaikainen			
		1	1		Saadut ennakot	0	31
					Ostovelat	452	475
					Muut velat	447	421
					Siirtovelat	2 256	2059
VAIHTUVAT VASTAAVAT						3 155	2986
Saamiset							
Lyhytaikaiset saamiset							
	Myyntisaamiset	789	1506	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		9 410	9 822
	Saamiset kunnalta	1 890	1259				
	Muut saamiset	1 196	1515				
	Siirtosaamiset	484	25				
		4 359	4305				
VASTAAVAA YHTEENSÄ		9 410	9 822				

6.2. Taseen tunnusluvut

	2021	2020
Omavaraisuus, %	66,47	69,57
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,08	16,02
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	6 035	6 657

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä).

6.3. Taseen sisältö

Tase kuvaa liikelaitoksen tilinpäätöspäivän mukaista taloudellista asemaa. Tase sisältää liikelaitoksen omaisuus- ja pääomaerät tilikauden lopussa. Taseen vastaavaa puolella, "Aineelliset hyödykkeet" vähenivät, n. -466 t € (-130 t €) ja "Saamiset" kasvoivat n. 54 t € (-1033 t €). Taseen vastattava-puolella "Oma pääoma" väheni tilikauden tuloksen verran, n. -581 t € (-636 t €) ja "Vieras pääoma" kasvoi n 169 t € (-526 t €).

7. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden alijäämä, -581 654,49 € (-636.312,20 €), siirretään taseen oman pääoman, tilikauden yli-/alijäämätilille.

8. Toteutusvertailut

8.1. Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Taloudelliset, tehokkaat ja alueellisesti optimaaliset peruspalvelut	<p>Pelastustoimi: Pelastustoimen valtuustoon nähden sitova nettomeno on 11.095.400 €, johon sisältyy investointien sitovana nettomenona enintään 630.000 €. Nettomeno jaetaan asukasluvun 1.1.2021 mukaan pelastustoimen sopimuskuntien kesken kuntakohtaisiin maksuosuuksiin.</p> <p>Ensihoitopalvelut: Toiminta on omarahoitteista siten, että tulo-rahoituksella katetaan toimintamenot ja nettoinvestoinnit.</p>	<p>Talousarvion tuloslaskelman tulos oli 74.200 € ylijäämäinen. Toteuma on 437 108,24 € alijäämäinen. Alijäämä katetaan taseen ylijäämällä.</p> <p>Sairaanhoitopiirin maksuosuus kasvoi, mm uuden päiväambulanssin kustannuksilla, ja oli 4 483 925,48 €.</p>
Menettelytavat hallinnossa ja talousosaaminen ovat henkilöstöllä hyviä	Menettelytavat hallinnossa ja talousosaaminen ovat henkilöstöllä hyviä.	Selvittämättömiä valituksia tai haasteita ei ole. Varallaolohaasteet ajankohtaisia.

Pohjanmaan pelastuslaitos	Alkuperäinen talousarvio, €	Muutettu talousarvio, €	Tilinpäätös, €
Pelastustoimi			
Kuntaosuudet	11 095 400	11 095 400	11 095 400
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelylijäämä + poistot	580 000	580 000	70 039,71
Investoinnit netto	- 580 000	- 580 000	- 422 002,88
Ensihoitopalvelut			
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelylijäämä + poistot	0	0	1,51
Investoinnit netto	0	0	0

8.2. Investointien toteutuminen

Pelastustoiminta	Ta 2021	1-12/2021	Jäljellä	Tot % (100.0%)
Tuloslaskelma				
Liiketoiminnan muut tuotot	820 400,00	727 376,00	93 024,00	88,7%
Liiketoiminnan muut kulut	-1 400 400,00	-1 149 378,88	-251 021,12	82,1%
LIIKELYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-580 000,00	-422 002,88	-157 997,12	72,8%

Tilinpäätöslaskelmat

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen tuloslaskelma

Koko toiminta

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Liikevaihto		18 800 443,22		17 830 219,10
Liiketoiminnan muut tuotot		825 975,67		634 889,32
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 346 820,08		-1 243 836,64	
Palvelujen ostot	-2 659 853,96	-4 006 674,04	-2 525 531,16	-3 769 367,80
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-10 950 725,29		-10 534 823,84	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 933 802,00		-1 854 009,86	
Muut henkilösivukulut	-420 304,44	-13 304 831,73	-366 240,52	-12 755 074,22
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-651 652,54		-678 316,20
Arvonalentumiset				
Vuokrakulut		-1 840 266,66		-1 718 748,22
Liiketoiminnan muut kulut		-404 605,24		-179 816,01
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-581 611,32		-636 214,03
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-43,17	-43,17	-98,17	-98,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-581 654,49		-636 312,20

Pelastustoimi, öljyvahinkojen torjunta ja ensivastetoiminta

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Liikevaihto		11 327 871,46		10 965 451,92
Liiketoiminnan muut tuotot		717 798,72		529 252,09
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 005 388,79		-930 829,30	
Palvelujen ostot	-2 174 576,19	-3 179 964,98	-2 076 652,45	-3 007 481,75
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 806 632,03		-5 718 033,64	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 028 748,84		-1 005 404,65	
Muut henkilösivukulut	-222 854,41	-7 058 235,28	-197 965,00	-6 921 403,29
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-507 106,29		-504 971,62
Arvonalentumiset		0,00		0,00
Vuokrakulut		-1 355 352,51		-1 338 345,47
Liiketoiminnan muut kulut		-382 077,70		-92 032,41
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-437 066,58		-369 530,53
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-41,66	-41,66	-91,17	-91,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-437 108,24		-369 621,70

Ensihoitopalvelut

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Liikevaihto		7 472 571,76		6 864 767,18
Liiketoiminnan muut tuotot		108 176,95		105 637,23
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-341 431,29		-313 007,34	
Palvelujen ostot	-485 277,77	-826 709,06	-448 878,71	-761 886,05
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 144 093,26		-4 816 790,20	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-905 053,16		-848 605,21	
Muut henkilösivukulut	-197 450,03	-6 246 596,45	-168 275,52	-5 833 670,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-144 546,25		-173 344,58
Vuokrakulut		-484 914,15		-380 402,75
Liiketoiminnan muut kulut		-22 527,54		-87 783,60
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-144 544,74		-266 683,50
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-1,51	-1,51	-7,00	-7,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-144 546,25		-266 690,50

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-581 611,32		-636 214,03	
Poistot ja arvonalentumiset	651 652,54		678 316,20	
Rahoitustuotot ja -kulut	-43,17		-98,17	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	0,00		64 373,27	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	69 998,05	-23 912,03	82 465,24
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 217 435,82		-1 562 086,17	
Rahoitusuudet investointimenoihin	1 795 433,29		919 273,10	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	237 349,51	-184 653,02	52 884,68	-589 928,39
Toiminnan ja investointien rahavirta		-114 654,97		-507 463,15
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-630 965,63		1 685 901,47	
Saamisten muutos muilta	577 156,19		-655 558,43	
Korottomien velkojen muutos muilta	168 464,41	114 654,97	-522 879,89	507 463,15
Rahoituksen rahavirta		114 654,97		507 463,15
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	1 890 013,99		1 259 048,36	
Saldo 1.1	1 259 048,36	630 965,63	2 944 949,83	-1 685 901,47

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen taselaskelma

VASTAAVAA		2021	2020
A	PYSYVÄT VASTAAVAT		
II	Aineellinen		
	Rakennukset	9 833,09	12 291,37
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 598,18	8 247,73
	Koneet ja kuljetusvälineet	4 937 491,85	5 419 473,43
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	96 151,55	77 061,66
		<u>5 050 074,67</u>	<u>5 517 074,19</u>
III	Sijoitukset		
	Muut saamiset	1 200,00	1 200,00
		<u>1 200,00</u>	<u>1 200,00</u>
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II	Saamiset		
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	789 078,68	1 506 116,16
	Saamiset kaupungoilta, lyhytaikaiset	1 890 013,99	1 259 048,36
	Muut saamiset	1 196 281,41	1 518 438,95
	Siirtosaamiset	483 925,48	24 574,65
		<u>4 359 299,56</u>	<u>4 308 178,12</u>
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>9 410 574,23</u>	<u>9 826 452,31</u>
VASTATTAVAA		2021	2020
A	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	220 000,00	220 000,00
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä		
	Pelastustoiminta	6 374 074,02	6 743 695,72
	Ensihoito	242 811,71	509 502,21
V	Tilikauden yli- / alijäämä		
	Pelastustoiminta	-437 108,24	-369 621,70
	Ensihoito	-144 546,25	-266 690,50
		<u>6 255 231,24</u>	<u>6 836 885,73</u>
D	VIERAS PÄÄOMA		
II	Lyhytaikainen		
	Saadut ennakot	0,00	31 058,06
	Ostovelat	451 904,43	475 388,87
	Muut velat	447 506,56	424 153,03
	Siirtovelat	2 255 932,00	2 058 966,62
		<u>3 155 342,99</u>	<u>2 989 566,58</u>
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>9 410 574,23</u>	<u>9 826 452,31</u>

1) Pelastustoiminnan ylijäämästä 5 936 965,78 on investointien rahoitusosuuksia 6 703 881,75 €.
Toiminnan alijäämä vuoden 2021 lopussa on 766 915,97 €.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostus- ja jaksotusperusteet sekä -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Alle 10.000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelman liitetiedot

2. Toimintatuotot toimialoittain

	2021	2020	2019	2018
Pelastustoimi	11 461 360,34	11 044 493,62	10 919 705,67	11 366 849,87
Ensihoito	7 580 748,71	6 970 404,41	6 934 003,34	6 617 067,43
Öljyntorjunta	503 429,84	265 524,55	522 088,79	347 086,39
Turvapuhelintoiminta	0,00	116 835,84	227 770,00	271 988,04
Ensivastetoiminta	80 880,00	67 850,00	116 380,00	129 642,22
Toimintatuotot yhteensä	19 626 418,89	18 465 108,42	18 719 947,80	18 732 633,95

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.			
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	30 - 35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 %
Rakennukset	15 vuotta	menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 vuotta	menojäännöspoisto	20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	8 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 27 %
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.			

4. Luottamushenkilömaksut puolueille ja puolueyhdistyksille

	2021	2020
Vaasan seudun vihreät		90,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö		230,00
Vasemmistoliitto	128,00	
Vasemmistoliitto Laihian yhd.		
Svenska folkpartiet samorganisation		431,25
Svenska folkpartiet i Österbotten	276,00	
Svenska folkpartiet N. Korsholm		
Kristillisdemokraatit Vaasa		
Keskusta Vaasan kunnallisjärj.		
Keskusta Laihian kunnallisjärj.		
Kokoomus Vaasa		112,50
Pro Vaasa	18,00	
Vaasan perussuomalaiset		112,50
Laihian perussuomalaiset		
Pohjanmaan kokoomus		
Yhteensä:	422,00	976,25

5. Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	12 291,37	8 247,73	4 863 975,39	77 061,66	4 961 576,15
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	1 739 899,10	541 659,88	2 281 558,98
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 336 986,46	-458 446,83	-1 795 433,29
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	318 148,53		318 148,53
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-64 123,16	-64 123,16
Tilikauden poisto	0,00	0,00	-2 458,28	-1 649,55	-647 544,71		-651 652,54
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	9 833,09	6 598,18	4 937 491,85	96 151,55	5 050 074,67
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	9 833,09	6 598,18	4 937 491,85	96 151,55	5 050 074,67

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	
	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 200,00	1 200,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 200,00	1 200,00
Arvonkorotukset		
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 200,00	1 200,00

6. Vaihtuvien vastaavien saamiset saman konsernin yhteisöiltä

	2021	2020
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	400,00	0,00
Saamiset kuntyhtymiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	737 693,18	1 266 553,46
Siirtosaamiset	483 925,48	23 766,00

7. Siirtosaamiset

	2021		2020
Lyhytaikaiset			
Muut siirtosaamiset	483 925,48		24 574,65
	483 925,48		24 574,65

8. Oma pääoma

	2021		2020
Peruspääoma 1.1	220 000,00		220 000,00
Muutokset tilikaudella			
Peruspääoma 31.12	220 000,00		220 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	7 253 197,93		8 061 581,13
Vähennys/lisäys tilikaudella	-636 312,20		-808 383,20
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	6 616 885,73		7 253 197,93
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	636 312,20		808 383,20
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-636 312,20		-808 383,20
Tilikauden yli-/alijäämä	-581 654,49		-636 312,20
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12	-581 654,49		-636 312,20
Oma pääoma yhteensä	6 255 231,24		6 836 885,73

9. Velat saman konsernin yhtiöille

	2021		2020
Ostovelat			
Tytäryhteisöille	7 205,85		7 116,80
Kuntayhtymille	0,00		111,60

10. Siirtovelat

	2021		2020
Lyhytaikaiset			
Lomapalkkajaksotukset	1 800 908,75		1 610 343,22
Henkilösivukulut	193 451,96		193 346,40
Siirtovelat / ostolaskut	0,00		0,00
Muut siirtovelat	261 571,29		255 277,00
	2 255 932,00		2 058 966,62

11. Henkilöstö

	2021		2020
Palkat ja palkkiot	10 950 725,29		10 534 823,84
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	1 933 802,00		1 854 009,86
Muut henkilösivukulut	420 304,44		366 240,52
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	13 304 831,73		12 755 074,22

Määrä 31.12.2021	Vakinaiset	Määräaikaiset	Sivutoimiset	Yhteensä
Toiminta-alue 1	Laihia, Mustasaari ja Vaasa (sis Vähäkyrön)			
1.1.2021	77	0	90	167
muutokset	-2	2	-27	-27
31.12.2021	75	2	63	140
Toiminta-alue 2	Pedersöre, Uusikaarlepyy, Vöyri, Kaskinen, Kristiinankaupunki, Korsnäs, Maalahti ja Närpiö			
1.1.2021	32	0	428	460
muutokset	-6	5	23	22
31.12.2021	26	5	451	482
Ensihoitopalvelut				
1.1.2021	90	1	0	91
muutokset	7	0	0	7
31.12.2021	97	1	0	98
Tukitoiminnot				
1.1.2021	5	1	0	6
muutokset	0	0	0	0
31.12.2021	5	1	0	6
Yhteensä 1.1.2021	204	2	518	724
muutokset	-1	7	-4	2
Yhteensä 31.12.2021	203	9	514	726
	Tukitoiminnot: varustehuoltaja: 2, huoltohenkilöstö: 3 ja Ict-asiantuntija: 1			
	Lisäksi tukipalveluissa, konsernihallinnosta: 4 hlöä, ja MicoBotniassa: 1 hlö			
				5
	Sekä VPK:läisiä:		395	395
	Yhteensä:		909	1126

Keskimääräinen henkilömäärä vuoden aikana	
- Pelastustoiminta, ml tukitoiminnot	113,7 hlöä
- Sivutoimiset (sopimuspalokuntalaiset), arvio	10,2 hlöä
- Vapaaehtoisten palokuntayhdistysten jäsenet (korvausta saavat), arvio	16,6 hlöä
- Ensihoitotoiminta	101,7 hlöä

"Sivutoimisilla" sopimuspalokuntalaisilla on työsopimus pelastuslaitoksen kanssa. VPK:t ovat liitettyinä toimintaan palokuntayhdistyksen kanssa tehdyn sopimuksen kautta. Vapaaehtoisia palokuntayhdistyksiä, joiden kanssa pelastuslaitoksella on sammutussopimus ovat Pedersöressä (Ähtävä ja Purmo), Vöyrillä, Kristiinankaupungissa (Lapväärtti), Mustasaarella sekä Vaasassa. Pelastuslaitoksella on myös sopimus ABB:n tehdaspalokunnan kanssa.

12. Varallaolotulkintojen käsittely

Valtakunnallisesti käsittelyssä on asia pelastuslaitosten varallaolosta ja tämän tulkinta työajaksi. Pohjanmaan pelastuslaitoksen osalta työtuomioistuimen käsittelyssä on neljä tapausta, mitkä ratkaistaneen vuoden 2022 aikana. Vaatimukset näiden tapausten kohdalta ovat n. 700.000 €.

13. Käytetyt kirjanpitokirjat 2021

Tilinpäätös	nidottu	
Päiväkirja	sähköinen arkistointi	
Pääkirja	mikrokortit	
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi	
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi	
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi	
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste	
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi	

V A A S A .
V A S A .

Tilinpäätös 2021

Vaasan Talotoimi -liikelaitos

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus

1	Toimitilajohtajan katsaus	2
2	Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto	3
	2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus	3
	2.2 Organisaatio	3
	2.3 Henkilöstö	4
3	Olellaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	4
	3.1 Liikelaitoksen rahoituksellinen asema	4
	3.2 Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat	4
4	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	5
5	Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta	5
6	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut	6
7	Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut	8
8	Tase ja tunnusluvut	10
9	Tilikauden tuloksen käsittely	11

Talousarvion toteutuminen

10	Talousarvion toteutuminen	12
	10.1 Tavoitteiden toteutuminen	12
	10.2 Käyttötalouden toteutuminen	13
	10.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	13
	10.4 Rahoitusosan toteutuminen	14
	10.5 Investointien toteutuminen	15

Tilinpäätöslaskelmat

	Tuloslaskelma	17
	Rahoituslaskelma	18
	Tase	19

Liitetiedot

	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	21
	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	21
	Tasetta koskevat liitetiedot	22
	Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	24
	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	25
	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	25

1. Toimitilajohtajan katsaus

Vuosi 2021 jatkui edellisvuoden kaltaisena, jossa korona-pandemia oli pääosassa lähes kaikilla osaluilla. Talotoimeen suurimmat taloudelliset vaikutukset tulivat kuitenkin runsaslumisesta talvesta sekä loppuvuodesta kohonneista energian hinnoista. Lähtöihin yritettiin paluuta loppuvuodesta, mutta koronatartuntojen määrä kasvoi rajusti ja palautti henkilöstön etätöihin. Erilaiset valmistelut Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän toiminnan aloituksen 1.1.2022 vuoksi työllistivät pitkän vuotta, ja työtä jatketaan osittain myös tämän vuoden puolella.

Vuoden 2021 aikana myytiin As. Oy Suvitorin osakkeet. Alaskirjauksia tehtiin yhteensä n. 1,3 milj. euron arvosta. Tähän sisältyy muutama aikaisempien vuosien peruskorjaushanke, joiden toteutus keskeytyi. Tulevien rakennusten purkamisten vuoksi alaskirjauksia tehtiin yhteensä n. 1,0 milj. euron arvosta.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet käyttötalouden ja tuloutustavoitteen osalta saavutettiin. Investointien osalta tavoite jäi saavuttamatta ja nettoinvestoinnit ylittivät muutetun talousarvion. Liikelyjämmä ilman poistoja -tavoite ylitti budjetin n. 0,1 milj. eurolla. Toimintatuotot muodostuivat budjetoitua paremmiksi n. 2,1 milj. eurolla ja toimintakuluissa ylitettiin budjetti n. 2,0 milj. eurolla. Luvuissa on vielä vuonna 2021 mukana rahastojen omistuksessa oleva Vaasanpuistikko 20, johon on tehty hammashuoltoa varten muutos- ja peruskorjaustöitä. Sekä toimintatuotoissa että -kuluissa vaikutus on n. 1,4 milj. euroa. Hanke valmistui lopullisesti vuoden loppupuolella. Poistot ja rahoituskulut huomioiva kokonaistulos vuonna 2021 ei pysynyt budjetin mukaisena, vaan alitti sen n. 990 000 eurolla ollen kokonaisuudessaan 2,2 milj. euroa alijäämäinen.

Vuoden 2021 talonrakennushankkeiden määräraha muutoksineen oli 12,3 milj. euroa, josta 7,0 milj. euroa oli varattu pienempien hankkeiden peruskorjaushjelmaan. Kuluneen vuoden aikana ei valmistunut yhtään erillishanketta. Teeriniemen päiväkodin toteutusmalliksi hyväksyttiin leasing – rahoitus, ja rahoitussopimukset pyritään saamaan kevään 2022 aikana valmiiksi. Keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelmaa ei ole vielä hyväksytty kaupunginhallituksessa, ja vaihtoehtojen selvitys jatkuu vuoden 2022 aikana. Rahoitus- ja omistajuusmalliin täytyy myös löytää ratkaisu. Variskan yhtenäiskoulun hanke eteni nopeammin kuin syksyllä 2020 oli arvioitu. Vuoden 2021 rahoitus ylitettiin 1,6 milj. eurolla, mikä oli pystytty osittain huomioimaan vuoden 2022 talousarviota laadittaessa ja loput huomioidaan investointien käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä. Hankkeelle saatiin myös OKM:n avustusta. Kaiken kaikkiaan käyttösuunnitelman mukainen investointirahoitus ylitettiin n. 1,1 milj. eurolla.

Talotoimessa vuoden 2021 talousarviossa painopisteet oli johdettu kaupungin strategisesta tavoitteesta järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on mm. konserniohjauksen kehittäminen sekä kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen ja korjausvelan hallinta. Mittareina käytetään tilamäärän muutosta sekä korjausvelan määrää. Lisäksi omaisuuden hoidossa pyritään huomioimaan erilaisten rahoitusratkaisujen löytymistä sekä elinkaarimallin soveltamista, sopivan kohteen löytyttyä.

Henkilöstössä tapahtuneet muutokset koskivat kolmen henkilön eläkkeelle siirtymistä sekä kahden henkilön rekrytointia. Vuonna 2020 päätetyt lomautukset peruttiin, koska peruste oli poistunut. Joitakin lomautuspäiviä ehti kertyä vuodelle 2021 ennen päätöstä. Vuoden 2022 aikana jatketaan henkilöstösuunnitelman mukaisia rekrytointeja. Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2021 yhteensä 18,3 (2020: 18,0; 2019: 17,8; 2018: 34,4).

Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

2. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto

2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus

Vaasan Talotoimi ja Vaasan Vesi –liikelaitoksilla on yhteinen Teknisten liikelaitosten johtokunta, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Uusi valtuustokausi alkoi 1.8.2021.

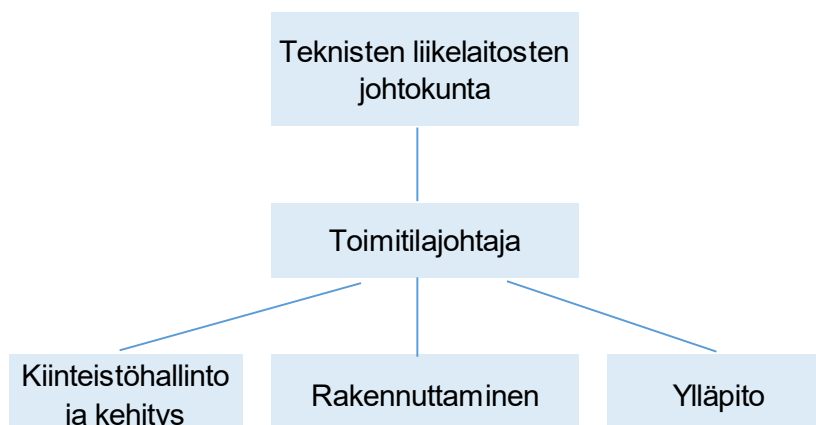
Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Seppo Korpi, pj.	SDP	Jorma Rantala	SDP
Peter Remahl, vpj.	KOK	Ari Rintamäki	KOK
Johanna Ahopelto	KOK		
Dick Jungerstam	RKP	Jan Bonn	RKP
Jorma Katajamäki	Vas	May-Gret Axell	KD
Johanna Kauppinen		Gunlög Ingves	RKP
Pasi Keskinen	Kesk.	Pentti Huovari	Kesk.
Marjatta Kiviranta		Tanja Ruutiainen	
Niina Mäkinen	PS	Juhani Järvinen	PS

Teknisten liikelaitosten johtokunta on kokoontunut vuoden aikana 10 kertaa ja käsitellyt yhteensä 74 pykälää. Kaupunginhallituksen edustajana Teknisten liikelaitosten johtokunnassa on toiminut Mauri Ollila (PS). Teknisen toimen toimialajohtaja Markku Järvelä, teknisen toimen lakimies Sebastian Rönnlund ja teknisen toimen controller Päivi Saukkoranta ovat osallistuneet kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Esittelijänä on toiminut toimitilajohtaja (Vaasan Vedeltä toimitusjohtaja) ja pöytäkirjanpitäjänä Taina Tyni.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksessa tilivelvollisia ovat johtokunnan jäsenet sekä toimitilajohtaja.

2.2.Organisaatio

Kuluneen vuoden aikana organisaatorakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

2.3. Henkilöstö

Henkilökunnan määrä	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
1.1.2021	19	1	20
Nettomuutokset	-1		-1
31.12.2021	18	1	19

Henkilökunnan jakaantuminen toiminnoittain on esitetty liitetiedoissa.

Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2021 yhteensä 18,3 (vuonna 2020: 18,0). Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2021 oli 1,3 milj. euroa (vuonna 2020: 1,3 milj. euroa). Kolme henkilöä irtisanoutui eläkkeelle siirtymisen vuoksi vuoden 2021 aikana. Kaksi avointa vakanssia täytettiin, kiinteistömanageri ja rakennussuunnittelija.

Poissaoloja (sairaus- sekä työ- ja vapaa-ajan tapaturmat) oli keskimäärin 3,1 päivää/henkilö (vuonna 2020: 10,8 päivää/hlö). Poissaoloja työtapaturmien vuoksi ei ollut lainkaan (vuonna 2020: 0 päivää/hlö).

3. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

3.1. Liikelaitoksen rahoituksellinen asema

Vaasan Talotoimen rahoituksellinen asema heikkeni vuoden 2020 tasoon nähden. Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 5,0 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnan rahavirta oli 8,4 milj. euroa ja investointien rahavirta -13,3 milj. €. Investointien rahavirrassa on mukana rakennusten luovutustulot 0,1 milj. euroa sekä saatuja avustuksia n. 370 000 euroa. Rahoituksen rahavirrassa merkittävin muutos oli korottoman velan muutos kaupungille, joka kasvoi n. 5,4 milj. euroa. Yhdystilin saldo oli 31.12.2021 -12,4 milj. euroa (31.12.2020 -7,0 milj. euroa).

Peruspääomassa ei vuonna 2021 tapahtunut muutoksia, koska kaupungin rahoittamia uudisrakennusinvestointeja ei valmistunut, eikä näin ollen kaupungilta kirjaantunut sijoitusta peruspääomaan. Talotoimi maksoi kaupungille peruspääoman sijoituksesta korvausta talousarviossa määritellyn mukaisesti 19,6 milj. euroa. Kaupungin Talotoimelle asettama tuottovaatimus on edelleen vuoden 2015 talousarvion tasolla.

3.2. Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat

Vaasan Talotoimella oli vuoden 2021 lopussa hallinnassaan toimitiloja yhteensä 367 813 hu^m (2020: 370 740 hu^m). Omien tilojen määrää vähensivät As Oy Suvitorin osakkeet, Mansikkasaaren rakennukset ja Myllykatu 21. Ulkoa vuokrattuja tiloja kasvatti pieneläinklinikalle vuokratut tilat. Tilojen käytössä muutoksia aiheutti mm. ulosvuokratuista tiloista vuokralaisten sopimusten päätyminen. Edellisessä tilinpäätöshetkessä Raastuvankatu 33 ja Hallintotalo olivat samanaikaisesti vuokrauksessa, joista ensin mainittu on jäänyt pois. Muissa tiloissa muutoksia aiheuttavat osuudet yhteistiloista, pyörityserot sekä ulkoisissa sopimuksissa olevat eri pinta-ala määreet (hm²).

Kaupungin hallinnassa olevista tiloista kaupungin oman palvelutuotannon käytössä oli noin 87,6 %, ulosvuokrattuja tiloja noin 5,1 % ja noin 7,3 % muita tiloja. Muut tilat sisältävät vapaat vuokrattavissa olevat tilat, ei vuokrattavissa olevat tilat sekä peruskorjauksessa olevat tilat.

	TP2020 (hum ²)	TP2021 (hum ²)	Muutos
Hallinnassa oleva tilakanta			
Omat tilat	350 456	347 437	-3 019
Ulkoa vuokratut tilat	20 284	20 376	92
Hallinnassa olevat tilat yhteensä	370 740	367 813	-2 927
Hallinnassa olevien tilojen käyttö			
Kaupungin omassa käytössä olevat tilat	324 306	322 008	-2 298
Ulosvuokratut tilat	20 395	18 888	-1 507
Muut tilat	26 039	26 917	878
Tilat yhteensä	370 740	367 813	-2 927

4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talotoimen perustehtävänä ja erityisenä jatkuvana strategisena tavoitteena on kaupungin omistaman rakennus- ja tilakannan hallinta ja laadukas kiinteistönpito. Kiinteistönpitoon sisältyy mm. kiinteistön ylläpidon tuottaminen, toimitilojen vuokraaminen ja isännöinti sekä erillisinvestointien rakennuttaminen. Kaupungin palvelutuotannon tarvitsemat toimitilat tuotetaan omasta tilakannasta tai ulkoa vuokratuista tiloista.

Alkuvuonna 2022 ajankohtainen asia on sopimusneuvottelujen loppuun saattaminen Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän kanssa. Loppuvuodesta käynnistetään neuvottelut vuokrasopimusten siirrosta Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymältä Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Vuoden 2022 talousarvioon hyväksyttiin määrärahat *tiedonhallintajärjestelmän* ja *ylläpidon ohjausjärjestelmän* hankintaan. Nämä järjestelmät ovat Talotoimen toiminnassa tärkeässä roolissa, ja niiden hankintaan ja käyttöönottoon myös panostetaan. Samaan aikaan kaupungilla aloitetaan uuden työajanseuranta –ohjelman pilotointi ja myöhemmin koko kaupunkia koskeva käyttöönotto. Talotoimessa jatketaan myös sisäisen vuokrausjärjestelmän ohjeen päivitystyötä. Muutokset otetaan ensimmäisessä mahdollisessa talousarvion valmistelussa huomioon. Myös *Toimitilahankinnan yleisten menettelytapaohjeiden* päivitystyö jatkuu. Uuden version päivitystyössä on tärkeää huomioida myös käyttäjien ja sidosryhmien osallistaminen, sekä uudentyypiset rahoitusratkaisut uudishankkeissa. Ohjeiden päivityksessä huomioidaan Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikutukset toimintaan. Kuluvan vuoden aikana valmistellaan tulevaa, mahdollisesti pakollista, ”Sote-kiinteistöjen” yhtiöittämistä.

Talonrakennusinvestoinneissa ajankohtaisina asioina ovat ison ja merkittävän hankkeen, keskustan yhtenäiskoulun, hankesuunnitelman hyväksyttäminen. Lisäksi hankkeelle täytyy löytää rahoitus- ja omistajuusmalli. Teeriniemen päiväkodin leasing –rahoitussopimukset odotetaan allekirjoitettavan kevään aikana. Vuoden 2022 aikana erillisinvestoinneista valmistuu Variskan yhtenäiskoulu, Palosaaren päiväkotikiinteistö sekä Sundomin koulun laajennus. Perinteisten rakennuttamistehtävien lisäksi Talotoimen asiantuntijat osallistuvat erilaisiin työryhmiin liittyen mm. hankkeisiin, joita kaupunki rahoittaa ja on osaomistajana.

5. Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen toiminnan painopisteistä ja strategisista tavoitteista. Talotoimen riskienhallinnan prosessi pohjautuu Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikkaan. Riskienarviointi on osa organisaation sisäistä valvontaa. Riskeihin vastataan tapauskohtaisesti joko välttämällä, pienentämällä, jakamalla tai kantamalla. Olennaista on riskien tunnistaminen ja että niiden hallinta on osa Talotoimen jokapäiväistä toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa Vaasan kaupungissa kaupunginhallitus. Tämän lisäksi Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen johtokunnalla on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Vaasan Talotoimessa toimitilajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta koko organisaation osalta. Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi vaan se on Talotoimessa yhdistetty osaksi normaalia jokapäiväistä toimintaa ja se vaikuttaa organisaation jokaisella tasolla.

Riskien arvioinnissa tärkeää on tunnistaa erilaiset riskit, analysoida niitä sekä arvioida niiden merkitystä. Lisäksi mietitään toimenpiteet ja keinot niiden hallintaan tai niihin varautumiseen. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen riskien arvioinnissa ja riskienhallintasuunnitelmassa 2021 tiivistettiin olennaisimmat riskit ja toimenpiteet niiden hallintaan. Raportissa on myös arvioitu riskien suuruus eli niiden todennäköisyys kerrottuna vaikutuksella. Vuoden 2021 arvioinnissa riskit säilyivät pääosin edellisen vuoden kaltaisina. Huomattavimmiksi ja olennaisimmiksi riskeiksi määriteltiin kaupunkikonsernin toimitilahallinta, henkilöstöriskit työssäjaksamisen ja rekrytoinnin kannalta, sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistöissä tapahtuvaan toimintaan, peruskorjauksen määrärahojen riittävyys ja oikea kohdistaminen, sisäisten vuokrien taso, palvelutuotannosta vapautuneet toimitilat sekä maakunta ja sote –uudistus.

Riskien arvioinnin ja riskienhallinnan suunnitelman pohjalta vuodelle 2021 määritettiin kaupungin yleisten ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan suunnitelma, jossa valvontakohteiksi valikoitui kolme kohtaa. Merkittävimmäksi riskiksi on arvioitu sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistöissä tapahtuvaan toimintaan. Toisena kohtana oli palvelutuotannosta vapautuvat toimitilat ja kolmantena kohtana oli yhteistyön kehittäminen ja viestintä TeeSe Botnia Oy:n kanssa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman toteumat 2021 raportoidaan erikseen tilinpäätöksen liitetietona.

6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Talotoimen tuotot olivat yhteensä 50 milj. euroa, josta liikevaihdon osuus oli 49,7 milj. euroa. Liikevaihdosta n. 91 % muodostui sisäisistä vuokratuotoista. Talotoimen omien yksiköiden sisäiset vuokrat (90 800 €) sisältyvät tässä vuokratuloihin ja –menoihin. Sisäisten vuokrien taso on vuoden 2016 tasolla, korotuksia ei ole tehty.

1 000 €	2021	2020	Muutos €	Muutos -%
Toimintatuotot	50 016	48 778	1 238	2,54 %
Materiaalit ja palvelut	16 147	14 689	1 457	9,92 %
Henkilöstökulut	1 285	1 263	22	1,72 %
Poistot ja arvonalennukset	10 531	10 052	479	4,77 %
Vuokrakulut	4 506	4 358	148	3,39 %
Liiketoiminnan muut kulut	86	66	20	29,86 %
Rahoitustuotot ja -kulut	19 653	19 659	-5	-0,03 %

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	49 592	48 203
Valmistus omaan käyttöön	333	362
Liiketoiminnan muut tuotot	0	121
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 962	-5 377
Palvelujen ostot	-10 185	-9 312
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-894	-880
Eläkekulut	-358	-353
Muut henkilösivukulut	-33	-30
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 258	-9 234
Arvonalentumiset	-1 273	-818
Vuokrat	-4 415	-4 267
Liiketoiminnan muut kulut	-86	-66
Liikelylijäämä (-alijäämä)	17 461	18 348
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	0	1
Muille maksetut korkokulut	-9	-15
Korvaus peruspääomasta	-19 645	-19 645
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 192	-1 310

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,29	10,68
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	10,38	10,76
Voitto, %	-4,42	-2,72

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

7. Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan rahavirta vuonna 2021 oli n. 8,4 milj. euroa. Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin Vaasan Talotoimi pystyy tilikauden aikana toimintansa kautta tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, peruspääoman korvauksen maksamiseen, peruskorjausinvestointien toteuttamiseen ja mahdollisiin ulkopuolisten lainojen takaisinmaksuun.

Investointimenot olivat 13,8 milj. euroa, joita pienensi rahoitusosuudet 0,4 milj. euroa. Luovutustulot pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynneistä 0,1 milj. euroa. Kokonaisuudessaan investointien rahavirta oli 13,3 milj. euroa alijäämäinen. Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka Vaasan Talotoimi käyttää palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 5,0 milj. euroa alijäämäinen. Alijäämä osoittaa, että investointimenot kokonaisuudessaan ylittivät toiminnan rahavirran vuonna 2021.

Rahoituksen rahavirta oli 5,0 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, lainojen ja velkojen sekä oman pääoman muutokset tilikauden aikana. Peruspääomassa ei tapahtunut muutoksia. Merkittävin muutos oli korottoman lainan määrän kasvu Vaasan kaupungilta n. 5,4 milj. euroa.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	17 461	18 348
Poistot ja arvonalentumiset	10 531	10 052
Korvaus peruspääomasta	-19 645	-19 645
Rahoitustuotot ja -kulut	-9	-14
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	20	-121
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 831	-11 471
Rahoitusosuudet investointimenoihin	370	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	130	145
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 972	-2 706
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-29	0
Antolainasaamisten vähennys	0	11
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-12	-10
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-131	-23
Korottomien velkojen muutos kunnalta	5 383	1 516
Korottomien velkojen muutos muilta	-239	1 212
Rahoituksen rahavirta	4 972	2 706
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-12 424	-7 042
Saldo 1.1	-7 042	-5 526

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-1 439 200	9 759 093
Investointien tulorahoitus, %	60,30	76,21
Lainanhoitokate	444,01	346,95

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

8. Tase ja tunnusluvut

Rakennusten tasearvo pieneni aktivointien ja poistojen jälkeen n. 5,4 milj. euroa. Vuonna 2021 ei valmistunut yhtään isoa erillisrahoitteista investointihanketta. Peruskorjausohjelman investointeja valmistui n. 5,0 milj. euron edestä. Myynnit eivät merkittävästi pienentäneet tasearvoa.

Talotoimen oma pääoma pieneni tilikauden alijäämän verran eli n. 2,2 milj. eurolla. Omaan pääomaan sisältyvään peruspääomaan ei tullut muutoksia. Vieras pääoma kasvoi yhteensä 5,1 milj. eurolla, johon vaikutti yhdystilivelan kasvu 5,4 milj. eurolla sekä muiden erien pieneneminen yhteensä n. 0,3 milj. eurolla.

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	165 574	165 574
Muut pitkävaikutteiset menot	195	248	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	4 774	6 084
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank	0	0	Tilikauden yli- / alijäämä	-2 192	-1 310
	195	248		168 156	170 348
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Maa- ja vesialueet	117	104	Pitkäaikainen		
Rakennukset	170 064	175 447	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 459	1 471
Koneet ja kalusto	3	6		1 459	1 471
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank	10 688	2 338	Lyhytaikainen		
	180 872	177 895	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12	10
Sijoitukset			Saadut ennakot	9	1
Osakkeet ja osuudet	1 809	1 954	Ostovelat	2 937	3 092
Muut saamiset	1 707	1 678	Korottomat velat kunnalta	12 424	7 042
	3 516	3 632	Muut velat	41	38
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Siirtovelat	191	288
Saamiset				15 616	10 472
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	185 230	182 290
Myyntisaamiset	114	68			
Siirtosaamiset	527	448			
Muut saamiset	6	0			
	647	516			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	185 230	182 290			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	90,79	93,45			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	34,41	24,71			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	2 582	4 774			
Lainakanta 31.12., 1 000 €	1 471	1 481			

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

9. Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunta esittää, että tilikauden tulos -2 191 957 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

10. Talousarvion toteutuminen

Vaasan Talotoimen johtokunta on 15.12.2020 vahvistanut vuoden 2021 talousarvion, joka on kaupunginvaltuuston 14.12.2020 hyväksymän talousarvion mukainen.

10.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite 2021	TA 2021	Muutokset 2021	Yhteensä	Toteuma 2021	Ero
Korvaus peruspääomasta	19 644 500	-	19 644 500	19 644 500	0
Liikelijäämä ilman poistoja	27 875 500	-	27 875 500	27 992 399	116 899
Investoinnit	11 915 000	395 000	12 310 000	13 455 856	1 145 856

Päätökset talousarviomuutoksista vuoden 2021 aikana

Investointimenoja tarkistettiin investointien käyttösuunnitelmien käsittelyssä (KV 29.3.2021) ja vuodelta 2020 siirrettiin määrärahoja vuodelle 2021 yhteensä 185 000 €:lla. Tämän lisäksi saatiin lisämäärärahana Terranovan näyttelytilan rakennushankkeelle 210 000 euroa vuodelle 2021 ja 335 000 euroa vuodelle 2022 (KV 14.6.2021).

Toiminnalliset tavoitteet

Lyhyen aikavälin tavoitteet ja mittarit määritellään Talotoimessa vuosittain ja ne johdetaan kaupungin strategisista tavoitteista. Vuoden 2021 painopistealueet olivat:

Strateginen teema			
Vahva talous			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointikriteeri/mittari	Toteutuma 2021
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Konserniohjauksen kehittäminen	Tilamäärän muutos	Tilakannan nettomuutos: -2.927 hum ² Vähennykset: - As.Oy Suvitori - Mansikkasaaren rakennukset - Myllykatu 21
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, korjausvelan hallitseminen	Korjausvelka € 20–50 milj. €	2021: ei vielä tiedossa (2020: 46,8 M€)

Talotoimessa vuoden 2021 talousarviossa tavoitteena oli järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on mm. konserniohjauksen kehittäminen sekä kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen ja korjausvelan hallinta. Mittareina käytetään tilamäärän muutosta sekä korjausvelan määrää. Lisäksi omaisuuden hoidossa pyritään huomioimaan erilaisten rahoitusratkaisujen mahdollisuuksia.

10.2. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sisältävät Talotoimen sisäiset tulot ja menot talousarvion ja toteuman vertailtavuuden varmistamiseksi.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	47 877 800,00	0,00	47 877 800,00	50 015 868,73	2 138 068,73
Toimintakulut	-20 002 300,00	0,00	-20 002 300,00	-22 023 469,48	-2 021 169,48
Toimintakate	27 875 500,00	0,00	27 875 500,00	27 992 399,25	116 899,25

10.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama -%
Liikevaihto	47 597 800,00	0,00	47 597 800,00	49 682 715,01	2 084 915,01	4,4 %
Valmistus omaan käyttöön	280 000,00	0,00	280 000,00	333 139,08	53 139,08	19,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00	0,00	14,64	14,64	
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 693 000,00	0,00	-5 693 000,00	-5 962 206,40	-269 206,40	4,7 %
Palvelujen ostot	-8 411 700,00	0,00	-8 411 700,00	-10 184 508,45	-1 772 808,45	21,1 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 009 400,00	0,00	-1 009 400,00	-893 524,00	115 876,00	-11,5 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-370 700,00	0,00	-370 700,00	-358 212,27	12 487,73	-3,4 %
Muut henkilösivukulut	-36 500,00	0,00	-36 500,00	-33 352,83	3 147,17	-8,6 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 425 000,00	0,00	-9 425 000,00	-9 258 240,64	166 759,36	-1,8 %
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	-1 272 928,46	-1 272 928,46	
Vuokratulot	-4 451 000,00	0,00	-4 451 000,00	-4 505 856,94	-54 856,94	1,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-85 808,59	-55 808,59	186,0 %
Liikelylijäämä	18 450 500,00	0,00	18 450 500,00	17 461 230,15	-989 269,85	-5,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot				0,00	0,00	
Muille maksetut korkokulut	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-8 683,84	4 316,16	-33,2 %
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00	0,00	-19 644 500,00	-19 644 500,00	0,00	0,0 %
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-3,31	-3,31	
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	-1 207 000,00	0,00	-1 207 000,00	-2 191 957,00	-984 957,00	81,6 %

Liikevaihto ylitti budjetin yhteensä n. 2,1 milj. eurolla, josta 1,0 milj. euroa selittyi lahjoitusrahastoilta laskutetuilla hammashuollon tilojen muutostöillä, joita ei oltu budjetoitu. Tilaustöistä ja yleislaskutuksesta muutoin muodostui n. 400 000 euroa budjetoitua enemmän tuottoja. Ulkoiset vuokratuotot ylittivät budjetin n. 57 000 eurolla ja sisäisten vuokrien tuotot olivat n. 557 000 euroa budjetoitua enemmän. Osakkeiden myynneistä aiheutui myyntitappiota n. 20 000 euroa, joka näkyy liiketoiminnan muissa kuluissa. Myynti käsitti As Oy Suvitorin osakkeita. Valmistus omaan käyttöön eli investointihankkeille kirjattavat omat työt ylittivät budjetin n. 53 000 eurolla.

Toimintakulut ylittivät budjetin yhteensä n. 2,0 milj. eurolla. Materiaalien ja palveluiden toteuma oli yhteensä 16,1 milj. euroa eli 2,0 milj. euroa budjetoitua enemmän. Ylityksestä 1,4 milj. euroa tulee edellä mainituista tilaustöiden muutoksista budjettiin nähden. Muilta osin palvelujen ostot ylittivät yhteensä n. 368 000 eurolla, josta suurin osa kertyy teiden ja alueiden kunnossapitopalveluista. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa energian kohonneet hinnat nostivat toteumalukuja n. 360 000 eurolla. Muissa yksittäisissä erissä syntyi sekä ylityksiä että alituksia budjettiin nähden.

Henkilöstökuluissa budjetti alittui n. 132 000 eurolla, koska rekrytointeja ei onnistuttu toteuttamaan henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Vuokratulot ylittivät n. 55 000 eurolla ja muut toimintakulut 56 000 eurolla.

Arvon alentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot ylittivät budjetin 1,1 milj. eurolla. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat budjetin n. 167 000 eurolla. Arvon alentumisiin kirjattiin purettavia rakennuksia yhteensä n. 1,05 milj. euron edestä. Lisäksi n. 131 000 euron arvosta alaskirjattiin peruskorjaushankkeita, joita ei enää toteuteta alkuperäisen suunnitelman mukaan. Muita yksittäisiä alaskirjauksia tehtiin n. 94 000 euron arvosta.

10.4 Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	18 450 500,00	0,00	18 450 500,00	17 461 230,15	989 269,85
Poistot ja arvonalentumiset	9 425 000,00	0,00	9 425 000,00	10 531 169,10	-1 106 169,10
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00	0,00	-19 644 500,00	-19 644 500,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-8 687,15	-4 312,85
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	0,00	0,00	0,00	19 770,11	-19 770,11
Rahoitusjäämä	8 218 000,00	0,00	8 218 000,00	8 358 982,21	-140 982,21
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-11 915 000,00	-395 000,00	-12 310 000,00	-13 830 661,61	1 520 661,61
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	369 805,93	-369 805,93
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	0,00	0,00	0,00	130 000,00	-130 000,00
Kaupungin rahoitettavat (netto)	2 600 000,00	0,00	2 600 000,00	0,00	2 600 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 097 000,00	-395 000,00	-1 492 000,00	-4 971 873,47	-3 761 837,89
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00	0,00	0,00	-29 000,00	29 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,00	0,00	0,00	-11 849,04	11 849,04
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisten muutos muilta	0,00	0,00	0,00	-130 923,27	130 923,27
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	5 382 595,03	-5 382 595,03
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	-238 949,25	238 949,25
Rahoituksen rahavirta	0,00	0,00	0,00	4 971 873,47	-4 971 873,47
Rahavarojen muutos	-1 097 000,00	-395 000,00	-1 492 000,00	0,00	-8 733 711,36
Yhdystilin saldo					
Saldo 31.12.	-12 424 387,60				
Saldo 1.1.	-7 041 792,57				
	-5 382 595,03				

Toiminnan rahavirta vuonna 2021 oli 0,1 milj. euroa talousarviota suurempi. Poikkeamaan vaikuttaa budjetoitua parempi toimintakate.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 3,8 milj. euroa budjetoitua pienempi. Investointimenot ylittivät budjetoidun määrän sekä lisäksi uudisrakentamisen osuus (kaupungin rahoitettavat) huomioidaan vasta hankkeen valmistuttua, jolloin sijoitus peruspääomaan kirjataan. Investointien rahavirtojen poikkeamat suhteessa budjetoituun on selvitetty kappaleessa 10.5. Investointien toteutuminen.

10.5 Investointien toteutuminen

Vaasan kaupungissa liikelaitoksilla sitovana investointimäärärahana on valtuuston myöntämä vuotuinen kokonaismääräraha; kuitenkin niin, että talonrakennusinvestoinneissa rahoituksen sitovuus on hanketasolla.

INVESTOINTIOSA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Tulot					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	130 000,00	130 000,00
Tulot yhteensä	0,00	0,00	0,00	130 000,00	130 000,00
Menot					
8036 Hallintotalon peruskorjaus	0,00	85 000,00	85 000,00	4 859,08	-80 140,92
8041 Keskustan yhtenäiskoulu	300 000,00	0,00	300 000,00	118 858,99	-181 141,01
8045 Variskan yhtenäiskoulu	4 000 000,00	100 000,00	4 100 000,00	5 714 888,21	1 614 888,21
8085 Sundomin koulun laajennus	300 000,00	0,00	300 000,00	52 141,13	-247 858,87
8087 Palosaaren päiväkot	100 000,00	0,00	100 000,00	54 001,38	-45 998,62
8088 Teeriniemen päiväkot	100 000,00	0,00	100 000,00	31 610,50	-68 389,50
8089 Terranovan näyttelytila	0,00	210 000,00	210 000,00	172 632,36	-37 367,64
8181 Sivupaloasema	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	-100 000,00
8198 Rakennusten peruskorjaus	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00	7 306 864,03	306 864,03
Talonrakennusinvestointimenot yhteensä	11 900 000,00	395 000,00	12 295 000,00	13 455 855,68	1 160 855,68
8680 Koneet ja laitteet	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	-15 000,00
8199 Käyttöomaisuuden myynnin kulut	0,00	0,00	0,00	5 000,00	5 000,00
Investointimenot yhteensä	11 915 000,00	395 000,00	12 310 000,00	13 460 855,68	1 150 855,68

Tulot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot käsittävät rakennusten ja osakkeiden myynneistä saatuja tuloja. Myynneihin sisältyi As Oy Suvitorin osakkeet.

Investointimenot

Talotoimen talonrakennushankkeisiin oli vuonna 2021 varattu rahoitusta yhteensä 11,9 milj. euroa ja irtaimen omaisuuden hankintaan oli varattu yhteensä 15 000 euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.3.2021 investointien käyttösuunnitelmien yhteydessä 185 000 euron siirron vuoden 2020 investointimäärärahasta vuodelle 2021. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.6.2021 Terranovan näyttelytilan rakennusurakkaa varten vuodelle 2021 210 000 euroa. Näin ollen kokonaismääräraha vuodelle 2021 oli 12,3 milj. euroa. Talonrakennusinvestointimenojen toteuma oli yhteensä 13,5 milj. euroa.

Poikkeamat vuositason talousarvioon:

Variskan yhtenäiskoulun hankkeelle varattu määräraha ylittyi n. 1,6 milj. eurolla, joka on huomioitu talousarvion ja investointien käyttösuunnitelmien 2022 laadinnassa. Keskustan yhtenäiskoulun rahoitus- ja omistajuusmallia ei ole vielä päätetty, mutta suunnitteluun on varattu rahoitusta vuosille 2019-2022. Vuoden 2021 rahoituksesta jäi käyttämättä n. 181 000 euroa, joka on huomioitu talousarvion ja investointien käyttösuunnitelmien 2022 laadinnassa. Terranovan näyttelytilan korjauksesta määrärahoja jäi n. 37 000 euroa, jotka esitetään siirrettäväksi vuodelle 2022. Sundomin koulun laajennuksen sekä Palosaaren ja Teeriniemen päiväkotien suunnitteluun varatuista määrärahoista jäi käyttämättä yhteensä n. 362 000 euroa, jotka myös esitetään siirrettävän vuodelle 2022. Hallintotalon viimeistelytyöhön varatusta määrärahasta käyttämättä jäi n. 80 000 euroa. Sivupaloasema hanketta ei aloitettu, joten suunnitteluraha 100 000 euroa jäi käyttämättä. Poiston alaista irtainta omaisuutta ei hankittu vuonna 2021. Peruskorjausohjelman toteuma oli n. 7,3 milj. euroa. Talousarvio ylittyi n. 0,3 milj. eurolla. Suurimmat peruskorjauskohteet vuonna 2021 olivat Varuskunta-alueen Soittokunta –rakennus, Vikinga skola sekä Uimahalli.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

VAASAN TALOTOIMI TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Liikevaihto		49 591 891,57		48 203 234,19
Valmistus omaan käyttöön		333 139,08		362 143,53
Liiketoiminnan muut tuotot		14,64		121 311,74
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 962 206,40		-5 377 093,91	
Palvelujen ostot	<u>-10 184 508,45</u>	-16 146 714,85	<u>-9 312 372,99</u>	-14 689 466,90
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-893 524,00		-879 804,82	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-358 212,27		-353 092,90	
Muut henkilösivukulut	<u>-33 352,83</u>	-1 285 089,10	<u>-30 469,19</u>	-1 263 366,91
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 258 240,64		-9 234 146,16	
Arvonalentumiset	<u>-1 272 928,46</u>	-10 531 169,10	<u>-817 857,66</u>	-10 052 003,82
Vuokratulot		-4 415 033,50		-4 267 403,16
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-85 808,59</u>		<u>-66 076,76</u>
Liikeliikettyä (-alijäämä)		17 461 230,15		18 348 371,91
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot			1 072,51	
Muille maksetut korkokulut	-8 683,84		-15 122,70	
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00		-19 644 500,00	
Muut rahoituskulut	<u>-3,31</u>	-19 653 187,15	<u>-10,98</u>	-19 658 561,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		<u>-2 191 957,00</u>		<u>-1 310 189,26</u>

VAASAN TALOTOIMI RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikäämä (-alijäämä)	17 461 230,15		18 348 371,91	
Poistot ja arvonalentumiset	10 531 169,10		10 052 003,82	
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00		-19 644 500,00	
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 687,15		-14 061,17	
Muut tulo-rahoituksen korjaukset	19 770,11		-121 251,88	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	8 358 982,21	0,00	8 620 562,68
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-13 830 661,61		-11 471 421,56	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	369 805,93		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	130 000,00	-13 330 855,68	145 057,36	-11 326 364,20
Toiminnan ja investointien rahavirta				
		-4 971 873,47		-2 705 801,52
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-29 000,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys muilta	0,00	-29 000,00	11 155,40	11 155,40
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-11 849,04	-11 849,04	-10 117,32	-10 117,32
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-130 923,27		-23 223,04	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	5 382 595,03		1 515 632,43	
Korottomien velkojen muutos muilta	-238 949,25	5 012 722,51	1 212 354,05	2 704 763,44
Rahoituksen rahavirta		4 971 873,47		2 705 801,52
Rahavarojen muutos				
		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	-12 424 387,60		-7 041 792,57	
Saldo 1.1	-7 041 792,57	-5 382 595,03	-5 526 160,14	-1 515 632,43

VAASAN TALOTOIMI TASE

VASTAAVAA

2021**2020**

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot	194 796,20	247 500,55
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>194 796,20</u>	<u>247 500,55</u>

II Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	116 652,75	103 695,00
Rakennukset	170 064 390,58	175 446 785,76
Koneet ja kalusto	2 778,17	6 111,97
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 688 489,42	2 338 327,26
	<u>180 872 310,92</u>	<u>177 894 919,99</u>

III Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	1 809 272,53	1 954 042,64
Muut saamiset	1 706 798,59	1 677 798,59
	<u>3 516 071,12</u>	<u>3 631 841,23</u>

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

II Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	114 396,55	67 819,60
Muut saamiset	526 514,87	448 068,82
Siirtosaamiset	6 000,00	99,73
	<u>646 911,42</u>	<u>515 988,15</u>

VASTAAVAA YHTEENSÄ

185 230 089,66182 290 249,92

VASTATTAVAA

2021**2020**

A OMA PÄÄOMA

I Peruspääoma

165 573 614,51

165 573 614,51

II Edellisten tilikausien yli- / alijäämä

4 773 910,71

6 084 099,97

IV Tilikauden yli- / alijäämä

-2 191 957,00

-1 310 189,26

168 155 568,22170 347 525,22

D VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

1 458 952,56

1 470 801,60

1 458 952,561 470 801,60

II Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

11 849,04

10 117,32

Saadut ennakot

9 098,37

1 278,80

Ostovelat

2 937 394,25

3 092 466,70

Korottomat velat kunnalta

12 424 387,60

7 041 792,57

Muut velat

41 473,69

37 822,35

Siirtovelat

191 365,93

288 445,36

15 615 568,8810 471 923,10

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

185 230 089,66182 290 249,92

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 17.3.2014 § 31 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Alle 10.000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempan arvoon.

Saamisten arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempan todennäköiseen arvoon.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden laskelmat on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden ryhmittelyä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TOIMINTATUOTOT

Toimintatuotot	2021	2020
Vuokratuotot, kaupungin yksiköt	45 057 150,36	44 140 904,90
Vuokratuotot, ulkoiset asiakkaat	2 403 402,78	2 427 042,15
Tilaustyöt	2 122 037,14	1 551 881,77
Sisäiset siirrot	333 139,08	362 143,53
Muut tuotot	9 315,93	204 717,11
Avustus kaupungilta	0,00	0,00
Yhteensä	49 925 045,29	48 686 689,46

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoa arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	tasapoisto	
Liikearvo	2-5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	20-50 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	5-20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	10-25%
Poistonalainen irtain omaisuus	5-20 vuotta	tasapoisto	

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

TEKNISTEN LIKELAITOSTEN JOHTOKUNTA

2021

2020

*Tiedot vuosilta 2020-2021 puuttuvat

SDP Vaasan kunnallisjärjestö

Svenska Folkpartiet

Kokoomus Vaasa

Vaasan Perussuomalaiset

Vaasan seudun vihreät

Vasemmistoliitto

Yhteensä

0,00

0,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				
	Muut pitkä- vaikuttei- set menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	247 500,55	0,00	247 500,55	103 695,00	175 446 785,76	6 111,97	2 338 327,26	177 894 919,99
Lisäykset tilikauden aikana	56 864,56	0,00	56 864,56	12 957,75	4 904 397,46	0,00	10 169 489,23	15 086 844,44
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-369 805,93	-369 805,93
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 318 047,39	-1 318 047,39
Tilikauden poisto	-41 602,83	0,00	-41 602,83	0,00	-9 213 304,01	-3 333,80	0,00	-9 216 637,81
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-67 966,08	0,00	-67 966,08	0,00	-1 073 488,63	0,00	-131 473,75	-1 204 962,38
Poistamaton hankintameno 31.12.	194 796,20	0,00	194 796,20	116 652,75	170 064 390,58	2 778,17	10 688 489,42	180 872 310,92
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	194 796,20	0,00	194 796,20	116 652,75	170 064 390,58	2 778,17	10 688 489,42	180 872 310,92

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet Omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 500 546,10	58 559,67	394 936,87	1 954 042,64	1 560 916,37	116 882,22	1 677 798,59
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	29 000,00	0,00	29 000,00
Vähennykset	0,00	0,00	-144 770,11	-144 770,11	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 500 546,10	58 559,67	250 166,76	1 809 272,53	1 589 916,37	116 882,22	1 706 798,59
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 500 546,10	58 559,67	250 166,76	1 809 272,53	1 589 916,37	116 882,22	1 706 798,59

6. VAIHTUVAT VASTAAVAT

Lyhytaikaiset saamiset	2021	2020
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	2 703,78	3 496,51
Siirtosaamiset	0,00	99,73
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00	255,50

7. OMA PÄÄOMA

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	165 573 614,51	165 573 614,51
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	165 573 614,51	165 573 614,51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	6 084 099,97	7 139 020,75
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	-1 310 189,26	-1 054 920,78
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	4 773 910,71	6 084 099,97
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	-1 310 189,26	-1 054 920,78
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	1 310 189,26	1 054 920,78
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 191 957,00	-1 310 189,26
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	-2 191 957,00	-1 310 189,26
Oma pääoma yhteensä	168 155 568,22	170 347 525,22

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

Lyhytaikainen vieras pääoma	2021	2020
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 609 094,50	1 635 060,66
Siirtovelat	4 650,74	124,00
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat	9 597,78	1 475,03

9. PITKÄAIKAINEN VIERASPÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY
MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA

	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 380 202,45	1 398 356,37

10. SIIRTOVELAT

	2021	2020
Siirtyvät korot	1 121,14	4 667,83
Lomapalkkajaksotukset	184 478,12	189 617,08
Henkilösivukulut	350,30	0,00
Siirtovelat/ostolaskut	0,00	92 057,48
Muut siirtovelat	6 527,79	2 102,97
Yhteensä	192 477,35	288 445,36

VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. VUOKRAVASTUUT

	2021	2020
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, voimassa 1.8.2035 asti	7 215 643,03	9 457 900,99
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	950 137,60	1 811 031,49

12. ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU

	2021	2020
Arvonlisäveron palautusvastuu	22 503,42	40 320,78

13. PERUSTAMISHANKKEIDEN VALTIONOSUUDEN PALAUTUSVASTUU

	2021	2020
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 018 485,00	4 003 635,00

14. TULOSPALKKIOT

Vaasan kaupungilla tai sen yksiköillä ei ole voimassaolevia tulospalkkiosopimuksia tällä hetkellä.

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

15. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TULOSYKSIKÖITTÄIN

Henkilöstön määrä 31.12.2021	Vakinaiset, kokoaikaiset		Osa- aikaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Kiinteistöhallinto	3	3							3	3
Rakennuttaminen	6	8				1			6	9
Ylläpito	9	8			1				10	8
Yhteensä	18	19			1	1			19	20

16. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut	2021	2020
Palkat ja palkkiot	893 524,00	879 804,82
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	358 212,27	353 092,90
Muut henkilösivukulut	33 352,83	30 469,19
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 285 089,10	1 263 366,91

17. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2021	2020
Muut palkkiot	0,00	0,00

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi

V A A S A
VAASAN VESI

Toiminta-
kertomus

2021

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus	2
Hallinto ja tilivelvollisuus	4
Toiminnan ja talouden kehitys	6
Toiminta-ajatus.....	7
Olennot tapahtuman tilikaudella ja sen jälkeen.....	7
Tavoitteiden toteutuminen	8
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	8
Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen.....	9
Keskeiset toimintaa ja talotta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut.....	10
Tukkupalveluiden osto ja myynti	11
Henkilöstön tunnusluvut	11
Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	17
Tutkimus ja kehittämistoiminta.....	18
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 2022 - 2027	19
Liitteet:	
Tilinpäätös 2021	36

Toimitusjohtajan katsaus

Osaavan ja vastuullisen henkilöstön ansiosta asiakkaamme saivat vesihuoltolain mukaista palvelua 24/7 myös pitkittyneen pandemian aikana. Vaasan Veden taloudellinen ja toiminnallinen tulos oli koronasta huolimatta hyvä.

Laskutetut vesimäärä pienentyivät entisestään koronavuosina 2020-2021 kun mm. hotellien ja ravintoloiden vedenkulutus väheni huomattavasti. Laskuttamattoman talousveden määrässä 15,3 % päästiin nyt neljäntenä vuonna peräkkäin tavoitetasoon eli alle 20 %. Myös laskuttamattoman jäteveden määrä 29,4 % oli viime vuonna tavoitetasossa eli alle 30 %. Hulevesiverkoston kunnossapito vaikuttaa erityisen paljon sateisina vuosina.

Veden toiminnanohjausjärjestelmän vaiheittainen käyttöönotto jatkuu edelleen. Asiakkaiden on-line palveluita saadaan käyttöön mm. etäluettavien IoT-vedenkulutusmittareiden asennuksen tahtiin. Vaasan Veden 11 846 asiakkaasta jo 4034 on asennettu IoT-vesimittari. Uuteen tekniikkaan ja toimintatapaan liittyvien laitteiden, tiedonsiirron ja ohjelmistojen rajapintojen hiomisessa toimijoiden yhteistyö tuottaa tulosta. Vaasan Veden osalta tavoitteena on saada IoT-vesimittarit kaikille asiakkaille vuoteen 2028.

Konsernin digistrategian mukaisilla toimenpiteillä tehostetaan lähivuosina rutiinitöitä mm. sähköisen allekirjoituksen ja arkistoinnin sekä dokumenttien hallinnan myötä. Kaupungin henkilöstöhallinnon uudet tietojärjestelmät otetaan käyttöön vuonna 2022 ja taloustietojärjestelmät 2023.

Talousveden varautumistavoitteena on saada käyttöön kaksi toisistaan riippumatonta vesilähdettä. Kurikan Vesihuolto Oy:n kanssa syväpohjavesitutkimushankkeessa v. 2014-2024 edetään kohti vedenottolupaa. Tutkimusvaiheissa yhteistyötahoina ovat GTK ja ELY. Tavoitteena on saada Vaasaan pohjavettä 2030-luvulla.

<https://www.vaasanvesi.fi/kurikasta-pohjavetta-vaasaan>

Pilvilammen vesilaitoksen vaiheittaisessa saneeraus- ja uudistamisessa v. 2021-2028 toimin-

tavarmuus on ykkössijalla. Uusi vesitorni on jouduttu siirtämään taloussuunnittelukauden jälkeisille vuosille.

Päätin jätevedenpuhdistamon lähivesillä Varisselällä merivedenlaatu on parantunut. Lisäksi Tuovilanjoen v. 2014-2018 ruoppausten jälkeinen kuormituspiikki Eteläisellä kaupunginselällä on tasaantunut. Lämpimien kesien levälautat näyttävät satelliittikuvissa tulevan ulkomereltä. Vaasan Sähkön rakentaa lämpövoimalan lähtevän jäteveden lämmöntalteenottoon v. 2025, minkä avulla ollaan taas monta askelta lähempänä Vaasan hiilineutraaliustavoitetta. Päätin läheisten alueiden hajuselvitykseen pyydetään asukkaita hajuhavaintoja <https://is.ramboll.fi/vaasa-hajutarkkailu/>

Kiitos asiakkaillemme palautteista! Akuuteissa tilanteissa puhelinsoitto on varmin tapa saada apua:

- arkisin klo. 8.00 - 15.30, puh. (06) 325 4187,
- työajan ulkopuolella puh. 040 725 79 00.

Häiriötilannekartalla www.vaasanvesi.fi näkyvät mm. häiriöt vedenjakelussa ja työmaa-alueet. Kaupungin palautekanavan kautta palaute tulee perille myös Vaasan Vedelle: <https://feedback.vaasa.fi/eFeedback>.

Oman työn kehittämisestä kiinnostunut henkilöstö on Vaasan Vedenkin tärkein resurssi, jonka hyvinvointiin kannattaa panostaa. Kaupungin henkilöstöaloitteista suurin osa saatiin viime vuonna Vaasan Veden työntekijöiltä.

Suurkiitos Vaasan Veden todella sitoutuneelle porukalle! Kiitos johtokunnalle sparrauksesta! Kiitos luotettaville kumppaneille, joiden avulla paranamme toimintavarmuutta! Kiitos kaikille yhteistyötahoille vesihuoltotoiminnan kehittämistä ja hyvien käytäntöjen jakamisesta!

Vaasan Vesi kaikkien huulilla joka päivä!

Irma Hyry, toimitusjohtaja

ORGANISAATIO 2021

Teknisten liikelaitosten johtokunta

Vaasan Vesi -liikelaitoksen johtoryhmä

Toimitusjohtaja
Irma Hyry

Asiakaspalveluvastaava

Tarja Teppo

Asiakaspalvelu, laskutus,
hallinto ja talous *

Käyttöpäällikkö

Milla Vesala

Jäteveden-
puhdistus

Käyttöpäällikkö

Per-Eric Lindh

Vedentuotanto

Verkostopäällikkö

Jari Jantunen

Tekniset palvelut

Tj:n 1 sijainen

Suunnitteluinsinööri

Johanna Nysten

Tj:n 2 sijainen

Taloussuunnittelija

Maarit Talmat **

Lähitukipalvelut

Vaasan kaupungin tuottamat palvelut
Konsernihallinto

* Sihteeripalvelut

Vaasan kaupunkikonsernin palvelut
TeeSe Botnia Oy

Puhdistuspalvelut

Etätukipalvelut

Vaasan kaupungin tuottamat palvelut
Konsernihallinto

** Talous- ja strategia | Omistajaohjaus

Hallinto ja asiointi

Vaasan kaupunkikonsernin palvelut

Kuntien Tiera Oy

ICT-palvelut

Mico Botnia Oy

Kirjanpito

Vaasan Veden johtoryhmä

Vaasan Veden johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtajan ja hänen sijaisten lisäksi palvelualueiden päälliköt. Johtoryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Palaverissa pääpaino on palvelualueiden ajankohtaiskatsauksilla sekä henkilöstö- ja talousasioilla. Johtoryhmän tehtävät on kirjattu teknisten liikelaitosten toimintasääntöön.

Teknisten liikelaitosten johtokunta 2017 – 2021

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Korpi Seppo, pj.	SDP	Viertokangas Mikko	SDP
Risberg Pentti, vpj	KOK	Uusitalo Antti	KOK
Jakobsson Dan	RKP	Sjöblom Börje	SDP
Mäkelä Carita	RKP	Teir Giovanna	RKP
Sandås Gallina	RKP	Ingves Gunlög	RKP
Kivioja Tuija	SDP	Halenius Heidi	SDP
Rantala Juha	PS	Thölix Pasi	KD
Alhonnoro Lotta	Vihri	Simon Tobias	Vihri
Katajamäki Jorma	Vas	Hietamäki Tea	Vas

Teknisten liikelaitosten johtokunta 2021 - 2025

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Seppo Korpi, pj.	SDP	Rantala Jorma	SDP
Remahl Peter, vpj	KOK	Rintamäki Ari	KOK
Ahopelto Johanna	KOK	Muttonen-Mattila Eija	KOK
Jungerstam Dick	RKP	Bonn Jan	RKP
Kauppinen Johanna	RKP	Gunlög Ingves	RKP
Kiviranta Marjatta	SDP	Ruutiainen Tanja	SDP
Keskinen Pasi	Kesk.	Huovari Pentti	Kesk.
Mäkinen Niina	PS	Järvinen Juhani	PS
Katajamäki Jorma	VAS	Axell May-Gret	DK

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulorahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärlaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Vaasan Veden toiminta-ajatuksena on kestävän kehityksen hengessä huolehtia häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan.

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Veden tehtävänä on

- 1) toimia vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena
- 2) tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita
- 3) tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti
- 4) toimia vesihuollon asiantuntijana kaupunkikonsernissa
- 5) varmistaa toimiva yhteistyö muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Vaasan Vesi –liikelaitoksen johtokuntana toimiva teknisten liikelaitosten johtokunta kokoontui 10 kertaa. Liikelaitoskohtaiset ajankohtaiskatsaukset ovat tärkeä osa kokouksia. Kokoukset pidettiin korona-pandemian vuoksi pääsääntöisesti etänä.

Rutiini- ja ns. vuosikelloasioiden lisäksi käsiteltiin toimitusjohtajan hankintarajan 0,5 M€ ylittävät hankinnat: painehuuhteluautopalvelut 2021-2025, Kurikan syväpohjavesihankkeen tuotantokaivojen urakka, Pilvilammen vesilaitoksen uuden alavesisäiliön (I-rakennus) toteuttaminen, Pilvilammen Vesilaitoksen pääsähköistyksen toteuttaminen sekä runkoviemäreiden saneeraukset.

Johtokunta päätti 19.10., että talousveden ja jäteveden käyttömaksua korotetaan vuoden 2020 hinnoista laskettuna 10 % 1.1.2022 ja 5 % 1.1.2023.

Johtokunta hyväksyi Vaasan Sähkön ja Vaasan Veden välisen sopimuksen Pättin jätevedenpuhdistamon lämpöpumpusta 17.11.2021.

Johtokunnan toimitusjohtajan katsauksissa käsiteltiin kevätkaudella mm. omaisuudenhallintajärjestelmän kehittämistyön vaiheita, häiriötilanneharjoituksia, ERP-tietojärjestelmän vaiheittaisen käyttöön jatkumista, Vesihuollon tila-raportti,

Valviran tietopyyntöä vedenjakelualueista, Pilvilammen vesilaitoksen vedenlaatua ja saneerauksen suunnitteluvaiheita ja toteutusta, Kurikan syväpohjavesi –projektia, Pättin jäteveden puhdistamon ympäristölupaan liittyviä toimenpiteitä ja hajuselvityksiä Saippua-Rahkolan kaavaan liittyen, THL:n viikkoraportointia koronaviruksen jätevesiseurannasta ja koronan vaikutusta vesihuoltoon sekä kaupungin strategian toteutumista vesihuollossa.

Syyskausi alkoi uuden johtokunnan perehdyttämisellä. Keskusteluihin nousi samoja teemoja kuin kevätkaudella vanhan johtokunnan kanssa - erityisesti verkoston pitkäaikaiset haasteet: saneerausvelka, hulevedet ja rasvat. Lisäksi käytiin läpi rotatorjunnan tuloksia, Stormossenin jätevesilietemesuista, Laajametsän uuden teollisuusalueen vesihuoltoa sekä Vaasan kuntateknikan tilaama Yhdyskuntatekniset palvelut –asukaspalautetutkimus vesihuollon osalta. Ajankohtaiskatsauksissa esiteltiin poimintoja Vaasan Veden kuukausitiedotteista henkilöstölle sekä Vaasan Veden johtoryhmän kokousmuistioista.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KAUPUNGIN STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JOHDETTU TOIMINNAN TAVOITE/ PERIAATE	TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2021	TAVOITTEEN TOTEUMA
<p>Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää</p>	<p>Verkoston ja laitosten saneerausvelan hallinta käyttökustannusten pienentämiseksi.</p>	<p>Vaasan Veden toiminnanohjaustietojärjestelmän (ERP) vaihdon (2018-2020) vaikutukset mm. laskutuksen, asiakaspalvelun ja asentajien työhön sekä varaston hallintaan näkyvät toiminnan selkiytymisenä ja rutiinitöiden tehostumisena sitä mukaan, kun järjestelmä toimintoja saadaan normi käyttöön. Tehokkuuden mittareiden, tunnuslukujen sekä raporttien suunnittelu ja seuranta rakentuu käytön yhteydessä yhteistyössä muiden Vesitieto-tietojärjestelmää käyttävien laitosten kanssa.</p> <p>”Toimenpideohjelma omaisuudenhallintajärjestelmän kehittämiseksi Vaasan Vedelle” (12/20, Vaasan Veden suunnitteluinsinöörin johtamisen erikoisammattitutkinnon (JET) kehittämistyö) pohjalta Vaasan Vesi osallistui 6 muun vesilaitoksen kanssa ”Vesihuollon talouden nykytila ja tulevaisuus” –hankkeeseen (konsulttina AFRY), jota rahoitti myös VVYn kehittämisrahasto. Vaasan Vedelle on räätälöity talousmallityökalu ja tehty 10 v. talousmallinnus.</p> <p>Sisäisten maavuokrien käytännöt on nostettu takaisin kiinteistötoimen valmisteluun. Maankäyttö- ja kehittämismaksujen käytännöt mm. kirjanpidon osalta ovat myös selkiyttämättä.</p> <p>Vesihuoltoverkoston ja kuntatekniikan katu- ja hulevesiverkoston omaisuuden hallinnan ohjelmistoista Vaasan Vesi on pilotoinut 2017 ja testannut 2020 Rapalin mallia, mutta ko. työkalu ei vastannut muidenkaan vesihuoltolaitosten tarpeita. Verkkotietojärjestelmätoimittajan (Trimble) vastaavaan ohjelmaan on tutustuttu. Verkostosaneerausvelan määrän seurannassa käytetään exceliä. Verkostosaneerausrahojen niukkuuden vuoksi ei toistaiseksi ole tarvetta laajemmalle tietokannalle. Saneerauskohteet saadaan verkkotietojärjestelmään kirjattujen havaintojen pohjalta.</p> <p>Pilvilammen vesilaitoksen saneerauksella saadaan jatkossa huomattavia energiasäästöjä mm. pumppauksessa.</p> <p>Jätevesipumppaamoiden saneeraus (3/130 kpl/v) maksaa itsensä takaisin 5 vuodessa ja on siten käyttökustannustenkin kannalta erittäin järkevää.</p>
<p>Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa</p>	<p>Hinnastovertailut.</p>	<p>Talousveden käyttömaksua korotettiin 5% ja jäteveden käyttömaksua 7,5% 1.1.2021 alkaen. Maksut pysyivät edelleen alle maan keskitason: juomaveden osalta 0,12 €/m³ (Vaasan Vesi 1,59 €/m³, keskiarvo 1,71 €/m³) ja jäteveden osalta 0,40 €/m³ (Vaasan Vesi 2,43 €/m³, keskiarvo 2,83 €/m³). Johtokunta hyväksyi 19.10.21 talousveden ja jäteveden käyttömaksuihin 10% korotuksen 1.1.22 lähtien ja 5% korotuksen 1.1.23 lähtien laskettuna 2020 voimassa olleista taksoista.</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallituksen 23.11.2020 päättämät sitovat tavoitteet Vaasan Vesi –liikelaitoksen osalta:

Tuloutustavoite 1 400 000 €:

Sijoitetun pääoman tuloutustavoite eli perittävä korvaus peruspääomasta maksettiin kuukausittain tasaerinä omistajalle eli Vaasan kaupungille. Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto oli

2021 8,19 %

2020 8,22%

2019 8,03 %

2018 5,91 %

2017 8,23 %

2016 9,51 %

Liikelylijäämä ilman poistoja 7 958 900 €:

Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoitetta toiminnallisena ylijäämätavoitteena ei saavutettu. Liikelylijäämä ilman poistoja oli 6,50 M€ (v. 2020 7,36 M€).

Investoinnit netto 9 050 000 €, jossa mukana Kurikan syväpohjavesihanke (1,3 M€/v. 2021):

Investointien toteuma oli 8,98 M€, josta Kurikan syväpohjavesihanke 0,49 M€. Investointikehys alittui 0,15 M€.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Laskutettu vesimäärä 1000 m ³	4180	4030	4000	4040
Laskutettu jätevesimäärä 1000 m ³	4650	4700	4500	4730
Vesijohtoverkoston pituus km	1004	1007	1012	1009
Viemäriverkoston pituus km	552	554	557	555
Vesimaksutaksa (alv 0%) €/m ³	1,17	1,22	1,22	1,28
Jätevesimaksutaksa (alv 0%) €/m ³	1,75	1,82	1,82	1,96

Laskutetut vesimäärä pienentyivät entisestään koronavuosina 2020-2021 kun mm. hotellien ja ravintoloiden vedenkulutus väheni huomattavasti. Laskuttamattoman talousveden määrässä päästiin nyt neljäntenä vuonna peräkkäin tavoitetasoon eli alle 20 %. Laskuttamattoman jäteveden määrä oli pitkään yli 30 %, mutta jatkuvilla verkostosanee-rauksilla vuotovesimääriä saadaan pikkuhiljaa kohtuullisemmalle tasolle, mikä vähentää käyttökustannuksia sekä verkostoissa että laitoksilla. Hu-levesiverkoston kunnossapito vaikuttaa erityisen paljon sateisina vuosina.

Vaasan Veden jakama talousvesi täytti edellisten vuosien tapaan talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Jätevedenpuhdistamolla ympäristölupaehdot saavutettiin kaikkien parametrien sekä poistotehokkuuden että enimmäispitoisuuksien osalta. Pilvilammen vesilaitos ja Pättin jätevedenpuhdistamo toimittavat erilliset vuosikertomukset valvontaviranomaisille ja niistä on kooste toimintakertomuksen nettiversiossa <https://www.vaa-sanvesi.fi/vuosikertomukset>, johon on koottu myös teknisten palveluiden sekä asiakaspalvelu, laskutus, hallinto –palvelualueiden toimintakertomukset.

Tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat ks. taulukko Tavoitteiden toteutuminen -osiossa.

Talouden toteutuminen

Vaasan Vesi -liikelaitoksen vuosi 2021 oli taloudellisesti hyvä, vaikka koronatilanteessa julkisten tilojen vedenkulutus pieni.

	Liikevaihto M€	Ylijäämä M€
2021	16,75	2,1
2020	15,51	1,9
2019	15,23	1,55
2018	14,40	0,75
2017	14,95	1,5
2016	15,10	1,79
2015	15,2	1,75

Investointimenoissa 8,98 M€ on mukana Kurikan syväpohjavesitutkimushanke 0,49 M€. Investointikehitys 9,05 M€ alittui siten 0,15 M€. (2020: 8,37 M€, 2019: 5,28 M€, 2018: 5,41 M€, 2017: 6,29 M€, 2016: 3,76 M€, 2015: 4,77 M€).

Vuoden lopussa siirtotilin saldo oli -0,3 M€ (2020: 1,80 M€, 2019: 4,32 M€; 2018: 4,57 M€; 2017: 5,00 M€; 2016: 5,57 M€). Investointeihin käytettiin siis aiempien vuosien säästöjä. Vaasan Vesi-liikelaitos maksoi kaupungille 1,4 M€ tuottovaatimuksen, joka oli sama kuin vuosina 2020-2016 (2015: 1,42 M€).

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet (3) saavutettiin ks. Tavoitteiden toteutuminen -osio.

Tukkipalveluiden osto ja myynti

Vuonna 2021 Mustasaaren kunnasta johdettiin Pättille jätevesiä 791 759 m³, mikä on 11,7 % Pättin koko jätevesimäärästä. Mustasaaren keskustan, Sepänkylän jätevesimäärä vuonna 2021 oli 620 552 m³, mikä on 9 % Pättille tulevasta jätevesimäärästä.

Maalahden kunnasta Pättille johdettiin 126 690 m³ jätevettä vuonna 2021, mikä on hieman vähemmän kuin edellisvuonna. Maalahdesta tulevan jäteveden osuus Pättille tulevasta jätevedestä on 1,9 %. Vähänkyrön alueen 803 kiinteistön jätevedet (n. 105 000 m³) johdetaan puhdistettavaksi Kyrönmaan Jätevesi Oy:n Hyyriän jätevedenpuhdistamolle.

Vaasan Vedellä on yhteistyösopimus Isonkyrön kunnan ja Laihian Poronkankaan Vesi Oy:n kanssa veden toimittamisesta erityistilanteissa.

Henkilöstön tunnusluvut

	2019	2020	2021	
Henkilökunnan määrä 31.12.	56	56	58	hlö
Vakinaiset				
	<i>Kokoaikaiset</i>	52	52	53 hlö
	<i>Osa-aikaiset</i>	1	2	1 hlö
Määrä-aikaiset				
	<i>Kokoaikaiset</i>	3	2	4 hlö
Henkilötyövuodet	56,4	55,4	56,1	htv
Henkilökunnan keski-ikä 31.12.	44,2	44,3	44,5	vuotta
Sairauslomia	4,4	8,7	5,7	pv/htv
Tapaturmia	2	1	1	kpl
Koulutus	2,29	2,11	2,30	pv/työntekijä
Koulutuksen kustannukset	64 919	14 240	18 629,54	€

Palkat ja palkkiot kokonaissumma vuonna 2021: 2 582 313,28 €

Asiakaspalvelu-, laskutus-, hallinto- ja taloushenkilöstö muuttui ostopalveluksi Vaasan kaupungin tukipalveluorganisaation uudistuksessa kesällä 2015.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Keskushallinto toteutti sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arvioinnin vuoden 2021 osalta Opiferus-Talousarviokirja -verkkopalvelun kautta tilinpäätöskyselynä, josta tuloste oheismateriaalina johtokunnan käsittelemässä tilinpäätöksessä samoin kuin riskianalyysi-yhteenveto, jota käsitellään johtokunnassa kvartaaleittain. Kokonaisarvio tulosalueen sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä on hyvä.

Sisäisen valvonnan kohteina suurimmista riskeistä oli

- 1) henkilöstöön kohdistuva ”Valimontien toimipisteen sisäilmaongelma”,
- 2) operatiivinen riski ”Viemäriverkostoon ongelmajätteitä, rasvaa, ruuantähteitä ja hulevettä”.

Muiksi yhtä suuriksi riskeiksi arvioitiin

- 3) onnettomuudet ja vahingot -luokkaan ”Vararaakavesilähteen puuttuminen” sekä
- 4) taloudellisesti ”Kyrönmaan Jätevesi Oy:n omistajaohjaus haasteellista” ja ”Sopimusten hallinta”.

Riskimatriisiarviossa mikään Vaasan Veden riskeistä ei noussut merkittäväksi, saati sietämättömäksi. Vaikutuksiltaan erittäin vakavat riskit ovat toistaiseksi epätodennäköisiä.

Tutkimus ja kehittämistoiminta

Vaasan Vesi on mukana vesihuollon kehittämisessä muiden vesilaitosten ja eri sidosryhmien kanssa. Vaasan Veden palvelualueet benchmarkkaavat aktiivisesti ajankohtaisten hankkeiden osalta.

Vaasan Veden tärkein kehittämishanke on syväpohjavesihanke, jossa selvitetään pohjavesien käyttöönottoa sekä Vaasan että Kurikan kaupunkien tarpeisiin. Hankkeen vaikutusalueella Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueilla on 150 000 asukasta sekä huomattavia vedenkäyttäjiä kuten elintarviketuotantoa. Vaasan talousveden varmistamiseksi tavoitteena on saada käyttöön kaksi toisistaan riippumatonta vesilähdettä. Tutkimushankkeessa ovat mukana Geologian tutkimuskeskus, Etelä-Pohjanmaan ELY –keskus, Kurikan Vesihuolto Oy ja Vaasan Vesi –liikelaitos. Pohjavesitutkimuksissa hyödynnetään uusinta tekniikkaa ja kehitetään seurantamenetelmiä GTK:n ja sen yhteistyötahojen mm. BGS (British Geological Survey) ja Waterloo (Kanada) ja Oulun yliopistojen kanssa. Vaasa vastaa suurimmasta osasta tutkimuskustannuksia: v. 2012-2021: 3,9 M€ (TP2021: 0,5 M€, TA2022: 0,8 M€) ja v. 2022-26 arviolta 4 M€. Yhdysvesijohdon alustava kustannusarvio on 25 M€, jonka lisäksi tarvitaan pohjaveden keruuverkosto (5 M€) sekä vedenkäsittelylaitos (10 M€). Rakentamisajankohtaan vaikuttaa eniten luvitusprosessien eteneminen. Lisätietoa mm. <https://www.vaasan-vesi.fi/kurikasta-pohjavetta-vaasaan>.

Verkostomalli sekä talousvesi- että jätevesiverkoston osalta on edennyt hyvin ja malleja pystytään käyttämään aktiivisena työkaluna. Mallien kehittäminen jatkuu edelleen. IoT-mittareiden asennus on edennyt hyvällä tahdilla ja jatkossa saadaan käytännössä reaaliaikaista dataa vedenkulutuksesta ja verkostosta näiden avulla.

Viemärylivuotojen hallintaan liittyen osallistuttiin loppuvuodesta 2021 Ympäristöministeriön rahoitushakuun hankeidealla. Hankkeen kustannusarvio on yhteensä 345 000 €. Haun tulos selviää alkuvuodesta 2022.

Reaaliaikaiseen verkoston tilan seurantaan ja hallintaan liittyvä hanke ja siihen liittyen aluemittauskaivojen rakentaminen alkaa 2022 ja jatkuu vuoteen 2025. Kustannusarvio on yhteensä 0,5 M€.

Vaasan Vesi rahoittaa Aalto-yliopiston jätevesien puhdistuksen työelämäprofessuuria 2019-23 yhteensä 10 000 €. Professuurin keskeisiä tutkimuskohteita ovat jäteveden puhdistusprosessin hiilijalanjäljen pienentäminen ja resurssien talteenoton tehostaminen. Näiden ohella tutkimusalueisiin kuuluvat muun muassa haitta-aineiden, kuten mikro muovien ja lääkejäämien, poisto jätevesistä sekä kylmien lämpötilojen jätevedenkäsittelyprosessien kehittäminen. Nyt tämän osalta on alkamassa myös betonikorroosion tutkimushanke. Lisätietoja: [Jäteveden käsittelyteknologiat Aalto lahjoitusprofessori 2018 – 2023 | Aalto-yliopisto](#)

Pättin jätevedenpuhdistamon 7/17 ympäristölupaan liittyvä lähtevän jäteveden hygienisointiyksikkö sekä pilotoinnin pohjalta valittu uusi lietelinko otettiin käyttöön vuonna 2021. Jäteveden puhdistamon ympäristölupaan liittyvä hajutarkkailu on käynnissä ja jatkuu 2023 asti. Hajutarkkailun tulokset vaikuttavat Saippua-Rahkolan kaavoitukseen ja sen myötä lieteysikön siirtoon. Pättin jätevedenpuhdistamolle valmistui vuonna 2021 lopputyönä ympäristöselvitys.

Vaasan Veden varautumistiimi on aktiivisesti mukana suunnittelemassa ja kehittämässä sekä omia häiriötilanneharjoituksia että osallistumassa muiden esim. AVI:n järjestämiin harjoituksiin. Vaasan Vesi on mukana myös Läntisen Suomen ELVAR toimikunnan työryhmässä ja osaltaan pyrkii aktiivisesti edistämään vesihuollon alueellista varautumista. Varautumissuunnitelmien päivitys WSP- ja SSP-järjestelmien avulla valmistui vuonna 2021 ja päivitys tapahtuu järjestelmissä jatkossa vuosittain.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 2022 – 2027

Omaisuuksien hallintajärjestelmän kehittäminen on keskeisessä roolissa ja sen osana kehittämissuunnitelman päivittämistä pyritään tekemään aktiivisesti. Kehittämishankelista pidetään ajan tasalla. Verkosto- ja laitossaneerausten kattamiseksi hinnaston tarkistus on tarpeen.

Koronan, muiden mahdollisten pandemioiden, ym globaalien haasteiden mahdollisuuden vuoksi, varautuminen mm. kriittisten komponenttien ja osien osalta korostuu.

Koko Vaasan Veden toimintoja yhdistävä tekijä on uusi toiminnanohjaustietojärjestelmä, jonka osalta kehittäminen jatkuu yhteistyössä muiden samaa järjestelmää käyttävien vesihuoltolaitosten kanssa.

Kurikan syväpohjavesihanke etenee hyvin ja näyttää mahdolliselta, että Vaasan ja seudun vedenhankinta- ja huoltovarmuuskysymykset saattavat tätä kautta jatkossa ratketa. Vaikka Kurikan syväpohjavesistä jo 2030 -luvulla saataisiin Vaasan seudulle talousvettä, nykyinen Kyrönjoen veteen perustuva talousvedentuotannon varmistaminen mm. rakentamalla ympärivuotisesti toimiva raakaveden esikäsittelylaitos on tarpeen. Pilvilammen vesilaitoksen alueen asemakaava valmistuu 2022.

Uusi juomavesidirektiivi tuli voimaan tammikuussa 2021 ja sen vaatimukset on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä tammikuuhun 2023 mennessä. Uuden juomavesidirektiivin myötä koko vedenhankintaketjun kattava riskiperusteisuus korostuu talousveden turvallisuuden varmistamisessa ja mm. vaatimukset tiedotukselle lisääntyvät.

Laajametsän teollisuusalueen tulevien toimijoiden vesihuollon tarpeet selviävät tarkemmin asemakaavan lähtiessä toteutumaan.

Vaasan Veden toiminta-aluepäivitys hyväksyttiin kaupungin suunnittelujaostossa 8.12.2020. Selvitystyö toiminta-alueella jätevesiverkostoon liittymättömien kiinteistöjen mahdollisesta liittymisestä jätevesiverkostoon alueittain jatkuu yhteistyössä Ympäristöosaston kanssa.

Pättin jätevedenpuhdistamon läheisen Saippua-Rahkola –alueen kaava kaatui KHOssa ja alueen kaavoitusprosessi aloitetaan alusta. Hajujen hallinnan tehostamistoimenpiteistä pitää toimittaa suunnitelma tammikuussa 2023 Aluehallintovirastolle. Ympäristöluvan mukainen hajutarkkailu aloitettiin 2021 joulukuussa ja jatkuu vuoteen 2023. Vuonna 2020 voimaan tulleessa Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 on osoitettu uusi seudullinen keskuspuhdistamo Stormossenin alueelle.

Ilmastonmuutos aiheuttaa haasteita vesihuoltoon mm. pitkien kuivien kausien ja vastaavasti lisääntyneiden rankkasateiden myötä. Haasteisiin sopeudutaan ja varaudutaan mm. valmiussuunnittelun, energiatehokkuustoimenpiteiden ja saneerausten ja investointien priorisoinnin kautta. Näillä toimenpiteillä vastataan myös osaltaan Vaasan Kaupungin strategian mukaiseen hiilineutraalius tavoitteeseen.

Läntisen Suomen alueelle laaditaan yhteinen vesihuoltostrategia, jonka tavoitteena on selvittää, millainen on hyvä ja toimiva vesihuolto vuonna 2050 ja miten siihen päästään. Tähän liittyen ELY-keskusten alueille laaditaan omat toimenpideohjelmat. Uusi strategia julkaistaan maaliskuussa 2022.

Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut hankkeen kansallisen vesihuoltouudistuksen toteuttamiseen. Hankkeen tavoitteena on etsiä ratkaisuja Suomen vesihuollon uudistamiseen ja toimintaympäristön muutosten ennakointiin. Kansallinen vesihuoltouudistusohjelma hyväksyttiin huhtikuussa 2021 ja vuoden 2021 lopussa valmistuneesta toimeenpanosuunnitelmasta järjestetään kuuleminen kevään 2022 aikana. Jatkossa suunnitelma on tarkoitus päivittää vuosittain.

Vesilaitosyhdistyksen (VVY) näkemys vuodesta 2021 ja arvio lähivuosina vesihuoltoon vaikuttavista tekijöistä antaa laajempaa perspektiiviä ja tarvittavaa suhteellisuuden tajua Vaasan Veden kehityksen suuntaamiseen. Teksti julkaistaan osana VVY:n toimintakertomusta:

<https://www.vvy.fi/vesilaitosyhdistys/toimintakertomus/>

VAASA.
VAASAN VESI

Tilinpäätös

2021

Sisällys

Talouden toteutuminen	1
Tilikauden tuloksen muodostuminen	1
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	1
Toiminnan rahoitus	2
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2
Tarkastelu	4
Tase ja sen tunnusluvut	4
Esitys tuloksen käsittelystä	5
Talousarvion toteutuminen	5
Meno- ja tuloarvioiden toteutuminen	6
Tilinpäätöslaskelmat	7
Tuloslaskelma	7
Rahoituslaskelma	7
Tase	8
Liitetiedot	9
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	9
Tuloslaskelman liitetiedot	9
Taseen liitetiedot	10
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	13
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	13

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021 1 000 €	2020 1 000 €
Liikevaihto	16 754	15 507
Liiketoiminnan muut tuotot	124	83
Valmistus omaan käyttöön	198	590
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 543	-2 473
Palvelujen ostot	-3 092	-3 006
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 582	-2 362
Eläkekulut	-629	-595
Muut henkilösivukulut	-99	-83
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 408	-4 058
Arvonalentumiset	0	0
Vuokrat	-184	-180
Liiketoiminnan muut kulut	-56	-128
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 482	3 297
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	10	7
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 092	1 904

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,26	8,22
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	8,19	8,22
Voitto, %	12,49	12,28

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Vaasan Veden tuottojen kokonaismäärä oli 17,1 milj. euroa. Tuottojen määrä nousi 0,9 milj. euroa vuodesta 2021. Tilikauden kulujen kokonaismäärä oli 13,6 milj. euroa, jossa nousua ed. vuodesta 0,7 milj. euroa. Vaasan Veden tilikauden tulos oli 2,092 milj. euroa ylijäämäinen (+ 1,904 milj. euroa vuonna 2020).

TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021 1 000 €	2020 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelijäämä (-alijäämä)	3 482	3 297
Poistot ja arvonalentumiset	4 408	4 058
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Rahoitustuotot ja -kulut	10	7
Pakollisten varausten lisäys/vähennys	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 976	-8 374
Rahoitusosuudet investointimenoihin	39	124
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 437	-2 288
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	6	-46
Saamisten muutos kunnalta	1 799	2 517
Saamisten muutos muilta	-427	-478
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	1 059	296
Rahoituksen rahavirta	2 437	2 288
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-345	1 799
Saldo 1.1	1 799	4 316

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, €

-3 061 915,44

-624 914,20

Investointien tulo-rahoitus, %

72,73

72,27

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv

0

36

Quick ratio

1,6

3,0

Current ratio

1,7

3,0

Investointien tulo-rahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Yhdystilin saldo 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Yhdystilin saldo 31.12 + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) /
(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Yhdystilin saldo 31.12) /
(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaan tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus rahavaroihin vuonna 2021 oli – 2,4 milj. euroa. Investoinnit kasvoivat 6,7 % edellisvuoteen nähden. Tilikauden aikana liikelaitoksen yhdystilillä seurattava saatava laski miinukselle eli liikelaitos on velkaa kaupungille 0,3 milj. euroa. Näin ollen myös kassan riittävyys laski nolnaan.

TASE TARKASTELU

Tase ja sen tunnusluvut

VAASAN VESI

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	23 839	23 839
Muut pitkävaikutteiset menot	0	6	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	16 348	14 444
	<u>0</u>	<u>6</u>	Tilikauden yli- / alijäämä	2 092	1 904
				<u>42 279</u>	<u>40 187</u>
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Rakennukset	3 572	3 931	Pitkäaikainen		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 688	32 081	Korottomat velat kunnalta	383	38
Koneet ja kalusto	429	500	Liittymismaksut ja muut velat	2 745	2 745
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank	5 670	2 311		<u>3 128</u>	<u>2 783</u>
	<u>43 359</u>	<u>38 823</u>	Lyhytaikainen		
Sijoitukset			Saadut ennakot	0	0
Muut saamiset	198	198	Ostovelat	1 522	883
	<u>198</u>	<u>198</u>	Muut velat	565	583
			Siirtovelat	602	508
				<u>2 689</u>	<u>1 974</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 096	44 944
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	251	256			
	<u>251</u>	<u>256</u>			
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	4 249	3 861			
Saamiset kunnalta	0	1 799			
Muut saamiset	39	0			
	<u>4 288</u>	<u>5 660</u>			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 096	44 944			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	87,91	89,41			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	34,46	30,52			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	18 440	16 348			
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.					

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainasaamiset 31.12

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Taseen sisältö

Tase kuvaa liikelaitoksen tilinpäätöspäivän mukaista taloudellista asemaa. Tase sisältää liikelaitoksen omaisuus ja pääomaerät tilikauden lopussa.

ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Johtokunta esittää, että valtuusto siirtää tilikauden tuloksen 2 092 179,41 euroa tilikauden ylijäämä –tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

VALTUUSTON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

31.12.2021	Tavoitteet vuodelle 2021	Toteutuma
Talous tasapainossa omarahoitteista	Toiminta omarahoitteista	Toiminta
Korvaus peruspääomasta	1 400 000 €	1 400 000 €
Liikelylijäämä ilman poistoja	7 967 900 €	7 900 290 €
Investoinnit, netto	9 260 000 €	8 976 391 €

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vesi- ja jätevesimaksut eivät poikkea ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasosta: Toteutunut

JOHTOKUNNAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitovuuksia niihin ole määritelty.

MENO- JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Kunnallisen liikelaitoksen talousarvion toteutumisvertailu

	TP 2020	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutokset 2021	Muutettu talousarvio 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama 2021
Käyttötalous						
Toimintamenot	8 825 647	9 403 100	0	9 403 100	9 185 508	-217 592
Toimintatulot	16 180 324	17 362 000	0	17 362 000	17 075 650	-286 350
Toimintakate	7 354 677	7 958 900	0	7 958 900	7 890 142	-68 758
Rahoitus						
Rahoitusmenot yhteensä	1 400 112	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Peruspääoman vähennys	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	112	0	0	0	0	0
Rahoitustulot yhteensä	6 957	9 000	0	10 000	10 148	148
Peruspääoman lisäys	0	0	0	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	6 957	10 000	0	10 000	10 148	148
Rahoitus netto	-1 393 155	-1 391 000	0	-1 390 000	-1 389 852	148
Investoinnit						
Vesijohdot	3 041 488	3 400 000	0	3 400 000	1 662 984	-1 737 016
Viemärit	2 494 086	1 750 000	0	1 750 000	2 245 456	495 456
Haja-asutus (vain viemärikulut)	18 096	0	0	0	14 660	14 660
Veden puhdistus	1 180 001	3 300 000	0	3 300 000	3 927 263	627 263
Jäteveden puhdistus	558 659	400 000	210 000	610 000	476 455	-133 545
Pumppaamot	294 735	150 000	0	150 000	150 985	985
Vesilaitoksen kehittäminen	662 359	50 000	0	50 000	498 588	448 588
Rahoitusosuudet ja myynnit		0	0	0		0
Investoinnit yhteensä	8 249 424	9 050 000	210 000	9 260 000	8 976 391	-283 609

Käyttötalous ei toteutunut kuten talousarviossa arvioitiin, toimintamenot ja -tulot toteutuivat hieman alle arvioidun, toimintakate toteutui 68 758 € arvioitua huonompana.

Investoinnit olivat n. 9,2 milj. €, joka alitti budjetin n. 0,2 milj. €.

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitoumuksia ole määritelty.

VAASAN VESI TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Liikevaihto		16 753 500,09		15 507 235,92
Valmistus omaan käyttöön		197 832,52		590 390,09
Liiketoiminnan muut tuotot		124 317,67		82 697,98
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 543 006,71		-2 472 513,27	
Palvelujen ostot	<u>-3 092 298,47</u>	-5 635 305,18	<u>-3 005 847,84</u>	-5 478 361,11
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 582 313,28		-2 361 829,52	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-629 403,43		-595 136,66	
Muut henkilösivukulut	<u>-98 899,86</u>	-3 310 616,57	<u>-82 872,43</u>	-3 039 838,61
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 408 110,47		-4 057 879,23	
Arvonalentumiset	<u>0,00</u>	-4 408 110,47	<u>0,00</u>	-4 057 879,23
Vuokrat		-183 655,78		-179 616,83
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-55 930,70</u>		<u>-127 829,99</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		3 482 031,58		3 296 798,22
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	10 148,36		6 956,71	
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00		-1 399 999,96	
Muut rahoituskulut	<u>-0,53</u>	-1 389 852,17	<u>-112,14</u>	-1 393 155,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		2 092 179,41		1 903 642,83

VAASAN VESI RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 482 031,58		3 296 798,22	
Poistot ja arvonalentumiset	4 408 110,47		4 057 879,23	
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00		-1 399 999,96	
Rahoitustuotot ja -kulut	10 147,83		6 844,57	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	<u>0,00</u>	6 500 289,88	<u>0,00</u>	5 961 522,06
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 976 391,12		-8 373 872,76	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	39 100,00		124 446,84	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>0,00</u>	-8 937 291,12	<u>0,00</u>	-8 249 425,92
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 437 001,24		-2 287 903,86
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	5 695,76		-45 705,66	
Saamisten muutos kunnalta	1 799 321,29		2 516 359,78	
Saamisten muutos muilta	-427 112,98		-478 441,45	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>1 059 097,17</u>	2 437 001,24	<u>295 691,19</u>	2 287 903,86
Rahoituksen rahavirta		2 437 001,24		2 287 903,86
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	-344 587,02		1 799 321,29	
Saldo 1.1	<u>1 799 321,29</u>	-2 143 908,31	<u>4 315 681,07</u>	-2 516 359,78

VAASAN VESI

VASTAAVAA

	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	6 403,25
	<u>0,00</u>	<u>6 403,25</u>
II Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	3 572 226,09	3 930 759,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 687 911,38	32 081 011,85
Koneet ja kalusto	428 623,72	500 174,61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 670 108,80	2 311 340,61
	<u>43 358 869,99</u>	<u>38 823 286,09</u>
III Sijoitukset		
Muut saamiset	198 182,61	198 182,61
	<u>198 182,61</u>	<u>198 182,61</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	250 782,55	256 478,31
	<u>250 782,55</u>	<u>256 478,31</u>
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 248 859,66	3 860 846,68
Saamiset kunnalta	0,00	1 799 321,29
Muut saamiset	39 100,00	0,00
	<u>4 287 959,66</u>	<u>5 660 167,97</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>48 095 794,81</u>	<u>44 944 518,23</u>

VASTATTAVAA

	2021	2020
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	23 838 876,88	23 838 876,88
IV Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	16 347 952,85	14 444 310,02
V Tilikauden yli- / alijäämä	2 092 179,41	1 903 642,83
	<u>42 279 009,14</u>	<u>40 186 829,73</u>
D VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Korottomat velat kunnalta	382 801,90	38 214,88
Liittymismaksut ja muut velat	2 745 290,61	2 745 290,61
	<u>3 128 092,51</u>	<u>2 783 505,49</u>
II Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	1 522 014,54	883 385,71
Muut velat	564 684,36	582 975,62
Siirtovelat	601 994,26	507 821,68
	<u>2 688 693,16</u>	<u>1 974 183,01</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>48 095 794,81</u>	<u>44 944 518,23</u>

Vaasan Vesi tp 2021 liitteet

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Sähkö- ja kaukolämpöliittymät sisältyvät pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen hankintamenoon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

	2021	2020
LIIKEVAIHTO		
Vesimaksut	5 246 229,25	4 921 285,14
Jätevesimaksut	7 826 774,93	7 429 603,99
Vesihuollon perusmaksut	2 587 723,51	2 575 273,76
Tulot laskutustöistä	195 183,79	153 328,24
Liittymismaksut (siirtokelpoiset)	771 511,50	350 517,00
Muut myyntitulot	126 077,11	77 227,79
YHTEENSÄ	<u>16 753 500,09</u>	<u>15 507 235,92</u>
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	124 317,67	82 697,98
KAIKKI YHTEENSÄ	16 877 817,76	15 589 933,90

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	30 - 35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 %
Rakennukset	15 - 60 vuotta	menojäännöspoisto	4 - 20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 35 %

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamusheikilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Svenska Folkpartiet	0,00	0,00
Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Vaasan Perussuomalaiset	0,00	0,00
Vaasan seudun vihreät	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

TASEEN LIITETIEDOT

5. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2021	2020
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	308 074,36	284 425,54
Saamiset kuntyhtymiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	81 997,06	98 935,32
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisö-yhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	706,38	14 524,00

6. PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1	6 403,25	0,00	3 930 759,02	32 041 911,85	500 174,61	2 755 849,85	39 228 695,33
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	5 617 622,93	0,00	3 947 604,61	9 565 227,54
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 033 345,66	-1 033 345,66
Tilikauden poisto	-6 403,25	0,00	-358 532,93	-3 971 623,40	-71 550,89	0,00	-4 401 707,22
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12	0,00	0,00	3 572 226,09	33 687 911,38	428 623,72	5 670 108,80	43 358 869,99
Kirjanpitoarvo 31.12	0,00	0,00	3 572 226,09	33 687 911,38	428 623,72	5 670 108,80	43 358 869,99

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Yhteensä
	Saamiset	
	tytär-	
	yhteisöt	
Hankintameno 1.1	198 182,61	198 182,61
Lisäykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12	198 182,61	198 182,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	198 182,61	198 182,61

7. OMA PÄÄOMA

	2021	2020
Peruspääoma 1.1	23 838 876,88	23 838 876,88
Peruspääoma 31.12	23 838 876,88	23 838 876,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	14 444 310,02	12 893 672,56
Vähennys/lisäys tilikaudella	1 903 642,83	1 550 637,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	16 347 952,85	14 444 310,02
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	1 903 642,83	1 550 637,46
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-1 903 642,83	-1 550 637,46
Tilikauden yli-/alijäämä	2 092 179,41	1 903 642,83
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12	2 092 179,41	1 903 642,83
Oma pääoma yhteensä	42 279 009,14	40 186 829,73

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

	2021	2020
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	16 140,00	3 645,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	1 554,75	1 554,75
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	56 199,00
Lyhytaikainen vieras pääom		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	231 814,28	191 567,09
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	0,00

9. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT

	2021	2020
Liittymismaksut, ulkoiset	2 745 290,61	2 745 290,61
Liittymismaksut, kaupunki	38 214,88	38 214,88
Yhteensä	2 783 505,49	2 783 505,49

10. SIIRTOVELAT

	2021	2020
Lyhytaikaiset		
Lomapalkkajaksotukset	497 263,22	466 319,72
Henkilösivukulut	71 392,51	11 005,19
Muut siirtovelat	33 338,53	30 496,77
	601 994,26	507 821,68

11. HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Palkat ja palkkiot	2 582 313,28	2 361 829,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	629 403,43	595 136,66
Muut henkilösivukulut	98 899,86	82 872,43
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	3 310 616,57	3 039 838,61
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	18 108,34	16 517,81
Yhteensä henkilöstökulut	3 328 724,91	3 056 356,42

12. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TULOYKSIKÖITTÄIN

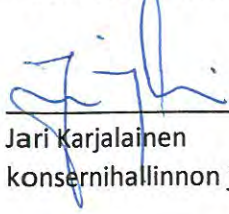
	2021	2020
Talous ja hallinto	2	2
Tekniset palvelut	22	23
Pilvilammen vesilaitos	19	17
Pättin puhdistamo	15	14
Yhteensä	58	56

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Vaasassa 31.3.2022

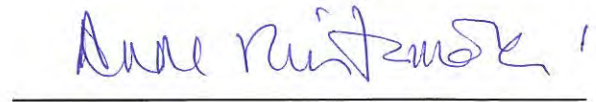

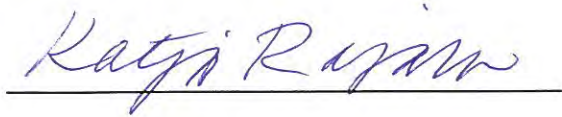
Jari Karjalainen
konsernihallinnon johtaja, kaupunginjohtajan sijaisena

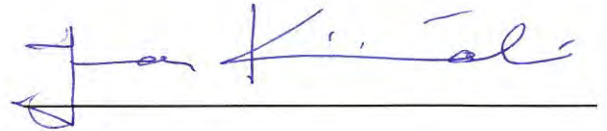

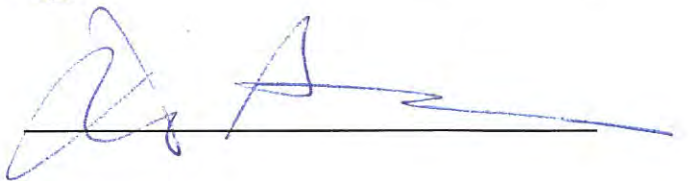

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Vaasa 24 / 5 2022

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT HT